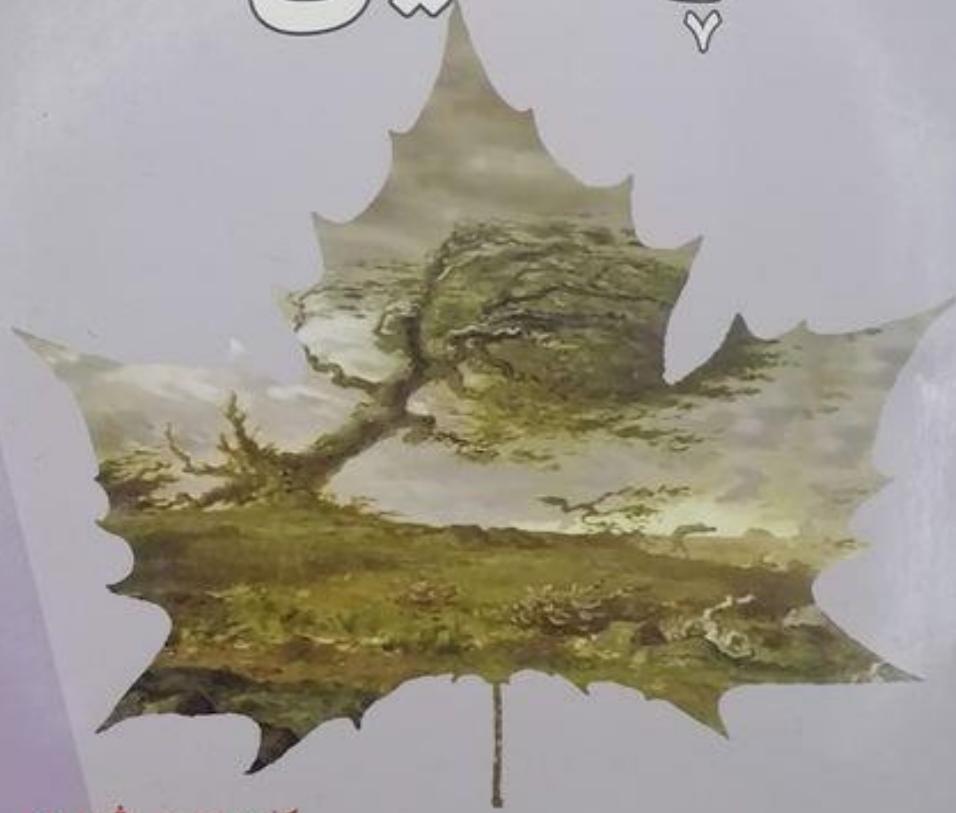

موکه‌رم رهشید تاله‌بانی

رەھنیاڭ

كۈيەرەمىشىعىرى

۲۰۱۲

موکه‌رهم رهشید ناله‌بانی

رهشید

کوبه‌رهمی شیعری

2012

* ناوی کتیب: ره هیل

* شیعری: موکه په م په شید تاله بانی

* چاپ: یه که م

* چاپخانه: چاپخانه شهاب - هولیر

* تیراز: (500) دانه

* لاهسرئه رکی شاعیر چاپکراوه

* ماف چاپکردن وهی پاریزراوه

له به پیوه به رایه تی گشتی کتیبه گشتیه کان ژماره سپاردنی

سالی 2012 دراوه تی

نرخی (6) هزار دیناره

پیشکەشە

بە وشەی پەسەن
کرداری پەسەن
ئاکارى پەسەن

بەوهى بە کوردى دەئاھفيت و ئەويندارى پىتى کوردى و زمان و زاراوهى پەسەنى
کوردييە

بەوهى ژيانى خۆى بۇ زمانى زكماكى دايىك، زمانى کوردى تەرخان دەخات و
تەنانەت لە خەونىشدا بە زمانى کوردى دەئاھفيت

بەو وشە نەترسانەي لە هەر كويىيەك بىت پاستى دەلّىن و لە سانسۇرو
دكتاتۆرەكانى وشەو چاوسووركردنەوە ناسلەمېنەوە گفتاري خۆيان بە گوئى
نەوهەكاندا دەدەن و چاوهپوانى پاداشتى خەلەفە ناكەن

بە خامە بەجهرگانەي بە خويىنى جەستەو بە دلّ و گيانى لەخۆبوردانەوە پىستەي
بەرخودانى وشە دەپازىنەوە لە سەنگەرى نەبەزىندا دې بە هزرە بەسەرچۈوهەكان
دەدەن

بە ھەموو وشەيەكى کوردى زارى مندالى کورد گۈي دەكەت و دەپزىتە زەريايى
زمانى کوردييەوە
بە بىرى کوردانە
کردارى کوردانە
ئاکارى کوردانە

ف

وشهو ئاواتى شار

دلداره كەم

وشهكەنمان خەونيان نايە

بۆ باوهشى گەرمى پەرە

دەم و چاوى باسەكانيان فيئنك و تەرە

وەرزى خۆشيان دەم بەيانە

پىكەنininى تۆى تىدايە

ئەو بەيانە

مژدهى پۇزمان بۆ دەھىئىت

گوللۇرى نوي بە گويماندا دەپرەنەنەت

باغچەى سەوزى بەھارى نوي

نەخشەى خۆشىي ناو شارو دى

دەنەخشىنەت

شەقامى نوي بۆ دلدارى

دروست دەكات

نەمامى نوي بۆ بەختىاري

دەپوينەت

چاوى بەختمان دەشواتەوه

وەرزى خەوى قورسى لە بىر دەباتەوه

زولفى سەوزى كامەرانى دادەھىئىت

لە ئاسقۇوه مژدهى خۆشمان

بۆ دەھىئىت

مژدهى هەلھاتنى پۇزمان

بۆ دەھىئىت ، بۆ دەھىئىت ! !

1973

ئەوینى دلدارىكى تامەزىق !

دلدارەكەم

زۆر حەزىدەكەم

دەمى شارى برسى و تىنۇوم

ماچى ئاسقى كولمت بکات

چاوى ماندووم

سەرنجى پۈرى ئالاي بالاي بەرزىت بىدات

سەيرى بەثنى سەۋىزى نازت بکات

دەستى برسىيم

ئارەزۇرى بۆ مەمكى خۆشىت بىبات

نازدارەكەم

لەشم ساردو سېرە

زۆر حەزىدەكەم

بەم ھاوينە

پېلە گېرە

لە باوهشى گەرمى هيئىتىدا بنۇوم

لە شەقامى سەۋىزى پۈوتىدا

لە گەرووتىدا

ئالاھەلکەم

لە رووبارى سىنەي بىّ وىنەتىدا

لەناو دەريايى ھەناسەتىدا

لەناو نەخشەي پېتاسەتىدا

مهله بکه م

دهستى بازووی هەولڈانم

بۆ پەلکانى خۆشىت بېه م

زۆر حەز دەكە م

چاوه پوانىم

بە کاروانى خۆشە وىستىي رېگەت بگات

کەڙاوه كەت

کەڙاوه جوان پازاوه كەت

بە ئاواتى ئەمۇقى بگات

تا لە كۆشكى دلداريتدا

لە ئامىزى تەلارىتدا

كۆرپەكانمان

كىلىگەي سەۋىزى كامەرانى درەو بکەن

مژدەي سرۇود بۆ يارەكان

خىرا بېه ن

تا لە دەرياي خۆشويىستىدا

ماچى چاوى هيوات بکەن

لە پۈومەتى كاروانىتدا

مهله بکەن

خەمت بخۇن

بۆ داخوازى هەتاو

بېقۇن ، بېقۇن !

1973

سەوداسەری دلداریکی ویل

له شەقامى ژىنى سەوزدا
خۆم بەدى كرد
ھەرچى گولى گەشم بىنى
بە نيازى دلداريوه
بە پىي خاوس هانام بۆ برد
كەشتىم رانى
لەناو دەرياي دلداريدا
بەخۆم زانى !
بەرهو وشهو پىكەنинى
گولەكان چۈرم
ماچى رانى
بۆ پىشىنگى پۇومەتىيان نارد
دەرگەي دلەم ، ھى ئاوازم
بۆ گشت گولىك خستە سەر پىشت
ئاوى گولەم ، نامەي دلەم
بۆيان ھەنارد
ئەشكى چاوى غەميانم شوشت
ئاۋورپيان لى نەدامەوه
وەلامىكى كولى دلدارىيان نەدامەوه
له بەھارى دلداريمدا
چاوكالانى ، قىز ئالانى
شارم خۆش ويست
كەچى دەنگى زەنگى لىيۆى كەسم نەبيست
ئەدو ھەوالەى كە من دەمويست
ھەموو پۇويان لېم ھەلچەرخاند
دلیان سەنگ بۇو
دەرياي مەنگ بۇو

په په یه کیان بوم نه بزواند
ئه و په یکه رهی نیازم هه بوو
جوان بیتاشم
پیمیان پووخاند
ئه و نه سرینهی نیازم هه بوو
ئاوی بدھم
ھلیانوھراند
ئیسته ش ته نیام
دهنگ و پاسی سهودا سه ریم
بؤ یارانی جیهان ده کھم
ئه م په ردھیه نیهان ده کھم
بھ ته نیایی بادھی تالی غه م ده نوشم
بؤ یه ک ماچی چاوی (شیرین)
نور بی ھوشم
بؤ په رچھمی پووی (خه رامان)
پادھ بھ دھر نور سه رخوشم
توبیی برینم ساریز ساریز نابیتھوه
خوای دلداری واز ناهینیت
چنگ ده نیته قاقای بینم
که شتی کورپهی خوشھویستی
ده ریای زینم
ده خنکیزیت
***

به ر له ئیسته دلداریک بوم
ھه ژدھ مۆمم کوزاندھوه
دلم به دلداری بوزاندھوه
بؤ نیو کیلگهی گولانی شار
چنگم کوتا

به هاوین و پایزو به هار

پیم پیکه نین

هیوای دلی ماندووم سووتا

له زستاندا ، بارانی پووی خوشەویستیم

وشکی لی کرد

شهقام نه ما ، نه مام نه ما

لهناو شاردا نه یشونمه وه

که چی غەمیک نه ما نه یخۆمە وه

یاریک نه ببو

دەستیک بینم به گیسوویدا

بەسەر زامى بى بیسوویدا

دەمی ماچم بنیمە سەرەردۇو لیوی

دەستى ماندووی خوشەویستیم

تیر بگوشیتەردۇو سیوی

لهناو دەریاى کولمی سوردا

بەتۆیمە وه

دیسان له نوئى ، لهناو باخچەی

سەوزى ژینى بى سنوردا برویمە وه

بەلام ، بەلام

بەشەقامى چرى ژیندا

له گولزارى پەلەشیندا

خوشیم بویت

غەم شین دەبیت

لەبریندا ۋان دەنیزىم

كامەرانى نوقوم دەبیت

تابلوی سۆزى گورانىيەك

جوان دەكىشىم

چوارچىوهەكەی خاش حاش دەبیت

ئاوازى نوي تومار دەكەم
 پەنجەي ھيواي دلەم دەشكىت
 تاكەي ژينى من وا دەبىت
 خواي دلدارى
 !چ كات تاريكه شەو ئاوا دەبىت ؟
 خواي دلدارى ، خواي دلدارى
 له ئاستى من
 ئايە نوسنۇويت ، يان بىدارى
 يان بىدارى ؟ !

1973/3/17

چاوهپوانى 1

1. چاوهپيتىم
 وەك دىوانە بۆ بالاى شەم
 وەكۈوفەرەد بۆ بۇوي شىرىن
 وەك خاتۇوزىن
 پەرۋىشى مەم
 وەكۈمىمە جنۇون
 شىيت و شەيداي
 بالاى لەيلاي
 جوان و پەنگىن چاوهپيتىم
 ***

2. چاوهپيتىم

وەك پەلەي ھەور بۆ پۇوی ئاسمان
 وەکوو زەمین
 زەمینى وشك
 بۆ لىزەمەو پەلەي باران
 وەك باخچە بۆ بەستەي ھوزار
 وەکوو ژيان
 بۆ پىشىنگى گەرمى ھەتاو
 وەك تىنويتى بۆ قومىك ئاو
 وەکوو ماندوو
 بۆ باوهشى نەختىك پشۇو
 وەك ئارەزوو
 بۆ دەستىردىن لە سىنه و مل
 چاوهپىتىم ! !

***

3. چاوهپىتىم
 وەك ھۆنراوه
 بۆ قۇولى ھەست
 وەکوو پەلەي دلدارەكان
 دلدارە دل زامدارەكان
 بۆ زوو گەيشتنە مەبەست !

***

4. چاوهپىتىم
 ھەروەکوو كىيە
 بۆ قاسىپەي كەو
 وەکوو سەھۆل
 بۆ ناوتۇرى دۆل!
 وەکوو زەردە بزە بۆ لىيو
 چاوهپىتىم، وەکوو شىتى چاوهپروانى

وەك پەرۆشى پەريشانى
ئەي ھەتاوى چاوهپۈانى
چاوهپىتىم ، چاوهپىتىم !!

1973/11/1

دۇخى شارو وەرزى لەدایىكبۇونى پۇز
بۇ شاعيرىك

سال خەرمانە
کە دەکوتىت

بە شەننى دوور کە شەن دەکرىت
بە دوازدە پى تىدەپەرېت
بە بەرچاوى شارەكەتەوە رادەبۇورىت
ئاۋۇرى لى ناداتەوە
مندالانى شارەكەى تو برسىيانە !
بەهار ژانە

بارانى سەوز بە خور دىتە خوارى
گولى گەشى رەنگاو رەنگى كامەرانى
لەدەشت و دەر ، لە چەم و كىيۇ
لەسەر زەردەخەنەي ھەزاران لىيۇ
سەرەلددەت
گەشە دەكتات

گولى گەشى شارەكەى تو ھەلددەوەرېت
لەشى شىرى دادەپزىت
مندالەكان وەك پاسارىن
لە گویىسوانە
برسىيانە !

پايىز دل رېزانە
گەلائى سەوزو گەشى لەشت
دادەوەرېت

دللى جوان و گەشت
دادەخورپىت

پەپەي ئاسقى سوورى هيوات
ھەلددەوەرېت

بەسەر نووكى بىزمار رېزدا

لهشی به خته‌که‌ی تو تیّدہ په پریت
 ژینی : ژانه
 هاوین و هرزی خوین سووتانه
 هه‌تاوی قین
 ده‌ستی سه‌ختی ده‌وه‌شینیت
 نووکی چاوی هیوای ئاسوت ده‌سووتینیت !!
 شار: به‌هاری شین و واوهیلی و گریانه
 کانیی ئه‌شکی پر له ژانه
 زستان : و هرزی پو بـهندانه !!
 هه‌وری کـینه به‌سـهـر شـارـدا وـادـهـبارـیـت
 ژـینـی سـهـوزـی تـوـی بـیـ ژـینـی پـیـ دـهـتـارـیـت !!
 لـافـاوـی رـقـ بـهـخـتـهـکـهـیـ توـ
 رـاـدـهـمـالـیـتـ !
 شـهـقـامـیـ شـارـ قـوـ پـیـوانـهـ
 منـدـالـانـیـ شـارـهـکـهـیـ توـ بـرـسـیـانـهـ !!
 کـهـ شـهـوـ دـهـمـرـیـتـ
 پـقـذـ لـهـ دـواـیـ پـقـذـ
 پـیـ دـهـنـیـتـهـ شـهـقـامـیـ شـارـ
 بـهـلـامـ منـدـالـانـیـ شـارـهـکـهـیـ توـ
 بـرـسـیـانـهـ !!
 بـهـدوـایـ (ـخـهـرـمانـ ،ـ وـهـرـزـیـ بـهـهـارـ ،ـ شـهـقـامـیـ شـارـ)ـ دـاـ دـهـگـهـرـیـنـ
 بـهـدوـایـ (ـچـاوـیـ هـیـوـاـوـ پـهـنـگـیـ پـقـذـداـ)ـ
 بـهـدوـایـ (ـدـهـنـگـیـ ئـاسـقـوـ گـهـلـاوـیـشـداـ)ـ
 هـهـرـ دـهـگـهـرـیـنـ
 سـهـدانـ پـرـسـیـارـ ئـارـاستـهـیـ دـهـستـ
 سـهـرـکـرـدـهـیـ شـارـ
 خـیـرـاـ دـهـکـهـنـ
 هـهـرـ چـاوـهـرـیـنـ ،ـ هـهـرـ چـاوـهـرـیـنـ

ههتاو ، ئاوات ، بهارى شار له دايىك بىت !
 هر چاوه‌رېن ، كەى رۇز ھەلدىت ؟ !?
 ئەمۇبىت ، ئەگەر سېھى
 رۇز ھەلدىت ، رۇز ھەلدىت
 ئا ئەو كاتە تىر تىر دەلىيىن
 ئۆخەى ، ئۆخەى !!

1973/6/23

سەرهەتاي پرسىيارى بى تابلو

دايىه كى نايەوېت پەلكى تىشكى
 خۆر بەھىيىن بۇ شارەكان ؟!
 كى نايەوېت ، خەو بىيىن بۇ بىدارەكان ؟!
 وەلامىكى پۈون و پەوان
 بەھىيىن بۇ بىچارەكان ؟!
 حەسانەوه بەھىيىن بۇ ھەزارەكان ؟!
 كى نايەوېت
 زەردەخەنە
 بەھىيىن بۇ لىيۇ بارلى نىشتۇرى گشت يارەكان ؟!
 كى نايەوېت لەيلەيەكى دى
 بەھىيىن بۇ دلدارەكان ؟!
 كى نايەوېت وەلام بىيىن
 بۇ پۈوبارى پرسىيارەكان ؟!
 كى نايەوېت
 فەرمانىكى سەدان قۇناغ
 بىيىن ، بىدەين

به سواره کان ؟ !

کی نایه ویت ، کی نایه ویت ؟ !

1973

من له ناوچاوی نیزهدا ده رویمهوه

منی مرۆڤ ، وەك درەختى رۇزپەرسىتم
لەناو باخچەی تىكۈشانى گشت شارىكىدا
گۈنگى خۆر دەپەرسىتم
پۇوى ئاواتم بېرىۋەتە چاوى هەتاو
ئەگەر هات و لاشەی ھيام سەر بېرىت
لق و پۆپى سەۋىزى ژىنم ھەلبۇھەرىت
لەناو گېرى كوانۇوی رقدا بىسۇوتىئىریم
بۇ تىنۇويتىيى گەرووی كىنه بىكەن بە ئاو
لە دىو دوورگەی كىنهسى سۇورى وشك و بىرنگ
بىمقۇزىنەوه
لە بەر دەرگەی ئاسۇي گەشى گشت بەهاردا
لە خەباتى پې گولزاردا
دە رویيمەوه
دىسان لەنوي دەزىيەوه
چاوى ھيام دەبىمەوه پۇومەتى رۇز
تا ھەتايم منی مرۆڤ رۇزپەرسىتم
رۇزپەرسىتم ! !
***

من رەشەبای دەم سەنگەرم
لە نىئۆ لوولەی باوهەرەوه
كە ھەلّدەكەم
تەنگ بە گېرى بوركانى مەرك ھەلّدەچىنم
لە ناو باخچەی ھيواى شاردا، گول دەچىنم

ملی پیگه‌ی ئه وین ده گرم
 به لین له خوینه ووه
 بۆ هنگاوی دواپرچی ده نگی زه نگی
 نه وهی تازه‌ی پی قوربانیی به هار ده بهم
 سه ر له شاره‌دیی هه تاوی نویی ده م شار ده ده م !
 ئالای هیوای تیا هه لدکه م
 نویزی باوی خوای زه ردەشت و
 ئه هرۆمزدای تیدا ده که م ، تیدا ده که م !!

***

منم چلی سه وزی داری زه یتونون
 له ناو چه می به رینی بون
 لق و پوپم ، په رش و بلاو
 ده که مه ووه ! !
 له زیر بالی تیشكی هه تاو
 ئاوی ئارام ده خۆمه ووه
 ئه گه رهات و
 له نیو هه موو په زه کاندا
 به نینوکی ته ورداسی تیزی تاوان
 به هیرشی توپی قین و گرمه لگیرسان
 بمبئنه ووه
 په گ و پیشه‌ی سه وزیم له بن بینن
 چرۆی بون
 هه لوه رینن
 له ناو کیلکه‌ی بروای نه له رزیوی
 خه باته ووه ده رویمه ووه !
 شین ده بمه ووه هه موو کون و قوزبئنیکی
 ئه م ژيانه ده گرم ووه

لەناو چاوى سوورى نىزەكاندا دەپۈيىمەوه
سەر ھەلّدەدەم دەپۈيىمەوه
شىن دەبىمەوه
دەژىيىمەوه
!! دەژىيىمەوه
1974/3/10

بە بىرەت دىيەت ؟ !

گيانە بە بىرەت دىيەت ؟ !

چەند جار گوتىم

ھەست و نەستم

دەتپەرسىم ، دەتپەرسىم

بە بىرەت دىيەت چەند جار لە نىيۇ كۆشى دلدارىدا

حەسامەوه

گەشامەوه

تىرتىر نوستم !!

بە بىرەت دىيەت ياخود لە بىرەت چوو ؟ !

لىيۇي هيوم

ماچى كولۇمى سوورى ئاسقى كردىت ؟ !

دەستى بېۋام

پەنجهى ناسكى

بۇ مەمانى نەرمى بىرىدىت ؟ !

لەناو باغچەئ خۆشويىستاندا

پۇواينەوه

لە باوهشى ئارەززۇدا توائىنهوه !!

لەسەر پىرى كامەرانى

بە ئەۋىنى خۆمان زانى

ملى پىيگەئ پازو نيازى داھاتوومان

جوان گرتىبوو ؟ !

پەساپۇرتى كىشىوھرىيکى بى سىنورمان

وھرگرتىبوو ؟ !

بە بىرەت دىيەت ياخود لە بىرەت چوو ؟ !

بەلام ئىيىستە لە بەر چى بۇ

پووی دلداریت وا هه لچه رخاند ؟
په رهی سه وزی نامه کانت
خیرا سووتاند
شووشهی سه د به لین و سه د په یمانت و ها شکاند ؟!
له فه رهه نگی ژینی کورتی دلداریدا
ناوی منت سرپیه وه
سو خمهی روومه ت سوری ژینت
درپیه وه
بوقچی وات کرد
له هیلانهی
به هه شتی دل
خیرا رات کرد ؟!
له بیرت چوو چهند جار گوتم
هه ست و نه ست
ده تپه رستم ، ده تپه رستم ؟ ! !

1974/8/10

په یمانی نوئ بۆ یاره به نازه کەم !

به نازه کەم

(حوسین) ای دل

دلی ته ری خوشە ویستى

له بهر ئاوى - فورات ى پووت

ھروھ کوو گول

له ناو با خچەی تو په رسنی

له كەربەلای دلداریدا

ھەلکە نراوه !

له سەرتاتە شۆرى ئە وين

بۆ رووباري تىنۇويەتى

سەربپراوه !

سەرى حەزى بۆ - ديمەشق - ى پق

براوه !

سینەی باعث

بە شمشیرى - شمر - ى شەپى

زىد بى فەپى

ھەلگەپى

پق ھەلگىرسان

بە دوو دەستى پق و تاوان

سووركراوه

مه مکى نەرمى چاوشاركىي تو

بە ئاگرى تىزى

درەوکردن داغ كراوه

تالى سۆزى گىسىسوى زەردى

گەلاۋىزى چەندىن سالى لەمەوپىشىت

بەرەو دەريايى خۆخنكاندن

ئاگرى تى بەرداوه

ئاره قى سەر كولمى گەشى يادەكانت
 شەونمى سەر پەرەي گولە جوانە شادەكانت
 هەر خويىناوه هەر خويىناوه ! !
 دلدارە بى ئەندازەكەم
 دەنگى زولالى سازەكەم
 لەو كاتەوه
 بۆ باوهشى ئەويىنى تو
 هەنگاوم نا
 سەد دیوارى نائۇمىدى
 لەسەر پەرەي ژىنى ئاوات
 خىرا پۈوخا
 هەزار بىشەي تەمى چپى
 زامى خپى
 پەريشانى خىرا سووتا
 بەلام پەرژىنى نىيۇ ليۇى من و كولمى نەرمى
 تەقەلاي تو ، هەر نەپۈوخا
 پەنجەي ھەولى بى وچانى
 لەشى ھەردۇو لەناو پېشكۇ
 پېشكۇي پەشى رېڭىرى (خو)
 يەك يەك سووتان
 پەنجەيەك ما !
 لەو كاتەوه ترۇووسكەيەك
 گۈزى دەداتە رېئى ھەستم
 رشىي فوراتم رۆشن دەكاتەوه
 ھەول دەدەم
 بەو پەنجەيە پەرژىنى (خو)
 بېرىپەن
 شالاۋ بېم

دەرگەی گۆمى ئاوى ئومىند

بىكەمەوه

تىر لە ئاوى - ئەوين - ئى دل

بىخۇمەوه

(حوسەين)ى ژىن بېرىيىنمەوه

ماچ لە كولىمى زور نايابت

بىستىيىنمەوه

مژدهى دىرىين بۆ گولالەى نىئۇ باوهشت

بېبەمەوه

بۆ ھەميشە لە پەرسىتكە ئۆ پەرسىتى

گولى گەشى كارو پېيشە

بەدل تىر ئاو بىدەمەوه

دەستى ماندووم

لە گەردىنى زىرىيىنى تو

نەكەمەوه

گەر بىشمەرم

دەست لە ملى ھىواى دىرىيىنى تو

ناكەمەوه ، ناكەمەوه !!

1974/8/29

کورانیی نه به زیک

با هر ده نگی و شه کام
له ناو گه رووی قه ده غه دا
بخنکیزیریت !

له ژیر قاچی و هرزی رقدا بپروینریت !
به ستهی گپی هونراوه که م
هه ده خوینم !

با هر پنهانی دهستی بیرم
له سه رپرهی په رتووکه کان
تیک بشکیزیریت !

له ناو گپی کوسپی ره شدا
برزینریت !

من هه ریرم ده کمه وه !
دل و ده رون ده هه زینم !

با هر نووکی پینوو سه که م
به پالنانی تف و جوین
تیک بشکیزیریت !

من هه رسنهی ئاگرینم
له ئامیزی تویی بريئم
داده ریزم

با هر بالی په ره موروچ
له زیندانی شه و هنگدا
ببه ستنه وه

من هه تابلقی خوم ده کیش
با هه سازی په ئاوازی
به سته کام
له باوه شی ئیزگه کاندا
بسووتیزیریت !

ئەو کاتەيش هەر گۇرانىيەكەم
تۆمار دەكەم
مژدەي خۆشى و كامەرانى
پېشار دەكەم
با هەر رېيگەي پۇونى ئىنیم
پېلە داوى مىدىن بىرىت
بۆ زەلکاوى پېزۇخاوى
كىنه بېرىت
من گىرتۇومەو بەرى نادەم
ئەو پەيمانەي لەسەر پەرەي
خەون و ئاوات
نەخشەم كىشا
بەدىيى دىئىم
تا كۆتايىي ھەناسەي ئىن
واز ناھىيىن ، واز ناھىيىن !!

1974/9/16

بمتوانیا یه !!

بمتوانیا یه

زه رده خنه م ده خسته سه ر لیوی گریان

گری سوورم

به رده دایه چه می تاوان

نارنجوکم فری ده دا

بو ئامیزی سه نگه ری ڙان !

له سه ر په رهی سه وزی ڙیان

ده مسیریه وه

گیسووی خوشیم داده هینا

چنگی هه ولم ده کوتا بو

مه مکی توندی ڙینی ئاسان

باوه شم ده گرتہ وه

بو پرشنگی کیلگهی ئاشتی زور فراوان

وه کوو گولاو به سه ر هه موو

قوژینیکدا ده مپرژاند !

***

بمتوانیا یه

کانیی ئه شکم به به ست ده کرد

نه مدہ هیلا

له جه نگه لی چاوی کالی مرؤ قاندا

ده ست بکاته باران

قوله په شی خوشیه ویستیم ده رده هینا

له نیو زیندان !

ژینی خه لکیم سه ره بست ده کرد

له نینوکی خوو و په وشتی

سه ده په شه تاریکه کان !

تابلویه کی ره نگا په نگی

خوو و په‌وشتى چاخىكى نويىم
دەھىنايە كۆشكى زيان
بۆ قازانجى
پې ئامانجى
دانىشتووان ، دانىشتووان !
***

بمتوانىيە
لەسەر چەقى ئەم پېگە يە
پېگەي نەمان
ياخى دەبۈرم
لە ياساكان !
بەندى ياساى راستى يەك پۇرم
دادەرپىزا
تىڭم دەدا پەت و زىندان
دەستى ماندورم
دەخستە سەرسكى پشۇرم
بۆ كۆرپەكان !
بۆ كۆرپەكان !
بمتوانىيە
گۈرى سورىم
بەردەدایە
بىشەي وەرزى گەلارپىزان
بالاي سالى ھەموو ۋىن
دەكرد بە يەك بەھارى سەوز
وەرزىكى وام جوان دەنە خشاند
دۇور لە خەزان !
كىيۆى سەختى نائومىيىم وا دەپۈوخاند
لەناو باغى دلى ھەموو دلداراندا

سەد ئاواتم جوان دەپوواند !
پەساپۆرتى چاوى ساغم
دەسپىيەوه
بۆ كويىرەكان !
جيهانىيکى زۆر قەشەنگم
پىشان دەدان !
ژينىيکى نويم دروست دەكىد
دۇور لە پەگى چەۋسانەوه
جيهانىيکى دىكەى گەشم
دەھىنایە سەرپۇرى ژيان !
پېلە خۆشى و حەسانەوه
بەلام ئەم ھىوايە لە دىدايە
ئىۋە دەلىن
بۆم دىتە دى ياخود ھەرگىز
بەدى نايە ! ! ?
ئەمپۇ بېيت ياخود سېھى دىتە كايە !

مانگى 1974/9

په ژاره‌ی بهیک گهیشتني دوو دل !

خاتونه‌که م

کاتیک ئاوی تەنیابى خۆم

دەخۆمەوه

جۆگەی هیوام وشك دەکات

يادى پۇزى راپوردوومان

دەکەمەوه

فرمیسکە زۆر گەشەکانت

دەبنە تۆفان

دەبنە خورەی توندى باران

وشەی زارى

پىيى دلدارى

دېپەكانى ھۆنراوه‌که م

دەسپنەوه

جارىكى دى

لەناو كۆشى غەمى سوورى بىئاريدا

خۆم و دلّم

دەدۇزمەوه !

*****

خاتونه‌که م

كلىپەی پشكۈ دەررۇنە‌که م

لەو كاتەدا لىيۇي گەشى

ئارەزۇوي تۆ

جوان باوهشى

بۇ ماچى سەر كولۇمى وشەى

دوا ھۆنراوه‌م

ده گریته وه
 نور حه ز ده که م
 ببمه په پووله یه ک
 به ئاسمانى په ژاره تدا
 بالى حه زم بگرمه وه
 هنگوینى نیو شانه‌ی نیازت
 بکرمه وه
 تیر بینوشم
 تیبکوشم
 هر بو ئه وهی گری کوانووی به ژنی نازت
 نه بریته وه
 بو زیندانی تاریکه شه و نه بریته وه !
 * * * * *

خاتونه که م
 ئهی هه و رازی و نبوونه که م
 لهو کاته دا بالای ته پرت
 سنگی پانی و هک مه رمہ پرت
 له سه ر قالی په ریشانی
 را ده کیشیت
 سه ده ناسه‌ی ساردو سری
 پر له گری
 په شیویم پی هه لدہ کیشیت
 نور حه ز ده که م
 به ده ریای بی سنوری
 خوشہ ویستی
 تینوویه تیی به ژن و بالای
 تامه زر قییت بو بشکینم
 لاشه‌ی ره شی چی غه م هه یه

بپروینم

تۇوى گەنمى پىك گەيشتن

بوھشىئىم

لە بەھارى ھاوسەرييە

بېرىمەوه

پەلكى خۆشىت بۆ بچىئىم

بۆ ھەميشە لە باخەلى دلدارىيە

بپروىمەوه

خاتونەكەم ! !

1974/10/1

بەستەیەك بۆ سانتیاگو

سانتیاگو

خەفەت مەخۆ

مژدە دەدەم بە گورپەی تو

پۆرئیکت دىت

پقى دللت لە چاوياندا

بىتتە پشکۇ !

كەلپەي پيسىيان

بە تەقەلاو بەرگرىي گەل

وردو خاش بىت ! !

لە سىدارەي ھەولت بىرىت

سەد (ئەلندى)ي ئاواتى گەش

لەدايىك بىت

خۆرى هيوات خىرا ھەلىت

(نيرۇدا)ي نوى

لە شارو دى

بەستەي سۆزى كامەرانى

بە بالاتدا بلىيته وھ

ئاوازى نويى بۆ دابنرىت

گەلى باوهەر

بىلىيته وھ !

دەرگەي خۆشىي شەقامەكان

بۆ پىشوازى شەھىدەكان

بىرىيته وھ !

دەنگى ھۆرەي نەبەزىي تو

هەر چوار گۆشەی ھەموو جىهان
بىگرىيەتەوە !

لىّوى ئۆخەى
ئۆخە يەكى نەرمى بىْ پەى

لەسەر زارى پې بەھارى
دانىشتوان

بۇ ھەمىشە بخنیتەوە
سانتىياڭو

خەفەت مەخۇ ، خەفەت مەخۇ
ھەتاوى گەل

ھەلدىتەوە ، ھەلدىتەوە !

1974/9/....

کەشتیکى خوین پژاو

بۆ چەندىن جار پىم گرتە بەر
گەيشتمە شار
دواى دابەزىن
لە ئوتىرى شىن
بەلّىن ، پەيمان ، سويندو بېيار
كەوتىنە يادم
تۆزى زەردى رېڭەم تەكاند
لە جل و بەرگ
لە بىشەمى مەرگ
دۇور بۇومەوه
كۆشكى پەشى غەمم رووخاند
خورپەيەكى سۆزى قەشەنگ
بى ھاوارو گرييە و بى دەنگ
كەوتە دەريايى دلى كولم
ھەنگاوم نا
بزەى سەر لىيو بۇۋازىيەوه
دەروون و دل گەشايمەوه
وەكۈو بالدار خۆمم كوتا بۆ مالى يار !
*****

بە رېڭەوه
ھەزارەها ئارەزۇوى گەش
لە خەيالدا سەريان ھەلدا
گەرمى باوهش لە پەناوه
سەد دەنۈوكى لە تامەززى

دلم دهدا
کۆترى خۆشى شەقەى بالى
دهنگى سۆزى دەدایەوه !
بۆ گەيشتن بە بالاى يار
دەتوايەوه
بە پەلەپەل
وەکوو پەلەى کاروانى مەل
بە کۆلان و شەقاماندا
ئوقرهم نەگرت
ياخەى سەختى ماندووم درى
لەبەر دەرگەى مالى ياردا
خىرا پۇوا
لەبەر ئەشقى سۆزى ۋېنۇس
بۇوم بەدارى يوکالبىتۇس !
پەنجەم لەسەر زەنگى
پېلە دەنگى
کۆشكى قەشنەنگ
گىرسايەوه
دەنگىكى بۆز
لەو ديو پەردەى دەرگەكەوه
پرسىيارى كرد
ئەوه كىيە ؟
خەلکى كويىھ ؟
كە وەلامى درايەوه
دىسان لە نوى
پرسىيارەكە كرايەوه
ئەنجا نارنجىكى وەلامىكى ناخوش
لە پەردەى گوئى دلداريمدا

زرنگایه وه !!
ئەو وەلامەيش دەيگوت
کامەرانىت سەرپراوه
چەند پۇزىكە و
كەژالەكت بە بۈوك چۈوه و
گەشتەكەشت دوا گەشتى و
لەبەر دەرگەي خۇو و رەوشىدا
خويىنى گەشى
پۇزىنراوه ، پۇزىنراوه
1974

دwoo ديمهنى هەردوو ديوى بەسەرھاتى وىنەيەك

يەكەمین ديمەن

كاتىك ويستم

لەناو قرچەى ژانى تالى

شىندا بدويم !

پشكۇرى تىزى كوانووى جىئۈ

زەردەوالەى چزوودار بۇو

چزەى سورى

لە ئاواتى مايكۆفونى دلّم ھەلساند !

پەنجەى كۆرپەى زوانى سووتاند !

دەنگى زېھى ھەزار زنجىر

لەزىر خانى ئازارى بىر

وەك نووكى تىر

دەھاتە گۆيىم

ويستم بىرەم

ويستم پەردهى رەشى بى دەنگىتى

خىرا بىرەم

ويستم بىرەم

گەرووى وشهى زاريان تاساند !

*****

دوروه مین دیمه‌ن

من ده‌مه‌ویت برویم ، بدرویم
له‌ناو ئیزگه‌ی گهشی هیوا
به ئاوازی بلندو به‌رز
وشه‌ی سۆزی هۆنراوه‌که‌م
بۆ خاتوونه داماوه‌که‌م
خاتوونه جوان رازاوه‌که‌م
له ژوانی يەك بینیندا
جوان هەلۆاسم !
زامه‌کانمی پى بناسم !
من ده‌مه‌ویت
سوپای چاوه‌رپانی
 بشکیت
شۇوره‌ی پەریشانی
برمیت !
خونچه‌ی هەتاو ، زاری گهشی
بۆ ھەموومان بکاته‌وه !
ھەر کۆرپەيەك بۆ باوه‌شى
دایکى سۆزی برواته‌وه !
ھەر دلداریک ، بۆ ئامیزى بانووی ھەزى
مل نیتەوه !
من ده‌مه‌ویت لەم کاته‌وه
بە تاسه‌وه برویم ، بدرویم !!

1974/ 9 /...

جريوهی ئەستىرەي باوهپ

وشه كانم تيشكى پۇتن
لاشهى غەمى دلى جووتىار
نۇو دەنېشنى !
كىلەكەي سەۋىزى هيواي دلىان
تىر ئاو دەكەن !
خويىنى لەشى چەوسانەوە
دەگرنەوە
كۆشكى بەرزى حەسانەوە
بۆ ھەزاران هيواو ئاوات
دروست دەكەن
پەنجەي مژدە بۆ ئەستىرەي
ئاسمانى رازاوهى شار دەبەن
تابلوى بهار
بۆ سەد نەورۇز دادەتاشن
بۆ ھەلپەركى و رەشبەلەكى ئامانجەكان
سەد شاباشن ، سەد شاباشن !
*****
بپوام كېھ

تینی شاری لاشه سپه
ته می چپی ده رونی شار
ده سووتیینیت
(ئەسکەندەر) ئى پق و كينه
ده بەزىنیت
نانى جوانى كامەرانى
ده بىرژىنیت ، ده بىرژىنیت
ئاسۇي ھيوام
تابلۇيەكى زۆر پۇوناکە
كۆرپەيەكى روومەت پاكە
ئالايەكە بەرزو بلنى
لە ئاسمانى دىيھات و گوند
ده شەكىتەوه
ئەستىرەيە، بە ئاسمانى گەشى باوهەرەوه
ـ جريوهى دېت
ـ جريوهى تەپ
پىگەيەكە راست و رەوان
پىگەي کاروان ، پىگەي کاروان !!

1974/8/20

چهند تابلویه کی نه کیشراو !

من دهمه ویت تابلویه کی وا بکیشم
پهنگی گونای
وا برپیزم

له قهواره‌ی تابلوکانی هه ممو جیهان
گهوره تربیت
له خهیالی هونه رمه ندان
زور قوولتر بیت
بهژن و بالای
هیواو ئالای
گشت گه لانی تیدا دا برپیزم !

*****

تابلوی یه که م
دژی سته م
برپیک په زی خرت و سپی
له ناو ده شتی سه وزی به هار
ده له وه پرین
کاکی جووتیار
له گه ل هوزار
هوره ده لین !
سه رووی تابلو
هه ر گولزاره
له سه ر چه قی پیگه که شار
گورگه کانی هه ر حه وت قاره
ملی رقیان گیر کراوه له سیداره ! !

*****

تابلوی دووه م
دزی پق و هاوارو غه م
پهنجی تابلو
سی پهنجی جوان
له خواره وه
سه وزی سنه نگین
له ناوه پاست
پهنجی زور شین
پهنجی ئاسمان
له سه ره وه
پهنجی پشکو
له نیواندا
خوریکی زور مه زن و رووناک
کورپه ئی تیشكی جوان ده به خشیت
بە دایکیکی خاوین و چاک !
زه رده خنه ش لە سەر لیوی پهنجی سپى
وەك بارانى كامەرانى
دىئە خوارى
بى ورتە ورت بى هاوارىك
دىئە خوارى ! !

*****

تابلوی سېيەم
(خەونىڭ)
لە سەر لووتکە ئى بە رزا يىيەك
(مەسيح) ئى نوي پاوه ستاوه
دەست بلاوه
پاستى و زيان دابەش دەكتات

به سه رکیلگه‌ی فرهوانی
بی پایانی
کوتربنی شاردا ! !
*****

تابلوی چواره م
له ناو قرقه‌ی تاریکی ته م
له بهر ده رگه‌ی چاوتیریدا
(حاته‌م)ی نوی سه ری قاله
به هزار دهست تیده کوشیت
منداله کان دهوریان داوه
خوشیه که یان گرو گاله ! !
له دامینی تابلوکه‌دا و نوسراوه
(شه و هزه نگی برسیتیه)
له ناو گری گه نمی پژدا سووتینراوه) !
*****

تابلوی پینجه م
(هیوا)
له لای چه پی ئه م تابلویه
تفه نگیکی شپو شکاو
له سه رپشتی زه ردی میثوو
پاکیشراوه
(هیتلر)ی چه رخ فری داوه
له شه رماندا
مورد تیئی داوه
پوتورکاوه
(له ناوجه رگه‌ی تابلوکه‌دا)
داری زه یتونن پوینراوه
گه لای سه وزی

پېر لە ئاوه

بالى ساييھى بەسەر ھەموو شارەكانى

پۈرى جىهانى

تابلۇكەدا راکىشادە ! !

*****

تابلۇقى شەشم

چەمى بى تەم

ئەم تابلۇقى تابلۇقى كى بى گريانە

ھەتاوى گەل ھەلھاتووھ

لەسەر ئاسقۇي هيواو ئاوات بى پشۇوھ

(لەدامىيىنى تابلۇكەدا)

شارىيىكى نۇر بى دەنگ .. ھىمن

(ھەر كۆي دەرۋىيت)

ھەر ژيانە و كامەرانە ! !

1974/11/26

چاوهكانت

چاوهكانت

دەريايى قوولى خۆشەويىستىن

بىبابانى دلى تىنۇوم

تىئر ئاو دەكەن

شائاوىينە قەد دىوارى

بەئىنى ئارەزۈومن

بەسەرھاتى پاشەپقىزى دۈورى ژىنى خۆميان

تىئدا دەبىنەوە

وهرزه کانم

سه‌ری چرّقی تیدا هه‌لّده‌دهن و

چاوه‌کانت

زه‌ریایه‌کی

که‌شتی هه‌ستی زور به‌کولم

وشه‌ی دلم

مه‌له‌ی هونراوه‌ی تیدا ده‌کات

شه‌قامیکن

په‌یامبه‌ری هه‌ست و نه‌ستم

به‌ناو دلّی هات و چویدا

تیده‌په‌پیت

نه‌مامیکن

له‌ناو باخچه‌ی زینی رابوردوومدا

هه‌ردوو شین بون

تیشكی ده‌شتی

خوشه‌ویستی زور به‌رین بون

به‌شه‌مالّی نه‌رم و فینکی

نیگای جوانیان

گه‌شم ده‌کرد

چاوه‌کانت

مه‌لی سوژی دلّداری بون

دwoo چرای شه‌وی تاری بون

بُو ئاره‌زوی دلّی به‌کولّ

وینه‌ی تؤیان

له‌سه‌ر په‌ره‌ی زینم نه‌خشاند

غه‌میان ره‌تاند

چاوه‌کانت

زولفی شادمانیم

داده‌هیزن

مزده‌ی کامه‌رانیم

بُو ده‌هیزن

چاوه‌کانت !!

1974

نامه‌ویت

شیرینه‌که م

من نامه‌ویت ، گه‌لای سه‌وزی

به‌ژن و بالای به‌رزی ژینت

بوه‌رینیت

بۆی رپوت و قووت ببیته‌وه !

من نامه‌ویت، له‌سهر کۆرپه‌ی ناو هیلانه‌ت

هه‌لېفرپیت

نه‌یه‌یته‌وه !

من نامه‌ویت داو بۆ ریگه‌ی گه‌شی ژینت

بنه‌یته‌وه !

له‌ناو له‌شی بی ئابروویی سه‌ردەماندا

بتوییته‌وه !

من نامه‌ویت به‌ره‌و دواوه

ملی ریگه‌ی دوینیی ره‌شپوش بگریته‌وه !!

1974

کورانی

گورانییه غەمگىنەكەم
باسى زىنى تۆى تىدایه !
زامى قوولى دەرۇونمانى
لە توىدایه !
داستانىكى بىّ كۆتايم
تا هەتايم
دەيگىرمەوه !
نە شەونە بۆز
جىهان دوايى بىت
ئەم گورانییه غەمگىنەمان
بىّ كۆتايم
دوايى نايە ! !

1974

*

دەنگى بانگەوازىكى بى سىنور

هە قالانم، با هە مۇومان
پۇوبارىك بىن
لە جوگرافياي خۇو و رەوشتى
ھەورى پەشى پابۇردوومان
ياخى بېين
ئاوى پىشۇو
بۆ پىشىنگى مىشكى سەدان ھاۋىيى
پىيگە يىشتۇو
بەجى بىللىن
بەهارىك بىن سروھى بىرمان بەسەر كىلگەي
دىرىھەكىندا مەلە بکات
وەنەوشەي گەش
لە تۈيىماندا بۆ سەد باوهەش
پەلە بکات
شەمشىرەك بىن
دەنگمان ھەبىت
خەنجەرەك بىن رەنگمان ھەبىت
با پىرىدىك بىن
قەت نەھىللىن داودانەرى چەقاوه سوو
بەسەر پىشتى ئابۇرۇماندا
تى بېپەرىت
لە ناوجەرگەي زەماوهندى زاواماندا

هەلبەپت
با هەردىك بىن

تۆزى زەردى لىرەي كۆنى (خەلەفە) مان
لى نەنىشىت

تاویرىك بىن چاوى مۇنى بى رېگەكان
پىشەي سەختمان
ھەلنى كىشىت

با گېيك بىن
ئاوى لىلى ھاوارەكان

پشکۈ دەنگى لىبورىنمان
نەھەزىنیت

دەنگى بىرمان
نەخنكىنیت
وشەيەك بىن

لەگەروودا بپويىنه و
لە ھاوينى قەدەغەدا

نەتوبىنە و ، نەتوبىنە و !!

1974

ناخۆمەوە

لېم بۇورن ناخۆمەوە

لەم بەھەشتە، بەھەشتى زىن

خۆم ناخەمە نىّو ئاگرى

دۇزەخى قىن

لەسەر بالى دلى خوينىن

زامىكى كە نازىئىمەوە

لە جەنگەلى سەۋىزى ئەۋىن

گېڭىكى سورۇ نانىئىمەوە

لېم بۇورن ناخۆمەوە

بە بادەي زىن من سەرخۆشم

زۇر بىھۆشم

ئەوهى ئىيۇھ دەيخۇنەوە بىخۆمەوە،

ھەتا ماوم نازىئىمەوە

لە ناو ژانى زامەكاندا دلۇپ دلۇپ دەتۈيمەوە

لېم بۇورن ناخۆمەوە

تاكۇو ماوم

بۇھۆنراوە من ژىاوم

بەستەيەكى جوان پازاوا بادەي منه

بىرۇھەست و زادەي منه

لە سنوورى زىن لانەدان

جادەي منه

لېم بىبورن،

ناخۆمەوە، ناخۆمەوە !

1974

هەست

من هەست دەكەم
بارى سەختى سەد غەم دەبەم
من هەست دەكەم
کە غەم دەخۆم
بۆ پووبارى سەد تەم دەپرۆم
من هەست دەكەم
لە رېگەدا ژان دەپوینىرىت
لە جىگەدا
خويىنى ھەزار
دەسووتىيىرىت
من هەست دەكەم
کە زام دەزىيت
باخچەئارام وا دەتەزىيت
کە ھەست نەكەم
من هەست دەكەم !!
*

من هەست دەكەم
ھەست بەسۆزى گەريان دەكەم
ھەست بە گەرى سووتان دەكەم
ھەست بە ژانى
پەلە ژانى جىيهان دەكەم
من هەست دەكەم
لەناو ژاندا
دەتۈيىنەوە
لەناو گەرى پەرقاندا

ده روئینه وه

شممالی دهست شوانی مه‌پمان

بی‌دهنگ دهکریت

مندالی نیو دلی ته‌پمان

بی‌رهنگ دهکریت

من ههست دهکه‌م

ههست به قوری دهسته‌سپری

نه‌مان دهکه‌م

ههست به ودیوی جیهان دهکه‌م

ههست به چوونی

من و نیوه خومان دهکه‌م

که ههست نه‌که‌م ..

من ههست دهکه‌م !

1974

داخوانی

ئەی زولف شۆر ، کىژولەی کۆر
ئەو كاتەی كە يەكەم نامەت
دایه دەستم
دل داخورپا ، وا خرۇشا
ھەست و نەستم
ئەندامانى لەش ھاتنە لەرزىن
پلەی گەرمائى ئاسمانى دل
بەرەو باشۇر بېرى گرتە بەر
پەلەورى ژمارەكان
بەرەو سەنۋۇر گشت دابەزىن
لە ھەرېمى خۆشى دلدا
بۇو بە تۆفان
بە تۆفانى خەنەبەندان
ئەی زولف شۆر
پەتىئەری غەم و ناسور !
*****

ئەی کىژولەی پېيکەنин و زەردەخەنە
دەی راچەنە
بېشىكەی رېگەی بىنگەردى دل
بى ترس و سل
پابژەنە
بە گولاؤى مىخەك ، سمل
پەرەي سەوزى نامەكان
تۆمار بکە
بۇ ناو كۆشكى پېيگەيشتن

هه رغار بد ه

*****

ئه ي كيرقوله ي هيواو ئامانج
ئه ي نه ياري تيرو توانج
لهو كاته وه ئه سپي خه يال
له ميشكمندا زين كراوه
جووته كوتري خوشى داويمه
له شەقەي بال
بهو هيواوه سايەي هه ردوو
ببنه يه كىك
ببنه پىككىك
له سەر مىزى كامەرانى
كۈرپەي ئاوات بىخواتە و
ھېچ ھىزىكى كۆنە پەرسىت
پىوهندى دل هه رگىز جودا نه كاتە و
ئه ي ناسكوله ي زەردەخەنە
دەي راچەنە
خىراكە و زوو بىشكەي پىك
بەزن و بالاي پىككە يشتن راپزەنە
دەي راچەنە دەي راچەنە !!

1974/11/30

سروودی خۆشەویستى !

خۆشەویستى

تۆ دەردیکى زۆر کوشندەيت

تۆ شیرپەنجەيت

تۆ ھەنگوینىت ، بەلام تالىت

لەفاوييكت لەناكاودا

سەرەھەلدەدەيت

تەمهنى زۆر لە دلداران

پادەمالىت

تۆ نەھىئىت

لەناو دلى دلداراندا

خۆت مات داوه

بازنى پەشى مردىت

كىرده دەستى ھەزاران زىن

تۆ مەمت كوشت

خويىنى دلى فەرهادت رېشت

لەبەر بالاى بەرزى شىرىن

جارىيكت دى وەك ھەنگوينىت

دوو دلى زۆر بەكول و جۆش

بەيەك دىكە دەگەيەنىت

جارىيكت دى ئىيمەي داماو

دل بىزىنراو

بەدەست سوپاى تۆوه

خەريك ماوين

دەست لە ئەژنۆ

دۆش داماوين
خۆشەویستى
تۆ بىرىنەيت ، تۆ گەريانىت
قىنىت ، ژانىت
تۆ نەھىئى ئەم ژيانەيت
بى پىوانەيت
بەلام ھەرچۆنۈك بىت
تۆ ھەيت ، تۆ ھەيت
تۆ ئاشكرايت ، ئاشكرا نىت
تۆ نەھىئىت، تۆ كوشتنىت
تۆ مەدىنتىت
تۆ ژيانىت
دەردىكى واى بى دەرمانىت
ھەرچۆنۈك بىت تۆ ھەيت تۆ ھەيت !
تۆ گولىكى نەكراوهەيت
چىرۇكىنەكى شانقەرى بى پراوهەيت
خۆشەویستى !!

1975/1/24

کامیرای هوش

(له ٿووئی خه یالدا ، کامیرای هه ردوو چاوی هوشم خسته سه رپووی مردن)

1

دھرویشیک بُوو، میزه ر به سه ر
له به رانبه ر کوشکی ترسدا
دوو چاوی لی داچه قاندم !

2

له سه ر په رهی بنه میچی ژوو ده که دا
وهك پاسه وان
هاته به رچاو
به بی زمان ورته و گريان
له مه ره زهی سه وزی ژيندا
قه لاما سکی
په باسکی
تی ته قاندم !!

3

له سه ر میزی سه وزی ژيان
در پندہ بُوو
نینوک ، سمیل ، کلک دریز
وهك گیزو ویز

دانی تیژی بۆ پواندم !!
پەپکەی بەختى لى رپاندم !!
لەسەر پشتى درک و دالى
نەبۇون ، نەمان
دەيکرپاندم !!

*****

(ئا لىرەدا كاميراكە كۈزايەوە
لە ژۇورىكى نەخۆشخانە لەشى سېم
پاكيشراپوو
لەو كاتەدا
دەروازەى ۋان كرایەوە
پەردەى ساغى دېپايەوە
برىنى لەش گىرساپايەوە) !!

سی و ئىنەي يەكىرتوو

يەكەم

لەسەر مىزى نۇوسەرىكدا
مەرەكەب و پىنۇوسەكان
هاتنە دووان
يەكەم گوتى ئەگەر بىت و
نۇوكەكاننان لەناو بىران
كەس بۆى ناكرىت
پەنگى ئىمە بىرىتە وە
بەرى وزەي لافاوىكىمان
بىرىتە وە !

دۇوەم

لە چەمىكى چپو پىدا
دارىكى سەوز پۇوي درېبۈو
تۇوكى سەرى
گشت كرېبۈو
گوتىھەرە
خۇ بىنىوتە پەنگم گەشەو
دەلم تەپە ! !
لەگەل ئەۋەش لە تۆ ناڭرم
پۇقى زۇرم لەداربېرە !

سېيىھەم

پېوار گوتى : بەلى ئەي پى
ھەر لە ئىرە
تا پىي كاكىش

دريختر بيت
هيواكانم له گهله خومدا
ده گهمه کيش !
هه زاران هه نگاويش بيت
هه زاران کهندو چالى
پر داويش بيت
منى هه تاو
به يك هه نگاو
ده گهمه جي ، ده گهمه جي !!

1975/11/...

من هاتووم !

من هاتووم
دهستدرازه‌ی بیشکه‌ی زینی
دوینی پر ته م
دادپیشم
شووشه‌ی جامی سده‌ه تاریکه‌کان
به‌سهر خوو و په‌وشتی
ناو کومه‌لگه‌ی دواکه‌وتودوا
نزو بشکینم !
دیواری ناو ره‌ش و سپی
شاره‌کانی ئه م جیهانه
برپووخینم !
په‌چه‌ی په‌شی پووی ئافره‌تی
ئه م زیانه
بؤیه‌کجاري بسووتینم !
بالله‌خانه‌ی ته م و مژی جیاوازی نیو
ئافره‌تاني ئه و دیو په‌ردەی
دەرگه‌ی داخراو و پیاوه‌کانی
په‌لهاویزی ئه م دیو دەرگه‌ی دانه‌خراءو
به‌سهر سینه‌ی عه‌بای بالا
ئامۆژگاری میژووی دوینی
پر له داودا دارپووخینم
به ئاره‌قى کارو ههولى نیو چاوانى
هه ردۇو دەستى ئه م کومه‌لە
کۆشكى به‌رزى زینیکى نوي
به چه‌سپانى کونکريتى بىرو باوه‌رېكى رووناك

لەناو دلی ئەم شارەدا دامەززىنەم

من ھاتۇوم

ھۆنراوهەكانى نېرۇدا

بۆ نىيۇ نىيگاى كۆرپەكانى

قوتابخانە ئەدەپتەكان بخويىنەمەوە

پالەوانى

ناو چىرۇكەكانى كەنەفانى

لەناو دلی سۆزى سەوزى

گىشت مەرقۇنى ئەم چەرخەدا

بېشىنەمەوە !

سەد پەيمانى (چى گىفارا)

بۆ تىمارى شائازارى

زامەكانى سەد (بۆلىقىيا) بېبەمەوە

بە ئاوازى حەيرانىيکى فرمىسىك ئامىز

زولۇقى زەردى وشەى

شىعرەكانى (گۇران)

لەبەر چاوى

نەخشەى لەشى تىڭدراوى

(مە حمۇود دەرويىش) داهىنەمەوە !

من ھاتۇوم

پستەى دەرمانى ھۆنراوهە

بۆ بىرىنى دللى ھەستى

دانىشتوانى سەدان شارى

وەكۈو (يافا) و (سانتياڭو)

بەھۆنەمەوە !

لەناو ئىزگەى چارەنۇوسدا

گۇرانى نوئى سەربەستى بلېمەوە !

من ھاتۇوم

تۆوی ئاشتى لە نىپ باغچەى
 زىنى سەوزى شارەكاندا
 جوان بچىئىم
 بۆ دوارپۇرى كۆرپەكانم
 لە سەنگەرى خەباتەوه
 بە گشت ھيواو ئاواتەوه
 تىېكۈش
 هەر بە خويىن
 لە قۇزىنى گشت زەويەكى وشك و برىنگ
 گولى گەشى بىرۇ باوھر
 جوان بپويىن
 سەد خەرمانى پىلانى پىس
 لەناو مىشىكى پپوپۇوچى نەياراندا
 بسووتىئىن
 نارنجىكى بەر بەرۆكى
 جەنگەھىنەرى گەلگىرسىنەرى
 دوزمنى گەل
 بەپۈرى خۆيدا بتهقىئىن !
 گومى مەنگى گومراپۇونى
 بۆ يەكجاري بىشلەقىئىن !
 تارمايى جەنگ لە سەر پەرەى
 سەوزى ئاشتى بېرەتىئىن !
 جىهانىكى كامەرانى
 لە شەقامى گشت دلىكدا
 لە باوهشى گشت گولىكدا
 پىيك بېھىئىن
 كۆرپەرى جىهان ، لەناو باغچەى بەھەشتىكدا
 لەسىبەرى سۆزى گەشدا

گشت بژینم

بارانی ماف لهنیو ههوری یهکسانیو

به سه رکیلگهی ژینی

مرؤقانی پووی زه میندا

ببارینم

هیزی رهشی نائومیدی

له باوهشی دلی ژیندا بتارینم

سنوره کان

گشت سنوره دهستکرده کان

دؤخی ئیسته و رابوردوویان

بۆ هه میشه بپووخینم ! !

من هاتووم

به ئاسمانى شاره کانی یەك جیهاندا

بى په ساپورت بال گرمە وە

لەو جیگانهی قەدەغە بۇون

بۆ پشوودان بنیشمه وە

لە سه رپهی کامەرانی

زولفی سۆزی بەستە کانم

بە پهوانى دابھینم !

لە ئیسته وە

رشستەی گولاؤی هۆنراوە

بە پووی گەشى دانیشتوانى گشت لایەکدا بپرژینم !

گورانى بۆ دوارقىتىکى زقد پووناکتر

پوومەت پاکتر

بە ئاوازو بە سۆزە وە

بە ئامانجى پىرۇزە وە

جوان بخوييـم ، جوان بخوييـم ! !

من هاتووم

کوشکی خوشی
له سه رزه وی هه موو دلیک
دامه زرینم
خانووی پهشی
نائومیدی له ناو کیلگهی
ژینی خوشی
هه ڙاراندا بسووتیئن
هونراوهی نوی
بُو دلداران ، بُو بیداران
دابهینم
له سنه نگه ری تفت و تالی
هونراوهدا
پی هه لبینم
واز نه هیئنم
تاكوو خه ونی هه موو دلیک
به دی دیئن ، به دی دیئن
گورانی بُو ژینی گهشی شاره که مان
جوان بخوینم جوان بخوینم !
1975/8/2

-1975/3/4

ئاوارة

من له شارى دلداريدا

ئاوارەم و پىكى خەمى پىگە دەخۆمەوه ! !

كە پەنجەرەي ۋۇرى حەزم دەكەمەوه

تەم و مىزى ناھەموارىم

تۇوش دەبىت و

بە بىددارى

بۆ باوهشى ئاوارەيى

دەرۇمەوه ! !

*****

1975

شاری دل

له گه ل خویندا

به شه قامی بی داویندا

شاری چپی پپ مه ترسی

هه والیکی مالی خوشہ ویستیم پرسی

لاشه یه کی بی سه رو ناو

له ش هه نجراو

مالی پقی پی پیشاندام

سه رم سورما

کاتیک ده ستی رقم بینی

خوشہ ویستی کیر هینابوو

چنگی نابووه بینای بینی !!

1975

باران زامى را بوردۇ ناشواتمۇ

بە بىرەت دېت
بە فېرىكەي تىيىزەرى ماج
بە ئاسمانى ئارەزۇودا
ھەردۇو، بالمان دەگرتەوه !
لەناو باغچەي بىرەۋەرى
پەنگاۋەنگدا
مۆرى پەنجەي مەم و زىينى
ناو خەياللەن
دەبرىدەوه
بە بىرەت دېت
جىهانمان لا بەھارىيەك بۇو
لەناو زىينى دلداريدا
پۈوبارىيەك بۇو
بەكەلەكى ئارەزۇوى كول
دەمانبىرى
دل مندال بۇو
لە خۆشىدا ھەلدىپەپى ،
ھەلدىپەپى !
*****

كە پەيىكەرى يادەكانى
بە قولنگەي بى پەيمانى
تۈورپ داو شىكاند
لەسەر لەشى كامەرانى
بۇون بە زام و
ژانيان لەنئىو كىيىڭەي ھەناسەمدا رۇواند

که شوین پی تۆ لەسەر نەخشەی راپوردوومان
بۇو بە گريان
نە بارانى مژدەو خۆشى
نە هەناسەئى جوانى
نە يانتوانى
زامى تىرى يادەكانت
لەسەر پەرەئى زىنى ئەوسام
بشواتەوه
نەھەنگەكان
نە يانتوانى
دەريايى قوولى
شۇنخۇونى و سەد بىدارىم بخۇنەوه !
نە يانتوانى ، نە يانتوانى
ئەى ناسكۆلە تۇراوه كەم !!

1976

هەلپەرکىيەك لە مردىنى گرياندا !

كە پىكەنин هات پىكەنی
دەستى خۆشى خستە ملى زەردەخەنە
گريانى زەرد لە داخاندا ، تىر تىر گريا
هاوارى كرد
پى مەكەنە ، پى مەكەنە
ئەگىنە من دەبىمە دەريا ! !
كە پىكەنин بزە گرتى و خۆرى ھەلھات
پەزارەو غەم لە رقاندا
بۇون بە زۇوخال
بە ھەستى لال
بۇون بە چىزى ژالكى تال
بەسەد داخ و ھەناسەي سارد
تا ھەزار سال
خەفەتىيان خوارد، تاكۇو تەقىن
ژانى شىينىش ، قىزى رەشى خۆى پنى
ئىدى بىشىكەي توورەو رقى پانەزەنلى ! !
لەو كاتەدا كامەرانى
بۇو بە مندال
بە ديمەنلى دوو چاوى كال
بە گۇرانى
گۇرانىي دەشت و دەرو سەرپىي كانى
لەناو زەماوهندى ژىندا
لە دەشتىكى بەريندا
بۇ يەكەم جار سەرچۆپى گرت
بۇ پىشوازى بۇوكى بەهار

ئالائى غەمى خىرا دېرى

لە مەدەنلىكىرىخەنلىقىرى ، تىرەتىرىخەنلىقىرى !

1976

حەز لە سووتاندا

لیت دەپرسیم ، چاوم ویله
بیرم لیله

بەدووی چاوی تۆی ھۆنراوەو يادەکاندا
ئەتۆ لە کوییت ، بۆچ نالیت پیم ؟ !
لە میزهەوە منیش دەلیم
نە تینوومە ، رووهەو دەریا
ھەنگاو دەنیم !

نە برسیمه ، رووهەو کىلگە
پى دەپیوم
لەناو ئىزگەئارەزۇدا
ھۆرە دەلیم
دارى سەوزى حەزم دەنیم
ئەی چاوكەژال

ئىدى بەسە ، مەمسووتىنە ، با بسووتىم
بمسووتىنە ، با نەسووتىم

گەرنەسووتىم
نازانىت كىم
گەربسووتىم
دەزانىت پیم

من لەپەرەئى زىن
لە لاپەرەئى گەشى ئەوين
نووسىومە

سووتان خۆرە
ھەرھەلدىت لىم !

سا مه توره
با نه سووتیم ، با بسووتیم
ببمه هه تاو
به پووناکی
به بی باکی
به هه زار چاو
پوون که مه وه ! !
دل مه گوپه ، سه ر بده لیم !!
تا له شاري سووتانمدا
ده توییمه وه
بؤ هونراوه ده بمه دووکه ل
به چوارچیوه
به دوو بالی ئاوینه مه ل
بؤ ماچیکی ئه و دوو لیوه
سه ری حه زم ده نیمه وه !
له باوهشی گورانیدا
به ستھی تازه
بؤ چاوانت ده لیم وه
ده لیم وه ! !

1976/4/5

دوو وینمی غەمبار لە چوارچىۋەيەكى پەستدا !

ملوانكەي غەم

گەر پېت بلىم

لە زستانى ھەزاريدا چۆن دەسۋوتىم ؟ !

لەسەر شۆستەي بەختىاريدا

چۆن سوپايى غەم

پى دەگرىتلىم ؟ !

لەناو دەشتى دىداريدا

چۆن ھەورو تەم

دەبەستن پىم ؟ !

ئائە و كاتە وەك ملوانكە

غەمى شىنت دەكرىدە مل ! !

گۈرى جەنگت

لەگەل پەنكى سوورۇ زەردۇ

بۇنى سەمل

ھەلّدەگىرساند

ھەر گۈريانت

بۇ رېشتنى چاوه كانت

دەكرىدە كل ! !

*****

خەون

غەمبارەكەم

تۆ گۇتبۇوت گوايىه جار جار

دېيىتە خەوم ؟!
نازدارەكەم
منى بىّدار ، شىئىت و بىّزار
كە نەخەوم
چۆن بالاى تۆ دېيىتە خەوم ؟!
چونكە بىّ تۆ
شەونخۇونى رېبۈارىكەم
بەسەر زامى بىّداريمدا
بەرپىوه يە !
دلى غەمىش، لە دوورى تۆ
بۆ غەم خواردىن بە پىوه يە !
ئىدى بىّ تۆ
چۆن دەخەوم ، چۆن بخەوم
غەمبارەكەم !!

1976/3/...

خۆشم ده‌وییت !!

خۆشم ده‌وییت
من بالنده‌ی ماندووی پشوو
تۆش هیلانه
من مندالی ورک گرو
تۆ جۆلانه
من نه خۆشی دل‌کوتەو
تۆ رازیانه !
*****

خۆشم ده‌وییت
تا قوولایی ، تا ناخی دل
تا ئەو کاتەی دەستى لهش باوهش دەدات
له گەردەنی تاریکیی گلن
له گۆرپیشدا ، خۆشم ده‌وییت !
*****

خۆشم ده‌وییت تا چاو بېركات
ياخود دور بین
بۆ خۆرەلات
بۆ خۆرنشین
بەرهو ئاسمان
تا ئەوپەپی زەرياب جيەن
خۆشم ده‌وییت !
*****

خۆشم ده‌وییت
تا دلچیك خوین و هەستى

خۆشەویستیم

لە دلّدایه

تاوهکوو بۆن

چیرۆکیکى بى پايانه و

لە گولّدایه

تاكوو بینام ملوانکەيە و

لە گەردنى ژوواندایه !

تاكوو پەلە و چاوه نواپى

پاسارىيەكى سەرگەردا نە و

لە باوهشى ئاسماندايە

خۆشم دەویيەت

سەد ئەوهندەي خۆشەویستى

خۆشم دەویيەت !

1976/6/15

ئاویئنەمی نیاز

نیازم وابوو بارانى لىيو
بەسەر دەشتى سىنەتدا
ببارىئىم !
لە ناخى يادەكاندا
دلى خۆشە ويستىم
لەسەرچاوهى گيانى ئەوينمەوه
بۇ ئارەزۇرى چاوهەكانت
دەربەھىئىم !
نیازم وابوو ژوانىيک بىم
بەرۆكى بالا شىريينەكت
بەرنەدەم !
لە باوهەشى گولالەمدا
سەرخە ويكت
بۇ بشكىئىم !
نیازم وابوو چاوبىرم لە چاوت
گلىئىنەكت بخزىئىم چاوانتەوه
كامەرانى پى ببىيم !
تاكۇو دەبىمە
ئاوى سازگارى كانىي ئەوين
ھەر بۇ ئەوهى تىنۇيىتىت بشكىئىم !
*****

نیازم وابوو بىمە پەپوولەيەك
لەسەر گولى گيانىت بنىشىمەوه !
بىمە ژيان
بىمە ناخى ژيانتەوه
بىم بە گيان
بىمە گيانتەوه ! !
*****

بگره ئوه تۆمارگەی ژىنم
 بە ئارەزۇرى خۆت بىنۇوسمەوه !
 ئوه زام و گشت بىرىنم بە مەرھەمى دەست و پەنجەى
 لارو لەنجەى
 نازەكانت بېپېچەوه !
 بگره ئوه چاوم
 وەك ئاوىيئە
 لەنجەكانتى تىيا بنويىنە !
 زولۇنى خۆشى شانە بکەو
 زەردەخەنەو پىكەنинى
 تىيا برويىنە !
 ئەنجا ببە بە فريشته و
 خاوهندى چاو
 وەكۈو مەندال
 تىير بدوينە !
 بگره ئوه ژىنم وەكۈو دەرياو
 بە پاپۇرى ئەۋىنى نوى
 بەرەو ئامانج بە جەرگەيدا
 پى هەلبىنە
 بەلام هەرگىز ئەو دلەيم
 لە ناسكىدا وەك شۇوشەيە
 مەيشكىنە ، مەيشكىنە !

1976/8/17

برینه‌کان مه‌کولیتنهوه

ئەی کىرۋەلە غەمبارەكەم

نەكەيت دەستت لە دەروازەسى بى سىنورى خەمەكانم

گىر بىكەيت و

تىلى چاوت وابېرىتە رۇومەتى پىيى

بى پەنجەرە زامەكانم

بە هەنسكى تۈرى دەرۇونى ئاخەكانى

برینه‌کان بىكولىتىيەوە

گىانە نەكەيت

پەساپۇرتى كەشتىي غەمى

بى بەندەرى

بى دولبەرى

خەونەكانم

لى زەوت كەيت

تۆ ناتوانىت بەسەر پىدى

ژانەكانى دلى مندا

زولۇنى پەشى گۇرانى و خەون

شانە بىكەيت

ھەولۇ بىدەيت

بىپەپىيەوە

تۆ ناتوانىت سىيېرى خۆت

ئاشنائى دىوارى ئەۋىيىم كەيت

سەر لە گۇپى نزاى وشەى

شیرینم دهیت

مشتیک خۆلی لهشی خوینم

ببهیتهوه

داری به رزی پهگ و پیشه

سەخت و توندی ناخى دلم

ببریهوه

له ئاسمانى پر بارانى

وشەی سۆزى پەلكەزىپينەی

سالە دىرىينەی

دلدارىمدا

ئەستىرەكان كپ بکەيت و

بکۈژىنېوه

دەسا بىرق دەستى ژىنت

له ياخەی دل بکەرهوه

له سىيېھرى بەردى رەقى يادەكاندا

پال دەرەوه

من دەرۇم و

پىگەيش كەندى بى وچانى تەننۇيەتى

چاوى خۆريش

تەوردىسى هەلپاچىن و نوشتانەوه

پنىويەتى

دېكى هەزار بە هەزارى

بى بەهارى

چننۇيەتى

بگەرېۋە بگەرېۋە

خۆت مەكۈزە

بە تالە موى پسىيىراوى

ئەو دوو لېۋە

تۆ ناتوانیت

ئەم گۇرانىيە تۈورپەيەرى من

بە ئاوازى سىيمقۇنىيە لە خۇبوردىن

بلىيىته وە

بگەرپىوه

ناسارپىزىيى بىرینە كان

مەكوللىنە وە

من وا دەپقۇم

بۇ بەندەرى خۆزگەيەكى بى ناونىشان

ھېشىتە لەشى

خوين و ھەست و بىرى گەشى

لە فەرەنگى و شەكاندا

لە ھۆنراوهى بى زماندا

نەمەيىوه

من دەپقۇم و خەمى پىيگە

ھاپىيى ھەنگاوى سووتاوى

بى نەخشەمە

تۆ ناتوانیت غەمى دلى بى ئاوازىت

بىرپىزىتە نىيۇ ئەم غەمە

بگەرپىوه

بگەرپىوه

با بىرقىيت

با بىسووتىت

1976

پەلەو تاسەى ئەو دوو لىيۇه !

که هەنگاو ژان و غەم دەپروئىنىت !

دەلدارەكەم

ھەورىيىكى پېلەباران بۇو

بەسەر دەشتى تىنۇوى دلدا

بىّ وچان بۇو

بە ئاسمانى ژيانمدا

زۆر گرماندى

ھەر خەريكى درۈۋەن بۇو

لە فرمىسىكى گريانمدا

چەخماخەمى دا

هات، تىيپەرى

پەردەي پۇيىشتىنى درى

بەندى دلى تىكرا برى

بلام بارانىك بۇو

بۇ دەلدارى ھەڙانىك بۇو

ھەرنەبارى، ھەرنەبارى !

*

يارەكەي من خەم و ژان بۇو

بە چەند سەدە بەر لە مىشۇو

لەدايىك بۇو

تىرى ژانى لە دلەم دا

خەمى شىنى وەشاندە نىيۇ

لەشى زەردو ژىينى گلەم

تا من و خەم بۇويىنە برا

ئالاى ژانىش

له سه ر کوشکی زین ه لکرا

بؤيە گەپام

بۆ بۇوی يارو تىشكى چرا

لى كاتىكىم بە خۇ زانى

ئەوم ون بۇو ئەميش برا ! !

دەستەو ئەزىز دانەنىشتم

ئاڭرى ڇان

داي لە پىشتم

خەميش لەشى وزەى كوشتم

ھەستام پۇيىم

بۆ دلدارى و ناونىشان

ئەوهند گەپام

خۆمم بىنى تاك و تەنیام

دل نە خۆشەو لەشىش پە زام !

پېڭەش دۈورە

ڇانى يارىش بى سىنورە

بەلام ، بەلام

ھەر پۇيىشتم، ھەر پۇيىشتم

بەرەو كوشكى ئەو دلدارەى

بە مندالى

دللى كورپەي خەونى كوشتم !!!

1976/1/16

چى ناو دەنییت ؟!!

چىي ناو دەنییت
فرمیسکى چاوشەوبۇ بگىت ؟
پىشىنگى تاو
دل رابىرىت
پووبارى ئاو
لەناو جەرگەي زەماوهندى
سروھو كشهى هات و چۆدا
بەسته بلىت ؟
گولى شەيدا
وەلامى دەنگى بولبول بدانەوه ؟!
خونچەي ئەۋين
پىكى بەهار بخواتەوه ؟!
*****

چىي ناو دەنییت
گلۇپەكان
بەدەستى خۇ دابىگرسىن ؟
لاپەرەكان ژىنى خۆيان
بخويىنەوه ؟!
نۇوكى خامەو پىنۇوسەكان
بۇ باوهشى تىنى خۆرى تىنۇوسەكان
دلى خۆيان يېتىنەوه ؟!
گولى بەسته
لەباوهشى باخچەي پىكەنېندا
دەم داتەوه ؟!
كۆرپەي ئەۋين

بۆ ئامیزى دایکى وشەى
بپرواتەوە ؟ !

*

چىي ناو دەنېيىت
للى چرۇى خۆشەويسىتىي نىيۇ دەرۈونمان
بپرويىتەوە ؟ !
لە فەرھەنگى مەى نۆشىدا
پېشەى دابكوتىتەوە ؟ !
*

چىي ناو دەنېيىت
غەم كۆچ بکات ؟ !
مردن گپى تىيېرېبىت
كۆشكى پەستى دل بپروخىت ؟ !
خۆشى جل و بەرگى ئال و والا
لە بەر بکات
سەر لە مالى گپو گالى ئىيان بدات ؟ !
*

چىي ناو دەنېيىت
بەستەو هۆرەو شادمانى
ئيان
ئاوات
كامەرانى ؟ !

1976

چوار کورته هۆنراو

حەز

من حەز دەكەم

بزه يەك بەم لەسەر لىيۇت

ھەلبىرىم و نەکورۈمىمەوه !

وشە يەك بەم

لە ناو سىنهى پىكەنинى ھەردۇو سىيۇت

جى خۇش بکەم

نەسپىرمەوه !

من حەز دەكەم

ھەر حەزىك بەم

لە فەرەنگى كامەرانىي حەزى تۇدا

گەشە بکەم

لە زستانى پېرەھىلە و رەشەبادا

نەتۈيمەوه !

خىوەت

لەناو سىنهى ئارەزۇوتدا

بەنازەوه

دۇو خىوەتى لىيمۇ ئاسا

بە نەوايى و دلخوازەوه

قنج و قىيت ھەلتۈبىزىون

لى تامەززى پەنجه كانم

بۆ گوشىنيان

ھەر لە مىزە

زەردەخەنە و پىكەنininian

لی تۆراوه

سا تۆ وەرە ، ئەم پەنجهەرە

لەبەردەمى حەزەكانى پەنجهەكاندا

بکەرەوە

نهك يەك و دوو

بەلکوو ھەزاران ماچى سەوزى

پېئارەزۇو ، بېبەرەوە ! !

دل

ئەى كىرۋىلە خرىپنەكە

خۆشم دەھویيەت و ناوىرم

بەبەر چاوى بەربلاوى

نەيارانى ئەقىنەوە

بىدرىكىيەن

خۆشم دەھویيەت و ناوىرم

كۆترى سېپىي سەرلىيۆانت

لەناو باخچەي دلداريدا

ھەلقرىيەن ! !

چاوهپوانى دەرفەتىكەم

لە شارپىگەي خۆشەويىستى

بەيەك بگەين

دلى خۆمت بۇ دەربىيەن

تىئىر بىتدۈيەن ، تىئىر بىتدۈيەن ! !

كامىرا

حەزم دەكەد لە ژياندا

خاكى پىگەي ژىئر پىيى تۆ بەم

پىزى ژىئر پىيت لەسەر لەشىم

خۆرى ھەلبىت

ئاوا نه بىت

نه رواته وه

كە پىت نايە دل و جەرگى خەزانمدا

شويىنەكانى بىنە نەخشه خۆشە ويستى و

ئەوينى تۆم ھەرگىز لە ياد نەباته وه

ھەزم دەكرد كاميلارا بىم

بۆ يادگارى ياده كانت

ناسكە بزە لىيۆه كانت

تۆمار بکەم

ويىنە جوانىت

پې شار بکەم

لە بەرئە وە تىنۇويەتىي نەھەنگە كان

نە مخواته وە ، نە مخواته وە ، نە مخواته وە !!

1976

دلدارە كەم !

وەرزى سەرھەلدان

گەرچى پىگەت درك و دال
پەلە كۆسپ و سەرەولىزى و
كەندو چالە
بەفرى زستان دايپۇشىوھ
ھەورى پەش و خورەي باران
ئوقەھ و وزەي لى بېرىۋە
ئەي چاوكەژال
ھەر دىم بۆ لات
دل گىرۇدەي دللت بۇوه
چەندىن سال
دل چاوهپىي دەرفەتىكى
واي سامالە
ئەي رۈومەت ئال
ھەر پىت دەگەم
لە باوهشى گەشى چاوه
پەلە تاوه
شىنەكانى ژيانىدا مەله دەكەم
دەبىھ وەرزى كامەرانى و
لە سروشتى خۆشىنىتىدا
سەرھەلدىدەم ، سەرھەلدىدەم ! !

1976

دل کوشت بۆ ده گریتىموه

چۆن دلۇپەی باران
بە زەمیندا پۆدە چىت و
دەگاتە لای

رەگ و رىشەی درەختە نۆر تىنۇوه كان
منىش چەشنى باران
دىم و بەسەر سىنگ و مەمكى
تىنۇيىتىدا پەلە دەدەم !
تىنۇوى چەندىن سالەئى دلت
بۆ دەشكىئىم !
*****

دەزانىيت چۆن دايىكى دللىسىز
دايىكى پەرۋىش
چۆن مندالە وونبووه كەى دواى هاتنەوهى
دەگریتە كۆش
منىش ئەوها
دواى ليكىپران
دواى خەزان و گەلارىزان
تۆى نەونەمام دەخەمە نىيۇ دلى باوهش
دەتخەمە نىيۇ كۆشى باوهش
دل کوشت بۆ دەگریتەوه
لە باوهشى پىكەنин و كامەرانىيى بى وينەدا
دەپويىتەوه ، دەپويىتەوه !

1976

پیگمی خمون و ئاوات

داری خوشی و هرزه کامن

له ناو با خچه‌ی تیکوشانی کورپه کاندا

به رو بومی ئاوات ده گریت !

له سه ر شانقی ده نگ و باسی ئیزگه کانی

نه به زینم گورج پی ده گریت ! !

*****

په نجه ره کان ، هله لهه لهی شادی

ده دهن

شەقامە کان ، دىن و دەچن

سەما دەکەن

ئاسمان ، پەلە گەنمىكى زور شىنه و

بى برىنه و

باوه شى بۆ كۆترى بزەم دەگریتەوە !

كۆترە کانىش بە هارىكەن

قالىي سەوزى کامە رانىم

بۆ پادە خەن

مژدەي دلم

بۆ ئازانسى خوشە ويستىي کاروان دە بەن

پىگە يش باوه شىكە

لە بەردەمى خەونە کانى مندالىمدا

دەگریتەوە

من هەر دەرپۇم ئەويش بەستەي گەشى زارى

سەركە وتنم

دەلىتەوە ، دەلىتەوە ! !

1976/8/10

داو

تۆ دەزانىت ؟ !

من سووتانى بە جىمماوى سووتانان بۇوم ؟

لەسەر چىلى كۆنلى زيان

داويكى قىز نۇر ئاسان بۇوم

خۆم نامە وەو

خۆم پىيوه بۇوم ؟ !

1976

سەمفۆنيای ئۇرۇن

ھۆ ئايىشى گيان
تۆ دەزانىت و شەكانى
پەوه پاسارى برسىن و
دەنۈوك لە چاوى تىنوييٽى خۆشىت دەدەن !
بە گۆي مەمكى دلدارىتدا
سەردەكەون
دەدەن لە شەقهى بالى پىيكتەنин
زامەكانيان دىئنەوە سۆ
پۇو دەكەنە ئاسمانى تۆ
پازى شاراوهى نىيۇ دەررۇن
لە قۇوللۇي خەونەكانى
ھەر دۇو دلدا
وەدەدرەخەن ! !

*****

ھۆ ئايىشى گيان
خۆشە ويستى ئاگرىيکەو
بەربۇوهتە دلى ناسكى ھەر دۇوكمان !
گۇرۇ بلىيىسەمى ھەلچۇوه !
ئۇقىرەش گېرى تى بەربۇوه
گەيشتۇوهتە سەر ئىيىسقان
چاوه روانى
پەريشانى

هەمۇو سووتان !

دەسا وەرە

ئاوى دەرياي لىيۆت بىنە

ئەم بلىسەرى بى پايانە

لەنيو دلى بەكولمدا

دامركىنە !

تاکۇو پەربى شادمانى

خىرا بىت و ئىشىك بىگىت

گولى ماچە سەوزەكانى

تىر بىبە خشىت

بە بەھارى خەونەكانى ئەم ژيانە !

* * * * *

ھۆ ئايىشى گيان

لەنچەكانت

جم و جوولى پەنچەكانت

قاقاى پىكەنин و بزە

گەنچەكانت !

سيمفونيا يەكى نويى ئەوين

سروھى شەمالى دلدارين

شىرين ، شىرين

بەرەو چەمى پېلە تەمى

دللى ماندووم

ھەنگاو دەننەن !

تا بتوانم پې به گەرووي

دەنگى تىنۇوی خۆشە ويستىم

بلىم ئايىشى دلى گەشى وەك تامەزىقىم

بى چاوى تو

بى پۈرمەت و ھەنارى تۆ
لىي ناسىرەویت
لىي ناسىرەویت ! !

1976

نه مدهزانی !

نه مدهزانی

تۆ گولیکیت له بەهارى دلداریدا

سیس دەبیت و هەلّدەوەریت

دەخلىسکىتىتە ژىر ھەنگاوى

پەشيمانى

بە دەستى باى نەبىنراوى شىتىيەوە

ھەلّدەپەریت

لە كاميراي ژىنى خۆتدا

بە سىكاراتى ئاڭراوى

سکى خۆشى و كامەرانى

ھەلّدەدریت

*

نه مدهزانى

وشەكانى نامەكانم

چاوى كورپەرى بى دايىكى پى فرمىسken

بە ئاشكاراو بە پەنهانى

نايانسىرىت ! !

*

نه مدهزانى كامەرانى

لە ئەلبۇومى بىرى تۆدا

تۆپى پىيەو لە يارىگەى

چىزى نەنگ و كۆشكى مەى و دەستبازىدا

تۈورپى دەدەيت

بەلام زانىم

ئەويىنى من زۇر بەسۆزە

بۇ كەندپى ملشكانى خىرا دەبەيت

گیای ئەوینى پۇزگارى تۆ
لەسەر بىنجى تەفرەلىدەن
ئىستە دەپۈيت
ئىدى ھەرگىز دلى من بىت
وېزەى دلى تۆ ناكەۋىت
بىپ بىپ
بۆ قەلېزى گۆل خواردن و بىرچۇونەوه
بۆ سەر لۇوتکە پەشىمانى و
بەربۇونەوه
ئىدى دلى ئەوینى خۆم
ناخەمە نىيۇ داوى تۆوه
بەرە ئاسقى دلدارى نوى
ھەنگاۋ دەنیم
درەختىكى گەشاوهى نويم
لەۋى دەپۈيم ، لەۋى دەپۈيم ! !

1976-8-24

مژده

من ئاویک نیم نه خوریمەوە
خونچەیەك نیم
نه کریمەوە
مژدەیەكم لە پیتاندا
دە خنیمەوە
من بە فرنیم
کە هاوین هات، بە تیشکى خۆر
بتویمەوە
من كەپرنیم
گیزەل ووکەی چەھەلبکات
تیکم بدادات
پەنگم بباتات
بتلىمەوە
من باوهەرم
ھیوام رېگام
بى تەلەکەو پىچ و پەنام
لە ئاسمانى خۆشیتاندا
دەشنىمەوە ، دەشنىمەوە !!
*

من درېك نیم
تەلەتان بۆ بنىمەوە
من گورگ نیم
بکەومە چەم
مهىزى حەزتان گەمارق دەم
من نەشەوم، نە تارىكىم
من رووناکىي ھەميشەبىيم
پەنگ بۆ پووتان دەگرمەوە !

من باوه شم
چرای گه شم
ئامیزتان بۆ ده گرمە وە
*

من لافاو نیم
لەناکاتدا هەلبکەم و بنیشمه وە
من سووتاو نیم
بە ئیشمه وە
سەری حەزم بنیمە وە
من کە هاتم
پاستییە کم
ناکشیمە وە !
گورانییە کم
دەلیمە وە دەلیمە وە !!
*

من پووبارم
پووباریکى بى كەنارم
من بەهارم
وەرزىكى پر لە گولزارم
غەمى رېگە دەتۈينمە وە
بۆ ھەمیشە گولى سەوزى
وشەى پىرۇز
دەپۈينمە وە
دەپۈينمە وە !!

1976/7/27

تابلوی هم‌ستیکی نوی

بارانیکم
به سه روده دی جوان کیلاروی
گشت سال‌تانا
ده بارم !
هاوارم
له مایکروفونی گویی ژینتانا
ئارام ده گرم !!
بانگه‌وازم
به پیشوازی ئاهه‌نگه‌وه
ده نازم !
ده خوازم
گولاؤی وشهی شیرینم
به پرووتانا بپرژینم !!
هنه‌نگوینم
له شانه‌گهی هه‌ست و نه‌ستی
برپاتانا رهگ و پیشه‌م ده‌پوینم !
به هارم
له سه رچلی نازی گه‌شاوه‌تان
ده خوینم !
من ده‌نگیکم
تیکه‌لاؤی ده‌نگتانا ده‌بم
من ره‌نگیکم
ره‌نگی ئیوه‌م له‌گه‌ل خومدا
هیناوه !!
له‌ناو جه‌رگهی ژیانتانا

تابلوی گهشی
ههستیکی نویم
جوان پازاوه

1976/9/24

جوان پازاوه !!

تیبینی : لهم هونراوهدا کیشی سی بپگهی و چوار بپگهی به کارهینراوه .

شىرىن فەرھاد دەدۇيىت !

ھۆ فەرھادى پالەوان
ھۆ رەنجدەرى بىّ وچان
خىراكە زۇو قولنگەكەت پاوهشىنە
بۆ كۆشكى من
بۆ كۆشكى پېلە ئەشكى من
ئاوى پۈونى ئەۋين بىنە
چەمى بەخت داساكىنە
تۆ دەتوانى بە گۈرانى
بىستۇونى سەخت و سەرگەش
داپۇوخىنەت
لە زەمینى وشك و برىڭ
ئاوى سازگار
بۆ تىنويىتىي منى بەهار دەرىيەننەت
سا خىراكە شان و باھووت
دەست و بازرووت
ماندوو بکەو قولنگەكەت
بۈوهشىنە
واز مەھىنە
لەو كىوانە
ئاودەرىيەنە ، ئاودەرىيەنە !!
*

ھۆ فەرھادى پۈومەت گەش
ھۆ نەخۆشى مردووی باوهش
ئارەقى زۆر بېزە

تینوویه‌تی و برسیتیش بچیزه

تا ده‌توانیت

ئه و قولنگه ت راوه‌شینه

جۆگه‌ئی ئه‌وین

بە دەست و بازوو

دیتە کایه

با هاوین بیت

باسه‌وون بیت

با پیره‌ژن

ھەر خەریکى پەتك و بەندو تەوون بیت

قولنگه کەت راوه‌شینه

کى گومانى لە دلدايە

کىيە دەلیت وشكە ساله و

ئاو دەرنایە

ئاو دەرنایە ! !

*

ھۆ فەراهادى پاله‌وان

چەندىن جار بۇو ھاتمە سەر رېت

چەند جارم گوت

ئامۆژگارى پیره‌ژنى كۆنه سال

مەگرە گویت

باپە رو بال

لەسەر لەشى نائۇمىدىت دەرنە چىت

گۈئ مەگرە لە دەنگانە

كەوا دەلین: وەرزۇ كاتى پشۇودانە

ئاو دەرنایە

لەو كىوانە

قولنگە كەت فرى مەدە سەر زەھۆرى

پايوەشىنە

كى بۇو گوتى هەر بە گولىك

بەهار نايە

كى بۇو گوتى لەو لاپالە

ئاو دەرنایە

ئاو دەرنایە ؟ !

***

ھۆ فەرھادى زۆر تامەززۆر

بۆ من ھەركىز خەفەت مەخۆ

من پىيت نالىم

قولنگە كەت دانەو بېرۇق !

ئەگەرچى ئەم لاپالە زۆر سەختە

قولنگە كەت دەيسمىت

كونى دەكەت

دەيجمىت

گويملى بىگە

قسەم پۈونە

ئاشكارايە و بى پەردە

جۆگە ئەويين ھەلبكەنە

ئاوى پۈونى خۆشە ويستىم بۆ بىنە

دەستى ژىنت لە بەرۋەكم بەرمەدە

من تاكو ھەم

خەلاتى تۆم

خەلاتى تۆم !!

1976/10/2

ئمو گۇرانىيەتى هەممۇ پۇزىك گۆيى لى دەگرم !

گىانه تو ئە و گۇرانىيەيت
لە ناخەوه

دەمەھەزىنى و دەنۇوسىيىتە دلى گەشى
ئارەزۇرى پېر لە تىنەمەوه !
بە ئاوازە سۆزدارەكت
ھەلدىھەچم و

سەرلەنۈي خۆم دەبىنەوه !
ھەممۇ پۇزىك
گۆيىت لى دەگرم

بە كۆتايى دوائداوازى سەمفونىياكت
دوايى دىيم و
دل رادەگرم !
*

دەسا وەرە
ثيان پۇوبارىيەکەو
غەم دەبات و غەم دەھىننېت
سۆز ئاگرەو
دل و دەرۇون بە تىشكى گېر
دەسووتىيىت !
مردن گريانىيەکەو
لە ناكاودا گوللۇى تال
بە رووماندا
دەپرژىيىت !
دەسا وەرە

خوٽ بپیش نیوئه م ناخه زور تامه زرۇى
ئاخەكانمەوه

دەنگت بنووسىئە پەرەى گەلى

پەر دەنگى وشە كانمەوه

تاکو تۆزىك بە ئەوينى پەرداخى مەى

لەناو زيانى ئارەزۇوى ئەشقى

بى پەى

مېشكى دلماڭ سەرخۇش بکەين

بەسەر بالى خەيالەوه

گەشتىك بکەين

چونكە كچى

ئەو گۇرانىيەيت

ھەموو رۇزىك گویت لى دەگرم

تىنۇوم ناشكىت

گەر نەتبىسىم

ئىدى دەمرم

ئىدى دەمرم !

1976/11/17

ئەمۇ شەوهى ئەستىئەرى خەم لە جەرييە جەرييە ناکەۋىت!

سەر بەردەبازى رېتە، تەن تەختەبەندى جىتە،
دەل مەيلى خاكى پېتە، رەقح مائى خۆتە بىبە !!
نالى

بۇ پىم نالىيەت
بۇ يادى ئە و بۇزگارانە ناكەيتە وە
دۇو پەپوولە ئە گۈلزارىك بۇوين
لەسەر لقى دارە بەپۇرى كىيۇي ھيوا
ھەلدىنىشتىن
بالى خەونمان دەگرتە وە
بۇچى بەسەر بەستى دەلە پەستە خەفەتبارە كەمدا
ھەنگاوى قورس دەھاوىزى و ئاۋورپىش لە پۇرى
تاسە دوورو درىزە كەم نادەيتە وە
(وەرە ئەمشە و
دلى تەنيام شەيدايە كە و
ھەورى پەلە بارانى سۆز
بە ئاسمانى چاوانىدا
چىن لەسەر چىن پالە پەستقى گريانيانە)
بۇ ئاۋورپىم لى نادەيتە وە
گويم لى بىگرە و
چەند وشەيەك

ئاراسته‌ی ئەم دلّه کۆرپە پەزارەم كە !
 وەرە ئەمشەو
 با زۇو شۇورەي نىوان دلمان
 بېپوخىت و
 ئارەزۇرى شىت
 دەم نىتە نىيۇ دەمى مەمكى
 هەزار ساللەي دوورى
 وەرە ئەمشەو
 تەننیايمەكەم درېندەيەو
 كەلبەي چىرى
 بۇ بىرينى شلکەي پانى يادەكانم
 دەھاۋىيىت
 وەرە تۆزىك رېگەيەك بە
 بە ناو جەرگەي تاسەكانى مندالىتدا
 تىپەرم و
 لە كەنارى خۆدىتنەوەو
 ئاراميدا خىرا
 هەلبىگىرسىيمەوە
 پىيم نەگوتىت
 دوورى پەيامىكەو ناگاتە جى
 ئىدى بۇ چى
 سوارى ئەسپى خۆبایى بۇويت
 بە ناو رەزى ھەستەكانى پەقىانەمدا
 دەركى بېق و كىنه بەريت
 ئاراسته‌ی دەست
 چاوانم كرد
 پىيم نەگوتىت
 من ئەو خەونە بىزىكاوهەم

لەشەوانى بەراتىشدا
 نە دەمبىنى و نە دەتېبىن
 پىيم نەگوتىت
 پردى نىوان ئىزگەي دلى هەردۇو
 مىخى سەختى تىدا داکوتراوه
 راناڭشىت
 ناگاتە ئەو مەنزلگەيە خەومان پىوه دەبىنى و
 وەكۈ مندال
 بەرەو پىرى بزە داگىرساوه رووناڭەكان
 هەنگاوى سووك رايىدەمالىن
 تامەزرقىي دلىكمان جوان هەلگرتبوو
 ئىزھى سەختى پىكىگە يىشتن
 شەقار شەقارى دەكردو
 نەيدەدایە دەستى لەشمان
 بۆ نازانىت
 ئەو كانياوە لە دامىنى چياكانى ئەويىنه و
 هيىدى هيىدى
 واى نيازە تىنۇوى دلى
 خەفەتبارە پەنگ زەردەكان
 تىر ئاو كات و
 بهناو تۈولە پىگە كاندا
 دەست و بازووی ئارەزۈويان
 لە گەردىنى مەمك خې بى ئوقره كان بئالىنىت
 خۆى بەتىرى ئەو چاورەشه پىكراوه
 بۆ ئارەزۇو تەنيا جارىك
 دەمى ناوهتە ئەو ئاوه
 كە پەيامى شۆخ و شەنگى
 لەبەر چاوى خۆرى دىدا

دادپاندو

دلی گهشی ئەو ناسكولە تاسبردووهى

تىئك لەرزاندو

ھەوالەي نىئۇ دوورگەي غەم و پەزارەي كرد

(گەر دەتەويىت گويم بۇ شل كەيت

خۇسا وەره گوئى ئەو دلەت

بىنى بەسەر سىنگى ھەلچۇوى ئەم دلەوە

سا بىزانە دەنگ و بانگ و ھاوارو داد

بېرى دەكت)

- ئەرى ديوته

پۈوبارى چەم لە كەنارى دىريينى خۆى

ياخى بىي و

پەنا بىباتە بەر شەوهەزەنگى ھەلدىرە پې درەك و

زەردەسىرى و پەيكولەكان

(ئەى تو ديوته

پۈوبارەكان

كە ھەلددەچن

ئەم كەند و ئەو كەند دادەپۆشن

قىرى كالى كەنارەكان

شانە دەكەن

پەيتا پەيتا ماجى سەوزىش

لەسەر گۇنای لىوارەكان

دەپۈىن و دەستى سۆزىش

بەسەر قىرى خەفەتبارياندا دەھىين

كە لافاوى ھەلچۇونىشيان دادەمرىكىت

پىي دىريينى خۆيان دەگرن

لە هىچ شارو شارقچىكەيەك

لەنگەر ناگرن

هه ده پون و

هه ده پون و

دست و په نجه

له گه ردنی بووکی که نار ناکه نه وه)

- ده پیم بلی

بؤ به عابای نه زانین و بير چوونه وه

له شی خوری هيوا کانت

داده پوشیت

بیر له و رپزه ناکه يتھ وه

دوو دلی سهوز

له سیبھری گه لای گه شی دلداریدا

نوینی نه رمی خهونه کانیان

پاده خست و په رده رپھشی گشت رقیکیان

داده دراند

- ئه من نه مگوت

ئه و خه نجه ره له قاووغى ترس و تھوس و دل له رزیندا

نۇوكى تىژى خۆى كول بکات

خه نجه رنیيە و

نۇو پیویسته رەنگ و شیوه هى

بسریتھ وھ

(وھرە ئەم شھو

دلی تەنگم که وانیکە و چووھتە يەك

جيها نيش ئه و دوومەلە زۇو تەقیوه يە

چلک و كىمى

ھەواى ژىنى گرتۇوه تھوھ

وھرە سى و شەھى گه شى دل تەزىن و

بوۋىزىنە وھم ئاراستە كە

تا بەسوارى فرۇكەھى خهون

ئەم جىهانە جى دەھىلەم

پۇچىكى دى دەكەمەوە

- كاتىك دەمگوت

خۆت بناسەو

لە ھەلدىرى رەشكەو پىشکەى

چاوى زىندا

خۆت ون مەكە

زولفى رەشى بى پەيمانىت

دەدايە لاو

دلى تاسەت دەھاۋىشته

كۆشى شەھى وىرانەوە

(پىم نەگوتىت

خەونەكانت ھەلڈەبىزىكىن

ماچ و رازەكانت

لە سىتەمى ملکەچىدا

خىرا ھەلدىن

پىم نەگوتىت

پىكىگە يشتىن قولەى قافەو

سەدان كالاي ئاسىنىنىش لە پى بىكەيت

ھەر پىيى ناگەيت

ئەى من نەمگوت

نزيكىش خەونىكى زەردى تىكچۈژاوه

بە پەرژىنى پەريشانى دەور دراوه

نەمگوت نەكەيت توختى كەويت

من دەمزانى ناپەپىھەوەو

مهلىش نىيە

بە ئاسمانى ئەو شوينەدا ھەلفرىت و

دەست بىگرىتە دوو قاچىھەوە)

- ئەمشە و تەنیام

سەرى گىزىم درنگەى دىت

گىزەنگەى بىر

و شەكانت تىكەل دەكات

خەونىش ئە و نەيىنېيە يە

دەستى لە ياخەم گىر دەكات

چۆلەكە يە و

دەنۇوكى تىز لە دەروازەى ھەستم دەدات

كەسىش نېيە

غەمى دلى

و و كو غەمى دلەكەى من گنگل بەدات

لەناو گۈرى

خۆرەتاوى ئەشقىيکى واي پىرۇزدا

بسووتىت و سەرەلبەدات

تا ھەردۇو دل

دەستى ئۆخەى لە مل كەن و

لەو ئەشقە زۆر پىرۇزدا بۆ ھەميشە

بتوینە وە !!

1977

دل

بالنده کان

له سه ر لقی سه و زی زیان هه لدنه نیشن

به ئاسمانی دلداریدا

جووت جووت هه لدنه فرین

پاساریه کان

له ناو چم و گوییسه بانهی خانووه کان

جووت جووت لانه ده کهن

له ناو باخچهی دلداری شدا

دلداره کان

به شه قامی خوشویستندا

جووت جووت هه نگاو ده نین

کچى ئایشى

هه ر من نه بیت

چ له باخچه هو چ سه ر شه قام

تاك و ته نیام

مه رگ دیتھ لام

ده ستیك نییه

قرئی ئالوز کاوی دلم

دلی گەشى پېر ئە سکلم

شانه بکات

ده ستی نه رمی پېر بەزه يى

بە سه ر ئاره زوومدا بیتت

وە كۈو تىنۇو

بنووسىتە کانىي قوولى ئە وينمە وە

تىنۇو بىشكىت

تینووم بشکیت !!

****

کچی خو من چاوی وشهم

کویر نییه

ئاوی دلم سویر نییه

په نجه کانی ههست و بيرم

نه شکاون

قاچه کانم گوچان نینه

هه نگاو بنیم، مورى شوین پیم

له سه ر شوقسته دلداریدا

مه له نه کات

ههستی جوانی و خوشەویستیم

نه سووتاون

به جیم بیلّن

درک و په یکول

وه کوو ئە سکل

له شى به ختم گشت بکیلّن

من دلدارم و دلدارى نوى

له ناخمدا ده توینمه وه

له ئامیزى چاوا دلى

سۆزه چپه کانی ئیسته و مندالیمدا

گوره ده کەم

به چاوی دل

ده روانمه رووی کچه چاواره شە کانی

شاره کەمان

کە چى پىكە نينيان گويم كەر ده کات

له بارتە قای خwoo و رەوشتى رېزىوه وه

ھە لىدە دەنە گوئى يە كدىدا

به شهقامی سوییری ژیندا
ههناسه م شه منهنده فهه ری
بی ریبواره
له سینه مدا خه فه تباره
منی دلدار
ریبواریکم ، بیزاریکم
به دوای چاوره شیکدا ویلم
له سهره تای به هاریکدا
له شاریکدا
پیان گوتم
ئه و دلداره
له و که ناره
نه بینراوه
که چی له پهراوی پتورکاوی بی نازیکدا
نووسرا بیو
یاره که تۆ
له ئه ستونی پشتی باوکی
نه هاتووه ته مندالدانی دایکیه ووه
کچی ئیسته يش به شهقامی دلداریدا
ده گه ریم و
بۆ گوله کان راز ده خوینم
سیمفونیا که م هاوار ده کات
ئه کیزه کان
ئه کیزه کان
و هرن ده رگه که دلی کورپه ئه وینی من
له سه ر پشتی
ئه وه دیت و پی ده نیته ئه م به هه شته
له هیلانه دلی سه و زی به سوزمدا

دەيىخەوئىنم

تا ھەتايە لە جۆلانەي دلداريدا

دەيالاوئىنم

!! دەيالاوئىنم !!

1977

دوو وينى هەلەمۈگۈزۈرى سەر پىگەيدىك !

هاورى

دوو ھاوارشى بۇون
مېردىزمه مەركى پې قىن
پاوى دەنان
شەۋى رەشى
ھەپەشەھى پەش
تارىكاىيى دادەبارند
دوو ھاورى بۇون
مەركى دوزمن
دەستى تەنكى لى ھەلچىن
پۇوبارىيىكى ھەلەشەھى شىت
لەبەردەمى ئاواتياندا
قوت بۇوهوه
خەم تەك خەمدا
حوقوت بۇوهوه ! !
دوو ھاورى بۇون
ھاورپىيەكىان مەلەوانى نەدەزانى
ئەۋى دىيان
پۇوبارى شىتى دووشەق كرد
ھاورپىيەتى
لەويىدا مرد ! !

گەران

دەگەرپىين و پەريشانىن
شەو كەلپۈسى بىئدارىيە

دەگەرپىين و بى نىشانىن

قەتماغەي زام

شەوچراي رېي غەمبارييە

دەگەرپىين و بى زمانىن

دەردو پەتا كەشتىي دەريايى پېپوارىيە

دەگەرپىين و بى خەرمانىن

جنىيۇي خەلکى وا لە شوينمان

دەگەرپىين و بى داستانىن

لە دوورپىانى بى چاريدا

پېڭەي وېلىن

لە ھەورازى بىدداريدا

ئاوى لېلىن

بەدواي وشهى زمانىتىدا

سەرگەردانىن

دای بچىنин

گەلای گەشى نوئى دەربكەين

تىئر تۆى شەيداى پى بدوينىن

كەۋى كولم و سويسكە لىيۇو

كۆترى سېپى

دەنۈوك ئالى ماچەكاننى

پى راپىنин

1977

پى راپىنин !!

سەرنانەوەی حەز

هاتم لە ناکاتدا هاتم

چۈن مىدوویەك

كۆلۈك ژان و پەزارەو دارەتەرمىك

بۇون بە پاداشت بە خەلاتم

مۇرى پەنجەي ناھەموارىم

بە تويىلمەوهەلگىرتىبوو

گپى سوورى سەد بىدارىم

تىيېربووبۇو

كە پىيم نايە جەركەي ژيان

بۇ ئامىزى چاپەشىيکى نەرم و نيان

زىندۇویەكى زۇو مىدوو بۇوم

لەسەر پەپەي فەرەنگۈك و پەرتۆكانى

دلىدارىدا

نوقمى ليتەي غەمگىنى بۇوم

لە سنورى پسىئراوى ژيان دەرچۈوم

پەريشانى بۇو بە ھاپىي و

بە مىوانى شەۋو پەقىم

سەد تارمايى

كەوتە بەردەم

بالائى بەرزى گەلاۋىژم

ھەناسە زۆر ساردەكانم

شىت و ھار بۇون

پىيى درىژم

نەيدەتوانى

كىيى خەم و خەفتىبارىم

ژ بیر و یاد بباته وه
گولیک نه بورو
له ئامیزى حەزەكانى مندالىمدا
دەمداته وه
لە كاته وه
دلنیابون خۆى ھاویشته نیو دلّمه وه
کە ژیانى پر لە دەردەم
بە ئە و خەون و ئاوا تە وه
سەرى حەزى دەنیتە وه ، دەنیتە وه ! !

1977 – 1 – 24

گۆرانییەکی لەبارنەچووی کەنار سیروان ..!

(شىيڭ لە ناخىدايە، لە شىڭ بەھىزىرەو ھانى نۇوسىنم دەدات)

ئەلفيىرد دۆفينى

(ئەى سیروانى سەرگەردانى ھەوارازى شىيت
ئەم فرمىسکە خويىناوېيەت تو
لە كويىوه دىيت ؟

كەى گريانى ئاوارەيىت
كۆتايى دىيت ؟ ! !)

گويملى بىگرە
تا بلۇم پىيت

ئەستىرەكان بە ئاسمانى ماچەكانى شىوانمدا
گرەيان دىيت ! !

خۆزگەش خۆرەو
لەسەر زارى يارم ھەلدىت !

(ئەى سیروانى ئاوارەيى ويل
ته كان بدەو سەر ھەلبەرە

ھەلسە سەرپىّ و
ماچ لە دەمى بىز بىرە !)
- گويم بۆ شل كە

چاو پېكل كە
تىيم بىروانە

منى شەيدا لە باوهشى
چەمه سەوزە چەپەكانى كەنارتدا
ھۆرە دەلىم

بۆ چاوى تۇو دىدارەكەم
بۆ يارەكەم
بەستە دەلىم

(گیانه سیروان

هوزاریکم

بەستەی سەوزم لەسەر زارەو

تۆ دەدوینم

ئەستىرەكان

دارپەلکەكان

چاوكالەكان

نەيجه سەوزە بى بالەكان

لە لانکى گۇرانىدا

پادەزىنم !)

((بۆچى دەگرىت پىي گۇرانى و ھۆرەم دەگرىت ؟ !))

- گويملى بىگەرە

ناسۇرى دل بېرەتىنە

وشەكانم تۆ دەدوینن

بىياندۇينە !

(تۆ دەزانىت ، ھاوارپىكانت

سەرنادەن لېت !

نە ماچ لەسەر گۇنای شىنىت دەچىنن و

نە لە لېۋيان ماچ دەدەن پېت !)

- گیانه سیروان

پۇزى خۆشىت

ھەلھاتووه و ھەنگاو دەنیت

دەسا وەرە تۆش گۇرانى و بەستەكان

تىكەلاؤى ئەم ئازارو ھەيرانە كە !

غەم و ژانت

تىكەلاؤى ئەم ئازارو غەمانە كە !

بەستە بلى و ماچ بۆ زارى مندالى لادىيىھەكان

بۈوهشىنە

نوقلاقانە خەون

نوقلنه‌ی تیشك
بۆ کۆرپەكان
بۆ ساواكان
دارژینه !

(ئەی رپوباری سەرگەردانی ھەورازى شىت
بە بىرت دېت

من و تاقه يارەكەم و
ئەستىرەكان
باوهشمان

بۆ دەگرتىيەو

خەرمانىيکى ماچى گرمان
پى دەبەخشىت ؟ !)

ھۆ ھۆ ئاوه غەمبارەكە
بە بىرت دېت

بۆ ناو تاڭگە شىتەكانى باوهشتدا
دەستى يەكدىيەن
توند دەگرت و

لەگەل ماسىيە سېپى و زەردو سوورەكانى ناختدا
چاوه دشاركىي غەممان دەكرد ؟ !
ئەوه كىيە توى خوش ناوىيت ؟ !
بەستەو ھۆرەي ژان و غەمت
نالىتەوە ؟ !

- بە بىرت دېت
من و تاقه دلدارەكەم

بەناو بىشە سەوزەكانى خەمخۇرىتدا
ماچى قوولمان
لەناو جەرگەيلىيۆي يەكدى دەفراندو
ھىچ جارىكىش
نەيار نەيدەتوانى

(کول)ی رقمان لی بگریت و
 وینه کانمان به روی چاوی
 ئاوايیدا بپرژينیت!
 چاوه كاله کانت نه بیت
 خه می دلی ئیمهی ده خوارد
 هیچ رازیکی نه ده در کاند
 من و یاریش
 له ناو له شی يه کدیکه دا
 دلنيابوين
 له ئاپورهی ما چدا ده تلاینه و
 به يانیان و نیوه روان و ئیوارانیش
 له ده لاقهی ئاره زوودا
 ده خولاینه و
 کاتیک ده ستنی شه و ده هات و
 تیشكی خوری سه ردہ بپری
 به هیمنی به ره و لادی
 ده کشاپه و
 بق بے يانی
 گولی هه مان به زم ده بوبوين
 ده رواينه و
 (ئاخ سیروان
 سیروانی ویل
 به بیرت دیت
 کاروانیک هات
 له که ناری گوم و چه م و پووباریکدا
 بارو بنه و گولی خست و
 کوچه ریکی لیو به بارو خه فهت کوشتهی
 لی دابه زی و
 چه ما یه و هو ما چی کردیت

دواگۇرانىي

بۇ چاوى تۇو كۆچى ياره بى نازەكەى

تىر گوتەوەو

لەچاون بۇو !)

ئەو من بۇوم

ئەو كۆچەرە

ئەو جەرگ و دل پىر لە خەنچەرە

لەپال گردو تەپەكاندا

دېك و پەيكۈل

خويىنى پىيان دەخواردىمەوە !

بە پۆستەى خويىن

نامەم بۇ يار

دەناردەوە

- ئەى سىروانى كەفچەرىيىن دەستەو ئەژنۇق

جىيت ناهىيەم

ھەر دىيمەوە

گورانىيت بۇ دەلىيەمەوە

ئەى سىروانى هيىمن و شىيت

كى دەتوانىت

تۆى خۆش نەوېت

كى دەتوانىت

چاۋپەشان و چاۋكالانى

ئەم كەنارو ئەو كەنارى

تۆى خۆش نەوېت

كى دەتوانىت

بەجىت بىللىت ؟ !

ئەى سىروانى نامۇى دەشت و كىيۇو ھەردە بى گولەكان

ئەى زامدارى دەستى درك و زەردەسىرى و

پەيكۈلەكان

کی ده توانیت

جیت بهیلیت

کیبیه ئەوهى جیت دەھیلیت ؟ ! ?

کی جیت دیلیت

کی جیت دیلیت !!!

1977

چهند وينه يه کي رهنجاو رهنج

له دارستانى زياندا
کاتيک ده رؤيت به رېگه وه
هاورپىيەكەت جى مەھىلە !
لەوانه يه له پەناوه
گورگىكى هار
خۆى مات دابىت !!
*

له باوهشى ئەم زيانه
خۆت بە گەورەو زل مەزانه
چونكە پۇزگار
بى ئامانه
لەچوار لاوه
سەرەو لىشى و گۇرستانە !
*

لەنیو درزى ئاوىنە وە
سەيرى خۆت كرد
با دللت لە سەر خۆى نە چىت
دللى ئاوىنە كە دەشكىت
ھىچ چوارچىوھىيە كىش نامىنىت
باوهشت بۇ بىگرىتە وە !!
*

تف مەكەره كانياوه كان
لە خوارەوە
پاسارييە كان

نووساونه ته

ئاوه كەوه !!

*

بە رېگەدا دوور بپوانە

لەسەر خۆيىشت

ھەنگاۋ بىنىّ

لەو چالانە

سەرسم نەدەيت لەبەر پىيتن !!

*

لەنيو گەرووى هاوارتەوه

مەقىزىنە

دەنگى گەرووت مەنۇسىيەنە

لە چەميڭدا گىر دەخويىت و

كەس نايەتە

هاوارتەوه !!

*

لە كەنارى رووبارە كانم

سوارى ئەسپى شىتى مەبەو

لە بۇوارەكان بېھەپەوه !!

لە خوارتەوه

گۈمىكى زۆر قۇولى بىن

كەفچەرىنى بېكىنەي

زۆر ھەلچۇوه !!

*

وا زستانە

بەرى ھەتاو لەكەس مەگرە

لەو لاتەوه

سىّ پىرەژن ، سىّ پىرەپىياو

سەرمایانه !!

*

سوارى ئەسپىك مەبە

بە دەستى خۆت

پەشمەو زىنت نەكربىت

تاوت دەداو دەكەويتە

ژىر چوارپەلى

تا ھەتايە ملت دەشكىت !!!

*

لەسەر خەرمان

فەندەكەكت دامەگرسىنە !

باکە توندەو

ئەو مندال و پاساريانە

برسىييانە، برسىييانە ! !

1977

هـلـانـه

پیٹ نہ گو تم

پو من به پرد ده زانیت و

بہسہر لہشی برینڈاری

پر پہ یکولی دلداریمدا

تیڈھ پہ ریت

بُوچی من به خاک ده زانیت و

لہسہر شانی

بی وچانی

ئۇقرەكانم ھەلّدەپەریت

پیٹ نہ گو تم

بوق من به ئاو ده زانپت و

سکی خہونی

ماسیی دلّم

هەلّدەریت

پیٹ نہ گو تم

بُوچی درک و زه رد هسپیری

لەناو جەرگەی خۆشەویستى ژيانمدا

دھنیت و

ملی کورپسی تامہ زرقویں

به خه نجه ری پیشیلکردن

سہ روڈ بڑیت

* * *

بُو وادھ کہیت

لہبہ هشتبی دیرینی دل

هه را ده که پیت

په ره و کیوی پر هه و رازی

ئاره زووی شیت
پی هله دینیت
له بیرت چوو
گوتت چاوی شینم ده که م
به هیلانه
دلم ده که م
به جولانه
کورپه سهوزی هیوا کانتى
تیا بروینه
له بیرت چوو گوتت همه موو ژینم
تیکرا ده که م به ئاوینه
تؤش ئاوات بەو
بە ناو رەنگى سهوزى قەرسىلەيدا
ھەنگاو بنى و
خۆت بنوینه !
تا ھەتاپه چرای گەشى
بزە كانت داگىرسىتىنە
پېت نە گوتم
ئىدى بۆچى لە بيرت چوو ؟!
ئىدى بۆچى لە بيرت چوو ؟!

1977

پازی نه در کاو

له دووری تو
جگه رهی غه م ده کیشم و
چره دووکه لی ئاخ
بەبا ده ده م !
وه کو بە فرى سەرلۇوتکەی شاخ
له ئاسمانى پە ژارەدا
دە تويىمە وە !
*

وه ک رووبارىك
وه کو هاژه هى پە لکە دارىك
وه ک زامدارىك
دىم و لەشى له نجە كانت
دادەتەنم
ھە لڏە چم و
دە چمە كە شەي و رووژانى
پامووسىن و
بېرچۈونە وە
خورپەي تاڭگەي حەزە كان و
مەلى پە لە و چاوه بۈوانىم
لەناو باغى لىمۆكانتا
دە نىشىنە وە
كە ھە لڏە سەتم
بە گالىسکەي ماچى سەر لىيو

گه شتیک ده که م
گشت مه به ستم
ببمه گول و به به رؤکی دلداریتدا
هه لر نیم و
برویمه وه !

1977

چاویلکه‌ی چیز

(بو ئەلف میم)

ئىواره بۇو

ھەتاوى دل، لە ئاسقگەی دلداريدا

بەرەو دەريايى بىرچۈونەوه

ئاوا دەبۇو

شۆستە زەردە بى دلەكان

لەزىر قاچى چاوكالاندا

دەياننالاند

قۆل لە قۆل و پەنجە لەنئۇ پەنجەدا بۇو

دەستى ناسك

لە گەردىنى سىئۇ دەئالاۋ

زارى تىنۇو

خۆى دەخستە نىئۇ باوهشى

لىيۇ شىرىين

لە پۇوبارى

پېھنگۈيىنى دلداريدا

ئارەزۇوى سەد سالەئى دللى كې و خاموش

دەكىدەوه

سېبەرهەكان تىكەل دەبۇون

ھەنگاوهەكان لىئىك دەئالان

سەرنجەكان

پتر دەبۇون

بالي خۆشى و شادمانى

نەوبەھارى ئەۋينيانە خۆمالىيان

دەگرتەوه

له سه رئه بروی نه جوولاؤی

شۆخىيکى شەنگ

پۆدەنىشتىن

لەناو شارى دلدا

گلۇپىيکى هەزار قۇلتىي ئەۋينى نوى

گىرى دەگرت

دادەگىرسا

لەسەر تاپاي پىگەي ھيواي ئارەزۇدا

خۆزگەكانى چەندىن ناخى

پۈوناك دەكردەوە

*

ئىوارە بۇو

پىشىنگى دل ئاوارە بۇو

ئاوا دەبۇو

چەند پەنجەيەك لەيەك ئالان

چەند زارىيکى تامەزىق

خۆيان ھاوېشته نىيۇ ئامىزى پى

چىڭۇ خۆشىيى زيانەوە

چەند پەلكىيکى گرى گرى

كرانەوە

لەم لايشەوە دوو سىيىھەرى

بى پەيکەرى

خەمناك و سېر

بە هەنگاوى دەرزى ئاشن

لىك دابىران .. جىابۇونەوە

دوو دل لەيەك داترازان

خەم و ئازار

لە دايىك بۇون

هه ر له ویدا به سه رهاتی
 هؤنراویکی فه رهادانه
 سه بريئنراو
 خويینی وشه
 شانوی ژینی بی ده سمالی ته نییه وه
 *

ئیواره بسو
 وشه کانت بالیان به یه کدیدا داو
 به ره و خاکی نیشتمانیکی بی سروه
 سه ری حه زیان خیرا هه لگرت
 - وهره، وهره
 سه ری حه زی وشهی سه وزی
 به سته زمان مه پژینه
 با سیبیه رت دهستی ئۆخهی
 له گه ردنی خۆزگه کامن نه کاته وه
 سووتاندتم ، تیشمندا سووتایت
 خه وی خوشیت
 له مندالی وشه کامن تیک زپاندو
 ترس و له رزت پی فیرکردن
 گویت نه دایه ترپه ترپی دلیکی پر خه نجه رو زام
 به ناوجاواي بی هه تاواي گلینه مدا
 په پیته وه
 چه ند ملوانکهی شارقچکهی پر
 له ده ردو درم و په تاکانت
 له مل کردو
 به سه ر شوسته بی داریدا
 ده ست دایه خۆ گه وزان و توایته وه !
 له ناو ئابرووی هنگاوه بی ئوقره کاندا

گیرسایته وه
چیزو سیکس

دوو کورپه‌له‌ی چاوه‌هژال بون
له‌فه‌رهه‌نگی بی‌ئاسوتدا

تامه‌زرویی یه‌ک دیکه‌یان ده قوسته وه
تؤیش

بی‌ئه‌زمون بوبوت
به دووی ئه‌سپی ئاره‌زروودا
جله‌وی خوت ون کردبوو

به بی‌هوده
په‌لکی په‌شی خه‌ونه‌کانی ئه‌وسای خوت
ده‌رسنه وه !
*

رۆخی ئه‌لوه‌ن
هه‌مووی داره
خه‌فه‌تباره

دارخورماکانی ئه‌و شاره
زه‌رده‌خنه و پیکه‌نینیان ژه‌هری ماره
ژینیان داوه

له قه‌ناره
له سیداره
شه‌قامه‌کان

خاموشییان پیوه دیاره
بۆ پشت له رۆخی ئه‌لوه‌ن ده‌که‌یت
و به‌ناو شاری ئاره‌زه‌ه‌تدا

ملی پیگه‌ی نه‌هامه‌تی و جنیو
ده‌گریت

چیژوه‌رگرن

په ساپورته و له نیو ته نکهی با خه لتایه
نوقله و

له گیرفانی بيرکردنە وەو
خwoo و پەوشتى شىتىتىدا يە

پۈوبارىيکە و
له پال سايەى

درەختە بى بزە كاندا

پالىكى لى دەدەيتە وە
ئوتومبىلە بى هاوتاكان

دىن و ھەلت دەگرن
دادەبەزى و

ھەلت دەگرن

له پەراويىزى شارى كې و خاموشە وە
فرېيت دەدەن

ئارەقهى شەرم
ئەژنۇت دەگرىت

ھىزۇ توانا

له دەمارى لەشى سىست و پۈووكاوتدا
ئىدى دەمرىت

ناوت دەمرىت

دەمرىت دەمرىت

*

نامە زەردە شەركان

بىگە كۆش و

ئەشكە سوئەرە كويىرە كان

بشارە وە

- تىتىدا سووتام

گىركى بى ئەقرەت تى به ردام

بپو گپه کانت بخنکینه و

یاده سهوزه کانی

پوچی ئەلۆهن

له یادى خوو خوشە ويستيت

ببەرەوه

بپو پەنجەی شەرمەزاريت

مەسووتىيەن

له بوارى سنورە کان بپەرەوه

بپو ئەلۆهن و پوچە خەفتىبارەکەی

پقى زۇريان لېت ھەستاواه

نەكەيت كچى بخەلەتىيەت

فرييو بخويت

جارىكى دى

پى بھاۋىتە ئەو ناوه

ھەموو زىنخ و لمى پوچى ئەلۆھنى گپ

دەتسووتىيەن

چاوى چىزە کانت

كويىر دەكەن و

پەساپۇرتى ھەموو خەونە کانت

دەدرىيەن

نەكەيت كچى جارىكى دى

پەنا ببەيتە بەر ئەلۆهن

چاولىكەي چىز

له چاوبكەيت

بەسەر پردى زامە کانى

ئەوساۋ ئىيىستەي ئەو روپىارە

زامدارەدا بپەرېيەوه

مەگەرېيە

مەگەرپىوه
رېقى ئەلۋەن
نەھەنگىكەو

1977

قووتت دەدات، قووتت دەدات !!

نهورۆزو خۆشمویستى

ئەوە نەورۆزە هاتەوە
گولى رەنگىن
وەرزى بەھار
چىمەن ، گولزار
بۇ پىيکەنин
دەمى خۆشى و كامەرانى
دەكاتەوە
ئەى فريشته چاوكالەكەم
منيش لەگەل ھەلھاتنى پۇزى نويىدا
چەپكە گولى مژده و خۆشىت
پىشكەش دەكەم
ماچى چاوى خۆزگەكانى
ئەمرۆت دەكەم
دەبىمە بزەو زەردەخەنەو
لەناو كىيڭەي دلى گەشى
ئارەزۈوتدا تىر تىر دەدويم
*

وا نەورۆزەو
ئاگرى خۆشى دەكىيەتەوە
سەرماب سۆلە سەرەلەدەگرىت
كۆچ دەكات و دەبېتەوە
سالىيىكى نوى سەرەلەدەدات
دارو درەخت
سروشت ھەموو

چرۆدەکات !!

*

لەم بۆژەدا ، لە نهورقىدا

لەگشت نهورقىكدا

لىيۇي خۆزگەم

ماچى چاوى گۇنای ئالى

خۆشىت دەکات

يادى نهورقى دەکاتەوه

چەپكە نىرگىس ، چەپكە سەوسەن

چىلى زەيتۈون

لەناو باخچەسى سالى نويىدا

بۆ گشت يارىك

گشت دلدارىك دەباتەوه

دەباتەوه !!

1977/3

باران

(ههیاران و مهیاران
یاخوا بیکهیته بارن
بۆ جووتیارو دلداران)
*

نمی باران
له سه رخۆ جوان
دلۆپ دلۆپ داده پژیت و
دهیه ته خوار
دارو دهون
په نگین ، په نگی نزور شین
داده پوشیت
گیای چیا
سه وز ده بی و دیتە سه ما
قه راغی پی و چەم و ده ریا
شنه ده کات
له هه لەھە لەھی شادی ده دات
کاریزی ئاو
جوگە و کانیا و
قولپە ده کات
خەم و خەفت بە با ده دات
زەمینى وشك ، زەھوی تینۇو
زېندۇوی مردۇو
تېر ئاو ده بیت
ھوزارى چەم
بەستە دەلیت
مژاویی تەم

په ژاره و غه م

بو هه میشه سه رهه لد ه گریت !

*

(هه یاران و مه یاران

هه روہ کو سالی جaran

یاخوا ببیته باران

بو گه نم و جوی جaran)

*

وا باران ده باريٽ

نم نم داده رژیت و دیته خواری

کولم و گوناو سنگ و مه مکی

یار ته ر ده کات

یاری شهیدا

به رگی سوزو خوشہ ویستی

له به ر ده کات

ده نگی به سته و ئاوازی نویی

گوئ که ر ده کات !

*

(هه یاران و مه یاران

یاخوا ببیته باران

هه روہ کو سالی جaran

بو هه لالهی کوساران) !

*****

وا بارانه

تک تک ، تنقک تنقک

داده باريٽ

دیته خواری

منی دلدار به ره و ثوان

هەنگاو دەنیم

ھەر دەرپەم و ھەر چاوه پېم

تکەی باران

دەستى سۆزى بەسەر قژو

لەشى پې لە ئارەزۇومدا

دەبارىنى و بۆ باوهشى يادەكانم

دەباتەوه !

*

(باران بارانە ، شادى دلانە

ئەم گىتىيە جوانە

باخچەي ھەمووانە !)

*

باران نەبارىت

نەيەتە خوارى

بزەى سەر لىيو ، پۇوبارو شىيۇ

وشك دەكەت ، دەتارىت

پەزارەو غەم

ھەروەكۆ تەم

ھىرىش دىننېت

سەرھەلّەدەدات !

گەلّاي درەخت

ئاوازو بەخت

وەكۆ سەۋاي پەتا كوشته

ھەلّەوەرىت !

باغى خۆشى پەنگى گەشى

چاوى دولبەر

سیس دەبىت و دادەڭاڭىت

پۆلى مەلان

مهلى خهـم و پـهريـشـانـى و ئـازـارـوـ ڙـانـ
بالـى خـهـفـهـت دـهـگـرـنـهـوهـ
هـهـر دـهـرـقـنـ وـ لـهـ هـيـچـ شـوـيـنـيـكـ
نـانـيـشـنـهـوهـ
تاـكـوـ شـيـوـهـ وـ پـهـنـگـ بـارـانـ
دـهـدـقـنـهـوهـ !

*

(هـيـارـانـ وـ مـهـيـارـانـ
وـهـهـاـ دـايـداـوهـ بـارـانـ
خـوشـيـ خـسـتوـوـهـتـهـ شـارـانـ
هـهـروـهـكـوـ سـالـىـ جـارـانـ) !

1977/3/8

تامهزرۆی کیشودری چاوه کانتم

پیگه به ره و کیشودری چاوه کانت
ساماله !

و هرزه بای پیکه نینت
شه ماله !

ئەم شەو دىم و دلى خۆم
پادەخەم

لە باوهشى

دلوپەی فرمىسىكى گەرم و گەشى
پازەكانى ئەبرۇتدا

سەرخەويىكى پەلە تاسە
دەشكىنم !

دەبىمە درەخت

ئاوى بىددارى ھەلدەمژم
بە شنە باي ھەناسەكت

گەلای تەنیايى
دەورىنم

گيانى ئارام

بە فينکە سروھى بەھارى دلدارى
پادەزىنم !

دەس بە گىسىسى
کورپەی ماچى لېوانىدا

دەھىنم !

پازى ھۆنراوىت بۆ دەخويىن
پەزارەو غەم

دورو خاته وه

به ره و چیزی خوش ویستیت

بکاته وه

له قوولایی ده ریایی هست و نهستا

گوهه ری هونراویکت

بو ده ردینم

بو ئامیزی خه وی خوشت

بباته وه بباته وه ! !

*

به پاپورپی ياده کانم خیرا هاتم و

دابه زیم

به ناو باگی سنگ و مه مکی

نه رم و نوئلی شادیتدا هلزنام

له بیابانی شیتیدا

ئه سپی سۆزو تامه زرقویی

هه لیگرتم

بو جه نگه لی خه و نه کانی

مندالی ده بردم

بو یه و شهی خونچهی زارم

بووه ته زام

له هه میزی په رو شیدا

خوم و يادم

هاوارو گریه و دادم

پوو به پووی يه ک ده بینه وه

هه موومان يه ک ده گرینه وه

*

خوش ویستیت

له سه ر گلینهی چاوی زینم

نه خشەم كىشىت
ھەر بەماچى شادمانى
پەيکەرى ئەوينم
بۆ تاشىت
خۆشم ويستيت
بەفرى رېگەي دلدارىتم
توانەوه
لە پۇزىكدا حەوت گولم
بۆ سەر مەمك و زولقى لوقلت
پوانەوه
بۆي گولاؤى ھەناسەتم
بۈۋەنەوه
ھەر بۆ ئەوهى ماچىكى نويى ئارەزۇو بىم
لەسەر گۇنای دواپۇزىدا
ژىنى حەزم ھەلنىوهەرىت
دانەمرىكىت
بە ژانەوه !

1977/3

تاسه‌ی دیدار

کچی دیم و
به‌رمالی دل
له‌په‌رستگه‌ی چاوان‌تدا
پاده‌خه م و
نويشی گپی خوش‌ویستی
به‌سهر له‌شی
خه‌ونه‌کانی ئه‌ندیش‌تدا
ده‌بارینم
کچی دیم و
ماچ ئالامه و
له‌سهر کولمی نازه‌کانت
ده‌پروینم ! !
ده‌بمه سه‌هول
له‌بهر تیشكی خوره‌تاوی
هه‌ردوو چاوی تینویتیدا
کلۆکلۆ ده‌تویمه‌وه
ده‌بمه ماچیک
ته‌نیا ماچیک
له‌سهر گونای پهله و شیتیی لیوان‌تدا
ده‌پرویمه‌وه !

*

کچی دیم و
له‌شکریکی بی شوماری
خوش‌ویستیم
به‌قەلغان و چەکى نه‌رمى و شه‌کانم
کیشوھ‌ری نیو ئه و دله‌یه‌ت
داگیر ده‌که م

ئالاى خۆمى تىيا هەلدىكەم
 لە نىّو ئىزگەي دلداريوه
 دەلىم كچى
 من هاتووم
 بۇونى خۆم و ئەم دەلەيم
 لە زيانى ئەوينتدا
 بىسەپىئىم !
 *

كچى دىم و تەم و مىرى غەم و پەستى
 ناخى دەررۇن
 ژەنگى جەرگى ھەلقرچاوى
 بۇون و نەبۇون
 لە پەيمانگەي ژوانى بزەى
 تاسەى چىرى دىدارىدا
 دەسرەمەوه !

خەونى كۆرپەي ژيانىكىت بۇ دەكىرم
 تا ھەتايە لەناوجەرگەي
 گولزارانى شادىو خۆشى و
 كامەرانىي دلداريدا
 دەتۈزىمەوه !

*

كچى من دىم ، ئەتتىيش وەرە
 بالدارىكى خۆش ئاواز بە
 لەسەر لقى دارى دىم
 لانەيەكى رەگ و پېشە
 پېلە شەيداۋ پەلەو تاسەو
 تامەززۇيى

دامه زرینه !!

به ناو با خچه‌ی ژیانمدا

له سه‌ر گولی ره‌نگاوره‌نگی به‌یانمدا

هه‌ر بخوینه !

تا ئه‌و کاته دلی شهیدام

بلاوینه

که دوو به دوو

هه‌لده‌فرین

بالی خوشی ده‌گرینه‌وه !

*

کچی و هره

گه‌لای پانی گه‌رم و گورپیت

به سه‌ر سه‌رمای

له‌شی ساردي

له‌رزیومدا دابارینه

به‌ره‌و شاری خه‌نده‌و بزه‌و پیکه‌نینی

له‌نجه‌و لاری بالای گه‌شی ئه‌ویندارت

ده‌ستم بگره‌و رامته‌کینه

له هه‌میزی خه‌ونی خوشی با خچه‌یه‌کدا

بمخه‌ویمه

ده‌رگه‌ی سوزی

له‌به‌رده‌می خۆزگه‌کانی ئاره‌زوومدا

ئاواله بیت

چیرۆکیکی بی‌پراوه بیت

له قوولایی هه‌ست و نه‌سته چپه‌کاندا

تا هه‌تایه بمهه‌ژینه !

*

کچى ، کچى مەلهوانم
مەلهوانى باش دەزانم
بەلام گيانه
لە پووبارى قوولى نازى تۆدا
مەلهوانى هيچ نازانم
دەسا وەرە
دەستت بىنە ، دەمت بىنە
لەو كىيژەنگەى
تىيى كەوتۇوم
بۆ ھەميشە دەرمىبىنە ، دەرمىبىنە !!

1977/4/20

پاپوری دل به گرت ممهه...!

گه رده زانیت به جیم دیلیت

له سه ر پره سه وزی دلم

چی یادگارو

شوینه واری ماچ و پازو خه ونت هه یه

پیشیل بکه و به نه شته ری له خوبایی

سکی خه ونی کورپه کام

هه لدرینه

له هه میزی بی و فایی و

ته فرده داندا

ئوقره بگره و

تابلو وینه ماچه کام گشت بسره ووه

*

گه رده زانیت

دھریای مه نگی خوش ویستیت

ته نک نییه

بؤ کراسی به ژن و بالات

ته ر ده که یت و خوت ده خه یته نیو گیزه نگه ی

خنکانه وه !

*

گه رده زانیت

ئه و چاوانه ت

ئوقیانووسی بی سنورون

شلپ و هوری نیگا کانیان

بؤ لیواری مه ست بوونیکی

بی ناو نیشان هه لم ده گرن

بؤ ده ته ویت به شه پولی هه لچووی قینت

پاپوری دل بوجه ستینی و

بیده یته گرت !

*

گەر دەزانىت
بەجى ھىشتن چەند سىتمە
جىم ناھىيىت
دلى گەشم لەبىر ناكەيت
گەر دەزانىت
بەجى ھىشتن بلىسەيدو
دەمسۇوتىنېت
بۆ لە باخچە ئارەزۇودا
نوينى نەرمى گەپانەوهى پازو
خەون و يادەكانتم بۆ رانا خەيت؟!
كچى تۆ چۆن لە دلت دىت
لانە ئىكەنلىكى سەوزەلتەكىنىت؟!
*

گيانە جىهان ئەو خەونە يە
دەمانبىنېت و نايىبىين
بۆ جىم دىلىت؟!
نايىهيت سوارى
شانى ئەو خەونە بىن؟!
*

1977/5/31

سووتووی داچۇرانى ئەستىرەيەكى بىناز!

کە ھاتىتە ژيانمهوه
خۆت ھاوىشته چاوانمهوه
ئەو ئەستىرە بىنازە بۈويت
فراوانىيى دلى ئاسمانى دلدارىت
لەگەل خۆتدا ھەلگرتبوو!
منى خەميش
ئەو بايە بۈوم
پىيگەي پەيكولى هات و نەهاتم
گىرته بەر
لەسەر لۇوتىكەي بىئارىيە
ھەلم كردو
تۆى بىزازارىش
سىبەرىيەك بۈويت
لە لىوارى دەرياكانى
ھۆل لىھاتووی خەمناکىدا
پاكسابۇويت
بۆيە هاتم خۆم ھاوىشته چاوانتەوه
تاکو خەوى بىرچۇونەوه
لەناو بىشەي ماچەكاندا بتوىتەوه
پۆلە مەلى دلى شەيدا
بەرە دوورگەي لىۋە كانى
باڭلى خۆشى بىگرىتەوه
كەچى خۆم دىت

سالى سه وزى به ته منه
تؤيش زستانى پر له پيت و پيرقزيت
كاتيک له هاوينى خهون و په ژاره دا
پووت ده كرده
خه مى شين و پى دركاوى
بوويته ئه و ئاوازه
به لاولاوي ژيانمدا
مه لدنه زنایت
وشە يەك بوویت
له دەنگمدا
سوارى زينى ئوركىستراي زامان دە بوویت
كە تۈرایت و مالئاوايىت ليىكىرم و
بە جىتھىشىتم
بە دوواتدا دەريايى چاوم
بۇ بە دەشت و بىابانى
مانگى زەردۇ ئەستىرەكان
له باوهشى پىگە كاندا
خۆم ون کردو
پىگە كانىش و نيان كردم
گەرم و گۆپى باوهشىيان
نە بىينىيە وە
له گىزەنگەي برىنىيىكدا
گىرسامە وە
كىلى ئەم دلە كورپە پر لە زامەم
دايە دەستى په ژاره و خەم ! !
له سېبەرى سەد پە يكەرى خهون و
يادە تالە كاندا
دەستە و ئە ژنۇ لىيى دانىشىتم

نه مده توانى پهلى زارم
بؤ گوئى مەمكە نەرمە كانت
بؤ لىيۇھ پېر شەرمە كانت
بەهاوىزىم
تەرمى خەون و
ئارەزۇوه چۈھە كانيان
تىدَا زۇو بنىيەزم
زۇو بنىيەزم !!

1977/6/9

خۆزگە کان پەرو باڭ دەردەھىنن !

بە مندالى دلدارىك بۇوم
کە دەمبىنى
ئەستىرە کان
ماچى گۇنای يەكىان دەكرد
پەلە ھورە سېيىھە كانىش
لەباوهشى يەكدىدا
سەرخە ويکيان بۆى دەشكاند !
منى خەميش پۇوبارىك بۇوم
بەدووى چاوى كەنارىكدا
دەگەپام و
حەزم دەكرد
ئەو قىدىلە نايابە بە
بە تاي زولقى
كىژى گەورە مالىكە وە !
*

بە مندالى دلدارىك بۇوم
حەزم دەكرد بى پەساپۇرت
بەكىشۇرە
جووتە مەمكى قىڭالىكدا
ھەلبىزنىيم
لەناو كۆشكى گۈي مەمكدا
دامەركىيم و تىر بەسىم ! !
بەناو دەشتى سىينە يەكدا
گەشتىك بىكەم
چش با پاسەوانانى پادشايش بىن و

ئابلۇقەم دەن

خۆ ھەر لەھى بەندىم دەكەن !

*

بەمندالى دلدارىك بۇوم

حەزم دەكەد بەنھىيىنى

لە پۈوبارى ماچى لىيودا

بەخنکىم و

ناوى خۆم و ماچە كانميس

لە پەراوى

خەون و چاكەي دىيکەماندا

نەدۇزىنه وە ! !

*

بەمندالى دلدارىك بۇوم

حەزم دەكەد لاولاويك بىم

بەقەد بالاى چاوكالانى دىيکەماندا

بئالىم و

كەس نەتوانىت دەست و پەنجەي

خۆزگە كام

لە ياخەيان بکاتە وە ! !

*

بەمندالى دلدارىك بۇوم

لە ولاتى ئەۋينە وە

خەونى قەشەنگ زۇورو دەھات و

پەرييەكى بالا بەرزى

وەك شەوچرای بۆ دەھىنام

تىر يەكدىمان دەگە وزاندو

لەناو ماچدا

دەتۈيمە وە ! !

که به یانی هله‌ستام و
هه‌ستم ده کرد نیو باوه‌شم
ساردو سره‌و خالی و په‌تی
ئیدی داده‌نیشت
پرسه‌م ده‌گرت تیر ده‌گریام !!
*

به‌مندالی دلداریک بوم
حه‌زم ده‌کرد چاوه‌شه‌کان
به ئاسمانی ئه‌وینه‌وه
ئه‌ستیره بن
مه‌لبکرین و نه‌کوزینه‌وه
خوشم ئه‌وه‌فره بم
له باوه‌شی گرم و گوری
نیانیاندا
نه‌تویمه‌وه !
*

که گه‌وره بوم
پاست و چه‌پی خۆم ناسی
ئه‌و خۆزگانه له جه‌نگه‌لی دلم ئالان
له گیانمدا
گه‌شەیان سه‌ند
له فرهەنگی ژیانمدا
ده‌می خۆزگه‌ی تاسه‌ی چپیان
کرایه‌وه
په‌پو بالی په‌روشیان
له له‌ش پووا
به‌لام ده‌ستیک نه‌بوم

لیویک نه بورو

له به هه شتى چىزه وه بىت

ئەم دەردا نەم

تىمار بکات !

ھەر بۇ تاوىك

چاوى زامەكانم لە يەك بىنېت !!

1977/6/12

پەنجەرە

خەوم بىنى

لە ھۆنراوهى دلدارىدا

پەنجەرە بۇم

شەوى دلپەق مىرددەزمهى تارىكى بۇ

بەگۇرەت و

پىلۇوی چاوا ھەست و نەستى

لى داخستم

دزو جەردە دل سەختەكان

داورۇۋۇزان

بە پىسکەپىسک تىريان وەشاند

شۇوشەبەندى دلىان شىكاند !

تەنيا گولى پەردەيەكى خنجىلانە

ھەم ھىللانە

ھەم ئامانچ و ئاواتم بۇ

پایانپفاند ! !

گەللى زىنپان وەلۇھراند

لە دەمەوە ئەو خەنجەرە

چەقىوهتە

دل و جەركى ئەم پەنجەرە

بۇيە رقىش بۇ بەچكە پاسارىيەك

كە ھەلفرى

بالى خەمى لى گرتەوە

گەرا گەرا

بۇ روخسارى ئەو ئاوازە

ئەو دلگۈزە

دزو جەردەو تاوانبارە

تا بەدەنۈوك

چاوه کانی هلکلوفیت و
بیکات به پهندی ئەم شاره
چى ئاوات و ھیواى ھەیە
مليان گيركات له سىداره !!

1977/8/23

هاواریش هاوار دهکات !

مهتا شاخیش له بی دنگی ئەشكەوته کان
هار ده کات
ئاواي پووبار
له باوهشى بولواره کان
ھەلەدەچىت و پرسىيار ده کات
بگەرە درەخت
له رقاندا گەلای سەوزى دەتۈرىيىت
زەمینى وشك بىزار ده کات
بەفرى شەيدايىش خۆى دەكۈزۈت
لەسەر لووتکەي چياكانى پەزارەوە
پرسىيارى هۆى رووخاندى كەپرەكانى بەھار ده کات
بگەرە يارىش له ويستگەي چاوهپوانى و پەشىۋىدا
پرسىyarى هۆى نەھاتنەوە
دلدار ده کات
بگەرە خەميش لەخەماندا
پروي پرسىyarى
له پوخسارى غەمبار ده کات
تا شاعيرىش له ناو ژاندا دەتۈيىتەوە
خۆى و وشهو ھۇزراوه کان
بىيدار ده کات
پشت له كۆشك و تەلار ده کات
تا ئاسمانىش بۆ كوشتنى خەونەكانى دلى چنار
قوى دەيپۈيت

ههزار پلار

له لاساريي لاسار دهکات

تا هاواريش هاوار دهکات

ههراو هوريما بيدار دهکات

تا ئه و پۇزەي دوو دلدارى شەيداي يەكدى

بېيەك دەگەن

دللى منىش له ئاسمانى هيواكاندا

باللى خوشى دەگرىتە وهو

چەپكە گوللى دلدارىي نوي

مژدهي شيرين

گوللۇي خوش

پر شار دهکات !!

1977/8/24

بیّداری ...!

نیوهشەوە
بە هەزاران دەمی تینوو
لە دەمدايە !
بە هەزاران دەست و پەنجە
لە نیۆ زولف و پەرچەمدايە !
نیوهشەوە
بە هەزاران زینى سەردەم
لە كۆشى گەرمى مەمدايە !
ھەزارانىش دیوانەيەو
لە نیۆ باخەللى شەمدايە !
*

نیوهشەوە
منى شەيدا
درەختىكى تاك و تەنياي
نەپواوم و
زینى شىينم
غەمى رەشەو
بەبى ئەنجام داچەماوە
لەفەرهەنگى پە خەمدايە !
نیوهشەوە
چاوه پوانىم چەمى تەمەو
تۆف و سەرمائى پى فېر بۇوە
تا كەشكەشەي لە تەمدايە !
لىۋى ناسكى شەق شەق بىدووى بە ئارەزوو
بۆ ماچىكى لىۋى شىرين

نه خۆشیکی ده رد گرتەیەو
له ناو دوو تویی قەرەویلەی
ماتەمدايە !

*

نیوهشەوە دەست و پەنجەم توىٽ کراون
له نالىنى ستەمدايە
ماچم ، رازم
دەنگم ، سازم
گومى مەنگن
بەسەرهاتم

گەلای زەردى درەختىكى نەدركاوه
له قەراغى باخىكى بىْ بەرەمدايە !

*

نیوهشەوە
تەنیا كۆرپەی دللى منه
پەريشانەو
له زووخاوى سەد خەمدايە
دەمى كۆرپەی دللى منه
ھەر لە شىن و دادو ناللەو
ماتەمدايە !

نیوهشەوە
ئەم دووكەللى بىدارىيە
تا خۆركەوتىن

دوايى نايە ، دوايى نايە ! !

1977/9/16

بەسەرھاتى چەند شەۋىيکى زر !!

1

چەند شەۋىيکى زر تىپەرپى
ئەستىرەى گر كۈزايە وەو
خۆشى سكى خۆى ھەلدىرى
باوبۇرانى چاوهپۇانى
لە باوهشى خەمى دووردا
سوانە وە دلى منىش
گۈرج پاپەپى
پەزارەكان
پۇويان كرده بىبابانى بىزىنە وەو
ياخەى ئىنیان تا خوار دپى !
يار نەھات و
بەناو باخچەى پەنگاۋ رەنگى
خەونەكانى دلى مندا
تىئىنەپەرپى !

2

دەسا وەرە چاوهپىتىم
وەك پەنجەرە
لەبەردەمى سروھى فىنکى دلدارىمدا
دلى ئىنت بۆم راپخەو
بالەخانەى چاوهپۇانى
دارۇو خىنە

په ژارهی ناخ زوو لابه ره
د هردو په تا بتويينه وه
وهك چرايه ک
له سه ره په رهی گيانی گهشت
هه لم بکه و
بمزيينه وه
مینه وه ! !

1977/9

باران و خهونی سهوز .....!

ئەگەر ھەورى پەزارەت پەش
دونيای زينى
ھېنامە يەك
وەرە وەك خەونىكى سەوز
لەبەردەمى ئارەزۇومدا
سەرەلبەدەو
دەستى سامال بەسەر قىزى
كامەرانى دىدا بىنە !
گەر پۈوبارى ماق لىم تۇراو
لە جەنگەلى چىرى غەمدا
بەجىيى ھېشتم
وەرە دەريايى لىيۆەكانى
بکە باران، بە رەھىلە
بەسەر كىڭەتىشك و نېرى
لىوانمدا
دابارىنە
تاكو منىش بىمە ئاسۇي گەشى ئەرخەوانى
لەناو باخچەتى
كولم و گۇنای دىدارى نويى بى وىنەتدا
برۇيىمەوه !

1977

هەنسکى دەنگە بى ئوقەكان !

غەم دەريايەو له بن نايەت
شەپۆل دەدات و بەرەو ناخى دلى كۆرپەم
پەل دەھاۋىت
ترس و لەرزى ناھەموارىم لى نىشتۇوه
دىلىكى وا فەرەوان و
بى پەروانە
لە كۈي بىيىم
وەك ئەستىرەدى اچقۇراوی ئەم ئاسمانە
ئا ئەم ھەموو غەم و ژانە
لە خۆ بىگىت !

چوارەمین دەنگ

(- ئەى غەمەكان مەيەن مەيەن
دۇورگەسى دلى بچىقلانەم
داگىر مەكەن !
لانەي يارى بى جۇلانەم
جى لەق مەكەن !)

دووهەمین دەنگ

- من نە پەنجىم نە كەپرىيىشىم
لە قامىيىشى بى دەنگىدا
چاوى زىنەم ھەلھېتىنىابىت
من ئەو دلەم گېرم تىبەربۇوه
پەھوھ مەلى بى هېيلانە
پۆل پۆل دەھىيىن
لەسىبەرى سەربىراوى

خهونه کانی مندالیمدا
بار دهخهنه و
داده والین !

سیّیه مین ده نگ

(- من نه بەردم
نه فرمیسکیکی زور سەردم
پووباریکم
سیّخپانی زستان و هاوینام
لی تۆراوه
پەوه ماسیی برسی و تینوو
دەمی قریان
بۆ چاوانم هەلزناوه
من نه خهونی بزپکاوم
نه کاروانی بەجی ماوم
چەمیکی بى سروه و دەنگم
دهنگم لە خۆمدا نیزراوه
شیوه و پەنگم
بە ئەسپی شیئی بى دەنگیه تى
پەنگراوه !!)

یەکە مین ده نگ

- من نه خهونم
نه گوريسي تەنيشت تەونم
دلداریکم
چناری سەوز
لە دلەمدا
لە سەر لەوتکەی كیيۆي هيواو
خهونه کام
وەكۈو زەيتۈون

گول دهکات و
بۆ کەشکەشەی ئاسمانى خەون
سېبەری نوی دەگریتەوه
من ئەو دەنگەم
لە ئاوزەنگى دەنگى خۆمدا
دەمنىزىنەوه
من ئەو رەنگەم
لە ناو رەنگى دلى خۆمدا
دەمبىزىنەوه

دەمبىزىنەوه !!

1978

دورو پوسته‌ر

يەكەم پوسته‌ر

لە باخه‌لى پرسىيارىكدا
نيشانه يەكى سەرسورمان
سەرى هەلداو هاتە دووان !!
لە ناو شارى قەدەغەدا
سەرى زورنازەنى
بىّ وچانى
ھېئايە ژان !!
كە باخه‌لى زپيان پشكاند
بە دووى نيشانهدا گەران
سکى خەونيان هەلتلىشاند
ھەزارەها پرسىاري دى
لەدایك بۇون
ھاتنە زمان !!

دوودم پوسته‌ر

لە فەرەهنگى حەزو خەون و دلداريدا
سەرى وشە يەكى بىّ زمانى
گەشيان پژاند
لە دەلاقەي ئارەزۈودا
چەندىن تىپى ئە و وشە هەن
بۇون بە سۆزۈ ئاوازى نويى
گۇرانىيە غەمگىنە كان

لەناخەوە
دلی ھەموو
دلداریکى سووتىئراویان
پتر ھەژاند !!

1978

دلی کۆرپەم را بژینە !

وەرە گیانە وەکو باران

ماچى سەوزى لىيۇ تەرت

بەسەر كىلگەئى تىنۇوى دلی تامەززۇمدا

با بژینە

وەرە وەکو سروھى فىنکى بەرە بەيان

ھەلم بىگەو

بەرە ئاسۇئى ئەرخەوانىي ئەۋىنى نۇئى

پامتە كىنە

وەرە لە قۇولايى ماچى قۇولى شەوانىدا

بە مەيى لىيۇ بىخەۋىنە

وەرە تاوىك لە باوهشى دەستبازىدا

دلی کۆرپەئى ئەۋىندارم

لەنیو لانكى دوو مەمكدا

را بژینە

وەرە تاوىك ھەر بۇ تاوىك

چى ناسۇرۇ خەمم ھەيە

لە نېيۇ دەرۈون دەربەنە

بەو لەنجانەت

بەنەرمىي ئەو جەستە جوانەت

بىرەۋىنە

وەرە تۆزىك بە زارى لەش

زارى لەشى بىھا وەلم

تىر بىدوينە

بە ئاوى ئىن

ئاوى پۇونى كانى ئەۋىن

تامەززۇقى گیان

ئارەززۇنى نېيۇ بىبابانى تىنۇوى لىوان

بۆ هەمیشە جوان بشکینە

بەلام دلی

کۆرپه و ناسکم

مەدۆرینە !!

-10 - 19

1978

چاوه‌روانی ۲

چاوه‌ریم کردیت

خهون پهله‌هه وریکی به پهله بwoo

به ره و ئاسمانی ژوانیک ده چوو

پهله‌ی بارانی دلی تیابدات

ماچی پوخساری بwooکینی بکات

چاوه‌ریم کردیت

ئاره‌زرووی دلم

پهوه کوتريک بwoo

حه‌زی ئه‌وهی بwoo

ماچ و دلداری

ئاسمانی ژینی ئه‌وینداری بن

شەقەی بالی ئەشقى بى پەيى تىا دەنگ داتەوە

پەنجەی نیانی تامەزرؤيانە

بۆ خۆشە ویستى

بۆ ماچى دوو لىّو

زۇو بباتەوە

چاوه‌ریم کردیت

گشت شەپولەكان

دەست لە ملانىي كەناريان دەكىد

ھەوالى خۆيان بە دەريا گەياند

چاوه‌ریم کردیت

ئەشكى قەتىسى پەلە زۇوخاو بwoo

كۆچى لە سەرخۆي دلی سووتاۋ بwoo

فرمیسکى چېرى

بە سەر ژوانى چىدا دەباراند

سېبەرى گەلای درەختى نامۇ

خۆرى زوانى تىكپا سەربى
دلىدارەكانى جى تەرە كردو
خىرا تىپەرى
تۆى بى زوانىش گوزھرت نەكىد
كەل و كەلىنى چاوه پوانى پىي ئەم دلەت نەبەست
تەمهنى كورتى پۇزەت نەبىرى
فرميسىكى دلەى پېئىش و زامت
ھەرگىز نەسپى ! !

1983 بەغدا

دوو هۆنراوه

ئاوینه

سەرم كرده ئەتنقى خەونەكانم
لەناولەپى يادگارىكى كۆندا
بالا بەرزەكەم بەدى كردىت
ئاوينە ئەويين
خۆي هيئنا لەرزىن
لە ئاوينەدا دوو چاوى كەژال
دوو گۇنای زۇر ئال
خۆيان دەنواند
شۇورەي دلىكى گەشيان دەسۈوتاند
گەردىيان بشكىت، لە خەويان كردم
ئاوينە كەشيان لەبەر چاوشكاند

خەون

شەپقلى دەريا
شەپقلى پەوهەند
بۆ كەنار گريما
بەرزاىي چيا
بۆ پەفر گريما
ھەورى سەر دەريما
بۆ پىدەشت گريما
پىنۇوسى منىش بۆ هۆنراوه يەك
جوانى تۆ دەرخات
ماچى لە گۇناي وشەكان نەخشاند
فرميسكى چاوا
خەويشى تەراند !

پاسپورت و گه‌ردانه

پاسپورتی من

ئەشقىکى سەوزە

پەگ و رېشەی خۆى لە ناخى دل و

گيانى هەزىيودا توند داكوتاوه

پاسپورته كان

ون بن ، بدرېن

نەدرېن، بسووتىن

پاسپورتی من ئەشقى پىرقۇزە

ھەر دەمىنیت و

لە جىي خۆى ماوه

***

دلدارى و ئەوين

گه‌ردانه يەك نىن

گەردن و ملت برازىننەوە

فرې بدرېن و

لە مل بكرېن و

ھەلگىرىننەوە

شتى پىرقۇزەن

لە گياندا دەزىن

لەناخى گياندا ھەرمىننەوە

***

نىوان من و تو

درەختى ئەوين

سەوزۇ شىن بۇوه

گەللىي پىوهندى توند بەتىن بۇوه

ساده‌ی خیراکه هه‌تاکوو زووه
به‌رو بومه‌که‌ی هه‌لبچنینه‌وه
تا گیان به‌هیزه‌وه
دلیش زیندووه
***

وا نیواره‌یه
ژووان چاوه‌رییه
با هه‌تاوی دل
ئاوابونی سل
داوینی نه‌گریت
سا وهره ئه‌شقم گپی تووره‌یه
دل ده‌سووتینیت
ئاوی ئه‌وینی پیدا برژینه
تا گیان گر نه‌گریت

بغداد ئابی 1983

سووتان ۱

له پیّدەشتنی خهون و ژیندا
چپه دووکەلیک دیاره
ئەوه وەرزى گپى رەشه؟
يان بەهاره
له دەلاقەی وەرزە کاندا
پەست و پەشىيۇ بىزاره؟
***

دەنگ دېت
لەنیو سنگى باوەرمەوه
لەنیو كىلگەی پىي تەرمەوه
دەنگى بەستەو سرۇودىلە دېت
گەرووى رقزگار
تاسەھى بىدار
بەرهو رقخى دەريای هيۋا
دەخاتە پى
ئەدى ئەوه خەونى ژانه
يان پوخساري زىي ئاسمانه
پژاوهتە پەنجەرهى غەم
بۆ گشت دەردىل
ھەم پزىشكەو ھەم دەرمانە؟
***

ديوتە ، ديوته ئەو پۈوبارە
چاو ئەبلەقەو ملى خوارە؟
بە رقزو شەو
پشۇو نادات
چاوى غەمى ناچىتە خەو
پۈوهو خوارە؟

ئەدى ئەوه دلى منه
 به بىزمارى بى گفتىي كچ
 وا كون كونه
 لە سروشى دلداريدا
 لە ژىنى خۆى وا بىزارە ؟
 يان ژوانى بى پەيمانى نازدارىكە
 لە فەرەنگى ئەوينىدا
 شەرمەزارە ؟
 ***

بىرت دەكەم
 كەى پىت بگەم ؟
 تاسەى دوورىم مۇ بنىتە
 ئاوى ليۆى دوورىتەوە ؟
 جۆگەى هەنگۈين
 بېرىت دەكەم
 كەى خەرمانى خەونەكانم
 لەبەر دەستى ئارەزووتدا
 هەلېرىزم ؟
 كەى پىت بگەم
 لەبەردەمى پىيى نارتدا
 زامە كۆن و نويىھەكانم
 گشت بنىزىم ؟
 بىرت دەكەم
 كەى پىت بگەم ؟
 قىزى و شەكانم
 لە ئاوىنەى بەلىنىكدا
 شانە بکەم
 مۇشى شادى ماچى نويىت زۇو پى بدەم ؟

***

که دیمەوه

لەناو گیتىيى دلى خۆمدا

فراوانىيى ماچى تازەم

بۆ ھەلگرتوویت

بۇوكى نازى قۇولىيى ناخم

بۆ راندوویت

که دیمەوه

لە ئەندىشەسى بىرى ورددا

خەونىكى ديم

لە ژيانى تامەززوقىدا دەژىمەوه ! !

***

بى تۆ گىتى چلىك دارە

لەبەر گپى ھەناسەمدا

پۇوشى وشكى پاش بەهارە

گپى ئەشقى تىپەردەبىت

تا ھەتايە

ھەر دەسۋوتىت

ھەر دەسۋوتىت ! !

1984/5/3

مه‌گری

مه‌گری ، مه‌گری
فرمیسکی کول لهناخی دل
به‌گورپو تاو
وهکوو لافاو
مه‌پیژه سه‌ر په‌په‌ی په‌شی ژینی دلم
گپی سۆزی دایکایه‌تى
به‌ر مه‌دھره
دارستانی چپی کولم
باری قورسی په‌زاره و غەم
مه‌خەره سه‌رشانی تەنیام
چالى سه‌رسنم
له‌بەردەمی رانی پیکەی ئاواتمدا
ھەل مەکەنە
دەھی پیکەنە دەھی پیکەنە !
***

مه‌گری ، مه‌گری
دەریای فرمیسک
با نه بیتە خوش میوانی پوومەتى ژین
خەون و په‌زاره و پیکەنین
با نەبنە قین
نەبنە هاوارپی سۆزی دیرین
زەردەخەنە گورپو شار دەن
زامیکى دى بۆ به‌هار بهن
***

مه‌گری ، مه‌گری

گه ر ده زانیت نرخی گریان

چهند گرانه

گه ر ده زانیت لیوی گریان

زاری ژانه

فرمیسکی کول

ده رگهی والانه ببوی گشت جیهانه

گه ر ده زانیت

دلوپیکی ئەشكى سویرى ئە و چاوانه

کلیلى پیی پەی نەکراوی گشت پیاوانه

گه ر ده زانیت

فرمیسکی خورپ ، فرمیسکی کول

ھەم خوینى دل

ھەم نھيئى و ھەم پەنهانه

ئەو کات پشتنى ژينت

له گریانى پەشپوش دەکرد

زەردەخەنەو پیکەنینت

دەکرد بە هیلانه

ئاسۆی گەشى ئەم ژيانە يش بە گەردانه

لە گەردانى كۆرپەكانى دەئالاندو

داسى ھيوات

له گەردانى پەريشانى خىرا دەسوو

دەستى سەوزى ژينت دەکرد بە كۆلوانه

بزەت دەکرد بە ھاوهلى نەتۇراوى ئەو لیوانە

نەگریانى زەردەت دەھېشىت

نە فرمیسکی گەرمىت دەپىشت

بە بلىسەي گەرە ھەلچۈرى

ئەو نەرۇزۇ ئاگرداڭ

دەتسووتاندىن

دەتپەتەندن

مەگرى ، مەگرى

خۇ دىوته ئەو ئەستىرانە

دەجىيۆينىن

لە ئامىزى شىن و گەشى ئەو ئاسمانە

دىوته يەك يەك

رېزى خۆيانلى بەستووه

يەك لە تەنيشتى يەكەوە

پاڭ كەوتۇوه

بۆ يەكتىرى هەر دەخويىن

نەخشەي بۆرى پەزارەو غەم

دەشىيۆينىن

مەگرى ، مەگرى

وا من دەچم بە ئاسمانى پۇوناكىدا ھەلّدەفىرم

بە ھەتاودا تىيەپەرم

سنورى تىشك دەبەزىنەم

ئەستىرەكان

گشت دەھىنەم

گەرانەيانلى پىك دىنەم

لە گەردىنى ئاوىنەي تۆى دەئالىنەم

سینەي نازى

جوانيتى پى دەنە خشىنەم

ئاسقۇ رېيت دەكەم بە ھىللانە

پۆلى مەلى شادومانى

بەر دەدەمە چەمى سەوزى ئەو چاوانە

رېڭەي ھەنگۈين

دەبەمە سەر چىاي يەرزى ئەو لىوانە

پۇوبارى چىڭ

بەر دەدەمە دالىي تىنۇوی ئەو سىۋانە
سەنۇرۇ پىيى ئىن دەپرم
ھەلّدەفېرم، ھەلّدەفېرم
شادىي چىزى پە ئومىدى ئەم جىهانە
لە زىرەكانى ئۆقىيانووسى وەفادارى دل دەكپ
بە وشەي زىر
بە دەستى تىر
گشت فرمىسىكى پە گرىيانى
ئەو چاوانەي پى دەسپرم
پى دەسپرم !

خانەقىن 1984/9/24

بهرده باز

سالههایه به پیگه و هم
له ئاوینه‌ی درزبردووی میژووی تالدا
نه نووستووم، خهوم نایه
دارستانیک خهون و هیوام
له دهروون و له دلایه
کاروانیکم
سه‌ری ماندووم
به رده بازی سه‌د پیگه‌یه
له شی سربووم
له فه‌ره‌نگی شپو شولی نه بعوندایه
دلی سه‌وزم
کوتراه‌یه کی پتورکاوی
جه‌نگه‌لیکی سووتینراوی بی نیگایه
ناوی به رزم
له سه‌ر دیپی ده‌نگ و باسدا
بی پی، بی شوین، بی جیگه‌یه ! !
***

سالههایه
له ئامیزی وشهی گهش و
مانگی واتای ده‌ربپینی ده‌روونه و ه
هاوار ده‌که م
به پسته‌ی خوین
ده‌نگی بلند پر شار ده‌که م
هیچ پیبوریک
هیچ به‌هاریک

هیچ که ناریک
 به پیری ده نگمه وه نایه
 بواره کان نامناسبه وه
 نساره کان بالی پشوم بو لیناده
 بناره کان
 پیم پی ناده
 دیواره کان
 له ده روازی یادگاریکدا
 وینه کانم هه لناواسبه وه
 ساله هایه
 کیژله هی به خت، په ریی ئاوات
 ده لیت دیم و
 هه رگیز نایه
 چاوه روانیم
 پووباریکه و پووی تاڭگە کەی له ده ریا
 ده ریاش بى بن و مەنگ
 بى ده نگ، بى سەنگ
 له بن نایه
 ***
 ساله هایه
 دلی میزوم برینداره
 خەنجه ریکی نووك ژەھراوی له ناخدایه
 بى بواره
 په په دیاره
 له خەلتانی پر خویندایه
 دلۆپ دلۆپ
 خوینی گەشى لى دەتكىت
 ده ریای فرمیسکیکی بى دایکە و

دوايى نايى
 برينه كەى ئەوهند قوولە
 خوشبوونەوه
 دەرمانىكەو
 لە خەرمانى جووتىيارىكى لادىييدا
 بى پەنايى
 قەتماغەى زام
 چىن لەسەر چىن پىزى خۆيى لى بەستووه
 پىئلاۋى رېي بەفرانبارى
 لە پىدایە
 باران خويىنەو
 ھەور دەمار
 ئاسمان لەشەو
 بەفر بزمار
 خەونىش بروسكەيەو
 ماسىيەكە لە قورپى نەھەنگدايە
 ***

سالەهای
 لە پىدەشتى سووتىيىنراوى
 ھەست و نەستدا
 خەون دەبىنم
 لەسەر بالى مىژۇوى تاسە
 نەشنىووستۇوم
 لە جەنگەلى چىرى بىردا
 خەوم نايى
 چاوه پوانم
 خۆم كاروانم، دىم و دەچ
 نى و بوارم

پیّی ئاواتم هلهنناوهو

خۆرى به ختم

لیّى هەلنايە

***

سالههایه

زارى پرسىيار ده كرييته وە

بەسەد بزمار

دەدورىيىتە وە

سالههایه

چاوى هيومام لە ئاسقۇيە

پەربىي جوانى نىيوبەهار دېت

پیّى چاوهپروانى كول دەبىت

خۆر هەلنايە

پەرييش نايە ! !

خانهقىن 1984/10/26

چه قو

رېگه چه قويه کى پې برينى سەربپاوه
لە بهردەمى رووبارىكى بەلە سەدا
بە خويىنە وە دانراوه
ماسيي تىنۇوی جنىيۆي پەش
خويىنى گەشى ھەللىووشىت
قەپ ئاگرەو
دەست و چاوى رۇز دەنئىزىت
لە قەبرغەي ياساولدا
دایدەپوشىت
دادگەيش پەتى پتۈركاوه
لەناو شارى گچكەي بى خەوندا
ھەلۋاسراوه
ياساي شارىش پەرۇيەكە
بەندەكانى يەك يەك
لە سەر شۆستەي چاوبەستندا
سۇوتىئىنراوه

1984/12/3

دوو پوستمر

خوین

من خوینیکم

به خه نجه ری پژگاری شیت

له خوم داوه

دهنگی گه رووم

له ناو میزوفوی دهنگه کاندا

خنکیزراوه

من خوینیکم

هه موو پژیک به ده سنتی خوم

خوم ده پیشم

له نیو گه رووی یه ک ته رازووی سه رکردوودا

بی سه رو شوین خوم ده نیشم

مه رگ

هه ر چرکه یه ک ته مه نی من مردنیکمه

هه ر چرکه یه ک

پژگاری من په نجه ی زینی گه ستنيکمه

هه ر چرکه یه ک ته مه نی من

له ئاوینه ی ته لخ گرتwooی زیانمدا

خوی مه رگیکه

سووتاندئی له سه رتاپای گشت به رگیکه !!

1985/1/8
خانه قین

سه رکردوو: زیادوکه م کردوو

تلخ گرتwoo: لکه دار. ئاخاوین

پرد

داربەر پوویەك
له هەلدىرى نۆر دىوارى ھەورازىكدا
خۆى كرد بە پرد
تا كاروانە شەوكۈزەكان
تا پىپوارە شەونىزەكان
بەسەر پشتى بە كۆششى كۆماويدا
بېپەرنەوه
ئەستىرە ماچ
بۆ لىيوانى نۆر تامەززق
خۆرە بزە
بۆ كۆشى زار
زەردەخەنەي مانگى چواردە
بۆ رۇومەت و سەدان رۇخسار
گولى گەشى مژدەي شادى
بۇئامىزى وەرزى بەهار
ھەلەكۆكى شەيداي ئەشقى پىيڭەيشتن
بۆ داوىنى بەفرى نسار
بىگىرنەوه
ئەشكى دىدەي ماندووېتىي راپوردوويان
له ئاوىنەي نزاى شارى نەخەملىيودا
بىرىنەوه
كە ھەوالىيان بۆ گويى كەپى و شترخۆر برد
وشترخۆرى چىنۇوك درىيىز
له رقاندا
دللى خوسەي راوه ستاو مرد !

1985/1/14 به‌غدا

واتای هندیک وشه:

کوماو: چهماوه

زار: لیو، ده م

نزا: تکا

نهخه‌مليو: پينه‌گه يشتوو

وشترخور: جوره درکيکه وشترا ده يخوات

پق: قين

خوسه: خه م

داستان

دەگىرپنه و
لە ھەناسەئى كەزىكە و
شاعىرىيکى بى پسۇولە و
بى پەساپۇرت
لەدايىك بۇو
دەست و بىردى زۇو
ھەنگى وشەئى بەردايىھ نىيۇ چەمى وشكى
ھۆنزاوه كان
تىشىكى خەونى
پىزىاندە نىيۇ پۇزىگارە بى ھەتاوه كان
چەقۇى تىزى بىرى وردى
نايىھ ملى سك ئەستۇورە خەساوه كان
پىكەئى راستى
خستە بەردىم دەست و پى راڭشاوه كان
گلىنەئى نويى كېرىيە و
بۇ مەرۋەقە بى چاوه كان
گشت نادانە بى ناوه كان
لە بازارپى وشەئى راستدا
خوسنى پەشى ناھەمواريان
تى ورووژاند
ھەموو بەست و پىردى رۇوخاوه كان
شويىن پىيى بەسەرھاتى
پىيىان پېشكاند
تەنیا وشەيەكى خوبىناوېيان
لەشانەگەئى مېشىكى پۇزى نەھامەتى و

بى ئالايدا
دۇزىيە وە
له ويستگە ئاپارىنلىقى و بى بەختىدا
پەساپۆرتى پىينەدراوى
ئەو شاعيره بى ناوهيان
لەۋى دېاند
ملى تەنبا وشەى تەرى
مېشكىان تاساند
ئالاى زىنى باڭلا بەرزى ئەو شاعيره خنكاوهيان
لەناو ئالاى وشەكىندا ھەلتلىشاند!!

خانەقىن 1985/1/10

بى ناونىشان

لە ئامىزى چواردىوارى بى دەرۇنى

غەمدا دەژىم

دۇوكەلى ژان

پۆلى گريان

ھەناسەي ژان

بى رەنگ، بى دەنگ

دلىپ دلىپ

دوا چۆپاڭە خويىنى لەشى ئەم تەمەنەم

لەناو دوورگە نائومىدىي گۈزەراندا

ھەلّدەلووشن

پەزارەي پى

پەرۋىشىي جى

پەرىشانى ئاودىرى چوار گولالەي نوى

لە فەرەنگى زىيارى پىي ئايىندەدا

لە شەقامى سوپىرو تالى نەھاتىدا

سەرانسەرى زىنى پەشى

بى ئەنجام دادەپۇشىن

خۆم تەمەنم

تەمەنى خۆم لە دەرۋازە ناكامىدا

دەخۆمەوه

خەون پرسىيارەو

لە دەوارى دلى زىنم

دەئالىت و

فرىشتەي بېرىنى نادىيارىم

بەندى توندى جەرگى بىرم

دەبرېتەوه

ئاوى لىلّم

لە ويستگەی لىلّى خۆمدا

پۇوی لىلّى خۆم دەشۆمەوه

كەنارى زىيى بەختەوهرى

خالى رەشى بىدارىيە

لە بىلبىلە چاوى پۇزى خەمخارىدا

مەلە دەكەت

ھەورى ژانىش

بۆ ئاسمانى بى بارانى

پەلە دەكەت

زامى پەنجه م

بە ھەتوانى دلخۆشكەری ژيانى نوئى

تىمار دەكەم

بىرينى دل

سەرى خۆزگەي تەمەنلى ژين

سەردەبرىت

كۆسپى دەرۈون

جەنجالىي ژين

غەمى تالى چىرى گەردوون

پياوكۈزۈكەو

ئەشكى سوئىرى چاوى ژىنەم

ھەرناسىپىت

ھەر ناسىپىت!!

***

كتىپىكىم

دىپ دىپ خودى بىدار خۆم

دەخويىنمهوه

پسته پسته واتای وشهی

پیکهیزراوی بابهتهکان

له یه کتری ددهمهوه

که له سه ردا ده یه مهوه

وشهو پسته بی چاوهکان

گشت بابهته بی ناوهکان

نامناسنهوه

له ده رهوهی میژوی وشه رازاوهکان

به بی ناوو ناوونیشان

دده مینمهوه !!

خانه قین سه ره تای 1985

باز

ئالايمكتان بىنى
له سەر لۇوتىكەي شىقۇمەندى و
سەربەرزىيە شەكايە و
لە بەردەمى كاروانە و
زامى دلى هاۋپىي پىگەي دوورى
لاۋانە و
بەفرى كەزى نائۇمىدىيى
لە بەر تىشكى خۆرەتاوى بازووى تونددا
تowanە و
ئەو ئالايم
ئالاى من بۇو
بىالايمكتان بىنى
لە بەردەمى مىشۇوى نازو
سەرفرازى دەرروونى پەلە ئاواتدا
بۇ چاوى بېرىد
كىنۇوشى بىردى
نووشتايە و
غەمى كۆل و پەريشانىي تىپەپاندو
لە ھەلپەركىي شادومانىي ئەستىرەدا
گىرسايمە و
سۆزى دلى
لە ھەورازو كەزەكاندا
دەنگى چىرى دەدایە و
ئەو بىالايم
بىالاى من بۇو
لەگەل ئالاى ھەناسەمدا

تىكەل دەبۇو

بەرەو لۇوتکەی ھيوا دەچوو

چرای بەختى تامەزىرىيى

لەناو ژۇورى نەوبەهاردا

بۈۋەنەوه

دەستى بۈوكى كازىوھى پىيى

جوان گرتبوو

پىيى ئارەزۈوى

دەهاويشته بەھەشتى نويىي ژيانەوه ! !

خانەقىن ئاوهپاستى كانۇونى دووهمى 1985

بلاچه

خهونم بینی

ئەستىرەيەك لە نىئۇ دەريايى

دلى گەشى تامەززۇمدا

مەلەى دەكرد

ئامىزى بۆ گەردنى پىسى

ئاواتكە بى كۆتايىيەكان

دەكردەوه

لە ئاسمانى پاكى خاكدا

پېر بە باوهش

گولى گەشى بەهارانەى

بۆ برووسكە

دەبرىدەوه

بەدەستى پى

ھەورەترەشقەى دەھىيىنا

لە گەردنى ھيواى دەداو

بە ئاوازى شەمىشلى ناز

گۈرانىي ھەورى دەچرى

فرمەيسكى دىدەى پېر بارانى دەسپى

لە ناو پەلە ھەورەكانى خەونەكەدا

ھەلّدەپەپى

لەپېر بلاچەى ھەوريكى دەگرت

گورج ده هیناوا

له قهه د گیانی له رزیومدا

داید ه گیرساند

له خهوندا

گیانم تایه ه پووش بمو

گپری چپری تی به رده بمو

له ئامیزی خهونى غەم و پەزارەدا

مه لىدە گیرسا

بلىيسيه كەي سەرى دەكىرد

ھەر دەسۋوتا ھەر دەسۋوتا ! !

خانەقىن 1985

بلاچە: برووسكەي ھەور

تايە: مەلۇ، كۆمەلېك پووش يان گەنمى درويئە كراو يان ھەر دەغل و دانىتكى دىيە.

سەرى دەكىرد: بەرزىدە بمو و ، بلاچە بمو و .

هۆنراوه

ئەی هۆنراوه

لە دەروازەی گىتىي خەوندا

زەردەخەنەي شادومانىم

لى تۆراوه

دەنگى گەرۇوی ھاوارى پىم

لە كۈولەكەي رېڭىغاندا

تاسىنراوه

جەنگەلىكى خەون و ھيواام

چىلى سەوزى تەمنەنى پىم

لە تەنورى پەزارەدا

سووتىنراوه

***

ئەی هۆنراوه

گەمىيەكى پىركەشكۆلى وشەي گەشم

سەولى بىرم

لە پۇوبارى گەشتى رېڭىدا شكىنراوه

تەنگەي پەل و ھەنگاۋ ھاوېشتنم

لى گىراوه

بە دەروونى ئۆقيانووسى پەرەكاندا

گۈزەر ناكەم

لە زستانى پىرەھىلە و پىركىيەھى

ھەپەشەدا .. سەر دەرناكەم

پىلۇوي دىدەي ئاگابۇونم

لە پىشانگەي بى ھۆشىدا داخراوه

***

ئەی هۆنراوه

لەم شارە بى بەزەيىيەدا

په نای زینم

بۆ ئامیزى تو هیناوە

قىزى زەردى و شەكانم

بۆ پىشىنگى واتا كانت

دا هيناوە

ويىنه سەوزە گەشە كانم

بۆ ئاويئىنى ئايشه و فاتمه رىستە كانت

را هيناوە

چرای تىپە چۈرە كانم

بۆ تەلارى چاوه كانت

دا گىرساواه

لىيۇي تەپى ماقچە كانم

بۆ ھەنگۈيىنى كولمە كانت

ھەلکراواه

ژينى پەشى ناھە موaram

دلى سىسى خەفە تبارم

دوو قوربانىن

سەرى حەزى ئارەزۇويان

لە بەرددەمى پىيى نازىدا

بۆ سەربىرين دانراواه

ئەى ھۆنراواه ! !

***

ئەى ھۆنراواه

خويىنم

تىكەلاوى خويىنت بۇوه

پەگم

بە ناو رەگى پىيۆه ندىتدا

وا بۇچووه

پیّی زیانم

له زه مینه ت ناکریتە وە

گەردانەی رېم

له تەمەنی مروارىتدا

ناپریتە وە

ھەست و نەستم

لاولاویکە

بە درەختى ھەناسە تدا

ھەلزناوه

خولیای بالا ئەویندارت

چرايەكە له گەردوونى تاريكمدا

بۆ وشە كان

پیّکراوه ! !

شوباتى 1985

وشنو پیتنوس

شاعریکم

به تهنافى وشه کاندا

وینه کام هله ده واسم

لیم تیناگهن

هه والیکی بیرکراوی ده نگ و باسم

پیمرا ناگهن

ئاگریکم

لە برگرى هه ناسە مدا

خر هە لذاگهن

شاعریکم

نه کونه گورگ، نه کوشک، نه ته لارم هە يه

نه پاره و پوول

سامان، نه دۆلارم هە يه

نه مارسیدس

نه تۆیوتا، پینۆم هە يه

نه يەك پەرچى بۆ سۆم هە يه

منى شاعير

دل پە ئاگر

لە ژوریکى بى دیوارى غە مدا

دەزىم

چهند کورپه‌له‌ی چاوهکه‌ژالی شیعرو
نیشتمنیک خهون و هیواو
چهندین په‌ره‌و
پیننووسیک و پر گیتییه‌ک
وشه‌م هه‌یه
له ناویاندا قال ده‌بم و
ده‌زیمه‌وه
که ماندوو بوم
له سایاندا
سه‌ری حه‌زی درزبردووی
ژینی نامؤم
!! ده‌نیمه‌وه !!

1985/2/12 خانه‌قین

تهناف: ئه‌و گوریس یان بهن یان تله‌ی جل و به‌رگی پیوه هله‌لده‌واسن تا وشك
ده‌بیت‌وه.
له سایاندا: له سیب‌هه‌ریاندا.
سه‌رنانه‌وه: نووستن، مردن، پشوودان.

کانی و پووبار

له چه میکی خه تباردا
له به رده می میرد هزمه می سه د پرژگاردا
چه ندین کانی
به مه به ستی یه ک گورانی
لولیان خواردو
بوون به پووبار
تا به سته بۆ چاوی نسار
حه یراتۆک بۆ بوروکی به هار
بەئننەوه
په نگی گه شی ئه رخه وانی
بۆ پووی ئاسو
هیزو وزه بۆ فریینی بالی هه لۆ
بەئنەوه
گه رده لولی قینیکی دژ
له به رده می کورپه می هیواو ئاواتیاندا
هه لی کردو
تولو له ریی به ست
پیره پووبار
هیزی تافی کانییه کانی
توند به خۆی داو
قینی په شی وا رامالی
گرو گالی
بۆ سه رلیوی کورپه می شادی
هینایه وه
له هه لپه رکیی زه ماوه ندی خوره تاودا

گهیه مه بهست
په ره یه کی پیړه وی پی
بو ته وژمی تیکوشنی
کاروانی نویی کانیاوه کان هه لداوه ! !

1985 به غدا

لازه يه کم چى گەرۈو يەك دەملىتىمۇ ؟!

نە خەونىڭ بۇوم

لە ئامىزى مىّزۇوى تالدا

بىتلېمەوه

نە تەونىڭ بۇوم

لە رۆژگارى نەھامەتى سوارى دلدا

بېرىمەوه

لازه يه کم

وشە كاٽم .. گەلای سەوزەى بەھارىكىن

لە پىنۇوسى (عورىيان) دوھ

چىقى گەشيان

ھەلھىناوه

نە غەمى چەرخ

پىيى پووبارى وزەى دلىان

دەخواتەوه

نە دېكى پۇز

پەنگى گەشى پەپەى گولىان

دەشواتەوه

***

دەنگى لازه م

کويى كەركەرى گويى مىّزۇوه

دەنگى هاڙه م

هاڙهى گەرووى گشت دەنگىكى

چاونەترسى

تىكەل بۇوه

شۇرەسوارى وزەى ئىستەو

داھاتووه

گۈشىتىي تافى پىشىووى

تیّبه ربووه ! !

***

کاتیک (نالی)

له گه ردودونی وشهی سه روای دلته زیندا

مۆمی گهشی تەمهنى خۆى

بۆ (حەبیبە) هەل دەوەراند

(خانی) و (فەقىـ)

وینەو دیپە سفتە کاندا

بۆ چاوی شیعر

دەھۆنیەوە

پیّی (جزیری) يش له و بواره دژواردا

چاواي ھۆشى نەدەتروووكاند ! !

من ئەو لازە پەرازە بۇوم

وشه کانم پیک دەھینا

نۇوكى خامە گەشە کانم

پادەھینا

کاتیک سروھی (شارەزور) ئاوات

دلی نامەی (سامە) بىد

زامى دلی دوور ولاتى شاعيرىكى

كولاندەوە

منى ھەوالى

دلی كورپەي خەفەتى خۆم

لاواندەوە

ھەستى ناخى زامە کانم

گشت وروۋڙاند

زامىكى ديم

له فەرەنگى بى شيرازەي

ھەوالدا چاند ! !

***

منى ئازار و شەيەكم

چ پىنۇوسىك

پەنگى چاوم دادەپىزىت

سەروايەكم

چ شاعيرىك رېم پى دەبات

هازەيەكم

چ سىروانىك لىكىم دەخات

بۆ رو خسارو گۇر گالىم

پىدە كەنىت؟!

چاوه پوانم گەروويەكى سل نەكردۇم

چ گەروويەك را دەچەنىت

دەنگ ھە آدىنىت

بىلىتە وە؟ ! !

1985/12/20 ھەولىئر

پەشەبايەك ھەل دەگات

پەشەبايەكى پەش ھەل دەگات
دەل و جەرگى خەونەكانمان
ھەل دەلووشىت
زريانى خوين
دەم و چاوى كۆرپەكانمان
دادەپوشىت
سەھۆلبەندى ورەى لووتکە سەختەكانمان
دەتۈيىتەوه
وشەى سەۋىزى رىستەكانمان
دېپ دېپ دەسپىيەوه
چاوى گەشى بەختەكانمان
لەنیو قرچەى نیوھەرۇدا
كويىرايى دادەيەتەوه
پەشەبايەكى پەش ھەل دەگات
پەنگى كەسلى كەنگەكانمان
دەباتەوه
بزەى ليىو دلى سالمان
دەسووتىيىت
كىسىپەى بالمان
لى دەستىيىت
تۈورى دۆلى بىرچۈونەوهى
چەرخى دەدات !!

1985/12/28

هلو

پهله هوریکی چلکن دیت
بهري دلی پوژمان دهگریت
قوپگی باران
ده تاسینیت
پهله سالان
له تینویتی زهويی جاران
ده تورینیت
چهپوکی شه و
له گهرنی زهرده خنهی لیوی شاران
دهوهشینیت
کورپهی پههیل له بهر چاوی نم و شهسته
ده خنکینیت
پهله هوریکی چلکن دیت
بهري دلی پوژمان دهگریت
چهپوکی دژ له پوخساری
ئه وینداری
خاکمان دهنیت
هنهنگاوی بق
به سه رهشی ئاواتماندا
خیرا دهنیت
هنهنگوینی نیو و شه کانمان
ده خواته وه
خول و توزی گهردە لوروی ناهه موارمان

به سه ر لهش و بیناییدا

1985/12/28 ! ده کاته وه !

دده خواته وه: مه بهست له وهیه که هنگوئیتنه که شله و وهک ئاو به سه ریه وه ده نیت و هەلی ده قورپیتت

پیئنوس

پیئنوسیئکی ها و پیم هه یه
له ئامیزى دلی خۆمدا
جیئی نیانی بۆ را دەخەم
بە گەرەك و کووچەی دلدا
پایدەھیئنم

چى نهیئنیي ژینى خۆمە
بۆ خامەکەی دەدرکیئنم
فرمیسکى دیپەرەلدەرپیزیت
لەناو رستە سفتە کاندا
سەربوردەی دل
دادەرپیزیت
نهیئنیيە کان

لە سیبەرى گەلای دارى و شەکاندا
دەخەوینیت
تهنیا خۆم و خۆیرا نەبیت
ھېچ دلیکى دیکەی نامۇ
پەى پى نابات
نهیئنیيە کى پى نابیزیت !

1985/12/29

كتىب

دەريايى كتىب

پەوه كتىب

ئابلۇقەيان داوم

چاوى دىپپيان تى كردووم

گۈشىتىي وشهكانيان

تى بەردادوام

هەنگى گەشى رېستەكانيان

لە بىرو مېشك

وا ئالاوه

ھەر رېستەيەو چاوى گەشى

ئەستىرەي خۆى نانوقىنىت

تەماشاى خۆى بۇ ئامىزى شانەي بىرم

ھەلگرتووه

لە تەنيشتى يەكدىيەوە

پىزى خۆيان

لى بەستووه

گەله كتىب ئابلۇقەيان داوم

ھەلپەيانە

ئەميان پىش ئەو

چاوى گەشى رېستەكانيان

جوان بېرىزم

بلااؤ قەديان

بخويىنمهوە

بىنە وزەو

ھەموو بىنە نىئو خويىنمهوە !!

كۆتاىى 1985

من و ندو

ئەو ئاگرەو من درەختم

ئەو رېڭارە

چۆم و کانى و بىٽ و بوارە

منيش به ختم

ئەو چيابى

بلنۇدىرىن بەزىن و لووتکەى نىيۇ دنىايە

منيش به فرم

ئەو سىبەرە

سىبەرىيکى بىٽ كەمەرە

منيش كەپرم

ئەو خەنجەرە

خەنجەرىيکى بىٽ سەنگەرە

منيش رەگ و گەردەنلىكى بىٽ فەرم

ئەو هەم گۈل و هەم چىرىيە

ميسىك و عەنبەرو

شەوبۇيىه

منيش باخچەى چۆلى ژىنەم

ئەو بزەى سەر لىيۇي خەمە

منيش مەرگە پىيكتەنەنەم

من چلىكى شكىنراوم

ئەو نەھىيىنى نەدركاوه

من خەونىكى بىزپەكاوه

ئەويش خەندەى پۇزى نەپەسكاوه

من لەشىيکى ساردو سېرم

ئەو گىيانىكى نەجماوه

من لاپەرەى كۆن و شېرم

ئەو پەرتۇوكى نەخۇينراوه

من سووتانم
سووتانیکی بی ناوونیشان
ئەو ھەتوانه
من ئازاریکی پې ژانم
ئەو دەرمانه
من بىرىنم
كوشتهى دەستى رقى ژىنم
ئەو پەتەسۆى زامەكانه
من زەمینم
گەردوونىكى نۇر بەرىنم
ئەو پېشىنگى سەد ھەتاوه
لە دەلاقەى مەركى ژىندا
چەترى خۆيى لى ھەلداوه !!

بەغدا 1986

سمری سال

پوْلَه کام، سه‌ری ساله
له دووریتان
ههست و نه‌ستی کوی ده‌روونم
کوی زووخاله
کورپه‌کام
سه‌ری ساله
په‌نجه‌ی به‌ختی ئه‌م ژيانه‌ی نیو گه‌ردوونم
کوله‌واره
له دووریتان
چی غه‌م هه‌یه
سه‌ری گیشیان کردووه‌ته سه‌ری ژينم
به‌ر پیّی دلیش
هه‌ر ته‌گه‌ره‌و هه‌ر دیواره
ژینی سیس بووی بی گومبه‌تم
بی هه‌ناسه
به‌بی تاسه
به‌بی باله
له ئامیزی چوار دیواری داخراوی
ئه‌م گیتییه‌دا
هه‌ر خه‌ریکی گریه‌و شین و ناله ناله
کورپه‌کام، سه‌ری ساله
من تامه‌زروی ماچیکی سه‌ر گوناتام
بو دیتننان، به تاسه‌وه‌م
له ئامیزی دلی خۆمدا
هه‌لتان بگرم

له باوهشی سۆزى گەشدا

سەرخەویكتان

پى بشكىنم

وينهى بزه و زهردەخەنهى ۋىنى گەشتان

جوان جوان بگرم

پەپولەئ خۆشيتان

بۇ راپىئىنم

گەردانەيەك

شادىي سەوزۇ سۆزى بەتىن

بەسەر كىلگەئ دلى تەرى ۋىانتاندا

بېرژىئىنم

بۇوكە شوشەئ بەختياريتان

بۇ بستىئىنم

كۆرپەكانم

سەرى سالە

لە دووريتان

ھەناوى ئىن

بىرىندارە

گۈزى سۆزەو و دۇۋۇڭاۋە

جەستەئ ئاوات بى دەوارە

پۇلى مەلى حەزو بەختم

خەفەتبارە

ھەر بىنارە

پەلە كەندو پەلە چالە

كۆرپەكانم

سەرى سالە

ئەم جارەيان .. نا.. ليتان

دۇور ناكەومەوە

سەوزە ماچتان لە سەر بزە
بۆ دەروینم
خەونە کاننان دەزىنمه وە
قىزى شادى دلى تەپى
كۆرپە يىستان
دادەھىنمه وە
دەنگ و رەنگى خۆمتان
لى دوور ناخەمە وە
كۆرپە كام ! ! !

سەرەتاي 1986

پهري

کيژى پهري
دللى ههستم بوقت راپهري
ئەستىرەي رووت
بى وينە يە
چاوى گەشت ئاوينە يە
خەونى دللى تىا دەبىن
كۆشى گەرمت
نەرم و نيان
دەروونى گر
شىيت و شەيداي ئەو شوينە يە
لىيۇي وشكى بارلىنى يېشتوو
چاوهپوانى
بزەو چىزى ئەو زارە پر هەنگۈينە يە !!
***

کيژى پهري
پەنجەي وردى چاوهپوانى
بۆ ديدارى بزەي سەرلىيۇ
وا ھەلۋەرى
بۆ گەشتىكى باغى سىنهى پر جووته سىيۇ
ئارەزۇوي شىيت
وا دەرپەرى
پۆلە مەلى پەيمان و سويند
پۈرى كرده كىيۇ
بە ئاسمانى بەلىنتدا
گورج تىپەرى
ئاوبرىكى هەنگۈيانەت
نەدايەوه

چاوی گهشی ئەوینداریت
بۆ نیازیک
ھەلنه بپری
***

کیژی پەری
بى چاوی تو
بى هەناسەی پېلە بۇن و گولاؤ تۆ
پېگەی ژیان پەزارەيە
خەفتى سەخت
میوانى ئەم دلە كزە خەمخوارەيە
ماتى و گرژى
بەرگى دیارى پۆتەلەكى ئەم شارەيە
شین و گريان
دۈورى و سووتان
بەشى جەستەي بى چارەيە
ئەو دلە بىمارەيە
بىزەوي ئاگرى ئەو ھاوارەيە
ستەم دىدەي ئامىزى
ئەم ھەوارەيە
لاي دلداران
خۆرى گەرمى ئەویندارى
پرچى بەيان شانە دەكات
كەچى لاي ئەم وەرزى ئەوين
ھېشتا ھەر ئىوارەيە
***

کیژی پەری
ئوقەھى دلەم وەھلۆھەری
بەرگت جوانە
خۆت جوانترى

بزهی زیان
له زاری دل مه تورینه
ماچی هنگوین
له شانهی لیو مه په نجینه
دوگمهی سو خمهی گفت و گوی خوت
بترازینه
کیژی په ری
پیی ئاواتی لی هلبینه
تا کات زوه
ئاره زووی چې نه مردووه
پردی جهسته نه بروو خاوه
دەشتى ئەوین نه سووتاوه
بەسەر دلی ئەم ئاواتە دیرینهدا
تینه په ری
تینه په ری
کیژی په ری !

1986/1/10

يادداشتى مرؤُّتىكى پهوند

يەكەمین دلۇپى خويىن كە پژا
خويىنى من بۇو
يەكەمین مېشکىش كە پژا
مېشکى من بۇو
يەكەمین دەست
پشكۇرى پقى پىدا چزا
دەستى من بۇو
يەكەم پەنجە
لە ئازارى قىندا پزا
پەنجەى من بۇو
يەكەم مەبەست
لە دەروازە شارى هىواى خۆرەتاودا
ھەلگۈزۈزۈ
مەبەستى نىئۇ دلى من بۇو
يەكەمین خەون ھەلپۈزۈزۈ
خەونى من بۇو
يەكەمین بەش
لە خەرمانى بەشەكاندا
ھەللووشرا
بەشى من بۇو
يەكەمین لەش لە ئارامگە دىرىينىدا
دەرهەننرا
لەشى من بۇو
يەكەم دەوار
لەبەر چاوى ئەبلەقاوى جىهان
گۈرى دەرىيە دەرىيە تى تى بەردى
دەوارە شەركەمى من بۇو

یه که مین شار
 به فه رمانی نوحاکی در
 سکی خه ونی هه لتلیشیئنرا
 شاره بی فه په که هی من بwoo
 یه که مین زار
 له فه رهه نگی قسه و باسی پوژانه دا
 قرتیئنرا
 زاری من بwoo
 یه که مین چاو
 فرمیسکی خویناواي تیزا
 چاوی من بwoo
 یه که مین ناو
 له ناوهندی ناوه کاندا به دیل گیرا
 ناوی من بwoo
 یه که مین سهر
 له جه نگه لی سه ره کاندا په پریئنرا
 سه ری من بwoo
 یه که م چرا
 به دهستی پق به زه بره پق
 کوژایه وه
 چرای من بwoo
 یه که مین ژین
 ده رگه هی سه وزی لی داخرا
 ژینی من بwoo
 یه که م مرؤفه
 ناوو به رگی مرؤفی لی وه رگیرایه وه
 ته نیا من بووم
 گیزه لووکه هی ره شی گه رد وون

لەناو دلی شاره کە مدا

ھەلی کردو

بە پرووسک و ئىسىكى خويىنا وييە

ھەلېگىتم

بەرهو دوورگەي نەمانىكى بى دەرون و

گەرداوىكى بن نەھاتووى سەختى بىدم

لەناو تەمى رۇزگارىكى ليالا ويدا

بۆ ھەميشە ونى كىرم

1986

نوقمى كىرم ! !

ئەم دارىپۇوه

لە دەمەوە ئەم گىتىيە
دروست بۇوە
ئەم داربېرۇوه
رەگ و رېشەى ئەۋىندارىي
بە نىّو ناخى ئەم خاكەدا
توند رېچۇوە
خويىنى گەشى چەندىن سوارەى نەبەزىوی
تىكەل بۇوە
دەست و پەنجەو زولۇقى سەوزى
بەو خەنەيە سورى كردۇوە
ئەۋىندارى ئەم گلەيە
بۆيە لىرە
چاوى گەشى ھەلھىناوە
برۇى رەشى جوان رېشتۇوە!!
ئەم داربېرۇوه
داستانىكى گىرى سورە
لە قۇولايى وەرزەكانى مىزۇوەوە
لە زۇوەوە
لەم خاكەدا جىڭىر بۇوە
چىزى ئاوى ئەم ناواچەيەى
بە زىر دانى ئىنىدا چووە
دەستى ئەشقى
لە گەردى چياو لووتکەي بەرز كردۇوە
ماچى ليىمى تىكۈشانى
بۆ پىشىنگى بى ئەندازەي

خۆر بردووه !!

ئەم داربەپووه

چەند داگىركەر

تىرى قىنى تىڭرتبوو

پىّى نابووتى

بەسەر دلۇ لەشدا نابوو

لەبەر زەبىرى يۆزگارى سەخت

پشتى ھەولى داچەماپوو

وەرز لە پاش وەرز

گەللىي ئىنى

لاوازو زەرد داگەپاپوو

كەچى لەبەر دەرگەي ژاندا

ورەى بەرزا بەرنەدابوو

لە كانىي خوين

لە پووبارى تىڭوشانى گەورەى دىرىين

تىئر ئاو دەبىت

دەستبەردارى تىشك و وزەى

هەتاو نابىت !!

ئەم داربەپووه

مېڭۈويەكى دىرىينە يە

خالىي ديارى قەد پوخسارى

ئەم ھەريمە شىرىنە يە

قەدو بالاي

بەقەد چىاي

ئەم دەقەرە بەرز ھەلچووه

لەكۆشكى خۆر

نزيك بۇوه

داستانىكە

تهمه‌نى وى بهنىو سالى كاتدا چووه
 په‌نگى به‌فرى كەزى لى نيشتۇوه
 كە دەيىينىت دەلىيٰت لاوه
 تازه دەمى خونچەى زىنى
 هەلھىناوه
 له‌بەر شارى سرەوتىدا
 هەر غار دەدات
 مژدەى نەورۆز
 بۆ كەزاوى بەهار دەبات !!
 ئەم داربېپووه
 نيشانەى پىي نيشتمانە
 له‌م ناواچەدا كە شىن بۇوه
 چقلى چاوى ناحەزانە
 تىرى تىزى بەر دل كەوتۇوى دوژمنانە
 تانەى گەورەى سەر چاوابيانە
 هىمماى ھەول و تىكۈشانە
 بالاى بەرزى وى ھەلچووه
 !!! ئەم داربېپووه
 ئەم داربېپووه
 ئەو خويىنەيە
 به نىئو لهش و گشت دەمارى
 ئەم دەقەره زامدارەدا
 دېيت و دەچىت
 به خويىنى گەش ھەلزنيوھ
 به رەھىلە و به فرو تەرزە و
 تۆف و زوقم
 گوش كراوه
 پىي ئارەزووی

بەسەد گپو سەد پەنگری پۆزگاراندا
داجزاوه

چەندىن گەلای بەهارانەی ھەلۋەريوھ

چەندىن تىرى پقەبەرى

تىڭيراوە

لە رەشەبای فەوتاندىدا

ورەئ خۆيى بەرنەداوە

پۇوي ئارەزووی لە ھەتاوە

تا گەردوون و جىهان ماوە

ئەم دارىبەرۈوھ

پەگ و پېشەئ ژىنى خۆيى

توند توند ليّرە داكوتاواھ

خۆيى تىكەل خويىن كردووھ

ھەر بۆ خويىنەو

لە خويىنەوە گەورە بۇوە !!

1986/7/5 بەغدا

ئەو نامەيەن نالى نەينارد

ناخى دلّم وا هەلچووه
گىرى (دوئىنى) ئى تىبەرپۇوه
بىرى (خاک و خۆل) ئى دېرىن دەكەم
بىرى (حەبىبە) كەم دەكەم
دەلىن پىي شارەزۇور
نزيك تا دوور
بە قەپاڭ و كەلبەو نىنۋەك
بە گەلەگۈرگ
بىئىراوه
(عەبابەيلى) ئى هەستى تىيىزم
بە ئاڭرى مەنجهنىقى سەددەي درق
دارچىنارو گوئىزى بەختى
تۆرىنراوه
ھەر درقىيە و
لە بنارى (ھەورامان) و
(قەرەداغ) دا
بۇ چاوى پەۋە
پۇوي رەشى خۆى مەلاس داوه
(حەبىبە) خان
بىرى تۆزى خاک و خۆل و
(شارەزۇور) ئى دلّم دەكەم
چىم پى دەكىيت؟
چى تىر ھەيە
پۇوي لە دلى من كراوه
چى پېيش ھەيە
بە لەشكى سەرمماو توفى
چەندەره دان چىرەكان

دەور دراوه
لۇوتىكە كانىش فرمىسىكى خۆ¹
دەبارىئىن
قەل و دالە نەوسنەكان
چاوى گەشيان ھەلدەكۆلن
لەنیو مىستى (ئەزىزەھاك)ى سەردىماندا
دایان دەننېن
بە نىيۇ گەرووى ئاشى ترسدا
تاۋيان دەدەن
دەيان ھارىن
بىرى گەردى (خاك و خۆل) و
شارەزۇرى دىرىين دەكەم
من دىيمەوه
سەر لە و مەلبەندە شىريين
دەدەمەوه
بۆ (خاك و خۆل)
ھەر دىيمەوه
بەلاىي بالاىي (گۆيىزە)ى دلدا
تىيەپەرم
سلاّويىكى گەرم و گورم
بۆ چاوى شار دەھەننېرم
دەلىن (بەردى قارەمان)مان مات و زىزە
نەخۆشى دەست باى پايىزە
(قەرەداغ)و (دارى كەلى) يش
خەفت كوشتن
(ئەزمى)ى ئەۋىندارى سەرۇوى شار
دل بىرىندار
خەلتانى زامى خۆيەتى

خوینمژ

له به رده می یاسا کاندا

هه رهات و چویه ته

(سه رچنار) ای جی سه یرانگه ای یارو یاوه ر

دهسته و ئە ژنۇ

سەری گریه و شىنى

له كۆشى خۆى ناوه

له شى (قلیاسان) يش

له ئە ژمە تدا داهىزراوه !

(دەربەند بازیان)

دلى ناسكى له مىشۇوى پى

هه ر توراوه

(تاسلۇجە) ای خەون

بە رانبەر تىر

تۈقىنراوه

منىش بىرى (خاك و خۆل) و

(حەبىيە) دە كەم

دە لىن رېيى (خاك و خۆل)

بە دەيان و سەدان ھەزار

ئاوات رېيى دەور دراوه

چاوى ھەتاو ھە لىدە كۆلەن

كۆرپەي و شە لە گۆر دەنیىن

خامەي نە ترس

تىك دەشكىن

گە رووى سل نە كردوو دە رەتىن

لانى كۆتى ئاوارەيى دە روو خىن

دە لىن رېيگە دە تەننە وە

بە كەلې و گاز

که ولی پاستی ده که ننه وه

منیش بیری گه ردی (خاک و خوّل) و

(حه بیه) ده که م

بیری (زهلم) و هم (تاجه رو) و

(سیروان) ده که م

بیری شاری (بابان) ده که م

سهر له (سالم) بددهمه وه

چامه یه کی شیرینی بُو ببهمه وه

چاوی ئه وین له دوو چاوی پرله نازی

(حه بیه) ای به ناز بکه مه وه

من دیمه وه

سهر له (خاک و خوّل) ای ژینم

ده ددهمه وه، هه ر دیمه وه

له نیو دهشتی (شاره زور) دا

ئه سپی وشهی سل نه کردووم

غار پی ده ده م

تیری هه تاو بُو گورگی هار ده ها ویژم

به بناری (گویژه) و (هه ورامان) دا

هه ل ده زنیم

هه تاو یارمه

(حه بیه) ژین و

(خاک و خوّل) يش بنکه و شارمه

سرودیان بُو ده لیمه وه

تا ئه و ده مهی له سه ر پرچی خاوی (حه بیه)

سەرخە ویکی ماندوانەی بُو ده شکىنیم

تىر تىر بالا چنار ئاسای

دە لا وینیم

بەغدا 1986/11/4

سەرى تەمەن دە نیمه وه ! !

شیعر پایتهختی دله، دل پایتهختی شیعره

وهره گیتی شیعمرمهوه
نوینی نیانی ئاوریشمت
بۆ پادهخه م
له بەردەمی نازى تۆدا
پەنجهرهی دل
دەکەمهوه
لەسەر پەرەھی گولی ئەوین
دەتنوینم
وینه و کیشی دیزە كانت بۆ پادینم
له بەھەشتى واتاكاندا
زیندە خەونى شادومانى و
بەلینی نوینی تامەززۆییت
دەلاوینم
وهره گیتی شیعمرمهوه
دەرگەی واتام لەسەر پشته
پەنجهرهی بیر
بکەرهوه
بەرھو ئاسقی وینه کانی سەرفرازى
تیئر بروانه
ھەنگاو نانت

چیزکی بی پراوه یه
 شیعر له هناوی هناسه مدا
 گه ردانه‌ی نویی رازاوه یه
 هنگاو بنی
 وهره گیتی شیعمرمه وه
 وشه کام
 دهست له سینه
 بو پیشوازیت
 له بهر کوشکی بی ئهندازه‌ی دلداریتدا
 پراوه ستاون
 ئاسوی دهنگیان فرهوانه
 تیپی گه شیان سه د خهرمانه
 له بهر ده می پی نازندا
 هه زار ئاواز هه لدہ بیژن
 سروودی پی بەردەست نویژن
 له ئاسمانی نازه کانی دواپۇزىتدا
 ماچ ده بیژن
 وهره گیتی شیعمرمه وه
 ئەم پاتەختى ئە وینه‌ی دل
 داگیر بکه
 باڭگى ئەشقى نویی تىدا بده
 پەنجەرهی ماچ
 ئاواله کە
 ئالای نازى هەمیشەبى هەلکەرە وە
 چىزى هەنگوین
 بو شەيدايى و تامەزدۇيى
 ليۇي تاسە بېرە وە
 وهره گیتی شیعمرمه وه

له داستانی و شه کانی وینه مه وه
به سه رهاتی هه ناسه يه ک
هه لهینجینه
پیئی ئه وینی تویی هه لبزارد
له شه قامی په یمانیدا
پیئی هه لتووتا
سهری خوی خوارد
وه ره گیتی شیعزمه وه
تا تیشكی رووت چرایه ک بیت
دلی منیش
یه ک په پوله ه گپه رسن بیت
به چوار دهوری بالای نازی چراکه تدا
بخولیته وه
به ئاگری وزه ه ئه وین
گپ بگریت و
بسووتیت و
له ده لاقه ه رازو نازدا
بژیته وه !!

1986/11/22 به غدا

ئەستىرەي ناز

ئەي ئەستىرەي ئاسمانى ناز
جووته مەمكى جريوهى خوت
بۇ ناو دەمى ئەم ئارەزۈوهەم
شۆر بکەوه
يەك پىكە مەى
لە لىوانى پىشنگى چىز
بۇ ناو مىشكى بى ئاگاييم
ھەل بدهو
ھەنگۈينى ئەو قەدو بالا چنار ئاسا
بەسەر لەشى ئەم حەزەمدا
دابارىنە
زىنده خەونە بى سروهكان
لە ئاوىنە لەنجەو لاردا
مەژاكىنە
تا دلى شىت
لە ئارامگەي دلنى وايى و
ئاسوودەبى بى خورپەدا
ئارام بگىرت
ماچى گەشى نىيۇ ناخەوهى تامەززۇيى
لە دوو چاوى ئاسۇيانەت
بنەخشىنېت
ھەركە تو دەبىنەم
بە ئاسمانى چاوهەۋانى و ئەۋىنەوه

جريوهت دېت

ته زووی غەم و پەزارەی گپ

بەقەد لەشى سۆزمدا دېت

چىم بە دەستە

داسى نەرىت

لە كوي بىنم

سەرى خۇوى پى بېرىنم

لە گەردوونى بى سنوورى ماچەكاندا

چراي نازو

حەزەكانت

دا گىرسىنم ! !

1986 بەغدا تىرىينى دووهەم

کوانوو

بۇ کۆرپەكانم

له دوورىتان
پەزىز ئىنم
چاوه پوانى و پەزارەيە
چەپۆك نان و لىتو ھەلقورتان
لەم شارەيە
كاتى تەلخى بەر ھەزاران سىدەرەيە
ئەشكى سوئرى دەريايى چاوى
دوورخراوى ئەو خوارەيە
لەدوورىتان
لە ئىنى گەش دل بىزارە
لە شەۋى قورس
چاۋ بىدارە
جەستەي بىرو ئەندىشەي مىشك
پېلە زام و پې بزمارە
شادى و خۆشى
ئەويىندارى رەوه ماسىي
پەتىنراوى نىيۇ پۇوبارە
لە دوورىتان
پىدەشتى ئىن پې گەريانە
ھەستى بىرين
پەرىشانە
سەربوردەي پۇز
ھەمووى ژانە
لە دوورىتان
ئەشكى سوئىم
گۈنای سۆزى باوكايەتى

دەسووتىنیت

لە دەروازەئى خەونى گەشدا پەزىزەكان

دادەچىنیت

لە دوورىتان

كەنەفتىيىكى پەل داکەوتۇوم

مەلى باڭ شاكاوى

لە پە دابراوى

پې ئۇن كردووم

كوانووچىكى بىن ئەسكل و

خۆلەمېشىم

بلىيسيهكى بىن سووتۇوم ! !

1986/12/28 بەغدا

گیتیی گومان

که پیی ژینم
له سه ر خاک گیتیی گومان
گیرسایه وه
گومان نیک بیووم
له گه ل خودی خومدا له دایک بیووم
پشتی (پاستی) م
چه ما یه وه !
***

گومان ده که م
له خودی خوم گومان ده که م
له سیب هرم
له هنگاوی ئه بله قاوی
به ریی (خور) م
له گفت و گو
له هات و چو
له سروش تی بی ئه ندازیار
له ره فتاری دژی خزم و
له که س و کار
گومان ده که م !
له م چیا يه
له روانینی ئه م نیگایه
له دوو چاوه
هه زار گیتیی فرت و فیل و
خوینی تیا يه
له ریگه يه

له ئەم بەرگەی
له بەرمایه
گومان دەکەم
گومان دەکەم
له م خامەیه
لهو كۆلان و شەقامەیه
لهو وشە بى ئاكامەیه
لهو رېگە بى ئەنجامەیه
گومان دەکەم
له خەوى سووک، زۆرتر له قورس
له پاچەنین ، له تۆقىن و
له خورپەو ترس
گومان دەکەم
گومان دەکەم
له گشت زارى هەنگۈيىناوى
له بىمارى
له سروودى لۇوت خويىناوى
گومان دەکەم
له ئەم خانووهى تىيىدا دەژىيم
له ئەم ژۇورەى تىيىدا دەگرىيم
لەم شەقامەى پىيىدا دەپرۇم
لەم پۇوبارەى جەستەى ماندۇوى
ھەزار سالەى
تىيىدا دەشۇم
لەسسو
لە ئارەزو
لە تىپى زار
لە رىستەى لۇوس

لە بەلّىن و پەيمانى شار

لە ئۆقىيانووس

لە بىابان

لە پىيىدەشت و دۆل و كەنار

بىگە لە يار

گومان دەكەم !!

گومان دەكەم

لە دايىك و لە باوکى خۆ

لە رېاست، درق

خوشك، برا

لە تىيشك، چرا

گومان دەكەم

گومان دەكەم

لەم زيانه

لەم جىهانه

لە دەورۇ بەر

لە دىئرەوه، تاكو ئەۋسەر

لەم پەپەوه تاكو ئەۋپەپ

گومان دەكەم !!

گومان دەكەم

من خۆم يەك پارچە گومان

گومانىكى پېلە ژانم

لەناو گوماندا پەروھرددەم

شانۇنامەي گومانىكى ھەزار پەردەم

گومان دەكەم

لەم قسانەي دەريان دەبىرم

لەم ئەشكانەي نايائىسىرم

لە خامەكەم

له هه ناسه م

بگره له ئاره زوو، ھيواو تاسەم

گومان دەكەم !!

گومان دەكەم

له خودى خۆم

له جىهانى كۆنى نامۆم

له ژيانىش

له گومانىش

گومان دەكەم

گومان دەكەم

گومان دەكەم !!!

1987/4/20 بهغا

درهخت

ئەی درەختە غەمگىنەكە
گەلای زەردى
بىزىنەكە !
خەفت مەخۇ
خەفت مەخۇ
پۇوى ئاواتت بکە ئاسق
لالە سەرحدە ھەر دېتەوە
ئاوى سازگار
بە رووبارو جۆگە كاندا
دېنیتەوە
بزەو زەردە خەنە يىش
بۆگەلای تو
دەپۈيىتەوە !

ئايارى 1987

کۆچى شاعير

بۆ دوو چاوى شين و سەورى
گويلىك گەنم
يان سىويك بۇو
باوه ئادەم
بە پال نان و پەتپەتى
لە بەھەشتى بەرين دەرچوو!
نوقمى لىته و قورۇغەمى سەر زەمین بۇو !
من نە خۆراك
نە گەنم و نە سىويكى لاسوورەم دى
ئەو خەونە بۇوم
لە سەرتاپاي ژىنى خۆمدا
نەھاتمه دى ! !
مېڭۈي چارە تالى نىنۇك درىز
بەبى دەستنۈز
لە پەھات و
شەقى رەشى تى سرەواندەم
نەك لە بەھەشت
لە ژىنگەي گول
لە نزارى هەزار سالەي
جيگەي يارو مەزارگەي دل
دەرپەرىنرام
بەرەو چالى بىرچۈونەوهى
رېڭىرى شىيت
تۈورپ تۈورپ درام ! !

ئاينى 1987

میژوو

میژوو په تى پتورکاوه
له ئەستۆي پەنج
چەرپىراوه ! !
بنەماي پى
لەسەر فىل و درۇي زل زل
دامەزراوه ! !
پشتى لە راستى كردۇوه،
چەندىن هەزار شەقى زەقى تى هەلداوه !
پۇچگار دېت و
پۇچگار دەچىت،
لەناو بۆتەي دەلەسەدا
نوقوم دەبىت !
چەستەي راستى،
تۈور دەداتە سەد دەرياوە !!

ئاياري 1987

شوان

ئەی شوانەکە
کوا بلویرى ھاوردى ژىنت ؟
کوا گۇرانى و پىكەنېنت ؟
کوا رانە مەر ؟
کوا دلى تەر ؟
کوا ئاوازو سازى ناخت ؟
کوانى بزەو
شادى ناخت ؟
کوا فەرەنجىت ؟
کوا گالۇكى دەست و پەنجهت ؟
کوا بەرەمى
ئەو گشت پەنجهت ؟
پەزە كانت بۆ کوي پۇشتۇون ؟
بەرخە كانت
لەکوي نوستۇون ؟
دیارە بلویرە كەت شكىنراوه !
فەرەنجىيە كەت
بە ئاگرى قىن و ھەلچۈن
سووتىيىنراوه ! !
چى ئاوات و ھىوابى دلى تەرت ھەيە
ئاگىريان تى بەرداوه
گالۇكە كەى دەستى ژىنت
تۇور دراوه
بۇيە گەرووت داگىراوه
ھەست و نەستت خرۇشاوه

یه کجار په سنتیت
به مه به سنتیت
ده راپه ره
به پووی کویخای سته مگه ردا
بته قه وه
تلله هی مه رو
ئه و بلویرو ئه و گالوك و
فه ره نجییه ت
بکه ره وه .. بکه ره وه ! !

1987/5/6

نوشته‌ی مدرگ

چوارچیوه‌ی ئەم بیرچوونه‌وه تەم و مژه
چوار دیواری بى پىناسن
ئافره‌تىكى گەردەلۇولى گوزھرىكىم
پى ناناسن
دېك و دەرزى و زەردەسىرى
بەسەرھاتى سەھۋىم
بۆھەلناواسن
كەى ئەم خەونە كۈزراوه
پادەچەنیت؟
كەى ئەم بەفرى بى ھەتاوه
بەھەورازى خەمۆكىدا
ھەلدىزنىت؟
بۆ نابىنم
چەترى نسار
كەى سىبەرى سۆز دەھىنیت؟!
كەى پىنج پەنجەى شاييانى پۇذ
بەسەر قىرى
ئەم دلەدا پادەھىنیت؟
ئەدى ئەوه رېك و كىنه‌ى خەمى رەشه
كەوتۇوه‌تە چاوى هۆشم؟
ئەوه درکى كىنه‌و رېك
چەقىوه‌تە گىيان و جەستەى
پەنجەى كۆشم؟
بۆ پەنجەيەك نادقۇزمەوه
لە ئاستى ئەم بى دەنگىيە داھۆلەدا

چاوی گورگ
ههلبکولیت ؟

له ئامیزى ورتە ورت و
دهنگى به رزى هاوارىكدا
ئەسپى نياز توند تاو بادات
پەنجهى ئاوزەنگ هەلبىرىت ؟ ! ! !

پەردهى قەپ و قېرى
بە يەكجاري
لەناو چاوى جريتبازى و
غارغارىنى بە ئەنجامدا
ھەلبىرىت ؟

ئەوهتا وا لەبەر چاوه
ئاسمانى پى پال كەوتتۇوه
لەسەر نويىنى زېرى مىزۇو
بۆي نوسىتتۇوه
تۇخوا ئاڭەي مەھىيىننەوە
خۆر سووتاوه
تۆتكەي گىتىي ھەرنەماوه
ۋىژدانى پەش
بە نەگرىسى دەوارە شېرەكەي خۆيى
لى ھەلداوه

بەسەر شاخى بى شەرمىيە
داكوتراوه
ئەدى ئەمە گىتىي پىكەنинە
يان ھىللانەي زەردەوالەي
مرۇۋە كۈزە ؟

بنكەي خەونى نازەنинە
يان بەدل و ئاوات دېز ؟ ! !

پوو شيرينه

يان به رانبه ر چى ئاره زووی گەشاو ھەي
مۇن و درژە ؟

بە ئامىزان

گولى ژيان دابەش دەكەت
يان ژىن كۈزە ؟

نه تان دىيوه

دانى لى جىپ كردووه تەوه
پەنگ و دەنگى

لە كۆرپەلەي دلى گشتمان

سەندووه تەوه

تىدەپوانى

بە بەر چاوى شەقامەوه

پىگەي خۆتان ھەلّدەواسن

چاوى شەقاماتان كويىر دەكەن

ئاوى نەماماتان سوئىر دەكەن

سا ئاورييڭ بەنەوه

جۆگە كان تان ھەلبواسن

با پەزەكان

سەرچۆپىي خەون

دامەزرييىن

نەلّىن : ئىيە بى مانشىت و

بى پىناسن

دەتابىيىم دەتابىيىم

ئەزىزى مىزۇو دادەدەن و

پەنجەي ناخىش وا دەگەن

گەردانەي سەد پەشيمانى

لە گەردانى ژىنتان دەكەن

به سه ر پردی خوینی پیدا

تیڈه په پن

به رانبه ر به بوروکی سپیی زاوای هه تاو
چا وو نیگای هوش و ئاگه ئی ئوقیانو وستان
دەنۇو قىيىن

جل و به رگی سەد ساله ئی خوو

ته نيا به چا و ترورو كانىڭ

دە سوو تىيىن

ئە دى ئە مە گىتىي غە مە

يان زنجىرى هەر سەتە مە

چە قىيوه تە بىرى ئىۋە ؟

ھەر بە پىۋە

نوشته ئى مەرگ

بۆ سەر جە مى سەر بور دە تان

دە گىرنە وە

نەك ھەر سەد جار

ھە زاران جار

دە مىرنە وە

دە مىرنە وە

دە مىرنە وە ! ! !

1987/5/11   به غدا

ئاونگە شیعر

(1)

بۆچى تەلە شقارته يەك دېنیت

ژینى سەوزى

دارستانىك

بە توورپەيى دەسسووتىنیت؟!

نەترانىوھ

دارستانى سەوزىش گيانه

ژانى دللى

سەد ئەوهندەي ژانەكانە؟!

(2)

بۆچى كوشكى هەستى ناسكى

ئەم ئىوارەم

دەرپوخىنیت؟!

بازىوو خوشىي ئەم دەرۈونە بى كەنارەم

تىك دەشكىنیت؟!

تۆ نازانىت

ژوانم لەگەل چاوكەژالدا

جوان بەستۈوه

ئەو پاسارىيە بەستەزمانە

چاوهپوانە

كەى ماچ بچىت

چاوهكانى تىر بمىت

سەرىك بىدات لە لىوانە !

(3)

تۆ دەتەۋىت

به قه‌لماست
 چاوی باست
 ده‌رپه‌رینیت؟!
 هه‌ستی به‌فره سپی ناست
 بره‌تینیت؟
 نه‌ترانیوه
 دلی یارم شووشه‌یه‌که
 به‌ردی پلاری تی‌بگریت
 ئیدی ده‌شکیت
 چوارچیوه‌یه‌کیش نامینیت
 خهون و به‌لین
 کوکاته‌وه
 دل بق نارامگه‌ی دل
 بباته‌وه ! !

(4)

به‌زهیی تقو
 تاڭگه‌یه‌کی نقد ملهوړه
 له‌ناو دډا زورتر دره ! !
 بټ له‌وکله
 نایه‌یته خوار ? !
 باوه‌شیکی قردیله‌ی سه‌وز
 بدھیت له تای
 شوپه زولفی کورپه‌ی به‌هار !

(5)

هه‌رگیز له خوت بایی مه‌به
 ئه‌سپی شیتی
 به ناو توونی ئاگریکی سووتینه‌ردا
 تاوت ده‌دات

بۆ هەمیشە
گپری شیتى و مل شکانت
تى بەردەدات !
(6)

پووباریکى زۆر ھەلەشەيت
کە شاخى خوت
بە تاویرى ئەم کەنارو
ئەو کەنارى زىندا دەدەيت !
پۇزىكەت دېت
لافاويىكى بەهارانە
لەسەردا دېت
ھەلەشەيت نغۇچ بکات
پۇزى رەشت پىشان بدات !
(7)

نا من نالىم
گورانى بۆ بالاى ھەتاو نالىمەوه
نا من نالىم
سەرى حەزم لە باسکى
داربەپوودا نانىمەوه
نا من نالىم
سەر لە كانىيى چاوى سىروان
نادەمەوه
نا من نالىم سەر بە شارى خوشكە زىندا
ناكەمەوه
تهنیا شتىك كە دىلەيم و
دەيلەيمەوه
ئەمانە گشت سرورو دىكەن
لە زىيان و لە مردىدا

له سه ر زارم

د ه روئنه وه ! !

(8)

خاتون .. نورم چاوه پئى كرد
ئەشكى چاوم بۇو به خويىن و
تۆيىش نەهاتىت

ھەناسەيىشم وەھا مەبىي
وا بۇو به بەرد
ھەر نەهاتىت ! !

تاکوو چاوه پوانى ھەراسان بۇو
سەرى خۆيى خىپرا ھەلگرت
لە جىهانى ئەۋين دەرچوو !

(9)

ئەى كۆرپەلە خripنەكەم
مەگرى مەگرى
بۇ با به گيان ... ھەرگىز مەگرى
كە دېمەوه

لەگەل نوقل و شىرىينىدا
ماچى خۆشى چ دنیا يە
بۇ كولمانت

دەھىئنە وھ ! !

(10)

گيانه بى تۆ، من چۆن دەژىم
ئەى ئاسكەكەى نىyo ھەناوم
كە لە جەرگەى دارستانى ئەم سىنەمدا
گومبەتانيي شادى دەكەيت
بۇ جىهانى ئەفسۇوناوى خەونم دەبەيت
تۆ دەبىتە ئاسكى كەزى

منیش پاوجی ! !

(11)

دل رهشه کان

با هه میشه پلاری خو بهاویژن

ئەم پینووسەی پىی دەنۇوسم

چاوی ئەستىرەی نەورقۇز ماچ دەکات

بۆ بالا داربې روویەك

کېنۇوش دەبات

كلی خۆرى خاك و خۆلى

شارەزۇورى باپیرانى

لە چاو دەکات ! !

ئەو مەبەستە لە ناخدايە

چۆن فرېيى دەم

دیوتانە خاك بى ئاو بىزىت

تاکو منیش بى ئەو بىزىم ! ! !

(12)

ئا .. ئەم شەوه زەنگە دەبرېتە وە

مانگى چواردەی بەختى ياران

ھەل دېتە وە

فەرهاد بۆ لاي شىرينى كەي

ھەر دېتە وە

دەرگەي ماچى ھەمیشە بى

لە گشت ياران

دەكىتە وە

دەكىتە وە ! !

1987/5/12 بهغا

(له کاتی ئەنفالله کاندا نووسراوه)

ئەم شەو سەری گىزىم
 ئاوايىيەكى پۇوخىنراوه
 ھەست و نەستم
 دارتىلىكى ئەو گوندە يە
 درەختىكى ئەو دىيە
 ھەر بە پىوه سووتىنراوه
 ئەم شەو دلەم
 مزگەوتىكى بە ديناميت
 تەقىنراوه
 خويىنى سورى
 پەرەي سېرى قورئانىكە
 پەر پەر لەناو گەرى بق و قىندا
 بە بەرچاوى (خواوهند) ھوھ
 دېنراوه
 ئەم شەو
 چاوى ھۆشم
 چاوى كۆرپەيەكى چوار سالە يە
 بەدەم نووكە نىزەي پۆستال لە پى
 دېنداھە ھەلدەراوه
 ئەم شەو گىيانم
 ئەو قۆرتەيە ھاوار دەكات

چهندین پیرو ژن و ساوای بی توانی
به زیندوویی تیا نیژراوه
ئەم شەو ئەم پەنجەیەم
مرۆقىيىكە
لەناو جەرگە مىيىشۇرى پۇزدا
شاران بەدەر دەركراوه
ئەم شەو خويىنى گيام
خويىنى گەشى ئەو پيرەيە
لە ئامىزى مالى خوادا
بە باوهشىك قورئانەوە
خويىنى دلى رېشىراوه
ئەم شەو ژىينى ناهەموارم
تالله داوه

لە بەر زەبرى درېندەيى و دل رەقىدا
داسپاوه
ئەم شەو كەس نەماوه
پەنای خۆمى بۆ بهىنەم
بگە خواى ژيانىش
ئەم ناوجەيە جى هىشتۇوه
پکى زۇرى لى ھەستاوه
- ئەدى چى بکەم؟
ھىچ رېيەكم لا نەماوه
تهنیا چەكىكە هەمبى و مابىت
وا دەمبىن
پەنجەي ھىزم

له سه ر به له پیتکه‌ی بهرنه داوه !!

1987/6/8 هولیر

برين

له قهه پالىكى نزىك به بنار
داربەپۈوييەكى كەنەفت و بىمار
بە يەك هەلۇرى گۈر
تۇۋئە خودايى
ئەم ژانە دەلم
جەرگى هەبوونى كون كون كردىووم
ئەم گيانە سووتۇوم
لەسەرە مەرگ و
گيانە لادايى
ھەلفرە
وەرە
بەبى گفت و گۈر
تا ناونىشان
نەبووه بە خۆل
بەبەردۇ گاكى
تۇويىكم
بەرە
بۆ سەرى لۇوتىكە ئائە و چىايى
تا بەم گيانە بىرىندارە و
بە ئارەزۇمى خۆ
لەو خاك و ئاواه
چىرىنى دەركەم
پەل بەهاۋىيىم
سەرى بلندم
بگاتە ئاسمان

دەنگى زوڭالىم
خىرا ھەلبىئىم
بىرىنى دلّم

بە چاۋى كويىرى سەرتاپاى جىهان
جوان بناسىئىم ، جوان بناسىئىم !!

1987/6/15 بەغدا

سی چامه

زدیانی شیت

زريانه شيته‌که‌ي ئەم ساڭ
ھېچ ناتوانىت
دەستى پشۇو
بەسمىللى خۆيدا بىنېت،
پەپولەي ئارەزۇرى
ناخى ژەنگ گرتۇرى
بە ئاسمانى سەدان ھەزار
خەونى گەشدا
ھەلفرىنېت!
بە نىنۇكى گورگە بېق و
بەرده دلى كىنه‌ي مىڭۇو
تاسەو حەزى شارى كۆنلى ھەناسەكان
بىنېت
لەش و لارى ئاواتى سەۋىز
بنېتىه چال!
بەو پەنگەرە دووكە لاۋىيەي
نەك ھەر دەست و پەنجەي بۇنى
بەڭكۈرۈنى ژەھراوى خۆى دەسووتىنېت !!

پۇوبار ھەلەشە

ئەم پۇوبارە ھەلەشە يە

پر له زاره هه پهشه يه
 با سهري خوي بهو كه نارو
 بهم كه ناري
 ورهى تيندا
 ماندوو بکات !
 كه ناري سه خت پولاييه كه جمه ناکات
 جمهى نايه !
 پووباري شىيت، تووره ده بىت
 تووره ده بىت
 خهونى رهشى بهدى نايه
 سهري چون و پويشتني
 خوي ده شكينيت !
 كه ناري پئى كولنه دانيش
 له ئاميىزى سوئى دايىكى
 ئەم سروشته بىدارەدا
 به نەزانىي پووباري گىل
 پىدە كەنېت ..
 پىدە كەنېت !

ھۆلاکۆي مىژۇوى ساختە

كه ھۆلاکۆي بى ئەمەك هات
 به شمشىرى ركە بهرى
 كەللە سهرى
 شارى به غدائى لى كردە و
 (ده چله) ي به ختى خويىناوي كرد
 توتکى وشهى نىيو پەرتۈوكى

بپیه وه

چی ویژدان و بهزهی بوو

لهنا تویلی گشت میزودا

سپیه وه

پهپهی ژینی ئاشتیی دراند

هیچ نهیوانی به غدای دیرین

له گور بنیت

پهگی سهوزی دانیشتوان

پیشه کیش کات

لهو ساکه وه

هه رنجه گیای دانیشتوان و

له گشت به غدای سه رزه میندا

پهگی توندی هه بونی خوی

داده کوتیت

نا (هولاكو)ی میزروی ساخته

پیی ناویریت

چهند روزگار بیت

چهندیش روزگار بچیت

پهگ و پیشهی پهربونه وهی

به نیو ناخی به رخواندا

هه روده چیت .. هه روده چیت ! !

حوزه یرانی 1987

سیپەر

تەك سیپەرى لىللى خۆتدا
ھەناسەرى زەرد ھەلدە كىشىت
چىكى ھەنگاوه ساردەكان
دەتخۆنەوە
چاخانەكە نەھەنگىكى چاوه پوانە
ئاگەت نىيە
باسكت دەگرىت
ھەلت لووشىت
فېرىكە بىر تىزىرە وىكە
ئەم شارەيەت دەگرىتەوە
گرىكويىرە چاوى دوينى
ژىنى ئەم پۇت دادەپوشىت
پى ھەل نانىيەت بازارى كويىر
سەد رووبارە
تاف .. بنارە
زىنده خەونەكات
مەرگى كوت و پىرى پىرى بەهارە
وشەى پەرەمى پەرەمووچى رەشبيىنى گە
دەخاتە پى
لە كونجىكى تەنيايىدا
خەونى تىزىت مات دەكات
چاوه پوانى
كىزە قىز پەشەكەى دراوسىيە
مەرگى ھەوالىكە پىيە
لەناو چاوى رۇيىشتى قۇناغىدا

دایدە چىنیت

ئۆتۆمبىلى بى ھەناسەئى شىرى ژيان

ھۆرنى ناكاوايانەئى خۆيت

بۆ دەنيرىت

ھەراو ھورياى گۈئى كەركەرت

پى دەسپىرىت

لەناو بۆتهى قاوغىكى دەنگ و باسدا

تل دەخۆيت و

ناگەيىتە سەر كلاڭەئى رۇڭ

تىشك زنجىرىكى ھەزار قەف كراوهى بىرە

لەگەردىنى بىرەت گىرە

بە شۆستەئى ھەوالىكدا وىلىت

ئاوى بن گوماوى لىلىت

ئاوازونكەرهەۋەت بىز بۇوه

دەريايى غەمگىنيش ھىچ ھەوالىكى پى نىيە

سەرى خويىنى خوت سەردەپرىت

كەنار كويىر دەكەيىتەوه

پىگە ھەلدەدرىت

دووكەلى وشه بەزىر خاڭدا دەسووتىنېت

ئاسمان دەشارىتەوه

باران تىددەپەرىت

بەفر تۈور دەدەيت

لە لووتکەوه بەرەو ھەلدىرى پەزارە

سەد تاوىرى پەشىمانى

غلوڭ غلوڭ دەكەيىتەوه

دلىپى خويىن

بە روومەتى ھەناسەتدا

مل دەشكىنېت

تابلوی نه ریت

له دیواری ثوری بی که سیتا

هه لدھواسیت

چاوو په نگی گه نمی ئه م پقی خو نانا سیت

شار میرده زمه هی ته مه نی بی هاوہ لته

ژانیش شه قامیکی به بی شوسته هی بی باوه لته

به ده روازه هی شه ق و شری

ئا ئه و دله له رزیوه تدا

دیت و ده چیت

له قوولایی ئاخ و ناله هی هاوارتدا

نوقم نابیت

خه وی دوا پوچت بیداره

پسته هی چاوت بی به هاره

چیشت خانه کان

چاوی زیتیان

له پوومه تی بی قه برقه ت

درژو مون ده که نه وه

پاروویه کی بی خوییشت

بؤ تووپ نادهن ! !

ده رگه هی به زه بیان

له به رده می تامه زرقوی شیت و ویتی

دلی سایه قه تدا

پیوھ ده ده ن

ئافره تی شار

په وھ ئاسکی سرکن

له قوولایی چاوت گیرنا بن و

جووته مەمکی به له سه يان

لە نیو با خچه یە کی نقد بە رینی بی سنوری

چیزی شیتدا

رپمباریزینی ئاره زوو دەکەن

ئاگرى ئاسمانىت تىيېرەدەن

سەرروى بالاى بەرزو پوخسارى بى خوييان

لەناو گەلاو لق و پۆپى چیزى سرپدا

پايەخى سەرسەكۆ مىژووت بۆ راناخەن

بارو بنەى نەريتى خۆ

لە بەردەمى چاوى زىتى ئاره زوو تدا

قىت رپاناخەن

ئامجه لغى مەمكى دويىنى

فرى نادەن

شۇپە كراسى ئەم بۆزەت

لە تەنافى چاوى پىگەى بى ئوقرەتدا

بۆ ھەلناخەن

بە شەقامى ژانى بى چاواندا

دىيىت و دەچىت

بەناو دىرە كويىرە كاندا

بەرپ ناچىت

ھەموو ئىوارە يەكى تەنيات دەكۈزىت

شۇستەكانىش بىزىيان لىت دەبىتە وە

لىيۇي پەزىورە دى بىزازى

لە چاوت ھەلددە قورتىيەن

بالىندە دى هۆش

پادەرفييەن

ئەشك ھاوه لىيکى نەينىيە

ھەنگاونانى ھىمنانە دى پىيى ھەنگاوت

جى ناهىيلەت

لە بنارى قەلاتى مىژووى رووخاودا

گه رووی ده نگه کان بیر ده که يت
ناوو رسته کان بزر ده که يت
مل له رووباري بيداري تاسه ده نتیيت
ده نگی زه نگی کات نابیسیت
کاژیری خوین
له مه چه کی خو ده که يت و
به ههورازی بی گوییدا
پووه و شیوی کوژانه وه
گلور و شور ده بیته وه
چرای ده ست
چه پکیک گولی تاریکیه و
بو خواوهندی ترسی ده به يت
به ریگه وه
سهر له بنکه ای تو قین ده ده يت
هه ل له رزین و
خوکردن
بو خوت ده که يت به پیناسی کاروانی ریت
ریت درکی میژوو
ته نیویه تی
کاروانیشت به دوو چاوی کویریشه وه
قورتی ری باز
ده ته کینیت
خه و پریاسکه ای شپو شولی دهواری کوچه ره
سهرماو سوله
پیی فیر بووه
له نیو خودی خویه تیدا
ده سته مويه
به ردی ساردي زیر پییانی زیله مويه

شلکه‌ی پانی کیزه کله‌گه‌تی
 ئه و هه‌ریمه‌ت
 لا مه‌به‌سته
 مه‌لی چیزی ده‌سته ده‌سته
 به‌سهر گوئی قه‌راغی په‌ستی ئاره‌زوو‌تدا
 هله‌لده‌فرن
 هه‌ر ده‌ریت و هه‌ر ده‌ریت و
 به سه‌رچاوه‌ی دوینی ناگه‌یت
 له ریبازی وشكی ئه‌مرفت
 تورره‌ دبیت
 به‌ناو جه‌رگه‌ی دارستانی نام‌مییدا
 تیده‌په‌ریت
 گورگی به‌فر
 گله کومکیی ریت لیده‌دهن
 گازی هه‌ناسه‌ت لیده‌گرن
 بوقچی ناچیت
 ئه و په‌نجه‌یه هله‌لوه‌رینیت
 پسته‌ی نه‌مامی گورج سپیت
 بوقچی ناچیت
 ئه و ئاسمانی گه‌رده‌لووله پاک که‌یته‌وه
 چاوی هوشی
 لی کویر کردیت
 بوقچی ناچیت
 ئه و درکه‌یه بسووتیئنیت
 ملوانکه‌ی نویی
 له گه‌ردنی زامه‌کانت هله‌په‌ساردو
 قه‌تماغه‌ی خۆی لی ون کردیت
 تو ئه‌سپیکی به‌بئ حیلکه‌یت

پمباریی پیت لی توراوه
 دهنجی ئاوزهنجیت خنکاوه
 نالی بالی بی بزماریت
 هلهنراوه
 دهنجی دهنجت لهناو ناخی خودی خوتدا
 سووتینراوه
 برق برق
 خهونه کانی ئه م پوت زین که
 برق برق
 ههتاوی ری جیت ناهیلیت
 برق برق
 پوو له زین که
 سهر له بنکهی خهونت بدہ
 با سه رچاوه لیت نه توریت
 چوپهی ئشکی په ریشانی لی ده تکیت
 چاوه پوانی کلاوکورنهی زستانیتہ
 تا فه رهنجی به رگهی سه رمای میرد هزمهی
 ته مهند بگریت
 پی خهونامهی خوت بهر مهد
 گری شیتی
 له ته مهند خوت بهر مهد
 ته مهند تو
 چیای سه ختنی بی ههورازه
 چاوی رازه
 دوور ده روانیت
 پی هله دینیت
 ناونیشانی پسته یه کی دوو و شهی
 لی نووسراوه

زه ماوهندی شاری دلی
لی گیراوه
تهمه‌نی تو خوی ئاگره
خوی په نگره
گپی ژيله ده سووتینیت
له ناو په له هوری ژیندا
ئاوي پشوي بى په ژارهت
بو ده هينيت !!

1987/9/2 به غدا

کۆچ

که کۆچ دەکەم، بەتاسەوە،
خاکى دىرین، بۆ تەرمەکەم،
باوهشى توند دەکاتەوە ! !
گلّى وشك و زىزەمىنى تارىك،
دەبنە يانەي خەونەكانم،
بەسەرهاتى بى ئاگەيىم،
دۇم دەدویت ! !
چىرى گوناھ،
لەسەر بال و لەشم دەپرویت !
که کۆچ دەکەم، لەغاردانى لاپەرەدا،
پىنۇوسەکەم، نۇوكى دەشكىت ! !
بەسەر دىپى و شەكاندا،
يادگارىكى بى چىز دەبىت،
مەرەكەبى خەونى دەرژىت ! !
که کۆچ دەکەم،
ژىي ئاوازم تىكرا دەبرېت !
دەنگى سازم وا دەگلىت،
دەھۆللى پىي زىن و پازم..
يەكجار دەدرېت ! !

1988

گالۆك

زامت دوو چاوي
ئەشك تى زاوي
ئەم سەرددەمن
کە گر دەگرىت
ھەر ھەلّدەچىت ، ھەر ھەلّدەچىت !!
***

پىگەت گالۆكىكە
پيرەمېردىكى كەنەفتى بى باڭ
بى يادگارو بە بى سىپاڭ
لەبەردەمى باى سەرددەماندا
پايىگرتۇوه
پەنگى مەركى لى نىشتۇوه !!
***

خۆت لە خۆت بىز دەكەيت
كە دىيىتەوە ھەر بىزىت !!
***

ئاواه كانت راناهىتىت
كە سەر لە پىيى كانياو دەدەيت
جۆگە كانت دەرباز دەبن
پەنا بۇ گەردىنى پۇوبار دەبەيت
زەرييا دىيت و
ئاوان لە ناو دەتارىنېت !!
***

قىزى ھۆنراوه كەت شانە بکە
با گەلاكان ھەلنى پۈپۈكىن
وشەكان دىين
پاو وەرزى پايىز دەنин

گه لازه رده کان
گشت ده تورین ! !
***

له ئامىزى وشهى دلدا
ون ده بيت و
له شهقامى وشهى زاردا
خوت ده نوينيت ، ده زييته وه
مهنگاوي نوي ده نييته وه !!!
***

خوت ره شه بايت
به زستان و توف و سه رما
مه لدنه كه يت و
هر به ته مايت
گفه گفه و هاژه هاژت
ههوراژه کان بگرييته وه
چه م و دقل و جه نگه له کان
تىكەل ببن و
ده رگهى په لهت بکرييته وه !!

1988

چمند کۆبلەيدك بۆ نورۆز

وینه يەك

(پیرەمیئردىيکى رېش سېپىي مىژۇو،

لە پۆزگارىيکى زۆر دىرىيندا بۇو

چەپكىيک نىرگىزى گەشاوهى پى بۇو

لە چىاى بەرزى حەسارپۇستەوه

بۇ شارى گپو تىكۈشان دەچوو

بەستەي سەر زارى

مژدەي بەهارى

(نەورۇزى شار بۇو)

(1)

نەورۇز خۆرى مىژۇوی شارە

بەو بەهارە

بە چەكۈشى ئاسىنگەرېك

مژدەي هىتىنا

كاوهى دىرىين

بە بازووی خوين

مژدەي خەباتى داهىتىنا

چەكۈشىيکى توندى وەشاند

مېشىكى سەمگەرى پژاند

گپرى مژدە

لەسەر لۇوتکەي چىاى مىژۇو

بەرز بەرز ھەلچوو

كۈشكى سەتم

لە باوهشى دارستانى خوين مژىيىدا

تا ھەتايى

گپرى تىيچوو

(2)

نه ورۆز ئە و ئە سپە يە
 به ناو دىپىرى مىّثۇوى شاردا
 دە حىلىيىت
 به شارپىكەى كاروانىكدا
 هەر غار دەدات
 چەپكە نىرگۈز
 بۆ قەد ياخەى به هار دەبات

(3)

كاوه و نە ورۆز
 ئە و جمكە يەن
 هەر دوو به دوو
 لە يەك رۆزى مىّثۇودا بۇو
 ناوايان كەوتە سەر لىيۇو زار
 پەنگ و شىيۆھى سەوزۇ گەشيان
 هىننایە و
 بۆ بۇومەتى بۇوكى به هار

(4)

چە كوشەكەى دەستى كاوه
 مىشىكى ئَا ئە و ئە ژەهاكەى پى پژاوه
 لە ناو كوشىكى سەتمەدا بۇو
 خويىنى لاۋانى فەردىكە كرد
 لە نە ورۆزدا
 كاوهى خەبات
 لە سەردا هات
 بى دەنگى كرد

(5)

نە ورۆزى كورد
 دىپىرى مىّثۇوى پى خەباتە

لەم ولاتە

بەخويىنى دل تۆمار كرا

چرای پۇونى

لە ناخەوهى دلسىزازانى ئەم خاكەدا

گەش هەلکرا

(6)

ئەي نەورقۇزى بلىسەي كورد

لەسەر لۇوتىكەي

چىاي خاكى دىرىينەوه

با گەشت بىت

ئاسوگەي خاك

پۇون كەرەوه

گىشت سەردەمىڭ

دەنگ و باسى چەكۈشەكەي كاوهى خەبات

بۆ دانىشتowan

بۆ گىشت جىهان

بېرەوه ! !

1988/1/21 ھەولىر

تىئك ئالان

سەرى ساله، زستانى هار

لەپەپى شار

گوبەندى پىيى بەفرانبارى

لى ھەلداوه

تۆف و زوقم

شىوهى پەشى ناھەمواريان

لە خوم ناوه

ئەدى ئەوه قەلەپەشكەى برسىتىيە

لە ناوهدا

لە قورپگى بۇز ھەلزناوه؟

يان مشتوكى دوا خەنجهرى ھەپەشەيە

لەقەد بالاي ئەم شارەيەم

تىئك ئالاوە؟

درم و پەتاى سەددى درۋى

تىېبەرداوه

شويىنهوارى پەلەپەشى

لەسەر لەشى

بەجى ماوە؟!

1988/1/30

زەنگىانە شىعر

ئاگر

ئەم ئاگرە تاوانبارە

بەم بەهارە

چەندان گوندى ھەستى ناسكى

سۇوتاندۇوە

ئەم ئاگرە تاوانكارە

لەم بىنارە

چەندان كورى كاكۇل زەردى

پفاندۇوە

ئەم ئاگرە تاوانبارە

چەندان گولى

دلى تەپرى

پزاندۇوە

ئەم ئاگرە تاوانكارە

چەندان ناخى

بە دەماخى

تۆراندۇوە

پەۋپىكى بىت

سنكى بىكەين

لە سىيدارە كې كىردىن و

كويىرى بىدەين ! ! !

وشە

ئەم وشە يە

ئەو نىزە يە

توندو تىڭو بەھىزە يە

چاوی ستەم
ھەل دەکۆلىت
ھۆرەو بەستەيش
بۆ چنارى بالاى خاكى
داربەپۈرى گپ
خىرا دەلىت !!

رووبار

پۇوبارەكان
هاورىيى ژىنى ھەناسەمن
دالىدەي تافى
گشت تاسەمن
دەنگ و باسى خەونى يارم
بۆ دەھىېن
چاوى رەشى پىناسەمن
كەويى كەنار
بۆ دەستى يار
پادەھىېن !!

رېگر

پېگەكان
ناتونان پىيى دىلم بىگرن
لە ئەۋىنى خاكى باوبايپىران
پۈوت و قۇوتى بىكەنەوه
ئەو ئەۋىنە وا پۇچۇوه
پەگ و پېشەى
تا ناخەوهى ناخم چۈوه !

چرا

نه ورۆز چرايەكە
بە دوو دهستى هەستى بەرزم
پىم كردۇوه
بلىسەكەي تا بەرزايى چياو ئاسمان
توند هەلچووه
پەرە پەرەسى
مېژۇرى ھەول و
تىكۈشانى ئەم دەقەرەي
بە رۇوناکى پەرسنگارى
بى ئەندازە
پەخساندۇوه ! !

1988/2/19

نوروزی گپ نیرگس

له سه ردا هات
مزده به ری پیگه‌ی خه بات
پیره میردی ناخی میژوو
مزده‌ی هینا
زهرده خنه‌ی له سه ر لیو بمو
هاواری کرد
وا هاته وه نه ور قزی کورد
سه ری و هرزی هه لدایه وه
نیرگسی نوی
له قه د یا ل و لیوار کانیی ئه م ده فه ره دلگیره دا
پروایه وه
به فری شاخ و لووتکه‌ی به رزی چی چیایه
توروایه وه
ئاگری نوی
له سه ر چیاو ته پولکه و گرد
بو پیشوازی نه ور قزی گه ل کرایه وه
قه دو بالای حاک و سروشت
به گیاو گوله و گولی ره نگ گه ش
پرازایه وه
سه رماو زو قوم سه ریان هه لگرت
ئه م ناوجه يان به جی هیشت و
په شه باو توف
بارگه‌ی خویان پیچایه وه
له ناخه وه‌ی گشت دلیکدا
گپی نه ور قز
کرایه وه
پیز له میژووی خه باتی پی

(کاوه)ی نه به رد
نرا یوه
سر وودی نوی
به زاری پر زهر ده خنه و
شادومانی گوترا یوه
***

نه رقزی کورد
ئه و بلیسه ئاگره یه
له سه ر چیای میژو و و
به رزو بلند ده بیت و
تا رۆژگارو گه ردوون ما بیت
له هەلچووندا
کپ و بی ده نگ
نا بیت و
که به هار دیت
له کورستان
نیرگزی گه ش شین ده بیت و
مزدهی نه و رقز دینیت و
ئه و گپی نوی
ده بیت و ..
ده بیت و
ده بیت و ..

ده بیت و ..

1988/2/20-19 هه ولیر

بین

من بیریکی بین دریزم
تهمه‌نی پۆزگار ده‌نیزم
له گلینه‌ی چاوه‌زاردا
مرواریی خهون
هله‌لدہ‌ریزم
تۆ ئەو بیرهیت
که بپناكه‌یت
بگره زامی په‌نجه‌ی ده‌ستى
ژینی خۆیشت
ھیچ سپناكه‌یت
من ناونيشانیکی پپ‌برووسکه‌م
په‌لە ههورى سۆزى گەشم
ئەو ترووسکه‌م
پووی بريسکه‌ی هيواكامن
نیشان ده‌دەم
په‌نجه‌ی ئاوات
بۆ پوومەتى ئەستىرەتى خهون
پاده‌كىيىش
تۆ په‌رتتووكى بەرگ رازاوه‌یت
بى ناوه‌رۆك
له ئەو ناوه‌یت
که بەرگى خۆت فرى ده‌دەيت
تهمه‌نی خۆ بەرگ دەكەيت !!

1988

کورته هۇنراو

زام

زامت دوو چاوى ئەشك

تى زاوي

ئەم سەردەمن

كە گر دەگرىت

ھەر ھەلّدەچىت

ھەر ھەلّدەچىت ! !

رى

پىيگەت گالۆكىكە

پيرەمېرىدىكى كەنەفتى بى بال

بى يادگارو

بەبى سىپاڭ

لەبەردەمى باى سەردەماندا

پايىگرتۇوه

پەنگى مەركى

لى نىشتۇوه ! !

خوت

خوت لە خوت بىز دەكەيت

كە دېيىتەوه

ھەر بىزىت !

ئاو

ئاوه كانت راناھىينىت

كە سەر لە پىي كانياو دەدەيت

جۆگە كانت

دەرباز دەبن

پەنا بۇ گەردەنى پۇوبار دەبەيت

زهريا دىت و
ئاوان له ئاو ده تارىنېت !!

پاييز

قىزى هۆنراوهەت شانە بکە
با گەلەكان ھەلنى پۈپۈكىن
وشەكان دىن
وەرزى پاييزان راۋ دەننېن
گەلە زەردەكان
گشت دەتۈرېن !!

وشە

لە ئامىزى وشەى دىدا
ون دەبىت و
لە شەقامى وشەى زاردا خۇت دەبىنېت
دەرىيىتەوە
ھەنگاوى نۇئى دەننېتەوە !!

رەشە با

خۇت رەشە بايت
بە زستان و تۆف و سەرما
ھەل دەكەيت و
ھەر بە تەمايت
گەنگە گەنگە ھاڻەت
ھەورازەكان بگەنگە لەكان
چەم و دۆل و جەنگە لەكان
تىكەل بىن و
دەرگەى پەلەت
بگەنگە !!

1988/9/9

پهله

تهنیا

دیواره کان تیت ده پوان

هراسانی

په ژاره‌ی شه وو پرثی ژینته

مه رگی کاته

پیکه نینته ! !

هه ناسه و تاسه و ئشکی کول

چاوه پوان

گه ردانه‌ی گه ردانی زه ردی وینه کان

که ئیواره‌ی خه فهت دادیت

ژان و ئیشه

له ده روون و له به رمالی وریاییتدا

هه لدھ په پیت

ئامیز بق دووکه لی خه ون

ده که یته وه

چنینی ته ون

بزماریکی یادگاری بی هاوەل

له پیشه‌ی هوشت گیر ده بیت

خوینی فرمیسک

پووباری چاو

داده چینیت

هه تاو

په له هه وریکی به ره شه بای و هرزه

ته رزه

پاگیر ناکات !

بیری په پووله کان
 ژه‌می هه موو ده‌می خه‌ونه کانته
 له‌گه‌ل بیره کاندا
 لیک ده‌ئالیت
 تامه زرّوی گر ده‌گریت و
 هه‌ناوی ناز گورج ده‌سووتیت
 په‌نا به‌ر ری ده‌به‌یت
 به دیواری بیردا
 خوت و گوچانه له‌رزق‌که که‌ت
 هه‌لده سپیریت
 سردوده کان پووت تیناکه‌ن
 شه‌ماله کان
 گولاوه‌ی ده‌م به‌یانیان‌ت
 بو راناخه‌ن
 چاوه گه‌شه کانت
 بو پی ناکه‌ن
 - که‌ی ئه‌م نشیوه هه‌ورازه نه‌تّوراوه
 ته‌خت ده‌که‌یت
 که‌ی ئه‌م ئه‌ستیره
 دوورخراوه
 چنگ خو ده‌خه‌یت
 که‌ی ئه‌و ملوانکه نه‌پچراوه
 له‌گه‌ردنی ئاسکول ده‌که‌یت
 که‌ی پرشنگ بو چاو ده‌به‌یت
 سیب‌هه‌ر توره ده‌ده‌یت و
 ناهه‌مواری له‌دار ده‌ده‌یت
 ئه‌م هه‌ناسه‌ی تّوی به ئاگه
 بوچی بـ ناکاته دیوی درزتیکه و تـووی

دل شەق بىردووى
ھەناوهەكان
تاكەى چاوى پەشيمانى
لە دوورپىانى پەزارەدا
دىئىيەتە گل ! !
بۇچى تاۋىرى زل
لەبەرقاچى تەمەنتدا
ناخەيتە پل
تۆ گەللى قەدى ئەو بالايەيت
داگەراوه
ژۇورى ھەستت
تىك خنكاوه
يەك خىرەكى سۈورۈ سېنى
تىيا نەماوه
دە ھەلسە دەى
لەۋى تاكەى
بە دەستى زورۇنالى گۆپالەوه
چەپلەى بى دەنگ
بۇ دەرروونى ناخ لى دەدەيت
تاكەى هانات
بۇ شەمىشالى بى ئاوازى
دەبەنگ دەبەيت
ئەو گەردنە تىپەرپىنه
تىپەرپۇونى تىپە بى دەنگەكان
باتاسىئە
شەو مۆتەكەى پەشيمانى
دروست دەكات
با سەرمای دل

جهسته‌ی خوینی و شهکانت

نه مه‌یه‌نیت

سواری پشتی ئه سپی گل به و

به ده روازه‌ی بارانیکدا

تئی ته قینه

له پیده‌شتنی درووزاندا

پهله بدھو

سویسک و که وو کورپکورپه‌کان

گشت را بینه ! !

1988/9/27

گرددلول

دەرپیت

بەر ناکەيتە دواوه

دەرپیت

بە پسکە پسک لە پەناوه

پەنجهو نینۆکى خوييناويت

بزمارييكن

بە نىيو لەشى مىرثووى رەشدا

پۆچۈونەتە خوار

دەرپیت

خەونامەكەت

پەلە هەورييکى گەوال گەوالى دەقەرييکى تەرييکە

ھەر خەرييکە

ئەزدىيەتى ترس

بەسەر كىلگەي دلە تىنۇوه كاندا

دەبارىنىت

ھەنگاوه زەردۇلە كانت

چىزى كۆلۈزدى بىبابانە

چزە قرمان

لە پەنجهى هەزاران ھيوابى هەتاو

ھەلدەستىنىت

نینۆكى خوييناويت

بە ناو چاوى مىشكى سەردەماندا

چۈوهتە خوار

نە لەش ماوه

نە پى و دىوار

بەرگەي بزە زەردە كانت بىگرن

لە دارستانى ژياندا

تیری پلات تیئنه گرن

دەرۆیت

پەشیمانی

ئەسپى بى نازى رۆیشتىنە

پىكى ژەھرى خۆکوشتىنە

لەسەر شۆستەي ئەم چەرخەدا

ھەلى لووشە

پەزىت تۈوشە

گۆچانە چەوتەكەت ھەلبگەرە

بىزە زەردى ئەوسا تۈورپ دە

جلى ئالاو والا بسووتىنە

شەيتانى رق

لەناو گوشەي رەيىنى بىراو

دەربەيىنە

ماسىيە تىئۇوه كان

چاوه پوانى

ئاوى ئۆقييانوو سن

خۆيان ناون

چارەنۋو سن

گەرای بەجەرگىيان

بە جۆگەلە تافە كاندا

پەرت و بىلۇ دەكەنە وە

لەسەر بەفرى بنارى چيا

دەنیشىنە وە

گەرا دەخەن

گەرداňەي خەون دەھۆننە وە

دەززووي بىرە تىزە كان

دادەھىننەن

كۆترى بال نەخشىنى كۆرپە چاوكالە كان

را ده هیین
 خور ده هیین
 ده رؤیت
 زنجیریک نه فره تی قورست
 به دواوه يه
 وشه کان بیزیان لیت ده بیته وه
 پیته کان
 پقیان لیت ده بیته وه
 لهناو گوری مه رگدا
 خوت حه شار ده
 کیلی نائمه کی
 بۆ ته نی خوت هه لبوا سه
 که س ناتناسیت
 که س مه ناسه
 په نا مه به بۆ هه ناسه
 خورپه و تاسه
 باش ده تناسن
 توئه و راچی بیه بیه که يت
 قاچی ئاسکوله زه نگ زیرینت
 به تاویری کينه
 شکاند
 توئه و مه ل کوژه بیه بیه يت
 بیچووی کوئرە بال سپییه که ت
 لهناو هیلانه ئارامدا
 له خوین گه وزاند
 توئه و داودانه ره رهزا قورسەيت
 داوى قاچی که و ده نووک ئاله که ت
 هیچ نه پساند
 توئه و باخه وانه دل ره قه يت

دایکى دارخەلەفەكانت

ھەموو سووتاند !

دەپرۆيت

جۆگەلەي قين دووت كەوتۇوه

شويىن پەنجەكانت

دادت نادەن

وشە لەرزقكەكانت

بەهاوارو دەنگىتدا ناگەن

مېڭۈو

چالى نەفرەت و بىزى بۆ ھەلکەندۇويت

چى دى چرای تاريکى ھەلمەگرە

ماچەكان تەوس دەيانباتەوە

گريکان

پەنجە نەرمەكان دەيانكاتەوە

دەپرۆيت

لەناو ھەستى ھىچ خامەيەكدا

پى و جىئەت نابېتەوە

دەۋەرى ئەۋىنت

گېتىپەردا

پەيمانى دلدارىت

خىرا سووتاند

كۆشكى بەلىن و ئەمەكدارىت

يەكجار پفاند

چى دى چرا

تىشكى گەشت

بۆپى ناكات

چى دى ھەستى ناخان

بۆت ھەل ناكات

چى دى خامەي نەبەز

سترات پیدا هه لنادات

ده رؤیت

پیگهت هه رازی نه هامه تی و هه لدیرانه

چاره نووسن

نائومیدی و

وشی رهشی سه رسورمانه

خهونه کات بی قهواره و بی دهوارن

گه لای سیس بووی

بن هه زاران هه زار دارن

پهشه بای ئه م سه رده مهیه

هه لدکات و

توروپیان ده دات .. توروپیان ده دات

گه رده لولیک هه لدکات و

به ره و ئاسمانی بی بن

توروپیان ده دات

خوت ده بینیته وه

ده رؤیت

ده رؤیت .. ده رؤیت !!

له چاوون ده بیت و

بی پرووسک و بی ئیسقان

دوش داده مینیت

گه رده لول .. دوای گه رده لول

مهل ده کهن و

ده ترپوتیننه وه ده ترپوتیننه وه

ناوو

چاوو

له ش و

به ش و

خهونه کانت

هەمۇو لىّ دەستىيىنەوه
لەناو قۆرتى مېڭۈوی تالّدا
بىّ كىيەلە بەرد
ھەناسە سەرد
جىيەت دەھىلەن و دەيەنەوه !!!

1988/7/29

تیشك

دایکم پویشت
خهونی تالی بۆ جی هیشتم
خویی سهردەمی ئەو هەورازەی
بۆ هەلرشنم
پەپولەی گەشبينى ئەم دلهى كوشتم
لە بهارى تافى گولدا
ئەشكى چاوى پاشەرۇزى
ژينى پشتم
لەسەردا هات
پەشەبا بۇو
پەگىتىيەك هيواى سەربراوى
لەگەلدا بۇو
تاۋىرىيەكى غەمى هىننا
تۈورى دايىه
سەرگازەرای پشتم
گشتم بۇو بە بش و
بەشم بۇو بە گشتم ! ! !
***

باوكم
پازىكى بى بالى بۆ بەجى هیشتم
كەشكۈلىكى پەندى پى بۇو
پەدوو گىتى
تۇوى هيمنى رېگەى دەچاند
كەف و كولى دلى دەمراند
نهخشەي ماج و مژدهى گەشى

له ته ویلی پڙ دنه خشاند
باوکم

هات و ئاواتى چاند

فېرى پېگهى روونى كردم
دهستى ههستى بهرزى گرتم

بهرهو لووتكهى ناوي بردم

كە رۆيشتىش

چەپكىك گولى باخم نهبوو

لەسەر كىلى گلکۈي دانىم

پۆلە كۆتى وشەم هيئناو

بەسەر گيانى نەمرىدا

بهره لام كرد

پۆل بwoo به ناخى كور

لە بهردەمى باوكىيەتىدا

كىنۇوشى برد ! !

باوکم هات و

پېرىتىيەك خەونى پى بوو

چوارچراي نويي پېگهى هيئنا

دهروازەي پڙ

پۈون كاتەوه

خەرمانىكى پېر لە پازى

كامەرانى بباتەوه

پەزىز گوتىيان

بە ئاسمانى ئاواتەوه

مهتاو گيرا

ھەوالىيان برد

ده بىيت چوار چراكە

گورج بىنە پرد

کار له کار ترازابوو
 په ژاره له شادی زابوو
 دهستی مه رگی ناقوّلا هات
 له گه رووی گر
 چپنونوکی گرت
 کۆچى پى كرد
 چوار چراکەيش بۆى بۇونە ناو
 بۆى بۇونە پرد ! !
 ***

باوكم
 واي پاهىنام
 سوارى پشتى
 كولەمەرگى ثيان بېم
 به هورازى نەھاتىدا
 هەلبىزنىم
 دهستى دلەم بۆ گەردىنى پۇز
 پابكىشىم
 لە بهەر دەمى باى وەرزاندا
 هەناسەي سارد
 هەلئەكىشىم
 پەگ و پىشەي ماندووېتى
 له فەرەنگى گوزەراندا
 هەلبكىشىم
 پەنگى گەش و
 دەنگى خوش بۆ ئاواتە دىيرىنەكان
 بگرمەوه
 له سىبەرى پەرژىنى دارپوخاندا
 دانەنېشىم

باوهش و کوش بۆ مهلى هۆش
 بگرمەوه
 هەموو دەمیک
 وینهی هەتاو
 به گورپ تاو
 له ئەلبۇمىھىواكاندا
 بگرمەوه
 له بەر گپى سەونەكاندا
 چاوى هۆشم نەترووکىيىنم
 تا خەون دېت
 مژدەي باوهگەورەي لى دەستىيىنم
 له گشت وەرزىيىمدا
 بەهارىكى سەيران و گەشت
 دامەزريىنم
 باوكم واي راھىيىنام
 چاوى پشكۇم له ترس و له رز
 نەترووکىيىنم
 پىيى راستىگۈيى
 بەسەر پشتى دەلەسەدا بېھتىيىنم
 دلى وزەم
 له راستى شىئر
 نەنۇوقىيىنم
 راستىيەكان
 گەرچىش تال بن
 دېك و دال بن
 پىيى به جەركى و ئازاييان
 پىيىدا بنىيىم
 بېقىم .. بېقىم

تا دهستی دل

به په رچه می یاردا دیئن

باوکم واي راهينام

مؤمن تهمن

بُو كورپه کان بسووتين

وشهی ماندوویه تی

له فرهنهنگی ئەم زيانه م

دەربەتىن

برقّم .. برقّم

ئەسپى شادى

بەگورپ بىن

له سايىه يدا

كورپه کام بلاۋىن

باوکم واي راهينام

يەك ساله پى برقّم

له دەروازەي ناكەسىكدا

تهفرە نەخۆم

تا دەگەمه سەرچاوهى ثىن

دللى خۆمى تىدا دەشۇم

باوکم واي راهينام

بىمە هەتاو

بە خۆرە تاو

تاريكييە کان بۈون كەمەوه

بىمە تىشك و قوربانىيى رې

دلل و مژده بُو دايىكى خاك

بىمەوه

بىمەوه

بىمەوه !!

1988/12/18

پۆژه‌لایم

من پۆژه‌لایم ئاشق به خورم
له بەر پېشىنىڭى تىشكى ھەتاودا
چۈرم كردۇوه
بە گۈھو گەرما
پېگەي ھەورازو سەختىم بېرىيە
پۈوهە ئاسۆيە.. بلندە سەرم !
من پۆژه‌لایم ئاشق به خورم
لەناو دژوارى و تىنى خەباتدا
پەنجەم بىزىون
سەرو پۆخسارو بازوو و ھەنگاوم
پاھاتووی بەردەم
تىشكى ھەتاون
من پۆژه‌لایم ئاشق به خورم
لە تەنيشت بالاى بەرزى منهوه
پۆزى نوئى ھەل دېت
مژدەي پۆزگارى چىلى زەيتۈون و
ھىلانەي كۆتر
بۆ ھەموو كۆرپە كاکول زەردەكان
بۆ ھەموو دايىكە ئەبرق رەشەكان
بۆ ھەموو باوکە بازوو گەشەكان
لەسەردا دىئنېت ! !
من پۆژه‌لایم ئاشق به خورم
ھەر بە ھەتاوه
من گوش كراوم
تا لە ژياندا
ھەناسەم مابېت
لە پىيّناوى ئەم تىشكى خۆرەدا

هەنگاو ھەل دىئنم
لە رېگەي خۆردا
من لە دايىك بۇوم
ھەر لە پىناواي خۆريشدا دەمەرم !

1989/6/20

چوار دلپ پ راز

ئەم شەو

پەرداگى ژىنەم لىيوان لىيۇ غەمە

چەمى ھوشياريم

سەرانسەر تەمە

بەناو دووكەلى سەردەمى رەقدا

دەخولىيەمەوە

بە ژەھرى مارى چاوان بەستنە

ھەر دەتلەيەمەوە !

***

ئەم شەو وشەى دل لە دل زىز بۇوه

ئەو زامە كۆنەى لە بىر نەچۈوه

خەوو رامان و

ھوشيار بۇونەوە

سى مۆتەكەى پېيى هات و نەھاتن

پى دەھاۋىنە

نىيۇ گەردوونەوە !

***

ئەم شەو راز لە دواى پازان

دەبىتە بەردى پېيى بەردى بازان

سۆزى چراوگە ئومىدى ژيان

كز دەبىتەوە

سروشتى كىيۇ ھاۋىنە گەشتى

بەزمى دلداران

پەش دەچىتەوە ! !

***

ئەم شەو

شەوی نووتەکى غەم و پەزارە
چنگى ناوه‌تە بىنى ئەم گوندو شارە

پياو له گۈزەران

ئافرەت له ژيان

تەنۇورىش له نان

ھەموو بىزازە ! !

***

ئەم شەو

پوخسارى يارم

گەوالەي تۈرپەو گىزى و ناخۆشى

واى لى نىشتۇوه

ھەورە تىيشقەي مۆر لى بىردىنەوهى

لى پەيدا بۇوه ! !

بەرەو ھەلدىرى ناسۇرى دېرم

پەوانە دەكات

لەناو غەماندا

وا بتلىيمەوه

پىيگەي هات ون كەم

بۆ ئامىزى دىيى خۆزگەو ئاواتم

نەگەپىمەوه ! ! !

1989/11 بهغا

هیلیکی ناتمریب

بالوره کان گوترانه وه
هه ناسه هی سارد، له قورگی کیلگه کاندا

نه برایه وه

په نجه رهی بته پژده کان
بو ماچی لیوی درندھی میشودی ساخته
هه لکه نران

په نگی په شی تامه زرقوی
له نیو چاوی دیره دله سه کاندا

هه لو اسران

پی دا برا

له دوو چاوی ، پر خویناوی
پژگاری له رزوكدا

هه لتو قیوه ته سه رگازه رای پشتی برين
له برينی برينیه وه برينان زان
نان بwoo به ماچ

ماچ بwoo به نان ! !

***

ده میکه ئه م پووباره هه لشیه هی
پژگاری دل

له سه رچاوه هی خهونی ماچی ئاییندھیشم
ده خواته وه

ده میکه ئه م پرسیاره زه قهی
گوزه رانی پینووسی دل

خه وه نووتکه هی درؤکینه ده بیاته وه
ده میکه ئه م هه ناسه هی

ترووسکه هی دل

له ده روازه هی پی نه هاته وه

بریسکه‌ی پوون ناداته‌وه
ده میکه ئه م وشه‌یه‌ی دل
وه لامیکه

وه لامی هیچ پرسیاریکی بی وه لامان
ناداته‌وه

خوم پرسیارم
له سهره‌تاو له ناوه‌ندو له کوتایی
هه موو پرسیاریکدا

په نجه‌ی سه‌رسورمانی ئاشنايەتیم
به رزو بلند ده که مه‌وه
کلیل نییه

وه لامیکی ماچی پازی نه در کاوان
بؤ شازاده‌ی دلی بی گومه‌زم بباته‌وه !!
***

په له .. په له
گواله هه وری پاییزی په ژاره و غه م

به ربوی تاسه‌ی خوری بیرم
ده گرن

په ره سیلکه‌ی رازه کام
مه لنا فرن

تا هه تاوی نازه کام

به تین ده بیت
له وه رزیکدا .. هر هه لدھ چیت

له دوو که رتی ئاسمان

له ده روازه‌ی بی کاکیشان

تیپه‌ر ده بیت ! !
***

ئه م شه قامه

خوینى دلى ئارەزۇويى

خواردۇومەوه

ئەم شەقامە شىّوه و رەنگى راپوردوويى

شاردۇومەوه

ئەم شەقامە

بۇئامىزى تامەززۇيى

ناردوومەوه

ئەم شەقامە

دۇو چاوى زەق و قەبەيە

لە شەقامى بى ناواندا

بى شۇستىيە

بەردى رەق و تاوىرى سەر

ئەم دلەيە !!

***

دەربارى دل

بى شازادەي پەرييانە

سویسکەيەكى بن چىايە

بى هىلانە

لە پىددەشتى ئەۋىندارىي سەردەماندا

پېپوارىيکى سەرگەرداھە

و يىلى دەشت و بىابانى ئەم دنیايە

دەربارى دل

بى بزەي يار

كاروانىيکى بى چرايە

دەپروات .. دەپروات

پىي شەكەتى كۆتا نايە

دەربارى دل

بى چاوى يار

پاییته ختیکی ویرانه یه
 جه نگه لیکی سووتینراوی
 به رد همی ئه و (ههست) انه یه
 له فرهنه نگی دلداریدا
 پهله هوری ته ریکی زستانه یه ! !

***

ریگه نییه
 غمه کانم تو مار بکات
 جیگه نییه
 دووپشک نه بیت
 پیوه م نه دات
 ده رگه نییه
 کلوم نه بیت
 له به رد همی ئاره زوومدا
 خوی دانه خات
 پووله کوئی که م
 غمه دیتھ ریم
 ده بیتھ خویم
 له ناو غمه دا قال ده بم و
 هر ده سووتیم

هه ده سووتیم !

***

که پیت ده گه م
 پر گیتییه ک خهونم پییه
 ئاره زوومه
 له به رد همی پیی ناز تدا
 هه لیان ریژم
 له ئاره قهی بزهی لیوت

دهست و نویزم

بگرمهوه

په پوله‌ی نیو ههسته‌کان بم

بالی پازم

بگرمهوه

کوچی بهر پیی هنگاوه‌کان

تهخت که‌مهوه

که پیت ده‌گه‌م

ئاره زوومه ببمه گیانیک

بیمه نیو گیانته‌وه

که پیت ده‌گه‌م

ندر حز ده‌که‌م

ببمه ژیانیک

تاویک بیمه ژیانته‌وه !

***

پرسیاره‌کان

به قهد بالای روزگار مدا

هه‌ل ده‌زنین

له‌سه‌ردا دین

دلى وه‌لامه‌کان

داده‌خورپین

وه‌لام نایه وه‌لام نایه

وه‌لام ، وه‌لامیکی برینداره

له‌نیو ورگی نه‌هنه‌نگدایه

دوا هه‌والی زامی کون و تازه‌ی لایه !

***

هنگاو هنگاو

بئ خهون و ناو

هاتم

شەكەتى بۇو بە ناسنامە و

لەگەردىنى زامى ئالا

ئاسۇي شارىك

بالله فېرى زەردەخەنەي

ئەم ژيانەي

بۆ ھەنارىم

پىكە و بانان

ھەنگاوىكىان نەبوارىم

تەماشام كرد

ھەر ھىلىكى ناتەرىبىم

لەناو ھەموو خەون و

رېزگارىكدا

ھەر غەرىبىم ..

1989/11/27

ھەر غەرىبىم !!

پیس !

دەرپیت هەتاو تیشکت پى نابەخشىت

دەزۇوى لەرز

لە قاچى پى و ھیواكانىت

ھەلّدەزىت

دېيىتە بەردەم ئاوىنەى پەۋىز

مېڭۈو

لىيۇي بېزت، چاوى رقت

لى گۈژۈ مۇن دەكاتەوه

خۆت ناناسىت

شويىن پېيت

مۇرى ترسى خەونەكانىتە

ترسىش

چاوه زارى درېنراوى بىرە بېبى چاوه كانىتە

كە لە وىنەى خۆت بروانىت

تىپامانت

لە بەر پېتىدا ھەلّدەلەرزىت

ماچى ئاشنا

پوانىت

لى دەتەننەوه

*

مەرپ كەنار داوى ھاوه لانە

مەرپ ديدار خەونى بى بالانە

مەرپ رووبار تىرى مەشخە لانە

دل دەسمىت

مەرپ دیوار

كەندى قوولى پاشقولدانە

دەزۇوى ھیواى پى دەبرېت

مه‌رۆ بەهار
 چاوی پر فرمیسکاوی ژانه
 ئازاری چپ، چپ ناسپیت
 مه‌رۆ پویشتن ، سەرنانەوە دەگەيەنیت
 پەنجەو نینۆك دەسووتیئنیت ! !
 *

خۆت دەزانیت
 ماورپی ژینت بى خەمانه
 خۆت دەزانیت
 گەنمی پیگەت بى خەرمانه
 خۆت دەزانیت
 وشەی زاری ئیوارانت
 بى ژیانه
 خۆت دەزانیت
 تیشكى خۆرى پیکەنینت
 بى زمانه
 سەرى حەزى هەلّدەگریت و
 پۇوى ئارەزرووت
 دەكەيتە پېيى ئەو خونچانە !

هەلّەيەكیت
 لەناو راستییە بى هەلّەكاندا
 راڈەمیئنیت
 راستییەكیت
 لەبەردەمی هەلّە تالّە كرپەكاندا
 هەلّدەلەرزیت
 خۆت هەلّەیت و
 لە راستیدا گوش كراویت
 لەبەر دەرگەی میشۇوی درقى بى نیشاندا

بیرکراویت !

*

رپیگهت درک و داله
خهونت بی زمان و به بی باله
به ری ره نجت
کرج و کاله
چیزی زاری سه رگوزه شته ت
ئه و هند تاله
باي هه ناسه ت بی شه ماله
له ناو بو تهی هه نگاوناندا
وشه ت لاله
خورپهی دلت
چه قوی تیزی ئه و ترسه يه
مووچرکهی له ش
داده چینیت !
ده زووی تیشكه هه تاوییه کان
ده پسینیت
که بیر له خو ده که یته وه
کلافه کان
یه ک له دوروی یه ک
بو سه ره تای گوره شته کان
ده به یته وه
رپیس له دوو رپیس
رپیسه کان هه لدہ که یته وه
بی زمان و بی ناو نیشان
به باوه شیک پرسیاره وه
ده به یته وه !!

*

سیبه ری خوت

سیّبه ر نییه

سیّبه رت بۆ دروست بکات

له سیّبه ریک پزگار نابیت

سیّبه رت لى قەدەغە کات ! !

*

تەم نییت، تەمی خەمان

سەری ژینی داپۆشیویت

تەمی تەمان ناپەوینیت

خۆت له تەمدا نوقم دەبیت

تەمیش سەری نانەوینیت

*

خۆت بناسیت

سکى ھەولەکانت دەدریت و

لەبەر دەرگەئ ئەم گەردۇنە چەپ گەردەدا

دەنگ و گەرووی گەردەنی خۆت

ھەلدەواسیت !!

1990/4/1

به فرو سوْز

ئەم رېگە يە

كى ئەم رېكەي پى نىشان دايىت؟

ئەم سرۇودەي پى فير كردىت؟

بەرهو هەتاو

ملى پى نايت؟

لە هەوارزى گەردەلۈولدا

خەونىكەت دى

تا ئىستاكە نىگە رانىت

چاوه بۇانى قەدو بالايت؟

كى ئەم خەونەي

ھۆنیتە وە؟

گىانى وەرزى هەزاندى تەنیتە وە؟؟

ھەلسە سەر پى

بە هەنگاوشان شەو دەبىتە پۇزى پۇوناڭ

ئامىزى ماج

بۆ گەردىنی به فرينى خاك

دەكرىتە وە!!

بە فر

بە فرە سوْزە دىتە خوارى

زولۇقى شۇپى سېيلكەي خۆى

بە سەر مەمكى نەرمى خاكدا

دەبارىنیت

ئەوه تانى وادىداوه

لۇق و پۇپى ھەستى ناسك

چىق دەكەت

دەرۇون و ناخ

لە بەردەمی بىـ گەردىدا

ھەلّدەزنىن

تۆپەل تۆپەل بە فرى زىندۇو

لە لارىگەو قەدىپالاندا

ھۆرە دەلىن

دەرگەي سروشت دەكەنەوە

لازە سرۇود دەلىنەوە

ئەم دەقەرە دەنە خشىن

تۆۋى شادى

لە سەر لۇوتکەي چى چىا يە

دە دە شىپىن ! !

مەرگ

مەرگى رەشپۇش

دەستىيکى ناقۇلاي رەشە

لە تارىكىي تەمەن ئىكدا

گۈرزى رەشى دە دە شىپىن ئىت

زەردە واللەي چزوو رەشە

چزەي رەشىش

لە گىانەوە ھەلّدە سىپىن ئىت ! !

تەمەن

تەمەن ئىكىان دە دە ئىكە

پۇوبارى بۆز ھەلّىدە گرىت

قۇناغ قۇناغ خيرا دە بىيات

سېرى دە كات

لە دوا ساتى ھەناسەدا

نغرقى دە كات ! !

چرا

چرای زیان فوولی کردنی زاریکه
 بربینی برینداریکه
 پی ده بیت و
 داده گیرسیت
 رپه شه بای رپه ش
 رپه شی لی هله لد هستیت
 پیی داده گریت
 پیی داده گریت
 له زستانی زار به ستند
 هله لد هکات و ده یخنکیت !

تهور

کیژی که ری مه به ته و رو
 گه ردنی دره ختی بیرم
 مه بره وه
 مه به چه قوو
 گه رهوی دهنگی سروودیکم
 مه دره وه
 مه به داس و
 ملی گه نمی هیوای دلم
 هله لمه پاچه
 مه به شوول و
 گیانی به ختی هه زار ساله م
 دامه پاچه
 مه به گوریس
 گه ردنی گه نم ره نگم
 هله لمه و اسه
 مه به تاسه

به ههنسکی پۆژگارمدا

تىّ مەپەرە

مەبە درەك و

پىّ ئارەزۇوى پۆيىشتنم

ھەلەمەدرە

كىزى كەنلى

بې خامە

بە فەرهەنگ و رەستەو چامە

ھەست و نەستى دەريايى ناخم

جوان دەرېرە

جوان دەرېرە !

نايەيت

نايەيت ؟ بىّ چاوانت

چاۋوم گله !

نايەيت ؟ بىّ زولفانت

پەنجەم كولە !

نايەيت ؟ بىّ لىوانت

زامم تالە

نايەيت ؟ بىّ سىوانت

رەنجم كالە !

كە دىيىت بزە دىيىت

ھەست و سۆزم

دەخروشىنىت

چراى ھۆشم پىّ دەكەيت و

گەردوونم پىّ دەناسىنىت

خەون

تۆ خەونىكىت
بە درىزايى تەمەنى خەون
خەونت پىوه دەبىنم و
دەستى خەونم
لېت گىر نابىت
لە راستىدا لېم بىزىت
چاوى ژيان لېت تىر نابىت !!

1990/1/27

دیوار

دره ختیکم

کونه مشتوفی تهور دهستم

هر له خومه و

خوم خومی پی ده برمه و

ئاگریکم

گپی بلیسی بەرزی خوم

خوشتر ده کەم

دهنگی خوم کپ بکەمە و

تفه نگیکم

ته ویلی خوم نیشانەمە و

گولله‌ی کوشندەی تىدەگرم

چرايە کم

سووتەمەnim هر له خومه و

گپی خومی

پی کپ ده کەم

من ده نگیکم

به دهستی خوم

بینەقاقاى بى ده نگی خوم

ده تاسىنیم

دیواریکم

شوره‌ی پولای دیرینه‌ی خوم

به چەپۆکی نەزانانه‌ی سەردەمی خوین

ده پووخىنم ! !

1990-1991 ھەولىر

وشه

که باوکم رۆشت
گەردوونیکى پېلە وشه و
جىهانىكى تۈزپاستكۈي
خۇشەويىستىي خاك و خۆل و
رەوشت بەرزى
بۆ جى ھىشتم
***

که باوکم رۆشت
چەندىن ئامىز لە ئەستىرە و
ئاسمانىكى بى سىنورى تۈز لە مانگ و
شىرىن ترىن مىوه و
چەپكە بىرى جوان پۇوناڭ و درەوشادە و
بە تەۋۇمى بۆجى ھىشتم
لە سەرچاوهى دەنگ و باسدا
شەپقۇل بەدن !
***

که باوکم رۆشت
گول و شەوبۇي ئەو تاقىگەى
بۆ جى ھىشتم
پەند ئامىزە
پىي كانياوى بە سىبەرى
سەربىلندى پى نىشان دام
چەندىن كليلى دللىسى دايە دەستم
تا دەروازە زامەكان گشت
ئاواله كەم

***

که باوکم پوشت
مهره که بی ئه م خامه یه
بو جى هېشتم
نهينى توپى بىرو دىپو
ئه م زمانه زور دىرین و
زور شيرينه
بو جى هېشتم
هوره و بهسته سه رده مه کان بلیمه و
ته لىسمى باوباپيران
بکەمه وە !
***

که باوکم پوشت
به ره و كۆشكى كىش و سه روا
نه خشه دىپى چامه کان
دەستى گرتى
پىپى نهينى دوو توپى بىرو
پسته کانى پى نىشان دام
تا وام لى هات
له نىو خاكى باپيراندا
سنورىيکى ليكترازان
له نىوانى خۆم و سه روا و يىنه کاندا
نه مايە وە
***

که باوکم پوشت
ناونىشانى نه به ردى بو به جى هېشتم
سەربە رزانه
بە رىگە دا

به خامه وه
د ه رۆیشتەم
پیکرا هەموو ھاتنە دوان
نھىنییان خىرا درکاندا
ھەموو زاریان بەشاندەوە و گوتیان
وا شەپقلى گشت چامە کان
سەری پىزىيان
بۆت دانەواند ... بۆت دانەواند ... بۆت دانەواند ! ! !
1991 ھەولىر

بەسەرھاتى ئاويئە

مېڭۈو

لەناو چاوى بېڭۈ مندا

دیار نەبوو

دېپ دېپ

درۇو دەلەسەئ زل

بە تەۋىلى گرۇ مۇنى

پەرىپوتىيەوه

ھەلۋاسىبۇو

رەستى گۆرپەيەكى ئىفلىج بۇو

گپو گالى درکاندى لى تۇرابۇو

خەونى گەشى

ھەزار سالەئ بە داماوى

لە كۆش نابۇو !

***

بەسەرھاتى بىڭەردىيى من

لەكەيەكى پەشى

نیو تەۋىلى گرۇ شارە

شار .. خەرمانىيکى سووتاوه

لەجى ژوانى

دل ئەستىئىنى چەرخى دووردا

دانراوه

كەئى شار

جلەوي ھەناسەئ بەردا

ئەوكات

خەونى لافاۋ

به هورژمی بى ده نگه وه
 قهواره‌ی خۆی
 دروست ده کات
 فرمیسکی پۆژ
 له تاسوووقی دهست له ملانیی پیدا
 پاک ده سپریت
 قۆناغ .. قۆناغ
 تیشکی ههزار ساله‌ی
 خهون ده بپریت
 ***

درزیکی لول
 به رهناسه‌ی دلی گرتوم
 سه د گەردەلول
 له جەنگەلی چېزی ژاندا
 هەلی گرتوم
 به پى لەقەی سەختى پۆژگار
 به ھاوارو قىزەی دیوار
 درزیک کەوتە نیو دلمەوه
 درزیک کەوتە ژیانمەوه
 درزیک کەوتە چاوانمەوه
 درز زل ده بیت
 درز زل ده بیت
 ئىش و ژانى
 تا جى ژوانى
 دلان ده چىت
 تا ناو گۆشت و ئىسکان ده چىت
 به ژانه‌وه
 ده تلىمەوه

درز له دواری درز
ههناسه هه ل ناهیتمه وه ! !
***

پووی بی گه ردم
به گه واله له کهی نائومیدی
پر بووه وه
رۆزى دروست بوونم
بیرچووه وه
ئەسپان هاتن
بەسەر زامى ئەم دلە مدا
تىپەرین و
سمى رقیان
له دلە سوو
گىزەلولكەی غارغارىنیان
ھەلى کردو
دانە وىلەی بەسەرها تم
بوو بە سووتتوو
گريان پە يام نە بwoo
زريان ناونىشانى شەقام نە بwoo
ترسيش
پەساپورتى ناكام نە بwoo
شەوي تاريان
بەسەردا دام
ژەھرى ماريان
بۆ ههناسه .. بە جى هيئلام
درزى ژانم
ئوقرهى بېرىم
درز قوول دە بwoo

به ناوجه رگه‌ی دلدا ده چوو
ئیش و ژانی دیواوده‌ر بتو
نه خوم دیار مام
نه هه ناسه‌م .. په‌نگ و تاسه‌م
نه به سه‌رهات
نه پووی می‌ثوو !
***

ئیسته‌یش که ده مبین
درزیکی قوول
پووی ته مه‌نى داته‌نیوم
به ژانه‌وه
له پووی می‌ثووی ده له سه‌دا
به خامه‌وه
پاچه‌نیوم !!!

1990/7/14

دل و خورپه

دل داریه رووی قه د ياله
 تولو له پيگه هى پيچاو پيچى لاپاله
 له جوانى رووت ده روانىت !!
 سروهى فىنكى شەماله
 بالاى به رزت
 به به زنى رىك ده زانىت !!
 دل سەھوله
 هاوارىكى كپى گە رووی كزوله
 دەنگىكى بى دەھوله
 بى نازى تو
 بى چرىكە ئاوازى تو
 نەخۆشىكى شرۇلە
 بو تىمارى پەنجە كانت دەناسىت !!
 دل كۆرپە يە، منداله
 بو ئامىزى نازە كانت
 خەريكى گپو گاله
 پىي هىلانە ئۆترە كانى نىيۇ باخەلت
 دەناسىت !!
 دل .. بە فرى سەر چىايە
 سپى سپى
 تەنيا وينە ئۆرىشى شا جوانى تىدايە
 به دیوارى ئە ويندا
 جوان جوان هەلى دەناسىت !!
 دل خەونىكە، خەياله
 له رۇزگارى بى خەونىدا

تاسه‌یه کی بئ باله
 به ره و پووی نازه‌نینت
 هنگاوی خور
 ده‌هاویت !!
 دل خورپه‌یه، هواله
 به سه‌ر و شه‌ی ده‌نگ و باسی
 ژانه‌کاندا وا زاله
 ئامیزیکی گه‌رم و گورپی
 پووی ئاله
 له‌گه‌ل تیشکی هتاودا
 په‌نجه‌ی گه‌رمی ده‌زه‌نیت !
 دل شه‌ونمی و هرزه‌کانه
 کوشته‌ی نویزی شیوانه
 خوریش هه‌لبیت
 له‌سه‌ر په‌ره‌ی گول ناتکیت !
 دل گثو گیای کیوانه
 ده‌شتی سینه‌ی
 کردووه‌تہ هیلانه
 مرده‌ی به‌هی پیوانه
 له جووله‌ی خوی
 له بزه‌ی خوی
 ناکه‌ویت !!
 دل گه‌ردونه
 ئاوینه‌یه، ئه‌وهند روونه
 خوینی گه‌شی تیدایه
 ماکی ژین و هه‌بوونه
 ته‌نیا وینه‌یه یار ده‌رده‌خات !!
 دل مشتیکه، له گوشته

خوین هینه رى نىيۇ كۆشته

بە ئەويىنى پپو پۆشته

ھەر لىّ دەدات

ھەر لىّ دەدات !!

1990/11/13

پهنجهرهو خمون

ئەم پەنجەرەم لى دامەخەن
با تىروپپە باي بەهارى لى ھەلمژم
ئەم دەرگەم لى پىوه مەدەن
پىزەوكەم و تازە چاوى پۇوي ھەتاوم
لە پىشىنگى رىي ئاسوگەي وەرز كردۇوھ
ئەم خامەيەم لى مەستىن
با بىرۆكەي بۆزگارى نويى
پى دارپىزم و بنووسىمەوھ
ئەم پەنجەيەم مەقتىن
با بەرھەمى بەهارانەي رەنجى ھەولى
ھەفتا سالەي پى بىرم و
بىرۇمەوھ
مەيەن، مىشكىم مەپېزىن،
با بىرىكى دى بىكمەوھ
نەخشەي گيانى خۆمى پى دارپىزم
چاوه كانم ھەلمەكۈلن
تا كۆرپەكان جوان بىبىن
بە زارى گەش پەندىنگ و دەنگم
دادەپېزىن و
سروودى نوى
دەلىنەوھ
ئەم بازووھم تىك مەشكىن
ئامىزى پېم
بۆ گەردەنى خەونە دېرىنەكەم
گرتۇوھتەوھ
چاوى ژىنم

بپیوه ته بالای به رزی
دایکه زولف سپییه که م
تا به هانای دهنگیه وه دیم
پییه کامن ئیفلیچ مەکەن
پووی هەتاوی پاشەرۇزم
لە ئاسوگەی خەونە گەش و ئالەکەیه
بەو رېگەدا هەنگاودەنیم
ئەم خەونەم لى تىك مەدەن ،
ئەم خەونەم لى تىك مەدەن !

1992/5/14
ھەولىر

جۆخىن

شىوهت

لەبەر چاوم

كزو ماتى دايپوشيوه

هەناسەي ژىت

بە پىشىلى قامچىيەكان

داتەپىوه

كچى مەپق

تا پەرچەمت

گرى نەدرىت

سروھى زارت

گرى درقى تىبەرنەدرىت

پى هەلبىنه

چاوجەي ھەنارەكان

بە بارووتى بى بەلېنى

مەسووتىنە

كچى .. مەپق

پىيى نيازات بە لاي دلدا

ھەلبەينە

پۈرى ئارەزرووت

لە ئارەزرووي نازەكانم

وەرچەرخىنە

ئەم ژيانە جۆخىنېكە

گىرەي وردى رۇزگارى كە

بەرو بومى بەلېندارىي

لى دەربىنە

پهنج و دوو روپریکه

ههناسه کان

لهنیو گه رهوی بی ههناسدا

مه خنکینه

کچی .. مه پر

پووناکی پیت، له سه ردا دیت

جی پهنجه کان ده سریته وه

پووبار ده بیتہ گوم

جی زه ریا کان ده گریته وه

سامالی گه ش

ده بیتہ پووی ئاسمانی په ش

ئه ستیره دل ده خنیتہ وه

کچی .. مه پر

پویشتنت خه نجه ریکه

خوینی دلی لی ده چوپریت

ئه وساو ئیسته لی ده توریت

پهنجه نه رمی دلت بینه

له سه ره شی دلم دانی و

به سروودو ئاوازی نویی دلداریمان

کورپه دوارقز پابژینه

1993/1/8

پابژینه ... پابژینه !!

پەشبا

پەشەبایه

لەو پىيّدەشتە، لەو چىايە

لە گلىئەنە ئەم ھىوايە

پەشەبایه

گفەنی دېت و گفەنی نايە

دەروازەنی شار

بىٽ پاسەوان، بىٽ ياساولۇ

شەقەنی دېت و بەرەلايە

پەشەبایه

دلىٽ شارىش بىٽ پۇوناكى و بىٽ چرايە

بىٽ ياساينى ، بەرەلايى

لەناخدايە، لە چاودايە

پەشەبایه

لەو پىيّدەشتە ، لەو ھەورازە

لەم چىايە

خەونى ئەرخەوانى مىرۇو

بىٽ دالدەنە ، بىٽ پەنايە

لۇوتکەنی بەرزى ھىوايى دىرىين

ئاسۇى دلان

بىٽ ناسنامە و بىٽ نىڭايە

پەشەبایه

تفەنگ سوارە

ياسايش پىادە

لەشى ئاواتى پېرىن و

شارىش جادە

خەم مىوانى خوانى پاخراوى پۇوت و قۇوتە

تەك ھەنسىك و ئەشكى سوپۇرۇ

خویندا جووته
 خوینی بیریش بی پهناي
 پهشهباي
 دههولى پى
 هرلى دهدریت
 هر دهدریت
 مايكروفونى درقى زلیش نايته گر
 بى نیگاي
 تاسه و هناسه دهخنکىت
 پهشهباي
 بريتى قوول لهنيو جه رگه بريناندا
 قوولتى ده زىت
 خهون تى ده چىت
 پهشهباي
 پهري ئوميد بى دروشم و
 بى نيشان و بى ئالاي
 ئوهى كليلى ده روازه خهونى لاي
 دهلىن دىت و كەچى ناي
 پهشهباي
 گفه دىت و گفه ناي
 زاري شاره بى هناسه
 به گله يى و به گازهندە سكالا يه
 خوينى برين
 كانىيەكى بن چياي
 لهنيو پەگ و پىشە داربەپۈوه و
 هەلقولاوه
 هر دهپوات و دوايى ناي
 شاري دلىش بى چاوساغ و
 بى شاشن و بى پاشاي

پهشهباي

لهو چياي

گفهی دیت و گفهی نایه

بهش .. بهش دهخوات

گهش .. گهش دهبات

لهش .. لهش دهخات

ههش .. رهش دهشوات

خهمى زهوت و بى زارهکى

گولله يهكه تيرى ژهره

لهنيو جهرك و سينهداي

پهشهباي

گفهی دیت و گفهی نایه

پى گيراوه

كانى و كانياو ، جوگه و رووبار

بۆ شار ناي

سکى ورگن، ملى قەبەو زورزل

چاوى كويى بى كل

پرپر دهبن

ورگى گيرفان

زلتر دهبيت

چاوى گليش .. گلتى دهبيت

پهشهباي

گفهی دیت و گفهی نایه

زارى راستى

نابزوئيت و ورتهى ناي

هەنگاو .. هەنگاو دهخنكىنىت

ئاگر .. ئاگر دهسووتىيىت

ھەتاو بى پشتىوان، بى براي

تا ئەو باي

لهو ههورازه .. لهو چیایه
ههه گفهی بیت
ههلبکات و به گهه دنی شاخ و
داربیه روودا هه لبرزیت
گیان بسووتیت
چرای دلمان خاموش ده بیت
کورپهی بیرمان
پهشپوش ده بیت
پهشه بایه
شاری دیرین بی شاشن و
بی پاشایه
بی پهیوه ست و بی یاسایه
ده روازهی شار
چوار و هرزی سال
له سه ر پشته و به ره لایه
پهشه بایه
گفهی دیت و گفهی نایه
شار نوستووه و
بی ئاگایه
ده روانیت و بی نیگایه
چاوه روانه
وه رزی پینجه م به پیی خوی بیت
وه رز بزره و
له نیو گه روروی نه هه نگدایه
وه رزیش نایه
شاری هه تاو بی ده روازه و
بی یاسایه
به ره لایه
بی شاشن و بی پاشایه

پەشەبايە
گفهى دىت و گفهى نايە
خەونى گەشى دىرىنە سال
بى پەرو باڭ
ھەر دەپروات و
بەدى نايە
بەدى نايە
شارى هيوا
بى ياسايم
بى شاشن و بى پادشايم !!
1994/5/9-4/11 ھولىر

چهند پەیقىك ڏ بۆ خانى

سې سەد ساله

(مەم)ى هيوات له گيانه لاي سته مدايە

له بهارى گپو پازدا

نازىتەوه

(زين)ى بپوات

له پىي شادى و زەماوهندى چياكاندا

چرايەكە دەكۈزۈتەوه

مشتۇوى تەورى دەستى نەوهەت

ھەر لە خوتەوه

قەدى مىزۇوى تىكۈشان و

چارەنۇوسى نادىيارى خوت

بەبەرچاۋى گورگە كانى ژيانەوه

دەبرىتەوه

سې سەد ساله

پەزى شىعرە كانت ھەر دەسووتىن

وشەى گەرووى كۆرپە كانت

ھەر دەخنكىن

وەلامىكى پەيامبەرى رىكە و جىڭەت

نادرىتەوه

سې سەد ساله

خويىنى لەشى بىرە كانت

بەناو دىري مىزۇوى نەتەوهدا

ھەر دەرېت و دەرېتەوه

پىي كاروانچى و سوارە كانت

بە ھەلدىرى تەم و مژى نابەلەدى و

نەمامەتى و بى مەنzel و دەرەنجامدا

بهره و لیڙی

هه ر شوڙو لیڙ ده بیٽه و هه

دلُپ دلُپ خوین و فرمیسک

له به رده می پیڻ نیازی شوڙه سواری

شايلو غاني (مه) و (زين) دا

تیکه ل ده بن و

هه ر برينه و له نيو ناخ و

دلی هه مو خه مخوار يکدا

بُو ئالاڪه ت ده کولیٽه و هه

سی سه د ساله

كاروان ده روات

ئه م کيُو بُو ئه و دهشت و نشيُو

ئه م هه رد بُو ئه و هه رازو کيُو

هه ر ته منه و ده سووتیٽ و

هه ر دلُپه خوينه و

بُو گه ردنی لووتکه و چيا

ده بیٽ به رووبارو ده ريا

له ده روازه گوندو شاردا

درپ و زه رده سيريي چاوجنؤکي

گورج شين ده بیٽ

سی سه د ساله

خameي تويء هه ر ده نووسیٽ

شيعرو هونراو

بُو دوو نیگای (مه) نه دیوی (زين) ده لیٽ

(مه) نگینه و (مه) چرایه

بی رو خسارو بی نیگایه

نه دياره و نه هه ل ده بیٽ

(زين) بزره و

به کرۆکیش دیت

پف له گپو له پووناکی خوین دهکات و

قه‌دی میزۇوى ئەستوورى خوین

ده بېتىه وە

بەلام ئەو چرايە پى كراوه

پرشنگى نويى خستووه تە ئەم هەناوه

ئەو هەتاوه پرشنگى نويى بەريللۇھ

(بەکرۆك) دکان دەسووتىنیت

خاتوو (زین) ان

بۆ (مهم) دکان

1995 هاوینى زوو دەھىنیت !!

پىنجىنىمى گۆرستان

پىنج رېۋانه

لە مالّماندا شىن و واوهىلى و گريانه

گولخونچەكان برسىيانه

پاروروه نانىك

نه چووهتە سەر ئەو لىوانە

كوانوو : خاموش

كەندwoo : پەرۇش، هيژە : پەق ھەلھاتوو

دلىش ماندوو

خوان تامەزروى لەتىك نانە

برسىيىمان بەرانبەر بە كۆشكى بەرزى

مېرى دەسەلاتدار

بلېسەى ھەلچووى گۈكانە !!

پىنج ھەفتانە

ئەم زمانە

كوشتهى قازە گوشتىكى مەرنە

بۇي بىنچى نەكىدوووه

پانە قەل و قازو مىرى نەدىتىووه

پېلە ئىش و پېلە ژانە

چى گىرفانە

چى باخەلى مۇوچەخۇرۇ فىركارانە

جىيى تىلىلى و شايلىغانى مشكەكانە

چى داھاتى بازگەكانە

چى دۆلارى گومركانە

بۇ تفەنگ و مەترەلۆزو حەفتاۋ پىنجى و

تۆپ و چەك و

بۇ دۆشكانە

پینچ سالانه

چى بەرھەمی مىّزۇوی كۆنى تىكۈشانە

ھەرچى خويىنى گەشى شەھيدانە

چى ئاواتى رەش و پۇوتى كوردىستانە

چى ئارەقەي ماندۇويەتى شىخ مە حمودو

قازى و شىخ سەعىدو

كەلەمېرىدەكانە

بۆ دۆلارو پارھە دراو

ئاوديو دەكرىن

پینچ سالانه

چى داربوبۇرى شاخەكانە

چى بەرھەمی كىيۇ دەشت و چەمەكانە

چى جى و شوينەوارى شارستانى و

خەونەكانە

چى بەرھەمی هىزو بىرۇ ئەندىشانە

بۆگۈرفان و پارھە نازناو

ئاوديو دەكرىن

پینچ سالانه نانمان ، ئاومان

چارەنۇوسى پى و ھەتاومان

ھەر زەوت دەكرىن

ورگنەكان ، بەرگنەكان

چاوى زىتىيان ھەر زىتەي دېت

لەسەر پەتى پەتىپەتىنى

پەتىپەتىنى خۆيان دەكەن

پەش و پۇوتان

بى نان دەكەن

گەل و خاكىش بى ھەتاوۇ ئاسمان دەكەن

لەزىر قاچى ستەمياندا

خاکى خوئىن و باوباپيران
بۇو بەخاکى مردووه زيندۇوه كان
بۇو بە پۇوشى بىشەى سووتاۋ
بۇو بە گلڭۇو

1995 / 9 / 28 ھەولىر بە گۇرستان !!

هەمە ..!!

ئەو كويىخايم
گورگە لەپىستى مەردايم
كەلېھى تىزى لە دەمدايى
گوايم ، گوايم
بە گالۆكى چەوت و چىلى
بە هەنگۈين فرت و فيلى
دانەوېلە
بۇ بىرسىيەتى كۆترەكانى من دەھىيىت
بە ئاسمانى ئالۇزىدا
قەل و دالە نەوسنەكان
بە يەكجارى دەپەتىيىت
گوايم ئەو كويىخايم
گوندى ھەستەكان
زۇو ئاوه دان دەكاتەوه
ترسى خوينى راپوردوومان
لى دوور دەخاتەوه
كۆشكى بلند بۇ ئاواتە خنكاوه كان
دروست دەكات
چى فرمىيىكە
لە فەرەنگى ژيانماندا لەناو دەبات
ملوانگەي خەون
بەگەردىنی هياماندا
دەكاتەوه
گوايم ئەو كويىخايم
لە دىيو درېكى تەلبەندەوه
تەلبەندەكان تىكىددات و

نگینه کهی باوباپیرم
 به دهست ده داته وه
 به رو بومی هوشی ئەمېرم
 بۆ خەرمانی پۆلەکانم
 ده باته وه
 گوایه ئەو کویخایه
 لە کۆراندا چاوساغىكە
 سەد جار نامفروشىت
 مامەلەشم ناكاته وه
 ئەو کویخایه
 گورگە لە پىستى مەردايە
 كەلبەی تىزى ئاسنین و پىز مىكرىبى
 لە دەمدايە
 پۇز لە دواى پۇز
 تىزىيان دەكات
 من هەلىكەم بە دەستىيە وەم
 پىيەم بادات
 دانە ويلىئى دانە هاتووم
 پىيت و فەرىزىر كىيلگە يشم
 زەوت بکات
 لە دوورپىيانى مىزۇوى كويىرى بىز ويزداندا
 تۈورپ بادات
 ئەم كويخایه
 مرخى مىزۇویە كى ماندوویە تىيى
 لە دلدىايە
 منى مىزۇوش كاغەزىكەم
 لە پۇزگارى مەركى خۆرۇ
 داچۇرۇانى ئەستىرەندە

هەلم دەدات
گورگى شەوم
لە بەرانبەر راھەگریت و
بە پاسەوان
دەورى گوندو رەزى ھۆشم
دادەتەنیت
چەندىن سەردار
بۆ خەرمانى ناخى دلم
پاگىر دەكەت
لە شەويىكى ناھەمواردا
بەرگى پەشى گورگىان لەبەر دەكەت
ئەو گورگانە
تىڭ بەردەدات
کانىيەكانم هەلّدەلۇوشنى
بە دووبالى نەگرىسانە
شاخى ھىوام دادەپۆشن
پېنۋەلەي زار
گولى بەهار
ھەستى دىوار دەفرېيىن
گەنم و دانى كۆترەكانىش
لە ئەمباري پەش و پۇوتان
دەردەھېيىن
پەپكە رەشهيش لەسەر لىئۇي كۆرپەكانىش
پاھەرفېيىن
تۇوى قىرى و بىرسىيەتىي و بېزد
لەناو دلى شارەكەمدا
توند دەچىيىن
مەرگى رەشپۇش

بۆ کۆرپەلە وردەکانیش

زورو دەھینن

ئەو کویخایە

فیلیکی زور مەزن و گەورەی

لە ناو دل و ژیر سەردایە

گوایە ئەو بەزهیی

بە رۆژگاری خویناومدا

دەمیتەوە

درۆی میژوو دەدرەویتەوە

شاخ هەلبچیت

داربەپوویش بژیتەوە !

(مەم) (زین) بىنېت

(فەرهاد) (شىرىن) بىنېت

زىندۇو بېتەوە

ئاوى ئاوات بە ئاوه رۆی گوندەکەمدا بپروات

بەستەلەکى نەھامەتى بتتویتەوە

ئەو کویخایە

بەکرۆکى واى داهىناوە

ھەر بەکرۆکەوە

لە تارىكىي سەردەمېكدا

كارى خۆيى بۆ داناوە

چەندىن سال

ئىمەتى مردووی زىندۇو

بى نان دەكات

خويىنى دل و جەرگمان دەبات

گوايە ئەو کویخایە

خويىن و جەستەو كۆترەكانمان دەپارىزىت

گوايە گەرداھى نويى ئاواتىكمان

بُو رِیک ده خات
 ئەو کویخایە لە نووتەکدا
 پەتى كورتى لەناوچۇونمان
 بُو هەلّدەخات
 گورگى برسى راگىردىكەت
 لە شەھىكى پېرەھىلە و باوبۇراندا
 گورگى هارمان
 تى بەردەدات
 ئەو کویخایە لە دوورە وە
 ھەر بەگۈرھات
 وىنە يەكم بُو تۆماركەت
 ئەي ئەو کویخایە لە دوورە وە
 بەگۈرھاتىت
 دەستى فىئلت لە پىبازى مىژۇوى سوورم
 بىكەرە وە
 كەم چاۋو ھۆش فرييو بەدە
 بُو ئەو دىيى ئۆقىيانووست
 بچۇرە وە
 منى دلدار، بازووی ھۆشم زۆر بەھىزە
 لەناو درېك و فىئل و ھەرەشەدا
 چى گورگ ھە يە
 دە بەزىنېت
 لە پىدەشتى رېڭىنى نويدا
 خەونى گەشى كۆرپەي رېڭەم
 بەدى دىنېت
 خونچەو دارى بەرزى هيوم
 بُو دە چىنېت

بُو دە چىنېت !!

1995/10/3

هەرەس

من لە کەنارى ئەم بەرەوە

ئەوان لەو بەرەوە

من زەردەخەنەی تۆراوى سەر لىّوى زارۇوە كان

ئەوان ژالكەتال

من شاخىكى مەندو بەفر بەزىن

ئەوان كەندو كۆسپ و سەد ھەزار چال

من خامەيەكى نەترس

ئەوان تفەنگى پرس

من لە کەنارى ئەم بەرەوە

ئەوان لەو بەرەوە

من پەپەسىلکە مىيۇوى دىرىين

ئەوان تامەزرۇى مەرگى خوين

من لە کەنارى ئەم بەرەوە

سروودى نويى ھەتاوى ماد دەلىمەوە

ئەوان لەو بەرەوە

سەنگەرە كان بەمرگ و خوين

خەلات دەكەن

من لەم بەرەوە

بە بازووى بىسى و تىنۇوەوە

كۆرپەي لەرى دواپقۇز رادەزىن

ئەوان لەو بەرەوە

لۇولەي رېيان

بە چاوانى ئاواتەوە دەنىن

دەيانەۋىت

به به فری شاخ

به سه هولی لووتکه‌ی میثو

هرهس بینن !!

1996/1/11

کوردستان

بەلیٽ کوردستان ، کوردستانی جوان
مەلبەندی کۆنی
باوو باپیران
بەناو پیشەشت و
کۆساری تۆدا
زۆر هاتووین و چووین
بۆ گەشت و سەيران
*

ولاتى فەبو سەيرانگە و خۆشى
چەند لەسايەتدا،
شاديمان نۆشى
بۆ سەربەرزىي تۆ،
زۆرمان خەبات كرد
پر بە مىژۇومان
شەھيدمان بەخشى
*

دوازده مانگەی سال،
وەرزت بەهار بۇو
كىيۇ نزارت
پر لە گۈلزار بۇو
گۈلى رەنگاو رەنگ دەدرەوشايەوه
بۆ شادى و خۆشى،
گشت گوندت شار بۇو
*

قاسىپەی زۆر دەپقىشىت،
كەوي شاخانت
بۇن و بەرامەي دەشت و باخانت
بەر لەوتى ھەموو پۆلەيەك دەكەوت

دەيلاوەندەوە
شەمشالى شوانت
*

بەللى كوردىستان ، كوردىستانى جوان
مەلېھندى ميدىياو ،
كانگەى تىكۆشان
بە ناوى تۇوه ،
زۇر كەسان هاتن
تەختيان زەوت كرد بۇون بە بازىغان !
*

كوردى ھەزار بۇو،
بازىووی خۆى نوواند
چەكى ھەلگرت و
دوژمنى رەتىاند
پىيى بە جەركدا نا ، لە ترس نەترسا
بە خويىنى ئالى
مېزۈوی نويى نەخشاند
*

كۆچرەھە گەورە،
دەنگى دايەوە
لە ويژداناندا
پەنگى مايەوە
ھەر بە بەر چاۋى
دۆستەكانتهوھ
جڭەركۆشەمان سەرى نايەوە
***

ھەست و نەستىشمان ئەنفال كرابۇو
مېزۈوی خەباتمان
پەپەپە درابۇو

بە جىنۋىسايدۇ
كىميايى باران
تۆتكى گوندو شارمان بىرابۇو
*

برا دیوارى برای دەپرووخاند
باوک خاتقچكەى
كۈرى دەسووتاند
لە بەزم و پەزمى
كوشت و بىریدا
خەنجەريش خويىنى خويى دەدۇپاند !
*

بەلى كوردىستان ، كوردىستانى جوان
كانگەى خەبات و
ھولۇ و تىيکۈشان
لە جىياتى خويىنى شەھىدەكانت
كى بۇ هات ، دانىشت ؟
بۇ بە بازىگان ؟

1996/3/6 ھەولىر

لە دەروازەی پەشىمانىدا !!

پەشىمانم ، پەشىمان
بۆ ورگى زل بۆ گىرفانم
خەونەكانم سەرنەبرىن
نەبووم بە پرد
بەبەردە باز بۆ پۆستالى دۇزمىنانم
بەرىيى هىوا، بە وىزدانم
گالتەم نەكىد
سەرى بەرزى بەلىنى رېم
بۆ نەيارو ناھەزانم نەوى نەكىد
نەبووم بە پاچ
قەدو پەگى دارەبەپوو
بېرمەوه
تۆتكى كەۋى چىای ئاواتەكان
بېرمەوه
لەسەر بەزمى ھەزار پەتان
يارى بکەم
بىمە چاوساغى ئاغاكان
لەسەر سنور لە ولاتان
خويىنى گەشى بەفرو كانييى پۇلەكانم
بىرېژمە نىو كاسەرى رقى پۇلەكانم
ھىچ نەبوومە كەلبەى گورگان
بىرىنى قۇولۇ قۇولۇتى بکەم
لەقەد جەستەي خەونى كۆرپەكانم
بەر لەشكىرى رقى كويىخا
نەكەوتىم و
پەزو دالى و دەغل و دان و
گۈندەكانم بىسووتىتىم

په شیمانم

به پینچ په نجه مۆرم نه کرد

نه بuum به ده مراست و به راپورتنووس

بۆ ئاره زووی داگیرکەری هەستەكانم

گپی سوورم به رنە دایه

مالی ھاوپی و تىكىزشەرو ھاوه لانم

به مزهی خوین

به مزهی خاك، به مزهی شوین

مل و ورگم ئەستور نه کرد

نه بuum به كلک

له دووی خۆفرۆشی میژووه كانم

په شیمانم ، په شیمانم

له جيھاني وشهى گەشى خەونەكاندا

كوردايەتىم به دل دەکرد

په يامى نويىم بۆ گوران و خانى دەبرد

چراي رېڭىم هەر ھەلدەکرد

راپورتنووسە كۆن و نويىكان

له نيازى خامەم نەگەيشتن

دوو رېيىشتىن ، دوور رېيىشتىن

راپورتىيىكم بنووسىيا يە

وېزادانىيىكم بفرۇشتىا يە

گيرفانانم لى پەرەکەد

خويىنى شەھيدانم لى فەرەكەد

كۆشك و تەلار، مارسيدس و پلهو پايەم

لى خەرەكەد ! !

په شیمانم ، په شیمانم

تا ناخى ناخ ، تا سەر ئىسکەكانم

په شیمانم ، په شیمانم

1996/5/13

گوند

گوند که مان پشت له چیا
پوو له چۆم و له پووبار بwoo
بهار پیّی ٿینی
قامیشه لان ، گه زو ته رهو
په لکه دار بwoo
تا چاو برکات جه نگه لی چر
قامیشه لان ، له لاوه یش هر چنار بwoo
ماله کانی هم له قور و هم له دار بwoo
دانیشتولوان
له م په په وه تا ئو په ریان
پیشه و کاریان
هر جو ونیار بwoo
پووی ئواتیان
له پیّی شار بwoo ! !

بزمار

(۱)

شاعیریکی ههست ناسکیان
به سه رؤکی گهورهی دادگه
زهو دامه زراند
پیره شاعیر
دل پر ئاگر
کهولی وشهو
پسته و وینهی شعری
گورج دادپاند
دهمامکی دیکتاتوری لهسهر کردو
پهپی دیوانه کانی گشت درپی
وشهو پستهی گشت سهربپی
پهگ و پیشهی (خامه)ی وا هله کاند
پومای دلی دلدارانی
به ئاگری دلره قانه
خیرا سوتاند !!

(۲)

له خالیکی پشکنیندا
چامه یه کی یاخیبوویان
ھینایه خوار
دهنهی وینه و زاری سه رو او
کوشی کیشیان
گشت پشکنی
ناسنامه شیان به پق درپاند
بوق تاریکی و نه مان
پایان پفاند

پیره چامه له پووی سته میاندا

ته قییه وه

دهنگی زولاانه‌ی بwoo به دهنگی بومبایه ک و

شاری هموو هژاند !!

(3)

له و هر زیکی رهش و تووشدا

دهنگی شاعیریکیان کری

شاعیر هات و په‌تی پیا هه‌لدانی بربی

بو (خه‌لیفه) کرنووشی برد

بوو به زورناو

ده‌هول و پرد

پشتی له دول و له پیده‌شت و

له لوطکه کرد

به خامه‌وه ، به چامه‌وه

به سه‌رواوه

به دهنگیکی بی بروواوه

له‌ناو کوشکی پاشادا مرد !!

1996/8/2

ئەفسانەی سىّو

" تاکە سىّويىكى لەت و پەت كراو
سى لەتىيان كەرمىو
لەتىك خويىن تى زاو
چوار چەقۇي تىيىزى ژەھراوى
رپووبارىك ژان و زامى بى هەتاو
ئاسمانىك ئاخ و هەناسەي لە گەر
خەونىكى سووتاو
ئۈقىانووسىكى پې خويىنى ھەلچىوو
زارىكى ون و نەخشەي نەكىشراو
سەرەتاتكىي رېي مەرگى ناكام و
زريانى ماج و بەيداخان دەكەن "

نۇوسراؤيىكى سەر سىنگى زامى (ھەلۋايەك

پى لە دىيى سىنورى زامە دېپەكان
ھەلدىھەيىنم
دۇو شارىيگەم لە بەردەمدا قەتىس ماوه
بە زامە وە ھەلىيىم
يان بەشاخى شەرمى دلدا ھەلبىزنىيم
ئە و سرۇودە بى ئاوازەم
لە لا سەيرۇ سەمەرەيە
گشت ئالاكان
بە سەر كۆشكى بى ھيوايى و دووفاقىيە

هەلکراون

چاو ناویئریت بزهی برو گرمۆلەكان

لەکەنارى شەكانەوەی گشت ئالاكان

دەرباز بکات

زاریکى تره کيو نازیت

وشەيەكى هەتاو نەديو

ياخى نابیت

چى دەرگە هەن هەر دادە خرین

زولف و گیسسوی ئافرەته تىكسىمراوه كە

لە پەردەيى كەنالى نۇوه

ۋېنەي و اوھىلى و شىن دەگرىت

ئەنتىنا كان

ھەر ئاوه ژۇو دەكىرىنە وە

زارۆكە بى دەسمالە كەم

لە بەر دەرگەيى بىسىتىدا

پىي فىرگەي خويىن ناگىرىتە بەر

پەيامە سووتىنراوه كانى باپىرەم

لە لىوارى ئاوارەيى پىتە كاندا

دە خويىنە وە

پەندە تىشۇ توندە كانى ليۇو زارى داپىرە كەم

لە ئاوىنەيى پشت گۈئ خىتن

دە تورىنن

ملوانكە سەد دانەيىھە كەي گەردىلغى چامە كانم

پاسارىيە كى تەرەي دلىكى بى بالە

لە دە روازەي مۆزە خانەي كۆنى سلدا

دەرزى و سووژىن ئاژىن دەكىت

ئەسپى ئەم ھەناسە سوراھ

سروودى ئەم ھەموو تاسە

بى دیواره
 بى ده نگ ده کریت
 شەقامى بىر
 پې لە ياساولى سویل دریزه
 تىپامانى زامەكانىش
 پىپلكانىي گىژو ويژه
 كۆرپەي ساوا
 ئەلھاي خەونى ژىڭىدە دەكەت
 سووچەرى ھەردى نەسرەوتىن
 لە جەنگەلىستانى خويىدا
 تىرى پەقى پق دەهاوېت
 لە كۆلانى ئەودىيەت
 حەپە حەپى گەمالەكان
 بەگۈر بەر گوئى كۆرپەكانى گەرەك دەكەوت
 دل نەدەسرەوت
 دروشمه بى بىرىقەكان
 لەناو چاوى رەشبىنىدا
 چاوى كىنه و پق دەگىپن
 ئەم پىتەم لا نادروستە
 ئەم سروودەم لا ناقۇلاو نابەجىيە
 ئەو خەونەشم لا بى پىيە
 با دەستى لم
 لەگەردى پەنجەرهەكان وەردەينەوه
 دوازدە مىخى سەرزەنشتىش
 لە پەرژىنى بازركانە بى ئەوكەكان
 بچەقىيىن
 مايكەرفۇنە دراوهەكان
 مىشکى ھەستى رۇزانەيان

پی لەق کردین
 با هەر زاره شیتەکانیان
 له ئامیزى مەزادخانەی هەلاتن و چاوكوئیریدا
 له هەسانى هەراسانى بسوین
 ئەم سروودە
 له خەونامەی باپىرمەوه
 بۆ رامانى باوکى بىرم دارېزراوه
 ئاوبرېكى تىز لە پابىدووی وشەکانیان
 دەدەمەوه
 ئەمرۇي خەونە ئالۇزو رېزىبەستووه كان
 دەترازىنەم
 سبەينىيى كاوېڭى مىڭۇو
 دەقرتىنەم
 چى هەنگاوى زۆر سواوى مەلۇتكە هەن
 لەناو پېڭە دوورەكاندا
 دەناسىمەوه
 با ئەم پەنجە پېرىنە
 لەبەردەمى گورگە بۇردا
 بى دەنگ نەكريت
 وەرە سەيرى تەلارى ئەم
 ناخە سېرو بىڭەردە كە
 چۆن كانياوى پشتى گوندە دىرىينە كە
 بە بىزانگە خە مليوھ كان
 دەپىونەوه
 وەرە قامكى ئەم هەناسە هەلايساوه
 له قامكى نيازەكانىت بئائىنە
 با پېڭەوه چامەيەكى تەپو تەرچك
 بۆ چاوه پې خەونەكانى بەھەشتى دل

ماره بکهین
 چى هەستم هەن
 پەپولەی ھۆش
 لە ئىوارە كپەكاندا دەزمىرنەوە
 ئاشپەزخانەي كەيىانووە لەرزۆكە كە تەماشاڭە
 كوانووە پۈوتە نۇستۇوەكان
 لە ئامىزى خاموشىدا
 پەريشانن و گىنگل دەدەن
 لەو شەقامە مەپەرەوە
 تەونىكى كويىر
 ھەنگاوى نازت دەزمىرىت
 پى ھەلبىنە
 ساتورى كول تىرثىر دەكىرىت
 ساتورى كول برايمەتىي زامان ناكات
 رېگەي فرياد بە خەونەكان ناداتەوە
 بە نىو درزو پىچەكاندا گوزەر دەكات
 لايدىنگرى چەققۇ دەكات
 چەققۇ تىزىش چاوى مۇنى بى بىرىيە
 فرمىسىكى رېزد بەسەر لەشى سىيۇھەدا
 دەپەزىنەت
 ئەو شارپىگە تارىكانە
 زورپنازەنە دەنگ كزەكان
 قەدەشىرن
 ئەم بىرىنە تروسكانە
 تەلىيان لە بىنەقاى زارى چامەكانم ئالاندۇوە
 مەرق ، مەرق
 لە پىچى ئەو دىيىرەشى مىرۇوەوە
 دەنگى ئەسپە زامدارە كە

شەتەك دەدەن

مەرپ، مەرپ

لېرە پىتى پىتەكانىش

لە ئىوارەى كەرنە قالدا

بۇ پەرسىتكەرىپى پەرسىن

دەكەنەوە

ئاگەدار بە ئاگەدار بە

ئە و قۆرتەيە ئە و دىوي گویت

بەسەدان مەترى سى جا

چاوى شىتىيان

لە زاروکە ماتە كانمان

دەقىپىن

ئاگەدار بە ئاگەدار بە

ئە و شوين پىيە

بەرهو لووتىكە سپىيە كانت

ناكاتەوە

ئا ئەم بەفرە گىرو ماتە

دېكەزىي دويىنى تىيە

خويىنى ئەمپ

لە قابله مەى سبەينىدا دەخواتەوە

لە دوا لازەى پەراوىزى ئاھەنگى باو بۆرانەوە

وەرەي سەگە بازووه كان

ناسنامەيە

ھەل و رىيگەي دەنگ ھەلبىن

لە هوزارى كىلە بەردىنە كان دەگرىت

وەرە ئەي يار

با پىيکەوە ئەم بىينە كۆنەي مىژۇو

گۈرەوشاركەين

ئەم بىرينە كرمى نەبۇوه
 لەتە سىّوە خويىن تى زاوه كە
 زاواي ئەمۇق قەت ماق ناكات
 بەللى ماقچىش گوناھىيىكى نەھەنگىيە
 لە ناخەوهى زەريايى گياندا
 پەلەقاژىيى كۆچ دەيگرىت
 داستانى سىّو
 بېپېرەگەي داچەماوى پشتى كۆمى ئەم خاكە يە
 پەرداخىيىكى درزىبردۇوى گەردۇونى پىيى
 كريستالە
 با تى بگەين
 هەموو پەنجە كۆلەكانىش
 دەرەقەتى چاوى قىنى دالەكان دىن
 لە ئامىزى پىچەكاندا
 چى چرايىه و پى كراوه
 چى نزايمە داگىرساوه
 بە هەناسەي گەردەلۈولى چاو زىته كان
 دەستەمۇنە
 نزاو چرا پى كراوه كان
 سووتەمهنى رېڭىارە بى زارەكان
 دويىنى دلى گەشى ساواي چارەنۇوسم
 لە لانكى ئاراميدا
 خەوهنۇوتکەي پىشىوی دەڭمارد
 ئەمۇق لە بەر درزى گوزگى چەقۆكاندا
 گەردىنى حەز دادەمالىت
 سېھى لە ئۆرددۇوى تەم و مژدا
 چاوهپۇانى پەلەي سالى ھەتاو دەكات
 ئەم ساوا بى پەرو بالە

ئەم چاوه بى پۇشو ساله
 ئەم بريئە بى ساماله
 ئەم خەندەيە بى كۈووتاله
 لهنىو چەقى دوورپىيانى ھەناسەدا
 پەرت دەبنەوە
 با ھەناسەي ھەناسەكان
 لە فەرەنگى دلەپاوكىيى پىرارياندا
 ژەنگى سەركوت زىنیيان نەكات
 ئەو خەندانە
 گازى ژەهر لە گەردىنى ھۆشم دەگرن
 ئەو ليوانە
 بە پۇوبارى خويىنى مىيىۋوم
 خۆ سوور دەكەن
 ئەو زارانە
 تا دىيت تەشهر لە بەرۇكى شارم دەدەن
 شار سىبەرى مۆتەكەپە
 پەتاي گىرفان
 بە پايتەختى ويىذاناندا
 توورپەلدەدات
 ئەو دلى باپىرەمە
 لەسەر كوانووى گورگە بۆران دەبرىزىنرىت
 ئەو گولى داپىرەمە
 لهنىو جارپى راۋچىياندا
 بى بۇن دەكىرىت
 ئەوەيش زارى چامەكانه
 لە دەروازەي خۆرەتاودا پىيى شل بۇوه
 باچى دىكە سەيوانى رەش قەت ھەلنىكەين
 با چى دىكە ئەم سرۇودە بى زارانە

به نیو هوری زاری خاکدا قهت هەلئەدەین
 ئەم سروودە جووت زنجیرە
 ئەم سروودە پیرە میردی ماندووی گىرە
 پە، رە، دېكە، تىرە
 با گەردىمان لەم بازنىيە
 دوور خەينەوە
 با دەرۈونمان لەم سارىزە
 پېكەينەوە
باھۆز بە فەر دە خنکىيىت
 پەشە با ھەور سىنگ دەكەت
 پەتە كانىش گشت دە بېرىن
 سەرە تاكان ۋە دە گەپىن
 ئا ئە و خەونە تە ماوييە
 لە دوورپىيانى باوبارىدا
 دە بىيىتە تەرم
 نە تزاپىيە
چى كاروان بۇون
 جىيان ھېشتىن
 گازە راييان بە رق كوشتىن
 با ئە و دەرگە نە سووتىيىن
 خەونە كانمان راڭە دەكەت
 خەون بە خەونى خەونەوە دە بىيىن
 خەون ناسنامە و پاسپۇرتىكى نە دراوه
 خەون سكارالى مۇرنە كراوه
 خەون ھۆشىيارى بى ھەنسك و تىن و تاوه
پەشىنگىكى بى ھەتاوه
 زرافچىيان پى نابە خشىت
 ھۆرە كانمان ناشواتەوە

با بهنده‌ری هوش دانه‌خهین
ئەم تەلارە
دۇوو دیوارە
ھەورەکان گل دەداتەوە
بروسکەکان دەخواتەوە
نازناومان لى زەوت دەکات
پەراسووە پەزموردەکان
تىك دەنیت و
بوخچەی کۆچبار دەکاتەوە
سا با بىرقىن
ئەم دركە زى ئاللىونىيە
دادى ئاومان نادات
پېشىنگىكى دىكەى سەھەند
لە گەردىنى ئاسكەکانمان
تىك ئالاۋە
ئەو يادگارو بەسەر ھاتە تىكچىرزاوە تۆمار دەکات
لە ناشتنى ئەفسانەی بىيى باپىرماندا
پېرىھەمان كرد
باپىرەمان
جووته دانى فيلىكى جەنگلستان بۇو
بەدەست باخەلى دويىنیوھ دەينرکاند
زارو گەرووی تلىشماوی دەكردەوە
ئاسكى ئەشكى داهۋلىيانەى
بۇ لايپەرە دەبردەوە
ھۆ ھۆ خەونە پەمهىيەكان
ئەم زامەيىش
لە گەردانەى سىنگى دويىنى ئىوارەتان
مەكەنەوە

منم عه‌فالی داستانیکی بی ناوونیشان
من ریبواری نیشانیکم بی جه‌نگه‌ل و
جه‌نگلستان

له سیبه‌ری ترسیکدا بوو په روهرده بوم
لووتی چیای سه‌رچوپی خه‌وش فری نادات
چیایش گری خوین و ئاشک و فرمیسکانه
له که‌ناره نادیاره‌کان
گوزه‌ر ناکات
زه‌رنه قووته رپووته‌کانی
په‌رته‌وازه‌ی دارستانی نامؤیی بون
باراناوی می‌ژووی چاوكویر ده‌خونه‌وه
له‌ناو پسته‌ی په‌رستگه‌دا
فه‌رهونگه ناو قه‌به‌کان توروه‌ه‌لده‌دهن
چه‌وگانی ده‌ست کیویله‌کان
تیکده‌شکیین

وه‌رن با ئام گری سووره گه‌رده‌لووله
هه‌لسه‌نگیین
له مايكروفنی ناخماندا زاوزی ده‌کات
پیناسه‌ی هیچ چیایه‌کم نه‌کردوه
بۆ خوشنودی په‌رە‌سیلکه‌ی خه‌ونیکیش
نه‌درکاندووه
با بزانن ئام ریگه‌یه
چاوترووکان ده‌به‌زینیت
دوژمنی راز
خولیای بووه
بابزانن ئام چرايه
شاده‌روازه‌ی گفتی ئاخه
هه‌وله ته‌لخه چرزاوه‌کان

له شکستی هنگاوەکان

ماره دەکات

من پىم گوتن

پووبارەکان له سىدارەي سەما مەدەن

بەهارەکان له پايىزى قىستيقىللى پەمەيىدا

مەسووتىن

شەوه رېزدە چاوسوورەکان

بۆ ملکەچى وشەكاننان

مەنه خشىن

ئەو دروشىمە گۈئى كەركەرە

لەسەر زاران تاوتۇرى مەكەن

ھىلەكانىش گۈئىرايەلن

گلڭىو گۇرپە بىّ كىلەكان

(ئم)ى تۈورە

لە پوخسارى مىرروستانى ويژدان دەكەن

كوا كەى ئەوە تىشكى پۇتى شوناسىيە

ئەم گەشتە سەربىراوەمان

بۆ سەردىپرى مىشۇرى تۆقىن

لەسىدارەي ترس دەدات

كوا كەى ئەو چراي خەونە

ھەر دووكەلى بىّ ھەلۋىستى

بە دوو دىدەي ھەلۋەستەدا دەكاتەوە

من دەبىنم

گومان له زىر چەترى رەشى سايەقدا

زىركراسى خۆنەناسى تۈور ھەلددەدات

باڭلى پۇتى دەگرىيەوە

ئەرنىمى جوولە بزاوتى

ھەلددەرۇوشىت

دلی هناسه کان

زاره ته ره ک ده بیت

کوا کهی چ کات ئه و هه تاوه

ملوانکه مان

به گه ردنی کچی مانگدا هه لدھ واسیت

گه ردانه که له سه ردھ می راموسانی ئه زموونه وہ

بے به رچاوی گارانه وہ

تورو پدر او وہ

له زییر زه برى سورى قاچدا

نرکه نرکی هه ژان

ده هه زینیت

چاوی شینی ئه م چیایه

ئاسوی ئالی گشت ره فتاره خه و نییه کان

ماچ ده کات و

په زموردھ بیی ژانی بیچووھ چوله که کان

ده شیرنه وہ

خه و نی سه ده ئاییندھ کان

خه وه نووتکه بیزی دوینی هه لدھ ستینیت

تى بروان

گوی ئه م سه ره م

گوی ئه م زه و نییه تى ئال او وہ

ده ریای چاوم

هه موو زه ریای ئه م جیهانه بی تى رې او وہ

چی خرۆکه بی خوینم هه نه

چاوی قیچیان

لە يەك دىكە قىچ كردۇوھ

كە بی ئه م ياریيە كوشندھ بی

لە بە رايى گورپانى ئه م ناخه دا

کۆتاوی دیت

ناخمان پارچه ده سمالیکی شپو هوره

ناخ داهوله

له پىدەشتى بىرو هزى دەرزى ئاژن كراواندا

بەخەنجه رو نىزەي جىئۇ لەت كراوه

ناخ داهوله

سروود بىزى مۇن و سەرشىت

لە چوارمېخە ئانى داوه

ئەو مىخە نووك درېكاوېيە

ئاگرېكى ھەلايساوه

لە دیوارو شۇورەي مىۋۇ بەردرارو

مىۋۇويش شەرمى پەردەيەكى پاشت پەردەيە

خويىنى ئەشك و بەزەيى قەت تى نەزاوه

با چاو لەو خويىنە گەشە كەين

باسەر لەو شويىنە كەشە دەين

با پاشتوينى پەنكىن بۇ ئەو پاشتوينە بەين

پاشتوينى رق و شەكانمان ژىرۇ هيئۈر ناكاتەوە

دىلى چرا خويىن پى دەكات

دوگمه ئەرەپىنە كەشە كەين

لەناو سىنگى رەشى رېستە بى خالە كان

دەردەھېيىت

با پوخسارى ماچە كانمان

بىگرىنە وە

با دەروازە ئەھىنە كەشە كەين

ھەلّدەينە وە

ئەو دەركانە كلۇم نادريىن

درېك و مىخە ساردە كانىش لە پەرزىنى

ھەناسە وە

گوزه رده که ن

چى گوزه ره ن گرژو در ژن

ناکریت وینه دزی و مونی بگرینه وه

وینه گورزیکی ته ریکه

ته پلی کلا لو قورنه کانیان

ته پر ته پر ده کات

کوا که هی به فرو بارانی پاز

ئەم دلانه داگیر ده کات

چى رازمان هن در کیتیراون

چى خه و نمان هن دامرکاون

چى وە نە وزۇ با ويشکمان هن

زې زپاون

ئەم جەنجالە

پیستى سەری ھۆش و نەستى سووتاندووين

ئەم سامالە

چاوی بیری رفاندووين

ئەم سیپالە

ھەنگاوى پى لە رزاندووين

ئەم ھە رزالە

ئەرنقى بیری رووخاندووين

با سەری پاز

پاست ھە لېگرین

نەھىيىيە كان پال كە و تۈون

با دەستدرازە كرمىنە كان دابدېرین

لانکە شپۇ و پە ھە زېنراوه کانیان

لە سووچىكى تابلۇكە وھ

بلىسەي گە دە لېنە وھ

ئە وھ پەلكە زەردۇ سوورەي لىيۇي ماچە

ئەوە زارى تەوشەو پاچە

لە ئاوىيىنە دىزبىردووى چاوى گىدا

پەلەقاڭىيى ژيان دەكەت

ئەو بلىيىسە زۆر تۇورە يە چۈن پاچەنى

چۈن ئەو لىيۆه بارگىرتۇوه ھات پىيکەنى

چۈن دووكەلىٌ ھەناسەكان

بە پاچىينە بەرزى بىردا تىر ھەلزنى

با پرسىيارى بى ناونىشان

لە كۆلانى تىرۇر بىكەين

با سەرى لەق

لە دەروازە بى ياسايى توند توند ھەلسۈوين

كوا كەى ئەمە ھاوخىزانى بەدادىيە

سا دووپىيى لى بىترازىنە

خۆ ئەودىيۇ زامەكانمان

سوارى ھەناسە سوارىيە

كى پەلى ئەم كۆنە پازە

مارە دەكەت

كى كەلى ئەم پىرە بازە

چارە دەكەت

كى مەلى ئەم ھەموو نازە

لەسىدەرە قوتار دەكەت

خۆزگە موورۇوی ھيوا كانمان

دەھۆننېوھ

خۆزگە دەريايى تەونەكانمان

دەتەننېوھ

كام دەرگە يە

چاوى ھۆشمان دەشواتەوھ

كام بىرگە يە

ناونیشانی هلۆکانمان

دەباتەوە

سەجەردی ژین چارەنوسە

چارەنوسیش پەنییکى پەرت و تەرە

بە رۆژ تیشكى پەرت و تەرشە

بە رۆژ تیشكى لى دەدزىت

قۇرتى مىزۇوى قوللىرى دەكىت

بۆچى ترسى هەنگاوهكان

پىيى دەروازەنى ناكاو دەگرىت

بۆچى بىنايى چاوهكان

بۆ باوهشى فرمىسک دەبرىت

كەى پىككەوتىن پەلە دەدات

كەى نەسرەوتىن پەلە دەكات

ھەنگاوييکى دى بەهاوېين تا پوخساري پىگەكانمان

پەنگى ئاسق دەدۇزىنەوە

ئاسقەكانمان مەمكى ئاسمان دەمژىنەوە

با ئەو مەمكە لەبىر نەكەين

داپىرەمان لە تەۋىلى باپىرماندا

دەيشاردهوە

خەونۇوتكە ئىيۇ ئامىزى

لە خۆلەمېش مارە دەكىد

ئىستەيش ئەو مەمكە دىرىينە

زارى شىرەكان دەمژىت

كۆنە مېشكەو

لە لۇزىكى سىپىي بىردا

ھەر دەپېزىت

من ھەر دەمگوت

پووبارەكان لەسەرچاوهى نيازستان ياخى دەبن

دیواره کان ئامیزى خۆی بۆ پەپووتىي پازه کانمان
دەكەنە وە

سواره کانیش لە سەر پشتى مىژۇوى ئىمە
پیادە دەبن

بە لووتکەدا هەلّدە زنین
بۆ ھەورا زى بىرچۈونە وە
ھەر مل دەنین

چ سوارىكەن
چ پەرژىن و دیوارىكەن
ھۆ ھەتوانە دېرىنە كە

چەند سروودو ھۆرە و حەيران
بۆ كۆرپەلەي زامە کانمان
داتە كىتەنە

قەتماغە کان رەنگى شۇورە يەكى سووريان
لى نىشتۇوە

چى شۇورە ھەن
ۋىنەي خامە ھەلّدە واسن
با ھەنگاوايك دابچىنەن
پەزى ناخمان كۆكەينە وە
ئەم ھەورا زە دادمان نادات
ئەم پىگە يە ھەنگاواه کان
بۆ مەرهەزەي پازمان نابات
با دروشمى پىرى دەرييا ھەلبىزىرىن
ئاسمان ماچمان بۆ نازمىرىت
باران خەونى ئەرخەوانى گەرە کانمان
بۆ نانىرىت
دەلىن خەونە کانتان زېن
پىرە کانى ئايىنده شتان مات و كېن

پیگه‌ی هەلچوون و داچوونیش

لەسیبەره پژدەکاندا

هاجه و کوانووه کانیش درن

کوا پەتakan

گرووه هەلایساوه کانی گپکانه کان

لە کاروانی چارەنوسى ملوانکەدا داگیراون

نازەکانیش شپو هوپن

لەم ئاقارە زامدارەدا

ئەفسانەی سیو

لەته سیویکى كرمىيە

لە سیوستاندا كرمى گومانى تىيە !!

ھولىر 1996/10/6

ئەسپ

ئەم شەو

پرچى نەرمى ئەستىرە بەفرييەكان

بەرەو باخى سىّوه سرکەكان

شۆر دەبىتەوه

ئاسكۆلەى ماچە بزىّوهكان

لەسەر نەخشەى لىّوه تاساوهكان

گومبەتانيى زراف لى دەدەن

خەونى زىندۇو لەدەروازەى چاوه شىنە

بىزەدارەكاندا دەشنىتەوه

ئەم شەو

ھەنسك ئىشكىرى برىيە

سارىزىنەبۈوهكانە

فرمیسک دانەى تەزبىحە پچراوهكانە

لەسەر جەستەى يادداشتە

پەپپوتەكان دەگىرسىتەوه

ئەم شەو

شەۋى يەلدا شۇرە ئەسپىتى برىندارى

باوهشى مىززووه شاراوهكانە

لەبەردەم مزگەوتى داپىرە خەونىكدا

سمكۇلانىي تاسە دەكەت

رۇوهو ئاسمانى شار دەحىيلكىنېت !

1997/9/5

ماج

وهره با گوله ماج
له سه ر پرهی ئه و لیوانه ت
جوان بروینم
تینوویه تی و تامه زرقی سالی دوروی
به پیکی ماج تیر بشکینم
له هنگوینی ماچه کاندا
بتویینه وه
خیوه تی نویی ماچه کانمان
هه لدہینه وه
له و به هشته شیرینه دا
به ژمه ماج
بژینه وه
گولی ماج بین
له ناو ماچدا بروینه وه
وهره ده روازه ماج
له پاساری ئه م ماچانه م بکه ره وه
ئامیزه ماج بؤ ماچه کان
ببه ره وه
پوباری ماج چاوه رییه
مزدهی ماچی لیوی پییه
پیی ئاره زنوى لی هلبینه
دوگمهی سو خمهی چی ماج هه يه
بترازینه
ماج له سه ر ماج
ماج له دوای ماج

له ماچاندا ببارىنە
پەلەورى پەزارەكان

بەرەوە ماچ
بتارىنە

وهە سەد گولى ماچ
لەسەر لىۋى ماچەكانت

جوان بىرىئىم
تا ھەتايە له لانكى ماچەكاندا
كۆرپەي ماچەكانت

بە ماچ
بلاۋىئىم
كۆرپەي ماچەكانت

2002/7/31

بە ماچ پابىزىئىم !!

سووتان 2

دەبۇو من بىّم
لە بەردىمى گىتىي بزەى چاوانىدا
ھەر بسووتىم
دەبۇو من بىّم
ھەلبىزنىم
لە لاولاوى قەدى حەزىت
زىوو بئالىيم
دەبۇو من بىّم
ھەتاوى بىي ئەوين بىم و
بەسەر دەشت و چىاي
بەئىنى زرافىدا
دەبۇو من بىّم
گەردانەي ماج بەھۆنەوه
ئەو گەردنە بلوورىنهت
بەتەنەوه
لە پۇچگارى زەردەگەرە و پې سەۋوندا
دانەپچرىم
گۈرۈپ بازى دوورى بىم و
لە نىيۇ دەريايى نزىكىتىدا دابىرىكىم
دەبۇو من بىّم
پې گەردونىيک بەلىن بىيىن
نازەكانىت بلاۋىن
لە زىيان و سەھۆلەندو بەستەلەكى كۆسپەكاندا
دانەمرىكىم
دەبۇو من بىّم
مژى تىنۇو
لە كانىياوى لىيوان بىنېم
دەبۇو من بىّم
تۆۋى وەفادارى

له نیو کیلگهی په پهی میشکی
بی که ناری پژگارتدا
بووه شیشم
له بهر گه رمای خوره تاوی ئوینتدا
مه لبقرچیم
به لام گیانه تو بویت
به ژنی خوتت پی پیشان دام
ئه سپی نازت
نحو لی تاودام
گپی ئه شق و سوزت هینا
ئاگره سورهی وات تی بهردام
دانه مرکیم
گیانه گپی سوزه و
له هه ناوی ئه شق بهر بووه
ته ماشا بوم
به کوتاهی ئه شقی پیروز
له جی ژوانی توی نازداردا
گپی شیتی و شهیدایی توم تی بهر بووه
له ئه ژمه تی بهرزی بېژن و
دەریا چاوا
بە فرى پوخسارتا
ھەر دە سووتیم ... ھەر دە سووتیم ... ھەر دە سووتیم !!

2003

لە خانەقىن خۆرەتاوە

ئىستە لە خانەقىن خۆرەتاوە

مېرىدەزمەى ترس و تۆقىن پەوى كردۇوھ

خەرمانى ترس سووتاواھ

گىلاسەكان ھەموو زىندۇو بۇونەتەوھ

ئالائى بەو بەو لەسەر خدر زىندەوھ

باوه مەحمۇى و عەلىياوه ھەلڭراوه

خەندەو بىزەو پىكەنин

بەسەر پىدى ئەلۇھنى مىزۇوی خويىندا

شىريين

شىريين

تى دەپەپن

غەمە رەشه تالەكان

دەسپنەوھ

خەون و ھيواي ملowanکەى نويى گەردنى خاك

دەھوننەوھ

ئىستە لە خانەقىن خۆرەتاوە

ئاوى ئەلۇھن

سەمفونىيائ ئازادى دەچرىت

پاشاكۆپرى

ئاوى ئەلۇھن

سەمفونىيائ ئازادى دەچرىت

پاشاكۆپرى

فرمېسىكى شادى دەسپىت

پووره خانزاد

زیندوو بوجوتهوه

سەرچۆپى بۇ زەماوهندى

كاوه دەگریت

ئىستە له خانەقىن خۆرەتاوە

بەمۇو دالله هو

رەشېھەللىكى سەرفرازى دەگىرىن

پاشاكۆپرى شەمسالى نۇي دەژەنىت

ئەلۋەن ئەللاۋەيسى و ئەفشارى نۇي

دەلىتەوه

پەزارەى رەش پە دەكەت و بوخچەى رەشىش

دەپىچىتەوه

ئىستە له خانەقىن خۆرەتاوە

خودداداد ئاي ئەلۋەنى سەردەم دەچۈرىت

قەلەرەشى مەرك و خوين

بەر ئاسمانى ئەركەوازى و كارىز ناگریت

دەستە رەشكەكانى ستەم

رۇلە نەبەردەكانى مەزەعەو حەميدىيەو جەلەوه

بەرەو ۋۇورە تارىكەكانى مەرك و ئەشكەنجه

پانامالىن

دەلە پەلە رەشكەكانى رق

خوينە گەشكەكانى خاڭپەروھاران

لە سىدارە نادەن

دەنگە زولالەكان كپ ناکرىن

جوانى كىرۇلە هەتاو پەروھەكان

نادىزىن

ئىستە له خانەقىن خۆرەتاوە

كەلات حەيرانى خاك دادەپىزىت

ئیمام عه باس به رگى جەژن دەپۆشىت
 لە گۇرپەپانى تەيارەخانە
 وەرزش و يارى و پىشېرىكىي وەرزى ھەتاو
 دەست پى دەكتا
 باللە جۆ ئازادە و ئاوى ئازادى
 دەبەشىتەوه
 چى دىكە باوهگەزى گيانى لاوهكان
 نقوم ناكات
 كوردىره
 هيواى گەنجەكان
 رانا مالىت
 قەسرى باخ بىرى سروودى قوتابىيەكان ناكات
 چى دىكە قىشلە نابىتە جىي فرمىسىك و هاوارى
 لاوه خويىنگەرمەكانى رېيگەي سەرفرازى
 چى دىكە قەله پەشكەكانى مىژۇو
 بەناو تاريکە بازارپۇ شەقامى باتاۋ
 ئورقۇزدى و مەزرەعەدا
 سروودى خوين نالىنەوه
 چى دىكە پۇورە خانزاد
 پۇورە حەلاو
 پۇورە خەجي
 لەبەردەم گرتۇوخانە شاردا
 بەچاوى پې فرمىسىك و دلى پې لە غەم و
 ھەنسكى ساردەوه بۇ دىتنى كورپۇ مىردو كورپەزا كانيان
 رانا وەستن و
 چاوهپىي دەستى قەله پەشكە داخ لە دلەكان ناكەن
 قفلە قورسەكانى ستهم بىكەنەوه
 تا چەند ساتىك رازى دل

بۆ گیراوە کانیان ھەلپىژن و

بە خەفت و پەژارەوە

بۆ مالە ساردو سرپەکان بگەرپىنه وە

ئىستە لە خانەقىن خۆرەتاوە

جەڭنى ئازادىيە

تىشىكى ھەتاو پېشىنگدارە

دارپىرتە قالەکان گەشاوهە تر

دەروازەسى ئازادى گراوهە تر

پەنجەرهى شارپازاوهە تر

دەنۋىتن

سروودى ئەرى پەقىب

بە ئاسمانى شارەوە

ئەسپى سەرفرازى

بە شەقامى بىرو ھۆشدا

دەھىلىيەت

كۆتى ئازادى

بە ئاسمانى ھيواوه

لە شەقەى بالى دەدات

مەشخەللى گەلکراوه

وشەى زاران پىكراوه

شار بەرگى پەنگىنى پۆشىوھ

بەهار پىكى بەهارى نۆشىوھ

ئىستە لە خانەقىن

شايى و خەنەبەندانە

وەرزى دۈرۈمنان قىرانە

سۆزى بەمۇ سىروان و ئەلۋەن تىكەلاؤھ

ئالائى ئەقىن ھەلکراوه

خاك خاكى باپىرانە

خانه قین بووکی کوردستانه
ئىسته له خانه قین خۆرەتاوه
خۆرەتاوى ئازادىيە
دپى به دوزمنان داوه
وشەى سەرفرازى مىدىياو كەيخوسرهوی
لەسەر زاران ناوه
لە مۆوه بۆ ئەلۆن و
لە خاكەوه بۆ ناوجەرگەي شار
بروسكەيەو داگىرساوه
ئىسته له خانه قین خۆرەتاوه
لە بانەبۆر، لە چىاسورخ، لە چواركلاو
لە حەوش كورپى، لە قۆرەتۇو
لە عەلياوه
لە قولەو دەكەو تۆلە فرۇش
لە ئەركەوازى و ھەردۇو كارىز
لە پانمېل و نەفتخانەو
دارەوشكە
مەشخەلى گپ، ئالاي ئەۋين
بەيداخى خاك
بەيداخى سەرفرازى
بىلند بىلند ھەلگراوه

2003/7 / 31 ھەولىر

چرپهی همناسه سواره کان

با ئەم جاره يش به چرپه يەكى دى
گويم له دەنگى همناسەسى بارانى حەزىت بىت
وەرە ترپەي ئەم دلە بريندارەم
تامەزىرى بىستنى لىدانى ترپەي دلى بەھارى گەنجىتە
وەرە خۆم بى تۆ
بە چۆلە كەيەكى سەربراوى
نیو ئاسمانە چۆلە كان دەزانم
گۈرى هەناسەت بىتىنە
تىكەلى هەناسەسى بريىنم كەو
گۈئى لەم ئاوازە بريندارە بىگە
با پىكەوه
لەو مەزارە سووتماكەى دل
تىر ئاوى زىنده گانى هەلمىزىن
ئىستە خەون بەو بەزىنە زرافەى رۇختە وە
دەبىينم
وەرە لە خەونى پەمەبى ئەم جارە شدا
سەرخەويىكى ئەرخەوانى بشكىننەن
رەزى دل
تىنۇرى هەزار سالەى دوورى ئاوى زىنده گانىيە
خۆت دەزانىت هەرچەندە دوور بىت
ئاوى سازگارى ئەم ژيانە تالەم لى تالىر دەبىت
وەرە بارانى حەزى مندالىت
بەسەر پىدەشتى سنگى پەزارە لى نىشتووى ژىنەدا
بارىيەن
وەرە لە نیو رەزى ئەۋىندا
زەردە والەى غەم و پەزارە كان

بتابرینه

ته می دووری هه زار ساله

به هنگوئینی وردہ ماچان بپھوئینه

چی چرپه هن

هه ناسهی سواری ئه م دلنه

گه شتی دووری ئاویینه کان

دھست پی دھکەن

دین و ده بنه دووکەلی غەم،

له ده رونوی کلۆمدا

پەنگ ده خۆنەوه

دە قەرە کانی میشک دە گرنەوه

ئە سپی خولیام زین دھکەن و

بە ئاسمانى خەونە کانی يادوھ ریدا

گەشتیکى دى

بۆ ئۆقیانووسى مرازە کان

دھست پی دھکەن

وەرە لە ئامیزى مرازىكى گرمۇلە بۇوى

هه ناسهی سواری ئه م خەونە دا

سەرخە ويکى دى بشكىيىن

له هەوارى ئە قىيىاندا

پەگە کان گشت دە ربىيىن

باوهشى خەون بە زرافى ماچە کاندا بکەينە وە

لە نىو ئۆقیانووسى هنگوئىناوی خەونە کاندا

بتلىيىنە وە

خەون بە خەونى خەونە کانی مندالىيە

بېيىن و

بە دارستانى يارىيە کاندا بچىنە وە

ھەردوو بە دوو

له پووباری حەزەکاندا شەکری حەز بىن

نەتۆيىنەوه ،

نەتۆيىنەوه ،

حوزه يرانى 2004

نەتۆيىنەوه !!!

ئالا 2

نه مردم و
ئالاي دهوله تى سهربه خوى خوم
بەسەر بەزنى ئەوينته وە بىنى
شەكايە وە
نه مردم و
درەختى گوناھى دويىنیم
لە نىيۇ باخى ئىرەم بىنى
پارايە وە
نه مردم و
پەزى ماجم
لە دەقەرى ھەناسەتدا دىت
دەزىيا يە وە
نه مردم و
ژانى دورىيم
لە ھەنسكى گرينتدا دىت
دەتوا يە وە
نه مردم و خونچەي بەزەييم دىت
لە نىيۇ چىل و پۆپى راموساندا
دەكرا يە وە
نه مردم و مەرگى مەرگم بىنى
بە بەر چاوى ئەوينته وە
لە ئەزىمه تى مەرگ بۇو
بۇورايە وە
نه مردم و
بەزنى سەرفەرزى خاتۇونانەم دىت

له بەھەشتى بەھەشتاندا

ھەرھەلّدەچوو

2004/8/2

دەپروايەوە دەپروايەوە ! !

مۆبایل

مۆبایل تاک تاک
له بالهخانه‌ی تلياڭ
جىڭۈركىي
خەونەكانى زامان دەكەن
پىكىرا دراوسيّكان
شۆستەكان
ھەلدەكۆلۈن
ژنه دراوسيّكان
پىكىرا
شۆستەكان
زامپىز دەكەن
زام
كۆلەكەي داربېرۇو
داربېرۇو
ئاپۇ ناداتەوه
هاوين پەلەقازىيى مەرگە
زستان
خەوهنووتکەي ژنه
ئىز
لە كۆلانان
لە پرسان
پەش دەكاتەوه
پەش
پەنگى رووي رەشه
لە چاخانان
دەپىزىت
پاپۇران دەنۇوسرىيىن

رپور
له سه رپور
رپورانی ده کات
موبایل
رپوی نوتومبیل
خوش ده کات
شه قامه کان
به ئاپوره ده زین
تاك تاك
موبایل
کوشکی تلیاک
تلیاک ده لین
تلیاک
سرودی زاری نیره مووکه
له ناو موبایل پووکه
پیتمیکی جووکه جووکه
ژن له کولانان
له بهر ده رگان
گه پان
ده خویننه وه
گه پ
گه پیکی گه پینه
له گه پان
ده گه پیت
فیلی موبایله
کومه و
له کوم و سیل
بزرو ویل

دوا گورانی گه پ

له هولی پیتمنی

(ئاندن) و (قەدا)

دەجەرپىنېت

تاك تاك

مۆبايل

دەغەزرىت

ھىل پە نابىت

بازنه

دەتۈرىت

مەسج دەپچىرىت

ناوهوهى بازنه

دەپسىت

تاك تاك

تاك تاك

مۆبايل

مۆبايل

مۆبايل

2004/10/17

چەند چامەيەكى كورت
تولوھماز

بىر

بىرىك بە پەيژەي چەوت و چىلى بىرىكدا
بە نقهنق پۆچۈوه خوار
لە ناخى هەنسكى قوولى بىردا
بە دواى وىنەي روخسارى بىرىكدا گەرا
بىر بۇو بە پەرژىن ، بە دىوار
لە بەردەمى واقى ورپیدا
ھەلزناو بۇو بە سى تولوھ ما ! ! !

باران

بارانىك دواى دلۇپەكان كەوت
ئاسمانى كاتى بىرى
ھىچ فرمىسکىكى مىڭۈۋى ئاوى نەسپى
دلۇپەكان
بروسكىكى بۇون
تىڭ تىپەرىن
بە سەر لۇوتکەو
پىدەشتەكانى تىنۇويەتى خاكى بىيندا
پۆچۈون
لە چاوى هوش بىزبۇون
باران گەپا، گەپا
كانى و بۇوبار

گوم و ده ریا
 چوم و زه ریا
 شوینیک نه ما
 ناویشانی دلپه کانیان پی نه دا
 ناچار باران
 گه رایه وه باوهشی ئاسمان
 تا سه رله نوی به فرمیسک و ئه سرینان
 دلپه کان
 په روهرده کات
 له و هرزی خهونه کاندا
 ببنه وه باران
 ته وژمی ژیان
 ببه خشنە وه به دره خته تینووه کان

کانی

کانییه ک به ردیکی خسته نیو ئاوی کانییه ک وه
 کانییه ک خۆی له کورپی کانییه ک توورپه کرد
 کانییه ک گوئی کورپی کانییه کی دراویسیی راکیشا
 کانییه ک سکالای له دره ختی به رمالی کانییه ک تومارکرد
 کانییه ک ئاوی له چاوی کانییه ک قهده غه کرد
 کانییه ک خهونی به بالای کچه کانییه کی دراویسیانه وه بینی
 کانییه ک پرچی کیژله ای هاو سه ری کانییه کی راکیشا
 تا به ردەم دادگەی کانییه کان پانه وه ستا
 کانییه ک پارچه زهوبیه کی کانییه کی زهوت کرد
 گوله به رقزه تیدا چاند
 هاوینی کانی هات

ئاگری تى بەردا
 کانییەك لە پىيى كانى كچە كانییەكى پامووسى
 كانییەك مىزۇوى كانییەكى نووسى
 جوگرافىيائى ژ بىركد
 كانییەك بە دواى بەذنى كانییەكدا عەبدالل بۇو
 بەرەو پۇوى دەقەرى كانییەكان چوو
 كانى لە ئامىزى كانى كانىاندا
 بەپۇدا چوو
 كانییەك كولى لە كانییەكى دەقەرى پامووسان گرت
 لە ناخى كانییەكدا نغىرۇ بۇو
 كانییەك دووى كانییەكى كانییەك كەوت
 لە دەقەرى كانییەكدا پىيى كانى بىزىكىد
 كانییەك بۇوه كانى، كانییەكى پې كانى كرد

بەفر

بەفر
 بەفر بەفر
 بەفر بەفر بەفر
 بەفر بەفر بەفر بەفر
 بەفر بەفر بەفر بەفر بەفر
 بەفر بەفر بەفر بەفر بەفر
 بەفر بەفر بەفر بەفر بەفر
 بەفر بەفر بەفر بەفر
 بەفر بەفر بەفر

به فر به فر

به فر

ت

و

ا

ی

ه

و

ه

ت

و

ا

ی

ه

و

ه

توایه وه

توایه وه توایه وه

توایه وه توایه وه توایه وه

توایه وه توایه وه توایه وه توایه وه

توایه وه توایه وه توایه وه

توایه وه توایه وه

توایه وه

ت

و

ا

ی

٥

و

٥

!

ئاگر

بە بەرچاوى مىزۇوه وە

ئاگر لە بەزنى ئاگرىك بەربۇو

قرچە قرچى تا كەشكەشانى فەلەك چوو

ماوارو فيغان و قىزە ھەلچوو

دەستىك نەبۇو

بلىسەي گەلە جەستەي گە

بىتە مرىيىت

ئاوى هيپۇرۇ ئارام بىنېت

ھەلقرچانى دەرروونى گە

دامرکىيىت

2005 ھەولىر

خهون

له خهونمدا خهون به شاری خهونهوه ده بینم
له خهونمدا خهون خهونیکی خهونینه له نیو خهوندا
له شاری خهوندا خهريکي خهون بینينه
له خهونمدا له سهر نويیني خهونی شاری خهون
پاکشاوم و خهون به به ژنی زرافی خهونهوه ده بینم
له ئامىزى بنەقشەبى خهوندا
خهونهكانم ده زىن
خهون خهونی خهونین ده باتەوه
خهون به خهونیکی ئەرخەوانى دايىكى خهونهكانهوه
ده بىنېت
له بەھەشتىكى بەرىنى خهوندا
له نیو نويیني نيانى خهوندا
خهونیکى دى به خهونهوه
ده بىنېت
له خهونىدا
له ناو كۆشكى خهونینى شارى خهوندا
له تەنيشت به ژنی خهونى خهونانهوه پاکشاوه
ملوانكەئى خهون به بالاى خهونهكاندا
شۇر دەكاتەوه
دەستى خهون دەگرېت
پياسەئى خهون لەگەل پەرى خهوندا دەكات
له زەماوهندى خهوندا هەلپەركىي خهون دە بەستىت
شاباشى خهون به بالاى خهوندا هەلدەدات
تەك خهونى خهوناندا

په شبهه لکی خهون ده به ستیت
 ئاولی شادی خهون به سهربووکه به بارانی خهوندا
 ده کات
 تهک هاوه لکانی خهوندا
 به ریگه کی خهوندا
 به رهه لووتکه کی خهون برقن
 له لاپالی خهوندا
 سهرهو لیزی خهون نه بنه وه
 تا له گهل خهوندا
 به شهقامه کانی شاری خهونی خهونیندا
 تیده پېرن
 باخچه کانی شاری خهون
 به پیاسه کی خهون
 به سهربه کنه وه
 له خولگه کی خهوندا
 زنجیره یهک خهون دینن
 خهونیکی خهونین ببنه وه
 له خهوندا
 خهونیکی ئەرخهوانی
 به شاری خهونی خهونانه وه ده بینم
 چوومه ته شاری خهون
 ژوریکی پازاوه کی خهونینیان
 بق رازاندوومه وه
 گلۇپه رەنگاورەنگ کانی خهون
 بقم پېدە کەنن
 پەنجەرە کانی کۆشكى خهون
 بى پەردە
 له رووی خهونە کانی مندالى خهوندا

کراونه ته وه

چاوی خه ونیان

له ده روازه خه ونی خه ون کانه

په رژینی خه ونی با خچه کان

له به ردهم هه ریزی خه ونی ئیواراندا

چاوه زاری خه ون

به ته ویلی خه ونی هه ژارانه وه

دنه بستن

به رمالی عه شقی خه ون

له سه ر سینه هه رمی خه ونین

پاده خهن

تا سیوه کانی کولمی خه ون

له شه وه پوونا که کانی خه وندا

سوروتر هه لگه رین و

تینی خه ون

به چاوی خه ون کان

ببه خشن

چی دی

خه ون نه بیته خه ونیک خه ونی پیوه نه بینریت

له خه وندا

خه ون به شاری خه ون وه دنه بینم

له شاری خه وندا

له ناو کوشکی خه وندا

له سه ر قه ره ویله نیانی خه ون

له ئامیزی نوینی خه وندا

به باوه شیک خه ونی په مه ییه وه

پاکشاوم

خه ون به به زنی خه ونی خه ونین وه دنه بینم

له بهره بهیانی خهوندا

مۆته کەی خهون

بینه قای خهونم ده گریت

به ئاگەی خهون دیم

ده بینم

لەشەوی خهوندا

خهونم به شارى خهونه بینيوه

مۆته کەی خهون

چنگ له بینه قام ده نیت

له نیو خهوندا

بمخنکینیت

لە پر له خهونى خهونین را ده چەنم

ده بینم

ھەناسە بېركىي خهونمه و

تەنیا خهونم به و خهونانه و بینيوه

کە له شارى خهونى خهونیندا ھەن

ئە و خهونانه يش خهونى من نىن

خهونى خهون بینانە

لەوانەی خهون

بە پاشاي خهونى خهونىنە و ده بینم

منىش بە دەستى بە تالى خهونە و و

لە شارى تراویلکەی خهونە کانمە و و

شۇر دە بىمە و و

بە دەست بە تالى

لە بەر دە روازە خواپىداوانى خهوندا

لە پى خهونم

لە شارى خهونى خواپىداوانى خهون

پان دە كەمە و و ! !

2005/8/9

پیگه

پیگه یه ک

پویشته وه سه ر پیگه یه ک

دورو پیگه یان لی بووه وه

له شار پیگه یه کدا

گشت بزر بوون

پیگه یه ک له دایک بوو

له به رد همی پیگه یه کدا

بو پیگه یه ک گه را

تولو له پیگه ی پیگه کانی هه للووشی

تهرمی پیگه ی

هیچ پیگه یه کی ده فه ری پی

دانه پوشی

پیگه کان قوت بوونه وه

به ناو دو لی پیگه کاندا

به ره و پیگه

شور پ بوونه وه ! !

2005/8/9

شەقام

شەقام لە شەقامەوە دەزىت

شەقام كورى شەقامى دەبىت

شەقام بە شەقامدا

لە شەقامى شەقام تۈورە دەبىت

لە شەقامدا بارگەي شەقام

تۈورپەدات و

ياخەي شەقام توند توند دەگرىت

شەقام

چاوى شەقام

لە شۆستەكان دەبوغزىنېت

زمانى شەقام

لە دەروازەي شەقامەكاندا

دەردەھىنېت

شەقام بە شەقامدا

لە كۆلانى شەقامەوە تىيەپەرېت

لە ئامىزى شەقاماندا

بە خۆشىنۇدى شەقامەوە

ھەلبېپەرېت

ھۆرەي شەقام

بۆ شەقامى شەقامەكان

لە شەقامدا جوان بچېرىت

شەقام بۆ شەقامى بلىيتهوە

بە نىيۇ خولگەي شەقاماندا

بۆ شەقامان

بخولىتەوە !!

2005/8/9

٣

تا دوا گولاله سوره‌ی بههاری ته مهنت
گاز له گوئی مهمکی ئاره‌ززووه کانت ده گرم
تا دوا روانینی بهه‌زنی به فری لووتکه‌ی زینت
له بهر پیّی نازی ئیوارانتدا ده مرم
تا رۆژ له ئاسمانی پوخسارتدا ئاوا ده بیت
ئیشکی خهونه سوره‌کانی کولمی حه‌زت ده گرم
تا مانگی بیداری بهر په‌نجه‌ره‌ی خهونت روون ده کاته‌وه
فرمیسکی گۆنای هیوات ده سرم
تا رهوره‌وه‌ی ماچه کانت له رۆزگاری ژواندا بخولیت‌وه
به‌یداخی حه‌زه کانت هه‌لده گرم
نارپرم، نارپرم
تا به ده‌ریا‌یه‌ک هیواوه له بهر ده‌رگه‌ی کوشکی نازتدا
ئوقره ده گرم
نارپرم، نارپرم
تا ساباتی حه‌ز به سوره‌ماچی شهوان نه کیلم
تا چاوی هوش به روانینی بهه‌زن نه شیلم
تا سه‌نگه‌ره‌کانی رق
بهر شمشیری قۆناغ نه ده
پوخساری ژوانی ژوانت به جى ناهیل
تا دوا دلپی گریانی دووری
خهون به بهه‌زنی نازت‌وه ده بینم
تا دوا مه‌نزلگه‌ی چاوه‌روانی به هیوای
بینینی چاوی دیدارت
وینه‌ی چاوی پیکگه‌ی شتنن ده لده گرم

تا ههناسهی ئەوين له سنگى ئەوييشهوه هەلمژم

له بەھەشتى سنگى نياتدا نامرم

تا بەھەشتى ليۆ مابىت

گاز له سىّوى لاسورەي بەھەشتى كولم و نازەكانت

دەگرم

تا دلى سۆز و گولى بۇن و

كولمى نەرم و بازووى بەفرىنت مابن

لە ناو سەوزە گيای بەھارى لاۋىتدا

تەراتىنى دەكەم

2005/5/15

نامرم ، نامرم ، نامرم !!!

ستارتى ئەويين

(ئەگەر كۆمپييووتهر نازانىت مەيخوينەوه!!!)

ودره لە ستارتى ئەويينەوه

دەست پى بکەين

بە ئىنتەرىيەك ويندۆزىيکى ۋيانى نوى بکەينەوه

پىتەكانى بە كىبۆردى مايكروسوفتى سەردەم

بنووسىن و

لە هاردى(دى) دەرۇونماندا

سەيىشى بکەين

بەرنامهى ھاواچەرخانە لە ئىنتەرنېتى ۋيانەوه

داوون لوڈ كەين

بە وۇردى نوى

ماسنجهرى دل بە كاربىنин

لە نىيۇ ژۇورى چاتەكاندا

ماچى گەرمى پىككەيىشتىن

بچىنەوه

سېرچىيکى يادوھرىيە كان بکەين

ھەموو ھاردو دىكۆمىيىتى دل بگەرييىن

ۋىنەى رەنگاوارەنگى مندالىيامان

لە ماى پىكچەرى تەممەندا

كۆپى بکەين

لە باوهشى دەرۇونى رۆزگارى ئەويىنماندا

په یستى بکهين

وهره

وورده خهونىك له فولدەرييکى نويدا

بکهينه وه

له تەمەنى كلىكىكى بهختياريدا

دىليت نه كريت

با پىكىكە وە نىت ووركى ئەقىن والابكەين

لە سايىتىكى ئازاده وه

ھوم پەيجىكى دى بکهينه وه

گۆگل و ياهووى راپوردوو نەگەرىيىن

ھىچ وېيىك سىرچ نەكەين

يەك راست سايىتى دل كلىك بکهين

ھۆمى تايىهت هەلبىزىيىن

بەدەنگ و رەنگ

بە چات شاد بېينه وه

لە ژۇورى پالتووكدا چاودەپوان بىن

بى شەت داون

بە بابەتى بابەتانا بچىنه وه

وەرە لەسەر پەيجى ئەمرۇ

بە پىتى (ئىيل) ئىمېلىك داپرىزىيىن

بى ئەوهى ھىچ سېيىسىك ھەبىت

دەمان لىيك داپچىرىنېت

وەرە ليىوى ماوسى تامەززەرم

دەبل كلىك لەسەر جووتە ليىوى شادىت بکات

پەنجەي نەرمى پىتە كانم

ياربي سه رد هم

به جووته مه مکى كونترولى خۆزگە كانت بکات

بىـ هىچ رېستارتىك

به ئىنتەرى سەرتاۋە

بىـمە هوـمى پەيجە كانتەوە

نه كەيت ميموريم فورمات بـكەيت

با هاردى (سى) و (دى) و (ئى) نەسپىنەوە

دەستت بىـنەوە

ماوسى دلـم بـجۇولىـنە

ھافى نـيـوان هـەـرـدوـ دـلـمان

بـهـ نـيـتـ وـقـرـكـىـ ئـەـقـىـنـەـوـەـ

تونـدـ پـيـوهـسـتنـ

نه كەيت شـفتـ وـ ئـەـيـ بـهـ كـارـ بـىـنـىـتـ

دلـىـ ئـەـمـرـۆـمـ سـلـىـكـتـ بـكـەـيتـ

لـهـ ئـامـىـزـىـ پـەـيـجـىـ هيـواـداـ

دىـلىـتـىـ كـەـيتـ

بـىـ پـاـسـوـرـدـ بـىـ وـ لـهـ دـهـرـگـەـ سـاـيـتـىـ خـمـوـنـمـ وـدـرـهـ ژـوـرـىـ

تـيـنـوـوـيـهـتـىـ لـيـوـىـ فـلـوـوـپـىـيـهـ كـانـتـ

لـهـ روـوبـارـىـ مـاـيـ دـيـكـۆـمـيـنـتـىـ ئـايـىـنـدـهـمـداـ تـيـرـ بـشـكـىـنـهـ

سيـدىـ گـورـانـيـيـهـ كـانـىـ منـدـالـىـ بـىـنـهـ

لـهـ دـيـسـكـ كـۆـمـپـاـكـتـىـ ئـەـوـيـنـمـداـ بـيـحـهـوـيـنـهـ

بـهـ مـيـديـاـ پـلاـيـهـرـىـ هـۆـشـ

رـاـيـرـىـتـىـنـهـ

ستـرانـ وـ لـاـزـهـىـ منـدـالـىـ لـهـ دـيـسـكـتـۆـپـىـ چـاـوـمـداـ

بـخـاتـهـ رـپـوـ

بی فلتەر بیت
 شۆرت کەت بە کارمینە
 فلاش میمۆرى دل بینە
 لە نیو ھاردى ئەو ئەوینەی خەوغان پیوھ دەدی
 سەرگۈزەشتە ھەن دەریانبىنە
 با (یوو پى ئىس) ئى نیوان بەندەکانى دل و ئارەزوومان
 نەکۈزىتەوە
 پرۇگرامى ئەم ژيانە كلۇس نەكەين
 چى كىيم ھەيە
 بىينىن و لە ناو گىيىدا دابىگىرسىيەن
 بە شەت داونىك نەكۈزىنەوە
 وەرە، ئىنتەرىيکى خىرا بکەو
 خۇت بەهاوىزە نیو جىهانى ئەرخەوانى ئەم پەيجەوە
 پەيجىكى دى بکەرەوە
 گشت پەيجەكان لە خۆ بگرىت
 ئىنسىيرتى كەو بگەرپىوە
 بگەرپىوە ستارتى دل
 لە دەركەي ھۆمىيە مېشەيى بىدەو
 قۇول قۇول بروانە توپى ئىمیلە كان
 دانە دانە، وىنەكانى (ماي پىكچەر) ئى روح
 ھەلبىدەوە، تا بزانىت
 چەندىم خۆش دەۋىت و
 لە ئامىزى فايلى ئەم دلەمەدا
 چ سايىزىكم بۆ ھەلبىزار دوویت
 وەرە ستارتىم كەو

په یځی ناخنی ناخه وهی دلّم ئۆپن بکه و

تا هه تایه هه ر ستارت بم و

2005/6/2   نه کوژیمه وه !!!

دەريا

دەريايىك لە دەريايىك ئاوس بۇو
دواى سى سەدھو سى دەيھو سى سال و
سى مانگ و سى هەفتەو سى پۇش سى كاژىر
دەريايىك لە دەريايىك لەدايك بۇو
لە ئامىزى دەريايىكدا ھەلچۇو
لە مىزۇوى دەريادا
دەريايىك دەريايىكى ھەللووشى
دەريايىك گازى لە گوئى دەريايىك گرت
دەريايىك لە ناو شەپۆلى دەريايىكدا نغۇچ بۇو
دەريايىك مىزۇوى دەريايىكى خويىندەوه
دەريايىك لە جوگرافياى دەريايىك تۇرا
دەريايىك پۇوبارەكانى دەريايىكى پاونا
دەريايىك كانى دەريايىكى كويىر كردەوه
دەريايىك سەنگەرى لە دەريايىك گرت
دەريايىك كۈۋەتتى لە دەريايىك كرد
دەريايىك چۇو لە قاوهخانە دەريايىك رېنىشت
دەريايىك بە شەقامى قەلاتى دەريايىكدا تىپەپى
پای لە شۆستەكانى دەريا نەبۇو
بەدھورى شەست مەترى دەريادا خولايەوه
قاوهەيەكى تالى لە گازىنۇى شەوانى دەريادا ھەلقراند
شەوى بە پاسەوانى لە دەھورى قەلاتى دەريادا بەسەر بىر
ھەموو وايەرەكانى كارەباو تەلەفۇنى پى ناشىرين بۇو
بە قەد دارتىل و دیوارەكانى مالەكانى گەپەكەكاندا بى بەرنامە پاكىشراون
دىمەنى كۆلان و شەقامى پايتەختى دەريايىان ناشىرين كردىبو

بیزی لهو هه موو ئوتومبیلانه هاتهوه که ری به ریبور ناده
به ناو دهريایي دهريادا گهشتى دهريایي بکەن
دهريایيک هه موو خالله کانى پشكنىنى شارى دهريایي به سەر كرده و
ھيچيان نه يانگوت بۆ کوي دەچيت
لە کويیو دېيت
کوا ناسنامە كەت
خەلکى کوييit
شەپۆلە كانت چى دەكەن
کەي ھەلدەچن
کەي کەشتىيە كان نغۇر دەكەن
چۆن باندە دهريايىيە كان دەستگىر دەكەن
چۆن شەونخوونى دەكىشىن
چۆن مالە گومان لېڭراوه كان دەپشىن
چۆن گەرەكە بى ئاوه كان دلىيا دەكەنەوه
ئاوى ئىفرازىيان پى دەگات
چۆن خەون به شەقامىيىكى قىرتاواو شارىيىكى خاۋىن و
پايتەختىيىكى بى تىرى لە مەرو مالات و
گىسىك و بىز و تەگەو بەران و
مەرىشك و كەلەشىرۇ جووجەلەو
شەقامى ھەلکەنراواو پەلەقورت و قىرتاونە كراواو
بى كارە باو ئاواو
بە ئاسايىش دەكەنەوه
دهريايىيکى پرسىيارىيىكى لە دهريايىيکى كرد
دهريايىيکى خەونى بە بەزنى دهريايىيکەوە بىنى
دهريايىيکى چۈوه داخوازى دهريايىيکى

باوک و دایکی ده ریا

داوای دوو کیلو زیپی عیار بیست و یه کیان کرد

ده ریا

گفتی نه داو نه گه رایه وه

چوو له دوورگه کانی سومه تره

خوی توو په کرد

مه لچوو

هاواری کرد

چهندین دوورگه ای و هرگه راندو

چهندین کورپه ای ده ریا نغرو کرد

چهندی خنکاند

چهندی بی سه رو شوین کرد

چهندی هه رامالی

چهندی خسته بن هه ردwoo بالی

نه نیشته وه

تا ده ریا نه یاری خوی نغروی ژیر ده ریا کرد

ده ریا یه ک بیزی له ده ریا یه ک هاته وه

له پوختی ده ریا یه ک پونیشت

ئاپری له ده ریا نه دایه وه

ده ریا یه ک گویی ده ریا یه کی راکیشا

نه خه له تیت نقوچک له ده ریا یه ک بگریت

ده ریا یه ک چووه سهربانی مالی ده ریا یه ک

ته ماشای کچی ده ریا کرد

ده ریا له ده زگه ای ئاسایش سکالا ای تو مارکرد

تا کاتی دادگه بی دیاری ده کریت

دەریاپەك بەردەمی دەریاپەكى گرت
دەریاپەك ترەكسسووتى وەرزشى دەریاپەكى لەبەر كرد
لە گۆرپەپانى دەریاپەكدا دەستى بە يارى كرد
دەریاپەك بە پاركى دەریاپەكدا پىاسەمى دەكىد
تىنۇو بۇو لە ئاوى بۆپى فرۆشگەي دەریا ئاوى خواردەوە
دەریاپەك لە بىبابانى دەریاپەكدا لە تىنۇواندا كۆير بۇو
دەریاپەك لازھى بۆ دەریاپەك دەگۇتەوە
قۇمىك ئاوى دەریاپەك پىّ رەوا بېينىت
دەریاپەك نويىنى بۇوكىتى دەریاپەكى رامالى
دەریاپەك لە دەرگەي دەریاپەكى دا
داۋى مەنجەلىك ئاوى ئىفرازى كرد
دەریاپەك كارەباي گەرەكىان كۈژاپەك
مۆمى دەریاپەكى داگىرساند
دەریاپەك كەپۇرى دەریاپەكى شىكاند
دەریا لە بنكەپەقلىسى تاوان سکالالى تۆمارنەكىد
دەریاپەك كورپىكى بۇو لە دەريادا خنکاندى
دەریاپەك لە مۇتىلى پايتەختدا دانىشت
داۋى دوو پەرداخ ئاوى دەریاپەك كى دەریاپەك
دەریاپەك بەلەمى نىيۆ كەشتى دەریاپەكى بىنى
سلاڭىلى نەكىد
پاسەوانانى دەریاپەك گازكىد
لە زىندانى كنارى دوورگەي دەریاپەكدا بىبەستنەوە
دەریاپەك لە پەنجەرهى دەریاپەكەوە رۆشتە ژۇورى
جىڭە دەریا هىچ دەریاپەكى نەدىتەوە
دەریاپەك بلىتىكى بىرى

سه‌یری فلیمی ده‌ریایه‌کی کرد
باسی به‌سه‌رهاتی نغروبوونی ده‌ریایه‌کی ده‌کرد
پاله‌وانی فلیمه‌که ده‌ریایه‌ک بwoo
که‌ناری ده‌ریای نه‌دیتبوو
ده‌ریایه‌ک گوشتی برای ده‌ریایه‌کی خوارد پیّی هرس نه‌بwoo
ده‌ریایه‌ک که‌زیی ده‌ریایه‌کی راکیشا
که‌وته نیو ده‌ریایه‌که‌وه
جله‌کانی ته‌ر بwoo
دایکی ده‌ریای سه‌رزه‌نشتی کرد
ده‌ریایه‌ک رؤیشته پایته‌خت
له خالی پشکنینی ده‌ریایه‌ک،
ده‌ریایه‌ک به بارمته‌ی گرت
داوای ده‌ریایه‌ک دوّلاری کرد
ده‌ریا نه‌بwoo ، ده‌ریا له‌سه‌ری دا
خوینی ده‌ریا پژا
ده‌ریایه‌ک ده‌ریای خویناوی کرد
قومیک ئاوی ده‌ریایان بق نه‌برد
ده‌ریایه‌ک له بازپی ده‌ریا سه‌ته‌لايتی ده‌ریای کپی
به‌كارته‌وه که‌نالی ده‌ریای وه‌رنه‌گرت
ده‌ریایه‌ک له ده‌ركه‌ی نووسینگه‌ی ئینته‌رنیتی ده‌ریا چووه ثوری
سه‌یری سایتی ده‌ریای ده‌ریای ده‌کرد
ده‌ریایه‌ک ئیمیلیکی له ده‌ریای ده‌سته‌خوشکیه‌وه بق هات
نه‌یخویند‌هوه دیلیتی کرد
ده‌ریایه‌ک سه‌ری له مالی ده‌ریای ئامۆزای دا
ده‌ریای ئامۆزای له‌سه‌ر کار بwoo

هاوسهرهکهی خولکی نه کرد
دهریاییه ک له گه ل ده ریاییه کدا دیمانه یه کی سازده دا
پرسیاری ده ریایی لیکرد
دهریاییه ک خهونی بینی ببیته ده ریاییه ک
خهونی ده ریاییه ک قووت بdat
ده ریاییه ک چامهی ده ریایی ده نووسی
له نیو دیپی ده ریادا
خوی فه شیردبوو
ده ریاییه ک له ناو با خچهی چامهی ده ریاییه کدا گیرسایه وه
هه موو کیشه کانی ته رکرد
ده ریاییه ک له ئامیزی ده ریاییه کدا باویشکی دا
له سه ر نوینی ده ریاییه ک خه واندیان
ده ریاییه ک خهونی سهیری بینی
ده ریاییه ک له ناو له پی ده ریاییه کدا توایه وه
بوو به دلقوپی ده ریاییه ک
بو نیو ده ریا گه رایه وه
ده ریاییه ک ده ریایی بینی
پر ده ریاییه ک گریا
ده ریایی ب بو بینن
ده ریاییه ک چووه خوازبینی ده ریاییه ک
باوکی ده ریا قایل نه بوو
به ده ریایی شاد بکات
ده ریاییه ک سروودی ده ریایی ده گوته وه و
له ده ریایی ئوازدا خنکا
ژیواری ده ریا پیی نه زانی

دهريايیهك هات مانگي دهرييا ببینیت

له لیواری دهريادا بزریوو

دهريايیهك دهريایي دهريایي دهويست

مالی دهريایي دهريایيان پی نیشان دا

لهگهړکی دهريادا

منداله وردکهی ګهړهک

بهدواي کهون

تا پیی کرا له دهريادا خوی بزرکرد

دهريايیهك دهرييا بمو به دهرييا

دهريایي دهريایي به دهرييا کرد ! ! !

تهمووزی 2005

سی كورته هۆنراو

1 - قۆخ

قۆخىك تكايه ناو زاري قۆخىك
قۆخىكى قۆخانى لە قۆخ دا
قۆخ بۇو قۆخى قۆخىن
دەروازەي قۆخى
لە نىگاي قۆخى قۆخدار
داخست

گيانى بە گيانى قۆخى شەوارەي قۆخدا كرد
تا قۆخ لە سەيرانى قۆخ
بۇ باوهشى خەونى قۆخ
بە قۆخە قۆخ
دەبىتەوه قۆخ ! ! !

2 - رېڭە

دوو رېڭە

بۇون بە برادەرى رېڭە يەك
رېڭە يەك رېڭە يى بە دوو رېڭە گرت
رېڭە كان چوون بۇ لاي رېڭە
رېڭە رېڭە يى بە رېڭە كان نەدا
وەلامى رېڭە بەندە وە
تا رېڭە دەچىتە سەر رېڭە
لە رېڭە دوو رېڭە بە رېڭە دەبن
دىنەوه سەر رېڭە !!!

3 - ماق

ماچیک ماچی له ماچیکی ماچ کرد
ماچی ماچ له ماچ زیز بیو
ماچ ماچیئی له فرهنهنگی ماچ
به ماچی ماچ
قهده غه کرد
ماچیک له ئامیزی ماچدا
خهونی به ماچی ماچه وه دی
ماچ بیوه ته بیوه کی ماچ
له زه ماوه ندی ماچدا
ماچی ماچ
بېسەر ماچاندا دە ماچیئینیت
ماچیک له شەوی ماچدا
بېچووه ماچی بېسەر ماچاندا ماچاند
له ماچی ماچیندا
گەلای ماچی وەراندە زاری ماچی ماچه وه
ماچ هەنگوینی ماچ بیو
له بەھاری ماچدا
شانەی ماچی لە هەنگی ماچ کردە وه
تا ماچ لە سەر ماچ لە ماچیندا
بېنە ماچی ماچین
ماچیک بیو به ماچ
له شاری ماچدا
پىگەی ماچ ماچینی بزرگرد
تا ماچی ماچ
دەستى ماچی ماچینی نەگرت
ماچ نە بیوه وه ماچ !!!

2005/9/19

دۇو چامەن ڪورت

۱ - شاعيرىك

لە دەروازەي شارىكدا بۇ
دەنگى شاعيرىكىان كېرى
بەندى دلى وشه كانيان بېرى
سنگى سەرواكانيان درې
چامەكانيان لى سەندەھوھو
كىشەكانيان بەرەوازىكىد
شاعيريان برد
فيئە پېيەھەلدىانيان كرد
مەدالياي زىپيان به سنگدا كرد
لە كۆشكىكى رازاوهدا
پىشتى لە چامەي رەسەن كرد
لەسەر نويىنى ستايىش راڭشا
بەرەو هەوارازى فيز هەلکشا
زورپناي ساختەي هىنناو
فووی پىدا كرد
سەرو مىشكى چامەكانى برد
درۇي لە دۇوی درق رىسا
گوئى ئاوازو پىتمى كەپ كرد
كەسىك نەبوو گوئى لى بىگرىت
بە دەھۆلى پىداھەلدان
بۇو بە خاوهنى كۆشك و سامان
هاورى و هاوهلآنى لە ياد نەما
ئەوهندەي گوت ئەوهندى گوت

هاواری کرد هاواری کرد
دهزووی دهندگ و ئاوازو ریتمنی پسا
له ناو كوشکى رازاوهدا
تاك و تەنیا مرد !!!

2 - ئېرە

رۇزىك لە رۇزان، بېرەدا تىيەپەرم
نايەمەوه
لەو پەنجەرهەوە تەماشاي رووی مانگ ناكەم
لەو باخچەوه
بۇنى گولەكان ھەلناڭمۇم
لە ناو ئەو ھەرىزەدا راناڭشىيم
پەنجە ناسكەكانى پەرى شىعەر تىئر ناگوشىم
گۈئى لەو پەيتمەى لەنجهت ناگرم
ئەو فرمىسىكەى وشەت ناسىرم
تىيەپەرم
دەپقۇم ، نايەمەوه
گۈيىم لە هاوارو قىيىزەت نابىيت
پەشەبای خەون رامدەمالىت
هازەرى پۇوبارەكان
جىم دەھىلىن
دەپقۇم نايەمەوه
رۇوبارىيەم
كە پۇيىشتىم ، ئاۋەر لە كەنارەكان
نادەمەوه
بەو كۆلان و كۈوچەيەدا تىيەپەرم
ئەشكى چاوى شەكەتىي تو نا ... ناسىرم

له‌گه ل سروهی شیعره کاندا هه‌لناکه م و
ئاوازه کان نالیمەوه

بەرە بەیان

نایه م چاوی خه والووی تیر نه نوستووت
هه‌لناسینم

رازه کانی شەوانى چووت
نادرکىيىم

سیوه لاسوورهی رووت
ناقرتىيىم

ملوانکەی گەردنى بىيگەردت
ناپچىرىيىم

گر لە خەون و لە ھەناسەت بەرنادەم و
بەژنى بەختت ناسووتىيىم
کە پۆيىشتم نايەمه وە

دەرۇم

دەرۇم

دەرۇم

تەنيا بۆ خۆم

تا چاو بېكەت نامبىينيە وە
تا با ھەلکات نامبىينيە وە

ھەر دەرۇم دەرۇم

لە چاو

ب

ز

ر

د

ھ

ب

2006/11/20

!!!! μ

شەو

1. شەو

شەویکیان خۆی لى تۇراند
لە زىر درەختى بى دەنگىدا
دای لە پەمھى گريان
ئەشكى بىرچۈونەوهى داباراند!

2. ئەوين

حەزم لى كرد
لىيى وردىبۇومەوه
بىنیم
لەگەل رەشهبای غەمدا
كىيېرەركى دەكات
ئوقەم لە خۆ بىرى
بەشكى دەمەۋئىواران
بەدىدى شادبىم
لى رۆيىشت و
پەرى خوشەويىستى و شادى تۇراند!

3. جۆگە

چۈون جۆگەى گوندەكەم
لەئەزىزەتى ئازاردا
لە ئەزىزەتى پەزاردا
لۇول و پىيچ دەخۆم و
پىيچ دەكەمهوه
چۈون پۇوبارىيکى ماندوو

ئەسپاپىي دەكشىم
غەم و پەزارەكان
لە جۆگە يەكدا دادەبارن
كانىيەكان ژ بىريان كردىت!!

4. گەنجىنه

چاوه كانت دوو مانگن
پىگەي ژيانم بۇون دەكەنەوە
گەوالە ھورى غەميان
تىيىدا نابىين
گەنجىنهى بىرەوەرى نەبىت
چاوه كانت
دوو مانگى ئاسمانى بەيەك گەيشتنى
تىرى دىداريان
دل و جەرگ دەسمى!!

5. ترس

دەترسم
پايىز راوت بىتىت
دەترسم
ناوبانگى بېرىفيتىت
دەترسم
بارانى ئارەزووەكان تەرت بىن
دەترسم
لە ئامىزى ئاسماندا
بىكەويتە گيانەلا

6. مشت و مر

دەروازەی غەم

بەسەر كۆچپەویدا والا يە

چاوى ئارەزۇو

شەمشىرى هەناسە بېكىي پاكيشاوه

لە پىككە يىشتىنلىكى هەلكىشاوه

ھەر چاوه رېي دەكەم

مشت و مېرى نىۋانىشمان

باڭدەيەكى شەيداي فەپىن

بەرەو ھىللانەي ئاوازو

گەمەگەم!

7. ھەشتەمین رۆژ

ھەشتەمین رۆژى ھەفتە

سەرت لىدەدەم

تا سرۇودى سىزىدەمین مانگ بلىمەوە

سرۇودى پاستى

سەرت لىدەدەم

تا پىت پابگەيەنم

كاتى بىست و پىنچەمین سەعاتى

پۇزى ئەقىندارىيە و ھەتاوى ئەۋىنمان

بەر پىي پۇوناك كردۇوينەوە!

8. بىرچۈونەوە

ساتەكانى ئەۋىندارى

پەنجەرە كانى دلدارى

تالىيەكانى دوورىم

له بير ناچنهوه
ئه و ئازاره يش ژ بير ناكەم
ھەردووکمان
له بنى بىرەكەدا
بە دەستى دەست و پىوهندەكانى
سولتانەوه
چەشتىمان !!

2007/1/26

هزو شايلوغانى پرسىار

ئەو شەقامەى لە تەنېشتنى هزوھەكانتهوه

باويشىكى گەردهلوللى دەدات

چاوى بە فرقى مانگەشەو نەكەوتتووه

ئەو نامەيەى بە دېرى شىكى

دەست پى دەكات

ئەسپى بى حىلکەى چاوهزارە

بە دەوري قەلاتى بىردا

غار غارىنى ھەناسەى با دەكات

با سوارى پشتى هزوھ سووتاوهكانه

ھزوھ سووتاوايش

جلەوى خەونى لاپەرەكانى دويىنى

لە دەستى ئاسۇئى تەسکى خۆرەتاو

ناستىئىنېت

ئەسپى دەقەر مل لە پەنجەرهى پىكىدادانەكان

دەسویت

سویسکەى نىيۇ ھىللانەى وىنە دپراوهكان

گورانى و لازە

بۇ تەرمى ھىلکە دپراوهكان

كۆ دەكاتهوه

ئاو ماچى سوور لە چاوى باران دەرفىنېت

باوهشى هوش بە بالاي زامەكاندا

ناكات

ئەو شىرەى دويىنى

بە بەردىم پەشىنوسە پەپۈوتەكاندا

پىستەى ھەرەشەى لە گەردىنى وشەكان

دەئالاندو

کەلبەی لە پوومەتى مندالە زەندەق چووهكان

جىز دەكردەوە

لە ئاھەنگى شاردىنهوهى وىئە قىيىزە ونەكەيدا

پېشەنەي گولله

بە ئاسمانى شارهەوە

سروودى ھەتاوى خەواللۇوى

بە گويى كەپى زەردەواللەكاندا

پەرت دەكردەوە

ئەو شىرەنە دويىنى

پەفتارو كىدارى لە پىستى شىردا

قەشىرىدبوو

قۇرتى مىشۇو سەرجەلەي ساختە

بۆ دەنووسىيەوە

سەردىپى نەبەردىيە دەستكىردەكانى تۈورپ دەداو

تەزبىحى بىنەنە دەپىيەوە

قۇرتەكان

لە باوهشى دارستانە ترساوهكانى شارو

جوڭلە لىخنەكانى ھەستدا

دەلەرزىن

ئەو تفەنگەنە دويىنى

لولەي ھەپەشەي لە لووتکەي سەر بە تەمى

چىا سەركەشەكانى بەفر

دەكىد

زەندەقى مەلۇتكەي دلە سەۋزەكانى دەبرىد

لە مۆزەخانەي ھەپاج و بىرچۈونەوەدا

گىرساوهتەوە

ئەو گەردانەي لە پېگەي شەكەتىدا

ببو به هاوەلی خەونەکان
 دەزۇوی بىرچۈونەوەی ھەتاو شكۆدار ناکات
 پىگەی بىرەوەرىيە سرکەکان
 ئاسكى ھەناسەسى سوار
 بە لازەى دەستەمۆى ئىوارە
 گۈش دەكەت
 شكۆدارى لە بىنىنى گلىنەى خۆرۇ
 دەست لە ملانىي تىشكەدا
 ھەناسەپرپەكىي رېڭىزى ھەينىيە
 شەموان قەرەۋىلەي پشۇو
 بىزار دەكەت
 باران نامەيەكى پۇوشىئراوە
 لەسەر كاغەزى ئاورىشمىيەكى شىن
 پاڭشاوه
 دلۇپى شوين
 بە دەورى چاوه كانىيەوە
 پرسەى رېڭىزى ناھەموار دەگەن
 دېيت قىلى پرسىيارىك دېنيت
 زارى تەرەككىي پرسىيارەكان
 قوت دەكەيتەوە
 با بۆ باوهشى بۆران و
 سروه بۆ ئامىزى دەريا
 پەوانە دەكەيتەوە
 داناىيى پرسىيار لەۋەدایە
 سوخەمەى ھۆشت بەرەللا نەكەيت
 دروشمى سەر زارى ئىوارە كۆپ
 بۆ قەتماغەى بىرینەكانى گەردەلۈول
 بەرز نەكەيتەوە

پیپه‌وی ئە و یاساشکیننیه
 پاشقولی فیلی سەردەمی جالجالووکەیه
 گەردنى و شە جەپپنراوه کان
 دوا میخى دەوارى پسته بى پیتەمە کانه
 لیزمەی ھەپەشەو گورپەشە تالله کان
 مل لە دیوارى ورە بىدارە کان دەسۈون
 هزرت هزريوھ
 لە هزرى هزرانى هزدا
 دیواو دیوھ
 تا هزر بىركات
 هزرت هزرى هزراوى چنيوھ
 ئە و شەوهى كاكىشانى هزرت كشا
 بىرت لە و هزرانە دەكردەوھ
 لووتەوانەی نەفرەتىيان رسکيويھ
 گوارەی گوپپايدىلى تەماشاييان خەملۇيە
 تا گەردانەی پسته نەجمىيە کان
 باڭگى گوللۇي دەنگت نەكەن
 تا گلەئىنەی پرسىيارە رېفيوھ کان
 سەرى ھۆش لە سىنەي خەمت نەدەن
 بالله خانەي وەلام لەناختدا
 ناجمييەت
 تا ھەناسەي با
 سىيەكانى خەيال
 لە خرۇكەي خويىنى ژيانى ليوان ليۋ
 لە گەردانەي خەوتىدا
 نەشواتەوھ
 شانەكانى مىشكى ئارەزۈوت
 جووت نابن

به جووت بعونی نیازه کانی دروشمی پی
باویشکی نیوه رؤی مانگ
بهیداخی شه که ت
هله لدھ په سیریت
ئه و ناوھی له ناوی ناوت نابو
زاری فرهنگی کی دی
ده کردھ وھ
تو به هنگاوی ماندو
پرسیارت له مالی پیتم ده کرد
ئه و کورسییه لی له ئاگرھ سوره که پیار
قاچه کانی سووتا بون
بهر په شه بای دهستی گهندھلی کیبھ رکھ که وھ
له زیر سمی ئه سپه دارینه خوردا
فرمیسکی لاساری ده ریزیت
جله وی بھر کوسه بھارانی کھو تو وھ
کیزی باران ملوانکه تورانی له مله
زاوی سال چاوه رواني مرواری
ھه ورھ تریشقة وھر زه سه و زه کانه
وھ رزیش به خوینی میژووی دھلھ سه سوره
میژوو چھ مولھی نه فرہت
له پوومه تی وھر زنوقم ده کات
ئه و پیبازه دور دهسته په ناکان دور ده خاتھ وھ
پسته مه رگ له چاوه زار
ماره ده کات
دانایی ئه و نقیمه شینه نییه
به ته ویلی به ختی بیره وھ
ببریسکیتھ وھ
تا ملوانکه کان

دانه دانه له گه ردنی پوژنه که یته وه
 تیشکی دیتن پیی هوزارت پی نیشان نادات
 ئه و ئاوازه‌ی ریتمی هنسکی خۆی پووتاند ووه
 شوین پیی تۆزو بای بیزاری که وت
 توچوکی ئه و چوکه یت
 له کاروانی پیته کانی زاردا
 ده زووه کانی قورگت پسینراون
 ئه و زاره بى زاره یت
 زاره کانی زارت تیک ئالاون
 کوللووی و هر زت تى ئالاون
 هه ناسه‌ی و هر زه کان سوارن
 هنسکی مانگه کان بوارن
 سروهت هنگاویکی به جیماوی
 تاسه‌ی سووتاوی قله نده ریکی ئه م هه تاوه
 بى سره وته يه
 له شایلۇغانی پرسیاره تاله کاندا
 واقی ئهندیشه‌ی چاویلکه‌ی پوژ
 دروشمیکی ئه بلەقاوی په فتاره
 مانشیتی خه و هنوتکه‌ی دیواره
 له ئامیزی پرسیاردا پرسیاره
 به تله پیشی سه رسپرماندا
 به ره و ژیی هه ناسه بېکی خه و نه بزېکاوه کان
 هەلزناوه
 ئه و گرمۇلە پرسیارانه‌ی ده و رووژین
 بى به رسقن
 ئه و شه كرمۇلانه‌ی دە خزین
 هەرسەر كىن
 با ويئە كەت نە قرتىئىرىت

ئەو بازدانە

بە ھەنگاوى دەلەسە

ھەلمەواسە

كەى پىناسە

چوارچىوهى خەونەكان دەگرىتەوە

شەو ھەناسەيەكى خنكاوه

با دەروازەيەكى تۆراوه

ئاسمان پەنكىكى بىرکاوه

پى گەللى داربەرۇويەكى تۆراوه

چىا پۇوبارىكى لە گىژەنك دەرهىنراوه

كانى تۈنۈلىكى تارىك و

جۆگە بىكىكى سووتىنراوه

بازوو گۆچانىكى شكىنراوه

چاول خويىنەو خويىنى بۇزى تى زاوە

ھەوال وشەيەكى پەش داگەپاوه

نەكەيت خۆت لە قەرەى ھەناسە بدەيت

نەكەيت پەنجە بۇ دوگمەى تاسە بىبەيت

نەكەيت شايلىقغانى پرسىيار

بە بەرسقى كەنار

پۇون كەيتەوە

نەكەيت ئەم ھەتوانە

بۇ چاولى زام

نۇئى كەيتەوە

نەكەيت تايىتلىك بىيت

بى سەرەتاو كۆتايى بىيت

نەكەيت پەرداخىكى بزەى زەرد بىيت

پەيكەرىكى خوارو خىچى بەرد بىيت

لافاولى گالىتەجارى

له زستانی پر په هیلله و زو قمی نادانا یی
ورپنه دا

غل بیته وه

ئه و شه وهی شه و ده نویت

هه تاو هه لدیت

ئه ستیره ئیشک ناگریت

ئاسق ئاسمان به جى دیلیت

پووبار كه نار ده تورینیت

قوئناغ رې ده رفیئنیت

ئاو خۆی کۆ ده کاته ووه

هزرى کانى ناهزینیت

خورپه گه رووی خۆی كپ ده کات

تاڭگە ئاوازه کان ده سپیتە وه

دروشم له دواي دروشم

دروشم ده پسینیت

پەنگ له دواي پەنگ کال ده بیتە وه

پې بەره و هەوراز مل ده نیتە وه

ھەوراز له نشیودا ده گىرسىتە وه

چاوى هزرت

وشەي رسەي نەھامەتى

ناخوييئتە وه

چراي كزى خويىندە وه

بەسەر پىدى پىدە كاندا

غلىور غلىور ده بیتە وه

چەوگانە کان هەل ده گریت و

فرمیسکى رېڭىز

ناسپیتە وه

فرمیسک مىزۇويەكى خويىنا ويي

ملوانکه‌ی دوینی
بیر دینیت‌وه
گه‌ردانه دوای گه‌ردانه ده‌که‌ویت
هه‌وال ده‌لیت :
مه‌دال نقیمیکی شکاوه
له‌به‌ر چاوی هه‌تاوه
ده‌رۆزه‌که‌ری می‌ژوو
له‌نیو له‌پی ناوه
له‌پ چه‌پۆکی نه‌فره‌ته
نه‌فره‌ت ملوانکه‌ی خهون ده‌هونیت‌وه
خهون له خهون هه‌لیت
بالوره‌کان ده‌زین
بسک و بازووی با
ده‌ته‌زین
با گله‌ی خۆی ده‌نیزیت
هه‌ور ته‌رزه ده‌پیزیت
باران سروودی بئ بارانی ده‌بیزیت
سال و هرز قه‌رد ده‌کات و
وه‌رزیش له سال هه‌لیت
هاوین نستان ده‌ره‌تینیت
پاییز به‌هار ده‌ته‌زینیت
با هۆره‌ی گه‌رما ده‌چریت و
پیتم لازه‌ی سه‌رما ئه‌زبه‌ر ده‌کات
ئه‌و خهونه‌ی دایکم ده‌بیبینی
هه‌وریکی هه‌لنه‌هاتووه
ساجی رۆژگار ده‌پسونوتینیت
ئه‌و هۆره‌یه‌ی باوکم ئه‌زبه‌ری کردبوو
چیاو پووبار

نەيانقوسته وە

ئەو رېگەيەى نەيپریم

ھەورازەكانى فرييو دا

ئەو شەوهى بەرگى نۇوتەكى دەباراند

پاييز گەللى خەونەكانى دەتاراند

هاوين راپورتى گەرمای دەنۈسى

گەرمایش گىرى سەونى دەبەشىيەوە

سەون سەونى دەسۈوتاند

تۆى رېبوارى ئەسپ تۆراو

حىلکەي ئەسپى مىژۇوت

نەدبىسترا

خەناوکەي خەونەكانى

بە بەرچاوى رېڭىزى ھەينى جوگرافياوە

زەوت دەكرا

زارى گريان دەهاتە گۇ

ئەشك و فرمىسىكى تۆ

دەرياي چاوى ھۆشيان دەتهنىيەوە

لە پانتايى شاردا

لازەكانى بەرنىسىكى غەميان دەدا

ناز لە رېitm و ئاوازى نۇئى

دەتۆرا

ستران رېيى ھەناوى بىز دەكىد

حەيران لە قەللتى بىردا

پەنای تکاي بۆ بەزى مەقام دەبرد

ئەى حەيرانى دلى خەفەت

ئەم برووسكەت

لە چى دەوارىيکى دالدىان و ئەشكەوتەوە

قۆستۈوهتەوە

خهفهت کاروانیکی حهسرهت زدههی
دەقەریکی بى هەوال و
دەمژمیرە

کەلانیکی بى شمشیرە

سوپیریکی بى سیبەرو بى سوپیرە
ئەی غەمزەدەی رۆزگاری شیت
ئەم ھەنسکى شەوارەیەت
لە چ گەمییەکى بى گەمیەوان
لە چ سەولیکى بى ناونیشان
لە چ چەرخیکى بى دەرهەتان
وەرگرتۇوە

چ قورپگىکى نەمامەتى و بەلا
بازووی گیانى ھیواو ئومىدى تۆى
رېزاندووە

گپى رپکى سەردەمەكان
چەندىن جاپو تايەو شەغرهو
بەرى رەنجيان
سۇوتاندووە

خەرمان لە دواى خەرمان

بە بەرچاۋى پەرى ھەتاوهەو
خەرمانەكانت دىزنان
شكارته و گەنمى بازووی بەخت
ھاتنە شەوتىن

زارى سۆزىك نەتەرەكى
ئەشكى بەزەيى

نەرپژايە سەركولىمى زرته بۆزە دلىپەقەكان
لە ھزرىكى ھزىندا دەھزىنەت
ھزى ئاسقىيەكى ھزراوه

پهی به چ هزیکی نه هزارو بهیت
هزیکی نه در کاوه
هر ده هزی و
له گه ل هزی هزره کاندا
له پیده شت و چه می ماندو ویه تی پر چه و گاندا
به باویشکی خه ياله و هر ده خه بنتیت
هزیکی به هزر راوده نیتیت
هورهی پیتمت
لاژهی ستران
ده لیته وه
په نگی ئاسوی هزره کانت
له هزیندا کال ده بیته وه
تؤی بی خورو بی چه و گان
ترووسکهی ده قه ریکت لیوه دیاره
تا چاوی ماندو وی خه و نت بپکات
بی هه تاوه
بی ئاوازو بی مه قامه
بی هه ناوه
بی ته رازوو، بی ئاسمان
له دوو پیانی پستهی بی به لیندا
په شوکاویت
تینووی ئوقیانو و سیک پیتم و ئاوازی هوره و لاژه و حهیران !!

2008/4/20 پیر مام

حەوتەوانەی ھەمور

1

نیو سەددەیە

ئەم گەممەیە

پەلە ھەورى چاودەروانى دواى بارانى نیوهشەوه

شەو رايەخى تىنۇوى خەوه

وەنەوز ھەناسە سوار

خەون پەنجەرەيە

رۇوداودەكان دىوار

2

گۈلىنىكى سوور

لەسەر سنور

خلتانى خويىنى سوورە

نزيك لەمەرگ

ئاوىزانى چاودەروانىيەكى دوورە

3

ئاو

دروشىيىكى شىينى پىشان دام

چاوى ھۆشم ئەبلەقى

دللى رۆزىم واق ورپماو

ئاو رۆشىنكەرەوه

بەسەر ھىيەلەكانى ترسەوه

يارى مەرگى دەست پى دەكرد

4

دەچۈومە شەقامى بىر كردنەوه

لاقى ھۆشم ماندوو

دلی رۆژگار شەکەت

بىرەوەرى تەمەنى زۇو خەفەت

رېستەئ بەلىن فرمىسىك

پىاسە باپۇلەيە كى بەسەرچۇرۇ

شۆستەئ ئىوارە بىزار

شىشال و دوزھەلى تەمەن

دۇو جەلەوي بىركاراوى

دەستى دۇو شۆرەسوار

5

لەگەل باوكم

سېروان بوارى نەداین

بەرەو گىزەنگى قۇولى

توند توند رايىدەپىچاين

پى مەلە پاسپۇرتى دەربازبۇون بۇو

مەرگ لەگەل قورگمان

سەرتاتىكىي شانازى دەكرد

لە كەنارى ئاوه كەوه ژيان پىدەكەنى و

رېقى مەرگى هەر ھەلدىستاند

6

ھەورەتىشىقەي غەم

تەزىيىھى پچرىنزاوى دەستى رۆژ بۇو

دانە دانە

بەناو درېك و دالى

دلی ھەناسەمدا

رۆچۈوه خوار

درېك بۇو به ژان و

تەزبىح بۇو بە مار

7

وشەكان

ئامادەباشى خۆيان بەرانبەر بە رىستەكان

گورج راگەياند

فرمانەكان

لە جىيىناوه كان زيز بۇون

ئامرازەكان لە گەردىنى بەركارەكان ئالان

لەو لاوه كارا هات و

ھەموو ياسايىھى سىننتاكسى شىۋاند

8

چەكى رېڭىزەنەي سکالاھى

سکالا لە دايىكى ئالاھى

رېڭىزەنەي سکالاھى

بۇ خواودەند ناوگەلىٰ والاھى

مانگى جارىك

بەدەنگى ئارەزووی وييە نايە

9

قامىشەلەن چەمىي هەتاو بۇو

رېڭىھى قوتاپخانەي دەپازاندەوە

كارگى سەر رېڭىھى

بەيانيان سلاۋى خەونى

لە ھەگبەي پەرتۈوكە كان دەكرد

پەرتۈوك

چىرۇكى پاشاۋ كورە ھەزارى

بۇ كانە كارگ دەگىرپايدە

10

باران شهلا لله‌ی ده کرد

رپه هیله‌ی تا سه رئیسک ده بخووساند

ریگه‌ی مال دوور

باوکی نیگدران، پهشیو، چاو له ریگه و سنور

ملوانکه‌ی چاوه روانی و پشوو نزیک گوند

ده پچرایه وه

دل ئاوری له ترس نه دایه وه

2009

ترووسکمی ده قمریک خمنده

جه ژنه و

له میزه به دیداری خاکی به رپیی سوزت
نه گه یشتوم

شهرمه زاری نیگای رهنج و کوشش سه وزه کانت بوم
دورویت ده ریایه کی سویری پیکنه گه یشن و عه بدالیه
هه ناسه هی ساردي روزگارم

له ناو گه رده لولی بئ هووده بی سه رده مدا
ده بینمه و

غه می که شتیه تیکشاوه که هی ماندو و بوونت
باری قورسی را بورد و وه

به سه ر شانی داته کیوی ئه م و هر زه ناسکه هی دلمه و هیه
بیرمه

به ناو تونیلی تاریک و نووته کی پر له نه زانین و دواکه و توویی و
ئه فسانه دا

په لکیشی ریگه هی پووناکی ئه فراندن و زانیت
ده کردم

بیرمه

دار پووجانی مه ره زه هاوینی کوسپ و ته گه ره کانت ده پنی و
زولفی خه نه بی خه و نه نه رزکه کانت
شانه ده کرد

سواری ئه سپی شه که تی ده بوبیت و
به چیای هات و نه هاتی و هر زی قات و قری هزدا
به ره و لووتکه هی ئاسوی هیوا چاو گه شه کان
ملی تامه زرؤییت ده نا

تا قردیله‌ی په‌نگاو په‌نگی خۆزگه دی‌رینه‌کان
له پرچی په‌نگاله‌ی ئەستیّره‌کانی ئاسمانی پەقۇز
بکەيتەوه

بىرمە

داستانیک میشۇوی پەلە نەھامەتى
پېگەی ئەسپى خەونەکانی تەنبیوویتەوه
تۆیش جلەوی هىزۇ تواناى بازۇوت
بەرەو كەنارى ئەوبەرى پەزگاربۇون
پادەوشاند

زەردەسىرى چۆمى بەختى
بە ئاگرى كۆشىش و گۈرى شەكەتى
دەسووتاند

ھىزو بىرو لى رامان
لە دواى ئەسپى ماندووته‌وه
تۆزىيان دەكرد

بىرمە

برىن و زامى پەنجەکانى ھۆشت
لە دەلاقەى درزى نەھامەتىيەکانەوه
خويىنى بى كەسى و بى بالىيان
لى دەچۆپا

بىرمە

بزەى سۆزۈ ئەوين
لەسەر لىئۆى بەختى میشۇوت دتۇرا
تۆیش لە بەرەبەيانى خەونى نەزۆك و نەسرەوتىدا
گولى ھیوات لە بەرۆكى ئارەزۈوه‌کان دەدا
تا دالىي نەھامەتى بەر بگىرت و
زارۆكى خەون كاگولكى بکات

بىرمە

دهغل و دانی کیلگه و شکارتەی پۇزگارت
 دەدورىيە وەو
 مەلۇي گەنم و جۆي ئارەزۇوت دەنایە وەو
 خەرمانى شەكەتىت گىرە دەكردو
 دانە ويىلەي ورەو توانات شەن دەكرد
 تا تارىكى تونىلى نەزانىن
 بېرە وىتە وە
 تا گوندىك ئارەزۇو
 چۆمىك ئاوات و
 دەشتىك ھيواو
 دەقەرىيە خەندە بشنىتە وە
 بېرمە
 گورىسى كۆسپ ملى پەنجى دەجە راندىت
 تارىكى شەوگارى پەش
 مەلى توanaxى دەتە راندىت
 تۆيش لە ئامىزى لازھو
 هۆرەي خەونە كاندا
 ئاوازى بەزم و پەزىمى نەبەزىنت دەچپى
 سەختى و ھەللت و ھەورازى پىت دەپرى
 لە ناو گىزەلولكەي واق ورپمان و بىن دەرهە تانيدا
 ئارەقهى بە لووتىكەي خەون گەيىشتىت
 دەسپى
 جەڭنە و
 ھەموو ھىزو بىرى ئۆغرى كەرنىزىن
 زەفەرى لى سەندۈرمە
 شەرمەزارى بازۇوى كۆشش و شەكەتىت
 لە دوورپىانى شەرمدا دلگىرى كەرمە
 كەى لە بەرپىي خاكى خاكسەراتا

دەستەو يەخەی شەرم
پاوهستم و
دانە دانە ملوانکەی شەرم راپسکىنم
ماچىكى قۇول
لە نىّو چەوانى باوكايەتىت
بىرىئىم !

2009/9/21

کاشکا من لموی بام (*)

کاشکا رپلە من لهوئ بام
بەيانيان زوو
دواى قاوەلتى و چا خواردنەوە
دەستى شەنېرەم گرتبا
بە باوەشىئەك ھيواو ئاواتەوە
بۆ تەلارى فيرگەم بردبا
جار جار ئاورەم لە نشىنگەتان
دابايەوە
جار جار سەرى ئارەزۇوم
بۆ شىنالىي ئاسمان
بلنە كردىبايەوە
جار جار لە پەنجەرەوە
لە سەرەتاتكىيى شانىام روانىبا
تا بەرددەم فيرگە شەنېرەم بردبا
دەست لە ملانىيى چاودەرىم كردىبا
تا وانەكانى خويىندبا
ھەردووپيش دوو بە دوو ھاتباينەوە
برىا كىيىم من لهوئ بام
شانىام لە باوەش كردىبا
گازى خۆشەويىستىم لە گۈنای گرتبا
پەنجە نەرمە كانى هيىنابا
تەل تەل قىرى راكيشىبابام
نقولچىكى لە گۈنا گرتباام
ھەولى دابا

خوی له باوهشم فری برات
 منیش توند توندم گرتبا
 بريا رۆلە من لەوی بام
 چوروباینه سووپەر ماركتیک
 گالیسکەکەی شانیام پاڭ دابایه
 شیرو قاوەو شەکرۆکەم بۆ کرپیا
 جار جار لەگەل زەردەخەنەو
 پیکەنیندا وینەیەکی شیرینم گرتبايە
 خۆزگە رۆلە من لەوی بام
 گوئیم لە دەنگى ناسکت گرتبايە
 شەنیر شەنیرو شانیا شانیات
 به گوتىمدا دابایه
 بريا كچم من لەوی بام
 چاوم لە بهژنی زرافت بايە
 چۈن رپوت لە خانەی يەزدان دەکرد
 چۈن دەستى شەنیرت دەگرت
 چۈن بۆ فېرگەت دەبرد
 چۈن شانیات به ملاك تىرددەکرد
 چۈن گالیسکەکەت پیش خوت دەختىست
 چۈن بازارت دەکرد
 بريا رۆلە من لەوی بام
 تەنیا چاوم لىت بوايە
 خۆزگەيش درەختىک بوايە
 لەبەر تەلارەکەتاندا
 چەرۇی بىكىرىدىيە

بۇ تا ھەتايم

لەۋى بىروايىه

لى من لىرە لەبەر چاومە

شەنئىر بە ناو ھۆلى فرۆكەخانە كەدا

پىزەكانى تىيەپەرەنەد

دەھاتە وە چەپكىيڭ ماچمان

لە گۆنا ناسكە كەدى دەپوأند

دللى لىرە دللى لەۋى بۇو

نەيدەزانى لە كۈن تەنیا دلىيڭ بەجى بىللىت

شانىا لە ئامىزى دادايدا

نەيدەزانى بۆچى وا زۇو ھات و

وا زۇو دەچىتە وە

لە كۈيىو بۆ كۈن بالى دەگرىتە وە

كەدى پى دەگرىت و

جارىكى دى كەدى دېتە وە ؟؟؟

2009/10/8 پيرمام

(*) سۆزى باوکىكە كېچە كەمى لە تاراوجەو ئاوارەبىي بىت.

دوايەمین پەيىقى مانگ

نەكەيت هەرگىز ئەو رىستە سفت و سۆلە

لە بىر بىكەيت

بەلىنىكى سوورم تىيدا بۇ كەدىتە قىدىلە و

لە زولۇقى شۇرى ئارەزووەكانم ئالاندىت

وردە ماچەكانم بۇ كەدىتە گەردانە و

لە گەردانى خۆزگەكانى ئىيوارامن جەپاندىت

بەهارىكى ئەفسۇوناۋىم

لەسەر بۇخى شكارتهى خۇشەويىستى بۇ رازاندىتە وەو

كانىيەكانى ئەويىنم تىك ئالاندو

دارسىيەكانى شادومانىم

لە قەراغ بۇوبارەكانى بەيەكگە يىشتىدا

بۇ كەدىتە پەرژىنى ژوانىكى گەردوونى و

پەپولەمى ماچم

بەرەللى باخچەكانى بەھەشتى دەرروونت كرد

بۇن و بەرامەمى گولاؤو رەيحانە و مىخەكم

بەردايە جەنگەلى چىرى پەرچەمى نازت

زىنده خەونەكانم

لە دارستانى سىئىسىنگىتدا

پەرت كەرىدە وەو

پەرسىيلكەكانى ناخم

بە ئاسمانى سامالى لىيۇەكانىدا ھەلقرىين

پاسارىيەكانى چىز

لەگۈلى ناو پەلكە شۇرەكانىدا

چاوشاركىي چىشيان دەكردو

ختووکه‌ی ئاره زووه شیتە کانیان دهدا
 ملوانکه‌ی ماچ بە گەردنی بەلیندا
 شۆر دەبۈوه وەو
 تارای سپى بە پىتى سوئىندۇ وەفادارى دەنە خشاند
 نەكەيت دوا پەيىقى مانگ لە بىر بکەيت
 من بەبى پەيىقى بەلینه سەوزەكانى لىرى ئاره زووت
 نازانم چىز لە خەونە خەواللۇوەكانى ماچ وەربىگرم
 بەبى دەستە مۆكىدى بەرچەمە نەرمە كانى بالات
 نازانم لە بەھەشتى چاوه شىنەكانى ئامىزىدا
 ئوقره بگرم
 بەو هەناسە بايە بە پىوه م
 لاي باکورى هەرىمى نازى تۆوه هەلددەكتات
 بۇن و بەرامەي خەونى پىيەو
 سەر لە جەمسەرى سەھۆلېندى گيان دەدات
 بەو پەيىقە شىريينه زىندۇوم
 هەنگۈيىنى بەلینى سەوزى لى دەتكىت
 بەو پەنگرە ماچە هەلددەكم
 زستانى سەرمماو سۆلەم گەرم دەكتە وە
 بەو سروه فىنکە دەژىيمە وە
 گەرمەسىرى ژيانم
 دەكتە زوچم و شەختەي بەختە وەرى
 بەو تىشك و بروسکە تىزە دەبۈزۈيە وە
 لاي هەتاوه كانى چاوتە وە دەبرىسىكىنە وە
 جا چۇن دلى ئەۋىنت دىيت
 لە دادگەي دلتدا
 گازىنده لە دەستى هەنگۈيىنه كانى ماچ تۆمار بکەيت
 پەنجە نەرمە كانى بەلین
 لە دۆلى مەماندا بەر خەنجەرى هەرەشە بەدەيت

نه کهیت دوا په یقى مانگ پشت گوئ بخهیت
 دلۆپ دلۆپ هەنگوینى ئارەزۇوى لى دەتكىت
 تىنۇرى سالى بىرىنگە كانى گيان دەشكىنیت
 كانى كويىرە وەبۇرى خەونە كان دەتكىنیت
 پۇوبارە كانى وشكە سالى تەمن بە ئاوى ئەوين
 قەدەزىنیت

گەردانەى مژدە بەگەردنى شادىدا دەكاتە وە
 باوهشىك گولەماچ
 لە سىنەى ئارەزۇ دەداتە وە

نه کهیت دوا په یقى مانگ لە بىر بکەيت
 چۈن دلى بەزىيەت پېت دەدات
 كورپەى خەونە پەمەيىيە كان پانەزىنیت
 چۈن چاوى هيوات بەرايى دەدات
 گاگۇلکىيى ھەنگاوه ساواكان نەبىنیت
 نه کهیت دوا په یقى مانگ ژ بىر بکەيت
 مۇورووئى ئەو سرۇودە بەھەشتىيە
 بۆ بالا ئاۋىنە نمات
 دەھۇنیتە وە

بە كلى ئەوين بىنايى خەونە ئەرخەوانىيە كان دەرىيىت
 ئەو گلىنە رەشه كويىر دەكاتە وە
 لە ئاستى گەردنى جوانىت ھەلنايەت و
 دەغەزارە كانى مىشۇو لە دەورى كوانۇرى پق
 كۆدەكاتە وە

بىرت نەچىت دوايمىن په یقى مانگ
 سەدو يەك پستەي بەللىنە
 دەزۇوە نەيارە كانى بەزى زرافت
 لە قامىشەللىنى كىنەدا
 دەپچىنیت

شارپسته‌ی هه وینه
 پارپسته‌ی خهون و کاری رانه بوردوو
 به دوای يه کدیدا ده هینیت
 بیرت نه چیت دوا په یقی مانگ
 بانگی ثوانه کانی ئیواران ده کات
 ده رزی له چکی و هفاو ئه وینداری
 له به روکی باغی سیوان ده دات
 تو ده زانیت
 بئ گولاؤی هه ناسه‌ی به لینه کانت
 دره ختی ثوان
 له با خچه‌ی ته مهنداد نارویت
 ته مهند و پک ده گریت
 په نجه‌ره‌ی دل داده خریت
 قه لب‌زی ئاره زوو و شک ده کات
 بیرت نه چیت دوا په یقی مانگ
 په یقی دلیکی په ژموردہ نییه
 له هاوینی سه وندا
 زه ردو لاواز هه لگه پیت
 پیت و وشه زاراوه کانی لیک بترازین
 بازنه کانی مه چه کی جوانیان
 له به ردہم هه په شهی نه هامه‌تی و نه زانیندا
 گشت بپسین
 په یقی مانگ
 په یقی ئه سپیکه لاوی به لینی سوار کرد و وه
 له پیده شتی غارغارین و جریتابازی سه ردہ مدا
 ده حیلکیت
 یالی خهونه کانمان شانه ده کات
 تونیله کانی شه و نخونی و بیداری تیده په رینیت

له‌گه‌ل کات و شوینه‌کاندا

پیشبرکی ده‌کات

په‌یامی پیده‌شت بُو ترۆپک و نهال و

لووتکه ده‌بات

بیرت نه‌چیت دوا په‌یقی مانگ

په‌یقیکه له‌به‌ردم زراقی به‌ژنتدا

دؤش داده‌مینیت

به ناو ده‌ریای چاوه شینه‌کانی شادیتدا

دیت و ده‌چیت و را‌ده‌مینیت

له که‌ناری دیدارت نزیک ده‌بیتته‌وه

سه‌ولی شاگه‌شکه لیده‌دات

مزده‌ی ماچی گونای پییه

له به‌هه‌شتی سینه‌و باگی سیوان بیچینیت

بیرت نه‌چیت دوا په‌یقی مانگ

گردانه‌ی ئه‌مه‌که‌و

دانه دانه به په‌نجه‌ی سۆز چنراوه

بُو سرووتی رۆژگاری به‌خته‌وه‌ری چاوه‌کانت

هه‌لکراوه

بیرت نه‌چیت په‌یقی مانگم پییه‌و

له‌سەردا دیم

ملوانکه‌ی ئه‌و په‌یقی دینم

له گه‌ردنی رۆژو به‌ژنی ئه‌ویندارت ده‌ئالیّنم

به باوه‌شیک سروودو لازه‌و حه‌یرانی مه‌سته‌وه

مه‌قامی خۆشی بُو ئه‌و به‌ژن و روخسارو چاوانه‌ت ده‌لیم

ملوانکه‌ی په‌یف پاسپورت و په‌یامی دلی بريندارمه

له‌به‌ردمی پیی نازه‌کانتمدا

پايده‌خه‌م و

له سیبه‌ری چیزی به‌ژنی به‌لینتمدا

کپنووشی وەفا

بۆ پەيچەكانى زارى نەپشکووت دەبەم

پەنچەی شەكەت بۆ هەنگۈيىنى لىئۇ درېز دەكەم

لە سەر ھەرېزى بەھەشتى دىدارت پايدەكشىم

سەرخەويىكى ماندۇوانەي ھەميشەيى دەشكىنم ! !

2010/1/8

کورسیگه‌لی به تال

کورسیگه‌لی به تال
چاوه‌پوانی که سانیکن، بین
بو چرکه‌یه کیان چهند ساتیک
له سه‌ریان پوئیشون و پشوو بد هن
پیگه‌وبانگه‌لیکی قیرتاو
له و په‌ری گوند
مرؤفیان پیدا نه گوزه‌ریوه
ئاسما نیکی سامال
تامه‌زرفی پوومه‌تی هه‌ورگه‌لی پاییزیکی دره‌نگه
جۆگه‌یه کی باریک
گله‌بی له پاساری و چوله‌که ده کات
نایه‌ن مژ به ئاوی سازگاریه‌وه بنیّن
چاوه‌گه‌لی زاق
له ئه‌زمه‌تی شوکدا واق و ریماون
کانیاوی ماندوو
گوئ له به سه‌رهاتی کیزانی گوند راده‌گرن
سه‌رکیشییه کانی ته‌مه‌نى مندالیان
ده‌گیپنه‌وه
په‌نجه‌رهی په‌نگا په‌نگ
به سیب‌هی سه‌روو پازاونه‌ته‌وه
به رووی و هشتی یاراندا
کراونه‌ته‌وه
ده‌رگه‌یه‌لیک
نه ختیک وازن
چاوه‌پوان یاران گوزه‌ر بکهن
ئه‌وانه‌ی هیشتہ له ده‌ره‌وهن

فرمیسکگه لیک به خور ده پژین
 به قه د روومهت و گوناکاندا
 نامه‌ی مالناوایی ده نه خشین
 هیشته لیوی ماچ نه یگه ستون
 لیوانگه‌لی هشك ه لاتووی تینوو
 له سه ره پیی به لین
 دوش داماون
 پووه و کانیی ئه وین دنورپ
 تینوویه‌تی خهونیان به هنگوینی تامه زرّی بشکین
 هیواگه لیک پهله یانه
 به شه قامی ئاره زوودا
 هه ناسه یان لی براوه
 به دوامي ترّوی مژده را بگهن
 پوله پیشوله‌ی تامه زرّی
 ئاسوی چاوه پوانیان داپوشیوه
 تا به ئاسمانی دیداردا بفرن
 گورانیگه لیک هیشته نه نووسراون
 به دوای ئاوازه نیکدا عه بدلان
 پالتق خوريييه که‌ی
 له میترودا بزرگردووه
 چامه‌گه‌لی ئاواره
 پولیسی پهخنه راویان ده نیت
 له بهندیخانه‌ی بیرچوونه ووه
 توندیان بکات
 ئاوازگه‌لی کون له سه ره فهی سه رد همانیک که و تون
 ته پ و توزی پشت گوئ خستن
 دايپوشيون
 وشه‌گه‌لی بی پیت

له نیو لایپه‌ری فه‌ره‌نگیکی بئ ناونیشاندا
پال‌که‌توون
چه‌ندین کیلگه‌ی ئاره‌ززوی هنووکه‌یی تا چاو بركات به‌رين
به شعوره‌گه‌لی نه‌ريتی پوچ
دهور دراون
ماچگه‌لیکی تینوو
له كووچه و كولاناتیکدا له گیانه‌لادان
ئه‌ویندارانی په‌ريشانیان
پیدا ده‌گوزه‌رين
عه‌بدال‌ی جه‌سته‌ی مانگیکن
ته‌نيا گورانيي‌كانی بؤ ماوه‌ته‌وه
په‌وه كوتريک
به ئاسما‌تیکدا ده‌خولینه‌وه
مه‌وري خه‌فه‌تى كۆچى ئه‌ستيره‌ی ئیواره
دایپوشيوه
بلیس‌هی ئاگرى لېكداپران
ياران له زستانى بيرچونه‌وه
ئاگه‌دار ده‌كاته‌وه
له و‌ه‌رزيکدا
بالنده‌كانی خه‌ون
بؤ دارستانى هيوايیك كۆچ ده‌كەن
پووبارگه‌لی كات و سه‌رده‌م
تینوویان ده‌شكىنن

تەموورى 2010

شاپنگ لە چەند دیپیکدا

ف

ف

موکەرەم رەشید تالەبانى

ف

- * سالى 1951 لەناوچەمى بىنكۇورەسى سەر بە شارۆچكەمى خانەقىن لەدایكبووه .
- * سالى 1963 خوتىنلىنى سەرەتايى لە قوتا باخانەسى گوندى گۆرەشىلەسى كەنارى زىيى سىروان لە ناوچەمى خانەقىن تەعواو كردووه .
- * قۇناغى خوتىنلىنى ناودىنى و ئامادەيى لە شارى خانەقىن تەعواو كردووه .
- * سالى 1970 چۈوەتە بەشى كوردى كۆزلىتى و ئىشەيى زانكىزى بەغداو لە سالى 1974دا بە كالزىرىيتسى زمان و وئىشەيى كوردى و درگەرتسووه .
- * لە سالى 1970 وە دەستى بە نۇوسىن كردووه .
- * لە زۆربەيى گۇشارو رېزىنامە كوردىيەكاندا بەرھەمىي و ئىشەيى و شىعراو بابەت و وتارى ھەممە جۆرى بلاۋ كردووه تەوەدەوەد بەرچاۋ دەكەون، ئەم بەرھەمانەشى چاپ كردووه:
- * كۆشىعرى شەپىزلى ئاواز سالى 1978 بەغدا.
- * كۆشىعرى ئىيلەملى پاز سالى 1980 بەغدا.
- * كۆشىعرى بەرەباز سالى 1986 بەغدا.
- * كۆشىعرى خىزى كەنچ ناکات سالى 1987 بەغدا.
- * كۆشىعرى رېس سالى 1997 ھەولىيىر.
- * كۆشىعرى ئەفسانەي سىيى سالى 2005 ھەولىيىر.
- * دەستۇرى شىكىرنەوە لە زمانى كوردىدا 2008 ھەولىيىر.
- * ئامىزىگارى دايىك. چىزىكى مندالان. ودرگەرراو. 2008 ھەولىيىر.

- * خدوانه‌کهی دارا. چیرۆکی مندانان، ودرگیپر او 2010، ههولیبر.
- * خدناوکه. چیرۆکی فۆلکلۆری گەلان، ودرگیپر ان، ههولیبر، 2010.
- * فریشته‌ی دارستان. چیرۆکی فۆلکلۆری گەلان، ودرگیپر ان، ههولیبر، 2010.
- * کۆچیرۆکی (ههوره تریشنه)، وزارتی رۆشنیبیری ولاوان، ههولیبر، 2011.
- * رۆمانی (بەفر لە پەنچەروو دیتە ئۇرۇمچى)، حەننا مینە، ودرگیپر ان، ههولیبر، 2011.
- * دیوانی (درزییە کى دییکە) شاعیر (زاندا خەلیل)، ودرگیپر ان بۆ عەرەبى، ههولیبر، 2011.
- * رۆمانی (پەردەکەی سەرپوپارى درىنە)، شېقۇئاندرىج، ودرگیپر ان لە عەرەبىيەوە، ههولیبر، 2011.
- * رۆمانی (گۇرۇپانى نەفراتى)، شېقۇئاندرىج، ودرگیپر ان لە عەرەبىيەوە، ههولیبر، 2011.
- * کۆمەللەی شیعى (شادو القبج) شیعى چل شاعیرى كورد بۆ عەرەبى، دارالغاون، بەییووت، 2012.
- * کۆشیعى (رەھىل) لەسەر ئەركى خۆى، چاپخانەی شەھاب، هەلیبر، 2012.
- * ئەرك و مافەكانى مامىزتا - نۇونەھى بىرىتانيما، ودرگیپر ان بۆ كوردى، وزارتى پەرەردە، ههولیبر 2012.
- * كۆچيرۆكى (زوجات خليفه الفاتنات)، قىصى كوردىيە متىجە، مەلبەندى گىشتى يەكىيەتى نۇوسەرانى كورد، چاپخانەي رۆزىھەلات، ههولیبر، 2012.
- * كۆچيرۆكى (كوبىي چىيا)، بەپېرىدەرایەتى چاپ و بلاوکردنەوە ههولیبر، وزارتى رۆشنیبیرى ولاوان، چاپخانەي رۆشنیبیرى، ههولیبر 2012.
- * رۆمانى (كاتىلەك چىاكان هەرس دەھىنەن، بۇوكى نەھەن)، جەنگىز شايىماتىزق، ودرگیپر ان لە عەرەبىيەوە، دەزگەي چىنى بۆ چاپ و بلاوکردنەوە، ههولیبر، 2013.
- * دیوانى (الليل والنسيان) شیعى ودرگیپراوى نۇوسەر لە كوردىيەوە بۆ عەرەبى، دەزگائى رۆشنیبیرى و بلاوکردنەوە كوردى، بەغدا، 2013.
- * رۆمانى (الربع الاسود)، نۇوسىينى: ئەحمد مەممەد تىسماعىل، ودرگیپر ان لە كوردىيەوە بۆ عەرەبى، چاپكىردىنى لقى كەركۈرىكى يەكىيەتى نۇوسەرانى كورد، 2013.
- * رۆمانى (چاودزار)، چاپخانەي شەھاب، ههولیبر، 2013.
- * رۆمانى (قىز دەشتلىق دىلت) لە نۇوسىينى: ئەحلام مۇستەغانى، ودرگیپر ان لە عەرەبىيەوە، ناودەندى ۋاۆىر بۆ چاپ و بلاوکردنەوە، چاپخانەي رۆزىھەلات، ههولیبر، 2013.
- * رۆمانى (جەنابىي سەرەتكەن)، نۇوسىينى: مىگىنل ئەنجل ئەستورىياس، (ودرگیپر ان)، خانەي موڭرىيانى بۆ پەخش و بلاوکردنەوە، چاپخانەي موڭرىيانى، ههولیبر 2014. دووهەمن چاپ، بە ھاوىدەشى نىيوان خانەي موڭرىيانى بۆ چاپ و بلاوکردنەوە دەزگائى چاپ و بلاوکردنەوە رۆزىھەلات، ههولیبر 2015.
- * رۆمانى (پايسىنى پەترىرك)، نۇوسىينى: گابرىيل گارسيا ماركىيز، (ودرگیپر ان)، ناودەندى ۋاۆىر بۆ چاپ و بلاوکردنەوە، ههولیبر، 2014.
- * رۆمانى (بىزىكلىن ھايتىس)، خانەي رۆماننۇوسى مىسىرى مەنال تەحاوى، بۆ خانەي (موڭرىيانى) ودرگىپر او، ھېشىتە چاپ نە كەراوە.
- * رۆمانى (كلىل)، رۆماننۇوسى ۋازپۇنى (جۇنىشىپەر تانىزاكى)، (ودرگىپر ان)، دەزگەي چىنى، ههولیبر، 2015.

- * رِوْمَانِی (ژاوو ژاوو تُودِیپی)، ولیهِم فَرْکَنْهَر، (وَدَرْگَیِرَان)، ناوَنَدِی ٌتاوِیر بَقْ چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَه، چَابخَانَهِی رِوْزَرْهَلَات، هَهَولَیِر، 2015.
- * رِوْمَانِی (هَدَوَالَّی رِفَانْدِیک)، گَابِرِیل گَارسِیَا مَاركِیز، (وَدَرْگَیِرَان)، ناوَنَدِی ٌتاوِیر بَقْ چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَه، هَهَولَیِر، 2015.
- * رِوْمَانِی (داستَانِی پِش و پِوتَان - الْحَرَافِيَش، نَهْجَبِ مَهْفُوز)، (وَدَرْگَیِرَان)، ناوَنَدِی ٌتاوِیر بَقْ چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَه، چَابخَانَهِی رِوْزَرْهَلَات، هَهَولَیِر، 2016.
- * رِوْمَانِی (1Q84)، هَارُوكِی مُورَا كَامِي، (وَدَرْگَیِرَان)، دَذَگَهِی چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَهِي رِوْسَا، هَهَولَیِر، 2016.
- * رِوْمَانِی (حِيكَمَتِي درَر)، سُوْلَخَان سَابَا تَقْرِيْلِيان، (وَدَرْگَیِرَان)، دَذَگَهِی چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَهِي رِوْسَا، هَهَولَیِر، 2016.
- * رِوْمَانِی (لَيِّك تَيِّنَه گَدِيشْتِيِّك لَه مَكْسِكَن)، سِيمَون دَي بَقْفار، (وَدَرْگَیِرَان)، دَذَگَهِی چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَهِي رِوْسَا، هَهَولَیِر، 2016.
- * رِوْمَانِی (من و بِرا نَهْخُوشَه كَهْم)، نُوسِينِي (بِيكُون تَقْكَارَا)، (وَدَرْگَیِرَان)، دَذَگَهِی چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَهِي رِوْسَا، هَهَولَیِر، 2017.
- * رِوْمَانِی (تَاقْرَاهَه چَهَپَانَه كَه)، نُوسِينِي (پِيَهَر هَانَدَكَه)، (وَدَرْگَیِرَان)، دَذَگَهِی چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَهِي رِوْسَا، هَهَولَیِر، 2017.
- * رِوْمَانِی (پَاش تَارِيْكِي)، هَارُوكِي مُورَا كَامِي، (وَدَرْگَیِرَان)، ناوَنَدِی ٌتاوِیر بَقْ چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَه، چَابخَانَهِی رِوْزَرْهَلَات، هَهَولَیِر، 2017.
- * رِوْمَانِی (سَهَما، سَهَما، سَهَما)، هَارُوكِي مُورَا كَامِي، (وَدَرْگَیِرَان)، ناوَنَدِی ٌتاوِир بَقْ چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَه، چَابخَانَهِی رِوْزَرْهَلَات، هَهَولَیِر، 2017.
- * رِوْمَانِی (يَادِداشتَنَامَهِي تَاجِيَيِه كَي تَيِّرَاقَي)، عَهْبَوْهَادِي سَهَعَدَوْن، (وَدَرْگَیِرَان)، بَهْرَيِوه بَهْرَاهِيَه تَسْتِي گَشْتِيِي رِاگَهِيَانَدَن و چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَه، وزَارَهَتِي رِيَشَنَبِيرِي و لَاوَان، چَابخَانَهِي رِوْشَنَبِيرِي، هَهَولَيِر، 2017.
- * (شَغِيْشِي روْسِيَا 1917)، تَالَان مَزَرِهِيد، (وَدَرْگَیِرَان)، ناوَنَدِی ٌتاوِير بَقْ چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَه، چَابخَانَهِي رِوْزَرْهَلَات، هَهَولَيِر، 2018.
- * رِوْمَانِی (كَجِيْكِي تَاسِيَي)، تَارِسَهِر مَيلَلَهَر، وَدَرْگَيِرَان، كَتَيْبَخَانَهِي (فيَيِبُون)، 2018.
- * رِوْمَانِی (1Q84)، هَارُوكِي مُورَا كَامِي، كَتَيْبَي دَوَوَهَم، (وَدَرْگَيِرَان)، دَذَگَهِي چَاب و بَلَاوَکَرْدَنَهَوَهِي رِوْسَا، هَهَولَيِر، 2018.
- * مَامَوْسَتَاي زَمان و شَدَه بَيِي كَورَدي بَوَوه و رِوْزَنَامَه نُوسِينِيَشَه.
- * لَه دَسْتَهَي نُوسِه رَانِي گَقْفارِي (پَهْرَوَه دَه و فَيِيرَكَرْدَن) اي وَزَارَهَتِي پَهْرَوَه دَه حَكَوْمَهَتِي هَهَرَيِي كَورَدَسَتَان كَارِي كَرْدَوَه. پِيَشَتَريِش لَه رِوْزَنَامَهِي (هاوَكَارِي) و گَقْفارِي (رِيَشَنَبِيرِي نَوَيِي) و گَقْفارِي (گُولَان) و تَه لَه قَنْيِيزِنِي گُولَان و تَه لَه قَنْيِيزِنِي كَورَدَسَتَان (KTV) و گَقْفارِي (أِيَاصَان) كَارِي كَرْدَوَه.
- * لَه 2014/7/1 لَه دِيَوانِي وَزَارَهَتِي پَهْرَوَه دَه حَكَوْمَهَتِي هَهَرَيِي كَورَدَسَتَان، گَقْفارِي (پَهْرَوَه دَه و فَيِيرَكَرْدَن) خَانَه نَشَين بَوَو